

LUDOV. CASP. VALCKENAER

ANIMADVERSIONUM
AD
AMMONIUM GRAMMATICUM
LIBRI TRES.

In quibus Veterum Scriptorum loca tentantur & emendantur.

ACCEDIT

SPECIMEN SCHOLIORUM AD HOMERUM INEDITORUM,

Ex Codice Vossiano

BIBLIOTHECAE LUGDUNO-BATAVAE.

Fr. Bleyswyk del. & fecit.

LUGDUNI BATAVORUM.
Apud JOHANNEM LUZAC,
cIↄ Iↄ cc xxxix.

VIRO CONSULARI,

AMPLISSIMO

D. JOANNI VAN DEN BERGH,

VIRTUTE IN BELLO ET IN OTIO
LUCULENTER ILLUSTRATA,
MUNERIBUS IN PUBLICAE REI COMMODA
PRAECLARE ADMINISTRATIS,

ET

NATALIUM SPLENDORE
NOBILISSIMO,

S. P. D.

L. C. VALCKENAER.

Si forte vaces, VIR ILLUSTRISSIME, & istius diei memineris, quo Consularis Collegii Princeps ad interiores Bibliothecae Leidensis recessus aditum mihi patefaciebas, meque Honorifico etiam colloquio sponte Tua dignabaris, non aliunde Tibi erit quaerendum, quid causae sit, quapropter meae erga

Te venerationis & obſervantiae qualecunque pignus, Animadverſionum libros, Tua in civitate conſcriptos, extare tanto opere voluerim.

Etſi non dubito, quin plurimum apud Te valuerit Davidis Royeni, qui ad reliqua Praeclari Viri ornamenta Generoſam politae eruditionis laudem adjecit, commendatio, vel Tui tamen ſolius adverſus omnes prolixa voluntas, qui ſe literas amare profitentur, me etiam voti reddidiſſet compotem. Id ut credam, facile inducor, ubi Te mihi verecunde ob oculos pono.

Nobiles Excelſi animi virtutes, Batavis Annalium conditoribus olim materiam ſuffecturas, inportuno praeconio non obteram, ne & Tibi ſim odioſus, & ab aliis gravi adſentationis ſuſpicione premar, a quo ignobili facinore tam ſum remotus, quam qui longiſſime.

Verum, quod pace Tua dictum velim, Summa comitas, in Tui ordinis hominibus mihi uſque etiam (quidni faterer?) inexperta, cui Tu Perſonae, quam ſuſtines, gravitatem ſapienter adſuefeciſti, quaque etiam me plus ſemel excipiebas, mirificum Tui amorem, & venerationem prope ſingularem grato pectori infudit.

Is honor, quo Tu Muſicas artes earumque cultores dignari videbare, effecit, ut ſerio cogitem, in ea via gnaviter progredi, quam coepi.

Ita enim ſe res habet, Vir Amplissime; Literae

rae nativa ſuavitate cultores ſuos quam cumulatiſſime beant: Dici tamen non poteſt, quanto hae literae videantur pulcriores, ſi qui Potentes & Nobiles eas commendatione ſua non indignas eſſe exiſtiment.

Atque ea ſi ratione verſarentur, qui humaniores artes publice tractant, & aliquo laudis irritamento teneros animos commoverent, dubitari non poteſt, quin ingenui adoleſcentes, qui rebus nihil profuturis bonae mentis ſemina deprimunt atque extinguunt, moniti animum erigerent, & caſtiſſimo artium liberalium ſtudio emendare niterentur.

Haec certe fuit illius ratio, quem unum omnium colo maxime, Tiberium dico Hemſterhuiſium, Virum, Tuo, ILLUSTRISSIME VAN DEN BERGHI, & magnorum hominum judicio incomparabilem, Cujus dotes pene divinas, & ſupra invidiam omnino poſitas, mihi propius & frequenter demirari contigit. Qui nulla re alia, in Hujus facilitate gloriari ſoleo, erga me etiam tanta, ut, ſi propius a Doctore meo abſuiſſem, has chartas longe pauciores maculae foedarent.

Errores autem, quos ſine controverſia plurimos commiſi, adeo me non deterruerunt, quin Magnum Nomen huic opuſculo praefigerem. Hae res aliter non conſtant; errandum eſt, VIR SAPIENTISSIME; ſed cum venia erramus. Alienum laborem indoctae multitudini ambitioſe non venditantes, quaedam detegimus vera, neque ab iis, qui

ante nos fuerunt, animadversa.

Quod non eo dico, ut id mihi laudi duci velim: nam earum literarum, quas hic potissimum sum sectatus, immensa est atque infinita amplitudo; Ad eam quisquis tandem accesserit, etsi neque ab ingenio, neque a judicandi facultate, paratissimus, tamen fieri nullo modo potest, quin aliquid reperiat ab aliis praetermissum, dummodo animum a formidine & praejudicatis opinionibus liberum sibi vindicaverit.

Hac sola spe me sustinui, & Animadversiones, quibus scribendis Academico curriculo laetus finem inpono, grati animi leve testimonium, Tibi, Vir Illustrissime, inscribere non dubitavi.

Itaque etiam rogo atque etiam, ut Dignitatem Tuam tantisper tegere, & libellum meum facilis suscipere non dedigneris; meque adversus eos tuearis, qui, literis in universum molesti, ut nostra etiam conamina deprimant, severis studiis invigilandum esse contendunt.

Vale, Vir Amplissime, & Reipublicae ac Literarum commodis quam diutissime invigilato. Dabam Lugduni in Batavis, Pridie Idus Octobreis. cIↃIↃccxxxix.

ANIMADVERSIONES
AD
AMMONIUM.

LUDOVICI CASPARI VALCKENAER

LIBER PRIMUS

ANIMADVERSIONUM

AD

AMMONIUM

GRAMMATICUM.

CAPUT PRIMUM.

Ἄβαξ & Ἀβάκιον. Caliclare. Glossarium Laconicum emaculatur. Ἀβεβήλου & Βεβήλου discrimen. Suidas & Philoxenus emend. Sophocles exponitur. Ἀγχιστεὺς, finitimus: hinc ἀγχιστὴρ & ἀγχιστεύς. Periculum in Orpheo. Quid fuerint Athenis ἀγχιστικὰ δίκαια? Lex Attica, Petito ignota, eruitur ex Ammonio. Emendatur oraculum apud Demosth. Proximo iusta faciebat ὁ ἀγχιστεύς. is haeres erat intestati. Quid sit ἀγχιστίνδην γαμεῖν; Tentatur corruptissimus Hesychii locus.

Ἄβαξ καὶ Ἀβάκιον διαφέρει. Ἄβαξ μὲν γὰρ, ἐφ' οὗ τὰ περίσματα διατιθέασιν· Ἀβάκιον δὲ, ἐφ' οὗ ψηφίζουσιν.] *Isaäco Vossio*, pro περίσματα, τραγήματα legendum conjectanti, nonnihil favet *Cratinus*, qui βαλάνων ἄβακα usurpavit, teste *Polluce* X. 105. ubi in *Lysiae* loco, quem adducit *Pollux*, eodem sensu accipiendum putem ἀβάκιον, quo exposuit *Noster*, neque aliter adhibuit

Alexis apud *Athenaeum* III. p. 117. F. emendante *Casaubono*,

Δίκαιος ὁ λόγος· ἀβακίῳ ψῆφον λαβέ.

Receptam in *Ammonio* scripturam sollicitare non ausim: Prudenter sine dubio παράσματα posuit *Grammaticus*, ut indicaret, variis rebus reponendis *abacum* inserviisse. Hinc non discedit *Orion*, qui ἄβακα —— ἐπὶ οἷας δήποτε σανίδος dici, observat apud *Etymologum* in Ἄβαξ. Egregia est in rem nostram *Dosithei*, MS. in Bibliotheca *Lugd. Batava*, Glossa: Ἄβαξ, *caliclare*. id est κυλικοφορεῖον, sive κυλικεῖον, *Vasarium*, *Delphica*. Pro ἄβαξ Lacedaemonii ἀμάκιον dixerunt; temere sollicitari non debet *Hesychius*: Ἀμάκιον, ἄβαξ· Λάκωνες. Non raro μ loco τοῦ β eorumdem usu fuit tritum. Glossarium Laconicum *Hesychio* insertum: Ἄμωστος, χῆτος, Λάκωνες. Emendo: Ἄμυστορ, κῦτος· Λ. Cogita, quaeso, μέγα λαῖτμα θαλάσσης. Eo lubentius operam meam subinde *Hesychio* addicam, quia id non nolle comperi Liberalem Excellentis libri Statorem *Joh. Alberti*, qui mihi puerulo, quod adolescentior laetus recolo, literarum', quas plaudentibus Musis exornat, primus injecit desiderium.

Ἀβέβηλα καὶ βέβηλα διαφέρουσιν] Ex *Ammonii* regula tantum ab invicem Veterum usu distabant, quantum ἱερὰ & ὅσια, *sacra*, & *religiosa*. Multa, quae ad manum sunt, praetermitto. Proclive ad hunc modum emendasse *Suidam*: Ἀβέβηλα, τὰ μὴ βάσιμα χωρία, ἱερὰ δὲ, καὶ μὴ ὅσια. Βέβηλα δὲ ἐλέγετο τὰ μὲ ὅσια, μὴ ἱερὰ δέ. Si quis interim contendat, vul-

vulgatam *Suidae* deberi, propter exiguum hominis judicium, qui corruptos codices sequi potuerit, non valde obnitar. Vocabuli ἀϐέϐηλος originem commode expressit *Sophocles* in Oed. Col. ubi ad hanc rem plurima reperies. v. 36.

Ἐξελθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.

Ibid. v. 123. ἀστιϐὲς ἄλσος. Conf. *Eurip.* Helen. v. 875. *Moschopulus* in Βέϐηλον —— ἀϐέϐηλον, inquit, τὸ παντελῶς ἄδυτον. *Etymol. M.* p. 194. v. 1. Βέϐηλος, ὁ βάσιμος παντί· πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἀδύτου. Hinc corrige fodes Gloss. *Philoxeni: Inpenetrabile*, Ἀδύνατον, ὅπου τὶς οὐκ ἀφίεται εἰσελθεῖν. Lege: Ἄδυτον. Haec demum *Sophoclis* mentem, inter eos, quos Sapientissimus *Paulus* δεισιδαιμονεστέρους judicabat, prudenter obvelatam, si quid video, aperiunt. Locus est ex Aleadis in *Stobaei* Floril. *Grotiano* p. 371.

Δεινὸς γὰρ ἕρπειν πλοῦτος ἔς, τε τἄϐατα,
Καὶ πρὸς τὰ βατά.

Non solum vulgares animas auri fames erodit, sed & castiores ista lues recessus profanat, & in templorum adyta penetrat; τἄϐατα, quae profano contingere non licebat, solis sacerdotum fraudibus patebant. Oportune *Pollux* I. 8. ὁ μὲν εἴσω τῶν περιῤῥαντηρίων τόπος —— ἀϐέϐηλος; neque tamen id vocabuli hoc usu offendisse sese subiungit; modo recte *Polluci* tribuantur haecce: καίτοι οὐδέπω ἐντετύχηκα τῷ ὀνόματι. Utitur isto sensu *Heraclitus* in Allegor. *Hom.* p. 411. ubi in re sanequam exili graviter: ἡμεῖς δ' οἱ τῶν ἀϐεϐήλων ἐντὸς περιῤῥαντηρίων ἡγνίσμεθα, σεμνὴν ὑπὸ νόμῳ τῶν

τῶν ποιημάτων τὴν ἀλήθειαν ἰχνεύωμεν. Quae vix dubitem, quin in adfini materia turgidum imitatorem habuerint.

'Αγχιστεῖς] Ab Ἄγχι, Ἄγχιστος, *vicinum*, *finitimum*, dicit, & cum propagine sua, in *proximo sanguinis vinculo* designando, postea sedem fixit. Prima potestate utitur *Homerus* Od. E. v. 280. Apollinem in vicina urbe cultum ἄγχιστον vocat Jocasta in *Sophoclis* Oed. Tyr. v. 929. Bonum pastorem, ἄγχιστον ὀπάονα μήλων, *indivulsum ovium comitem*, *Pindarus*, Pyth. Od. IX. v. 114. Hinc duplex forma ἀγχιστὴρ & ἀγχιστεὺς. Priorem venustissime *Sophocles* adhibuit, *hujusce culpae proximum*, vocans ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους, in Trachin. v. 259. quem locum peroportunum *Phaedro* admovit Vir Cl. *Petrus Burmannus*, I Fab. X. v. 5. ubi emendationis *R. Bentlei* inprimis habenda est ratio, propter eam ipsam Tragici ῥῆσιν· quam *affinem hujusce culpae* interpretatur *Jos. Scaliger*, temere a *Tan. Fabro* in prim. *Scalig*. p. 4. notatus. In eadem Tragoedia habes μεταίτιον πάθους v. 264. & 265. *Adfinem negotiis*, *Plautus* dixit Trinum. II. 1 I. v. 50. *corpus vitiis adfine*, *Lucret*. III. v. 733. & quae hujuscemodi plura alibi prostant. Alterum porro, quod ad nos propius spectat, 'Αγχιστεὺς usus fuit in Attico jure creberrimi. Qui *Luciano* in Timone §. 51. συγγενὴς ἀγχιστεὺς, is *Terentio cognatus proximus*, Adelph. V. VIII. v. 24. Si quis Athenis intestatus, & nulla relicta sobole moreretur, proximi haereditatem cernebant, & dicebantur 'Αγχιστεῖς· id postea ostendam. Filius Patris ἀγχιστεὺς nulla ratione dici potuit; neque adeo Acastus ex historia fabula-

ri,

ri cognitiſſimus, Πελίαο ἀσχιστεὺς. Vegeta, & quae literarum cultorem veluti propria decet, cogitandi libertas facit, ut hac in parte modeſte a Cl. *Burmanno* diſcedam. Primum adſcribam v. 221. & ſeqq. ex Argonauticis, quae *Orpbei* nomen praeferunt, tum ſuper hoc loco conjecturam proponam.

> Αὐτὰρ δὴ Πελίαο Φεραιόθεν ἤλυθ' ἄνακτος
> Ἀσχιστεὺς· νηὸς γὰρ ἐπ' ἀργώας γεγένητο,
> Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ' ἡρώεσιν ἔλασαι.

Si quis ad *Orpbeum* conferat *Apollonium Rbodium*, non poterit non in eam incidere cogitationem, pro ἄνακτος legendum Ἄκαστος. quod a *Cantero* & *Voſſio* animadverſum, didici ex Argonautarum catalogo, quem contexuit *Burmannus*, in v. *Acaſtus.* Hanc emendationem, me quidem judice optimam, qui amplectetur, facile ſentiet, majori ſe difficultate impediri; quam ſi removero, operae mihi videor facturus pretium. Primum obſervo, in ſecundo verſu nullo prorſus ſenſu legi γεγένητο, & in ultimo etiam mendam latere. Corrige utramque legendo:

> —— —— νηὸς γὰρ ἐπ' Ἀργώας τε γέγηθε
> Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ' ἡρώεσι πελάσαι.

lubens enim voluit, una cum Heroibus Argoa navi ad inboſpitalem Pbaſin accedere. Eo ipſo iſtud γέγηθε veri habet ſpeciem, quia *Hyginus* de Acaſto, *bic* inquit, *voluntarius Argonautis acceſſit, ſponte ſua comes Jaſonis.* Πελάσαι placet, quia ad os Phaſidis regia erat Aeëtae ſedes; huc tendebat Jaſon. quin etiam v. 85. legere licet: *Pbaſin* νηὶ σὺν Ἀργώῃ πε-

πελάσαι. Hinc, nisi fallor animi, abunde constat, *Orphei* locum plane mendosum, & inter illa merito esse numerandum, in quibus si quid calidius conjeceris, reprehensionem non merearis: Hac spe illectus, integrum locum ad hanc rationem constituendum arbitrer:

> Αὐτὰρ δ' Αἰσονίδαο Φερήιοθεν ἤλυθ' Ἄκαστος
> Ἀγχιστεὺς. νηὸς γὰρ ἐπ' Ἀργώας τε γέγηθε
> Ἄξεινον ποτὶ Φᾶσιν ἅμ' Ἡρώεσσι πελάσσαι

Quum Jason & Acastus fuerint patrueles, is demum Jasonis ἀγχιστεὺς a Poëta dici potuit.

Ibid. Ἀγχιστικὰ δίκαια] Ad Tria potissimum capita reduci possunt; ἀγχιστείων enim habita fuit ratio in *justis solvendis*; in *adeunda haereditate*; in *ducenda orba*. Singula attingam; neque enim eam lucem huic materiae adfudit *Samuel Petitus*, ut nullius amplius sit indiga, neque in Atticis legibus eruderandis, & digerendis, feliciter semper est versatus; quod cum ab aliis, tum pluribus exemplis ab *Heraldo* ostensum, Animadv. in *Salm.* Observat. ad Jus Att. & Rom. Inter Atticas hanc etiam legem exhibuit *Petitus* LL. Att. L. VI. Tit. VIII. §. 11. Τοὺς παῖδας ἢ τοὺς κληρονόμους, ἐπειδὰν ἀποθάνωσιν οἱ γονεῖς, ὅπως τῶν νομιζομένων τύχωσι, παρασκευάζειν. *Petitum* audio, non Legislatorem Atticum; qui in ea lege tantum de liberis egerat, qui, quomodocunque fuerant a patre habiti, justa mortuo facere tenebantur. Egregia sunt in eam rem, quae observavit *Heraldus*, Anim. in *Salmasii* Observ. ad J. A. & R. L. I. C. VII. §. 7. & 8. Apage itaque ex ista lege ἢ τοὺς κληρονόμους. *Isaei* locus, qui *Petitum*

tum errori inplicuit in comment. p. 500. ad aliam legem referendus eſt, quae *Petitum* praeteriit, & ex hoc ipſo *Ammonii* loco hunc ad modum conſtitui poteſt: ΤΟΥΣ ΑΓΧΙΣΤΕΑΣ, ΕΠΕΙΔΑΝ ΤΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΑΠΟΘΑΝΗΙ, ΑΝΤΙΠΟΙΕΙΣΘΑΙ ΤΩΝ ΤΟΥΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΝ. *Si quis ex genere moriatur, agnati proximi juſta ſibi vindicantor.* Oraculum Delphicum apud *Demoſth.* adverſus Macartatum p. 667. C. jubet τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις ἐν ἱκνουμένα ἁμέρα ἀμεργιλλεῖν τοὺς ποθήκοντας. Lego: ἐν ἱκνουμένᾳ ἁμέρᾳ τελεῖν· exponit inferius orator ἐν ταῖς καθηκούσαις ἡμέραις. Huc commode referri poteſt *Ciceronis* locus, quem veteri menda liberatum mihi ſuppeditavit, in magnum publicae rei columen & Eruditae elegantiae ornamentum alte adſurgens, *Matthias Röverus.* Locus eſt II. de legg. c. 25. *Nam & Athenis jam illo more a Cecrope, ut ajunt, permanſit hoc jus terra humandi, quam cum Proximi injecerant* &c. In literis ad me datis Eruditiſſime evicit *more* poni pro *more majorum* & legendum *jam olim more.* quo nihil acutius cogitari poteſt. A funeris curatione ἀγχιστεῖς dicti ſunt Ταφῆες, & Κηδεσταί· doctiſſima eſt Ill. *Scaligeri* in Catal. vet. Poet. obſervatio p. 283. & 284. Commode *Heſychius*: Ταφῆες, κτερισταί, ἀγχιστεῖς, Alibi male legitur Ταρφῆες. Non ſpernendam lucem haec accendunt *Sophocli* in Antigone. Creon, qui Regnum Thebanum, a germanae ſororis Jocaſtae liberis haereditario jure in ſe devolutum, moderabatur,

Γένους κατ᾽ ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων

uti

uti ipse loquitur v. 178. cum Polynicis corpus humari vetuerat, Eteoclem v. 23.

> ——— ——— ——— σὺν δίκῃ
> χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονὸς
> ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς.

Qui mortuo tanquam ἀγχιστεὺς justa fecerat, eo ipso jus habere ad haereditatem adeundam censebatur. Egregius est in hanc rem locus *Demosthenis* in dicta oratione p. 667. B. qui *Heraldi* sententiam, loco supra citato, §. 1. propositam, non parum adjuvat & confirmat. Indigenis, qui liberos non haberent, *Solon*, lata lege, liberam fecit, haeredem, quemcunque vellent, scribendi potestatem; docet *Petitus*, comm. ad LL. Att. p. 478. Eam legem tulisse dicitur οὐχ' ἵν' ἀποστερήσῃ τοὺς ἐγγυτάτω τῷ γένει τῆς ἀγχιστείας· ἀλλ' ἵνα εἰς τὸ μέσον καταθεὶς τὴν ὠφέλειαν, ἐφάμιλλον ποιήσῃ τὸ ποιεῖν ἀλλήλους εὖ. uti auctor est *Demosthenes* in Leptinea p. 374. C. quem locum truncavit *Petitus*, neque pleniorem *Meursius* attulit in Them. Att. L. II. cap. XIII. In *Ulpiani* commentario ad istum locum: οὐχ' ἵν' ἀποστερήσῃ τοὺς ἐγγυτάτω (L. ἐγγύτατα τῷ) γένει τῆς συγγενείας καὶ τοῦ κλήρου. Intestati haereditatem cernebant οἱ ἀγχιστεῖς. potius τῶν ἀγχιστέων τοὺς ἐγγυτέρους cum *Eusebio* dixeris de vita Constant. L. II. C. XXXV. secundum ordinem a *Petito* p. 484. indicatum; usque ad consobrinorum liberos. *Demosth.* adversus Macart. p. 661. *inter eos est*, inquit, *quos tangit Legislator*, καὶ μέχρι ὧν ὁ νόμος κελεύει τὴν ἀγχιστείαν εἶναι, ἀνεψιοῦ γὰρ Ἁγνίου παῖς ἐστιν. Docet in eadem oratione, jussisse Solonem κρατεῖν τοὺς ἄῤῥενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀῤῥένων p. 669. B.

Huc

Huc refer *Glossam:* Ἐξ ἀῤῥενογονίας ἀγχιστὴς, *agnatus.* Denique ἀγχιστεὺς eximie etiam dicebatur, qui virgini ἐπικλήρῳ genere erat proximus, eamque uxorem ducere ex lege *Solonis* tenebatur. Eam legem exponit *Petitus* in comm. p. 441. seqq. & fuse exsequitur *Heraldus* Anim. in *Salmasii* Obs. ad J. A. & R. L. III. cap. XV. §. 1--5. cum Mosaica lege comparavit Ill. *Grotius* ad *Matth.* Evang. I. 16. Cognatus, qui orbam ducebat uxorem, is Athenis dicebatur Ἀγχιστίνδην γαμεῖν. quod ab iis, quos nominavi, non fuit monitum. *Moschopulus* περὶ σχεδῶν p. 190. ἀγχιστίνδην γαμεῖ, ὅταν εἰς γάμον ἄγηται τὴν ἔγγιστα τοῦ γένους. *Etymologus* p. 14. v. 47. Ἀγχιστίνδην, τὸ κατ' ἀγχιστείαν. editur ἀγχιστίαν. Primus in axibus usurpavit *Solon*; suspicionem movet corrupta *Hesychii* glossa: Ἀγχιστίνδην, ὀμνύων ἐγγὺς τῶν βωμῶν, παρὰ Σόλωνι. Binas notas, quae in unam coaluerunt, ita separandas judico: Ἀγχιστίνδην. . . . παρὰ Σόλωνι. Ἀγχ' ἱστὴν ὀμνύων, ἐγγὺς τῶν βωμῶν. Hac quidem emendatione nihil certius.

CAPUT II.

Quaenam sit secundum Grammaticos inter Ἀγοραῖος *&* Ἀγόραιος *discriminis ratio? Dii forenses. Cornutus obiter emend.* Ἀγοραῖος *cocio, lixa. Recepta Xenophontis lectio sollicitatur. Cur* Ἀγόραιος *hominem nauci & scurram notet? De Ammonii scriptura subdubitatur. Differentia inter* Αἰτεῖν *&* Αἰτεῖσθαι. *Tzetzes, Harpocr. & Demosth. emendantur. In libro*

bro Vossiano reponitur titulus Comoediae Menandri.

Ἀγόραιος, ἐὰν προπαροξυτόνως, σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον· ἐὰν δὲ προπερισπωμένως, σημαίνει τὸν ἐν ἀγορᾷ πιπρώμενον.] Qui ad hanc legem Veterum loca corrigenda censuere, vereor, ut omnes Grammaticorum mentem ceperint. Ad eam intelligendam facem nobis praetulit *Tib. Hemsterhuisius* Vir Clariss. ad *Poll.* IX. 12. Sicuti in hac officina Ἀγροῖκος & Ἀγροῖος is dici traditur, *qui ruri vitam degit*, contra Ἄγροικος & Ἄγροιος, potestate ad mentem translata, *homo inurbanis moribus & incultis:* pari ratione Ἀγοραῖος, eximie quidem dicitur Deus fori praeses, sed & eum denotat, qui forensem eloquentiam sectatur, sive etiam mercimoniis emendis, vendendisve, in foro aetatem conterit: Ἀγόραιος vero, cuius mentem forenses sordes inquinarunt, secundum *Ammonium* σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον. Huc, quae ab Eruditis viris fuere notata, & quae plura addi possent, universa commode referri queunt. *Hesychius*: Ἀγοραῖος Ζεὺς, ad *Aeschyli* Eumen. v. 976. Praeter alios in foro statutos, de quibus paucula *Heraldus* I. Digress. XIV. inprimis innotuit Mercurius, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τὴν ποικίλην, *Luciano* Jov. Tragoed. T. II. p. 147. ubi notat Schol. p. 13. *Cornutus*, de Nat. Deor. p. 169. λέγεται δὲ καὶ ἀγοραῖος πρῶτος, (fors. πρόεδρος) εἰκότως· ἐπίσκοπος γὰρ τῶν ἀγοραζόντων τι ἢ πωλούντων, ὡς μετὰ λόγου πάντα ποιεῖν δεόντων. non δεόντως. Nihil itaque est, cur *Salmasius*, *Ammonii* τὸν ἐν ἀγορᾷ πιπρώμενον, sollicitaverit. Quod reponi volebat, τὸν ἐν ἀ. π. ἀνώμαλον, sive, quod

quod postea malebat, τὰ πωλήματα, oppido acutum est & eruditum. Ἀγοραῖοι hoc sensu dicerentur *pusilli negotiatores*, qui mercantur a mercatoribus, quod statim vendant, de quibus multa notavit in libris de Usur. & de Modo Usurar. *Salmasius*, & concinno ordine *Heraldus*, Anim. ad *Salm.* Obs. ad J. A. & Rom. L. II. c. 11. §. 6. & seqq. In hujusce generis cociones faceta sunt Comicorum dicta apud *Athenaeum.* Tales diris devovet *Archestratus* in Gastronomia, apud eundem III. p. 92. E.

> —— —— τοὺς κήρυκας δ' ἐπιτρίψαι
> Ὁ Ζεὺς, τούς τε θαλασσογενεῖς, καὶ τοὺς ἀγοραίους,
> Πλὴν ἑνὸς ἀνθρώπου·

Tradit *Xenophon* Hellen. VI. p. 586. E. hostes fuisse deterritos, τὸν ἀγοραῖόν τε ὄχλον ἰδόντες, καὶ τὸν τῶν θεραπόντων καὶ τὸν τῶν ἀνδραπόδων. Cum ista hominum turba, qui cum mercibus suis castra comitari solebant, non bene conveniunt in una sede ordinis honoratioris θεράποντες· ac proinde, non invitus reponerem καὶ τὸν τῶν παρεπόντων. *lixis puerorum*, *quondam exercitus prosequentibus* dixit *Salvianus* de Gubern. Dei VII. p. 155. ubi vide *Rittershusium.* Porro Ἀγοραῖον etiam dicebatur, quodcunque ad forum, sive forensem eloquentiam propius spectabat: Ἀγοραῖα ἐπιτηδεύματα vocat *Aeschines*, Epist. IV. *Lucianus* Amor. T. I. p. 879. περιΐστατο —— πανταχοῦ τῆς ἀγοραίου ῥητορικῆς. Quum vero cocionum genus malis artibus & versutiis invisum esset & infamatum, neque garruli sophistae & forenses rabulae majori essent in pretio; accidit, ut quosvis homines nequam & nauci

ἀγοραίους vocaverint. Huc pertinent observationes *Grotii*, & *Pricaei*, quas supra indicavi. *Ammonii* verba sunt: Ἀγόραιος, ἐὰν προπαροξυτόνως, σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον. Suspicabar, legendum πτειμμένον. Non pauca sunt, quae eam mutationem suadeant. *Aristoph.* Nub. v. 446. περίτειμμα δικῶν vocat, quem *Demosth.* de Coron. p. 331. B. σπερμολόγον, περίτειμμα ἀγορᾶς. *Isocrates* Epist. 8. p. 1020. οἱ τὰ βήματα κατατετειφότες. *qui fora sollicitabant*, *Corn. Gallo*. El. I. v. 129. Sed peropportunum locum, quo recepta in *Ammonio* scriptura defendi possit, ex *Aristoph.* Equit. v. 293. ἐν ἀγορᾷ κἀγὼ τέθραμμαι, mihi indicavit, quem honoris causa nomino, Celeberr. *Wesselingius*. De usu vocis Ἀγόραιος, ab *Ammonio* indicato, multa possent notari, quibus satius fuerit abstinuisse.

Αἰτῶ καὶ Αἰτοῦμαι διαφέρει.] Secundum *Ammonium* Αἰτεῖσθαι significat, aliquid *utendum* sive *mutuum petere*, δεήσασθαι εἰς ἀπόδοσιν· *Thomas M.* Αἰτοῦμαι λέγουσιν, ὅταν ζητῇ τις ὃ μέλλει ἀποδώσειν. Tetigit hunc usum *Salmasius*. de Usur. cap. xx. p. 619, 620. de Mod. Usur. c. VII. p. 298. & priori in loco Grammaticorum distinctionem contulit ad Evang. *Matth.* c. V. v. 42. ubi δανείσασθαι idem quod αἰτήσασθαι. *Tzetzes* exponens *Hesiodi* ἔργ. v. 453. εὔκολον γὰρ λόγιον, inquit, τῷ μὴ ἔχοντι γεωργῷ βόας, αἰτεῖσθαι παρ' ἑτέρου. ῥᾳδιώτερον δὲ κἀκείνῳ ἐστὶν ἀρνήσασθαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι πάρεστι. καὶ ἡ δωεὶς τοῖς βουσίν. Αἰτῶ καὶ αἰτοῦμαι διαφέρει. Quae ex *Tzetzae* commentario excidisse judicabat *Daniel Heinsius*, ipsa sunt *Ammonii* nostri verba. Quid vero in *Tzetzae* verbis ἡ δωεὶς; Legendum videtur.

tur ἡ ἄερσις. *Schol. Oppiani* II. Hal. v. 19. ἄερσις βοῶν καὶ σῖτος ἔργα Δηοῦς. *Menandri* versiculo *Suidas* in Αἰτούμενος subjungit τὸ μὲν αἰτῶν εἰσαεὶ ἕξων· τὸ δὲ αἰτούμενος λαβὼν αὖθις ἀποδώσων· quacunque demum auctoritate motus, minus recte hunc locum edidit *Kusterus*. Aliquoties in orat. adv. Timoth. *Demosthenes* p. 700. B. ἐκέλευσεν αἰτήσασθαι στρώματα, καὶ ἱμάτια, καὶ φιάλας ἀργυρᾶς δύο, καὶ μνᾶν ἀργυρίου δανείσασθαι. ubi manifestum discrimen inter αἰτήσασθαι, *stragula, vestes, phialas, utenda petere*; & *argenti minam* δανείσασθαι, ita *mutuam rogare, ut cum foenore sis redditurus;* quod nihilominus *Salmasii* sententiam, quam modo memorabam, minime labefactat. In eadem orat. *Dem.* p. 705. A. περὶ δὲ τῶν φιαλῶν, ἃς ᾐτήσατο ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί. male editur. Similiter *aurea & argentea pocula* αἰτησάμενοι *Thucyd.* VI. c. XLVI. *Schol.* χρησάμενοι· τὸ δὲ αἰτήσαντες, ἀντὶ τοῦ, λαβόντες ἄνευ τοῦ μέλλειν ἀποδώσειν. Porro Grammatici frequenter vim τοῦ αἰτεῖσθαι reddidere per κιχρᾶσθαι, quod idem est ac δανείζεσθαι, docente *Salmasio* de Usur. Cap. VII. p. 168, 169, 170. Miror viros Eruditos non emaculasse locum *Harpocrationis:* Ἠτημένην, ἀντὶ τοῦ κεχρημένην. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Εὐέργου, εἰ γνήσιος. ὅτι γὰρ αἰτεῖσθαι ἔλεγον τὸ κεχρῆσθαι, Inepte *Blancardus* κεχρημένην, *indigentem* interpretatur, non poterat tamen aliter. Ex Suida emendandus est *Harpocr.* ad hanc normam: Ἠιτημένην ἀντὶ τοῦ κιχρημένην (*commodatam*) —— καὶ γὰρ αἰτεῖσθαι ἔλεγον τὸ κιχρᾶσθαι. Hinc corriges *Etymologum* in Ἠιτημένον· Posset tamen etiam κεχρησμένην in *Harpocr.* scribi. Vide *Salmas.* de modo usur. cap. v. p. 191.

191. Porro *Demosthenis* locus *Harp.* citatus insigniori menda liberandus est. p. 685. C. τὰ πρόβατα λαμβάνει ποιμαινόμενα πεντήκοντα * μαλακὰ, καὶ τὸν ποιμένα μετ' αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἀκόλουθα τῇ ποίμνῃ· ἔπειτα παῖδα διάκονον ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα ἀλλοτρίαν ᾐτημένην πολλοῦ ἀξίαν. *Molles oves*, πρόβατα μαλακὰ Oratorem dixisse, non crediderim. Scribe mihi quaeso μαλλωτὰ, & habebis manum *Demosthenis.* Error non dissimilis apud *Ammonium* in v. τάπητες. Deinde non satis placet, iungi ἀλλοτρίαν ᾐτημένην sed ne quid nimis. Nihil ad hanc rem aptius *Menandri* versu, ἐν τῷ Ὑμνίδι· quem praeter *Suid.* & *Harpocrat.* conservavit *Ammonius.*

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν, οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

Titulum fabulae *Menandreae* restituam in *Grammatico* inedito, qui in adversariis *Is. Vossii* MSS. prostat: Ἀττικοὶ γὰρ τὴν ἐμὲ φασὶν, ὡς καὶ Καλλίμαχος —— καὶ Μένανδρος ἐν ὕδατι, τὴν ἐμὲ τουτονί. Ubi ἐν Ὑμνίδι videtur scribendum.

CAPUT III.

Αἶνος pro breviori Veterum dicto frequentatur ab Euripide; hujus fragmentum emaculatur. Archilochi fabulam respicit Aristoph. Variantem lectionem e Scholiis Hom. sumsit Eustathius. Versiculi liberius tentantur. Ἀρχαῖος *ejuscemodi in dictis usurpari solet. Dolosa vulpes*, κερδαλῆ *Archilocho.*

Αἶνος καὶ Παροιμία διαφέρει.] Differentiam, quam in hac nota tradit *Lucillus Tarrhaeus*, *Erasmo*,

mo, *Grotio*, *G. I. Vossio* probatam, non adeo sollicite Veteres videntur observasse: Hi non solum *apologos*, sed & quaevis *breviora* antiquiorum hominum *dicta*, primaevae simplicitatis & illibatae sapientiae pulcerrimas reliquias, αἴνους vocaverunt. Florilegium *Stobaei Grot.* abunde suppeditabit, quo id ostendi possit. *Moschio.* p. 473.

Ἦν ἄρα τερπνὸς αἶνος ἀνθρώπων ὅδε·
Ὡς τοὺς πέλας μὲν νουθετεῖν βραχὺς πόνος.

Auctorum nomina in *Stobaeo*, admodum dubia fide nobis tradita, suspicionem movent, istud fragmentum *Euripidae* tribuendum: Is quidem in Tragoediis, quae integrae ad nos pervenerunt, quod meminerim, nuspiam voce αἶνος usus, unus omnium frequentissime eandem, isto, quo dicebam, sensu, in fragmentis a *Stobaeo* conservatis adhibuit. In Danae p. 309. Dictye p. 363. Menalippe p. 477. Postremum locum adscribam, quia levis macula neque ab Illustri *Interprete*, neque a *Barnesio* animadversa, ejus nitorem obfuscavit.

Φεῦ φεῦ· παλαιὸς αἶνος ὡς καλῶς ἔχει,
Γέροντες οὐδέν ἐσμεν ἄλλο, πλὴν ὄχλος,
Καὶ σχῆμ', ὀνείρων δ' ἕρπομεν μιμήματα.

Sentis, opinor, vitium; meas certe aures offendit πλὴν ὄχλος, & mox incidit χλόος neque id absurdum. *Hesychius:* χλόος, χλωρίασις. Dum intenta mente *Euripideam* sententiam considero, malo: πλὴν λόγος *Fabula & umbra. Terentius* Hec. IV. III. V. 14.

-- -- *postre-*

—— —— postremo nos jam fabula
Sumus, Pamphile, senex atque anus.

Interim λόγος alio etiam sensu accipi potest. Haec quamvis ita se habeant, vocabulum Αἶνος eximie pro *apologo* fuit usurpatum, uti ex locis *Archilolchi*, *Hesiodi*, & *Callimachi* ab *Ammonio* adductis constat. Prima *Archilochi* ῥῆσις animadversione nostra perquam digna est:

> Αἶνός τις ἀνθρώπων ὅδε·
> Ὡς ἄρ' ἀλώπηξ καἰετὸς
> Ξυνωνίην ἔθεντο.

Hanc fabulam respicit *Aristophanes* Avib. v. 652.

> —— —— ὅρα νυν, ὡς ἐν Αἰσώπου λόγοις
> Ἐστὶν λεγόμενον δή τι· τὴν ἀλώπεχ' ὡς
> Φλαύρως ἐκοινώνησεν αἰετῷ ποτέ.

Schol. ὅτι σαφῶς ἀνετίθεσαν Αἰσώπῳ τοὺς λόγους, καὶ τοῦτον τὸν παρὰ τῷ Ἀρχιλόχῳ λεγόμενον, καίτοι πρεσβυτέρῳ ὄντι. Idem hicce *Archilochi* locus *Pindaro* fortasse obversabatur, Isthm. Od. IV. v. 79. sed Profundi Poetae mentem plane perspectam non habeo. *Eustathius* locis supra a me indicatis, *Archilochi* versiculos ex *Ammonio*, quem *Herennium Philonem* vocat, petitos, non sine aliqua scripturae differitate exhibuit ad Il. Λ. p. 796. αἶνός τις ἀνθρώπων, ὡς ἄρ' ἀλώπηξ καὶ ἀετὸς ξυνωνίην ἔθεντο. (atque ita ex *Eustath.* *Phavorinus* in v. Αἶνος) postea ad Odyss. Ζ p. 556. Ἀρχίλοχος δέ φησιν, ὅτι αἶνός τις ἀνθρώπων ὅδ' ὡς ἄρ' ἀλώπηξ ἠδ' ἀετὸς ξυνωνίην ἔμιξαν, ἢ καθ' ἑτέραν γραφὴν, ἔθεντο·

Ca-

Cave, hinc ſuſpiceris, *Archilochi* opera verſaſſe *Euſtathium*, quae priorum ſaeculorum barbaries dudum neglexerat: Variantem is lectionem, ἔμιξαν, hauſit e veteribus ſcholiis *Homericis*, quae magnam partem hodiedum ſuperſunt. In iis ad Od. Ξ. v. 508. ſub teſte *Archilocho* id ipſum reperire licet; in *Scholiaſtae* nota conſtituenda minus profecto verecunde verſatur *Barneſius*, ſed ea lis noſtrum nunc ſcopum non tangit. De *Archilochi* ſcriptura ſollicitus, vix dubitem, quin paucula ex ejus verſibus exciderint: dum *Euſtathius* nihil nos juvat, quid vetat conjectaſſe? Fieri potuit, ut hac ratione olim ſcripſerit *Archilochus*:

> Αἶνός τις ἔστ᾽ ἀρχαῖος ἀνθρώπων ὅδε,
> Ὡς ἄρ᾽ ἀλώπηξ κερδαλῆ τε κἀετὸς
> Ξυνωνίην ἔθεντο.

Si non in certas metri leges peccaſſe deprehendar, nihil poſui, quod non veroſimillima ratione probari poſſit ab *Archilocho* profectum, & brevitatis ſtudio ab *Ammonio* praetermiſſum. Primum, ἀρχαῖος in hujuſcemodi dictis peroportunum, & ſemper fere adhiberi ſolet. Locis ſupra a me indicatis, in quibus παλαιὸς αἶνος invenire datur, adde ſimillimum *Sophoclis* verſum, quo Trachinias exorditur:

> Λόγος μὲν ἔστ᾽ ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανεὶς,

Eriphus Comicus in Aeolo, teſte *Athen.* IV. p. 134. C.

> Λόγος γὰρ ἔστ᾽ ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων,

Nunc videndum, an auſpicato κερδαλῆ in *Archilochi* verſum introduxerim. *Phaedrus* in fab. de vulpi & aquila, *docilem* tribuit vulpi *ſolertiam*; haec eidem *doloſa* I. 13. *Aeſopo*, σοφὴ, teſte *Max. Tyr.* Serm. XXXIII. p. 189. ἡ δὲ ἀλώπηξ (σοφὴ γὰρ αὕτη τῷ Αἰσώπῳ ἐστὶ) πρὸς τὸν ποιμένα· *Acron* ad *Horat.* Art. v. 437. *vulpes doloſum animal eſt ut in Aeſopi fabula.* Aptum itaque κερδαλῆ. *Heſychius*: Κερδάλη, ἀλώπηξ. Scribe κερδαλῆ. & quidni plus ſemel id ab *Archilocho* fuerit uſurpatum? Memorat *Baſilius* in oratione de legendis Graec. libris p. 29. & 30. τῆς Ἀρχιλόχου ἀλώπεκος τὸ κερδαλέον τε καὶ ποικίλον. Haec pro conjectura adſerenda ſufficiunt.

CAPUT IV.

Ἀχαρὴς *rariori uſu uſurpatum.* Ἐν ἀχαρεῖ, *momine ſive momento. Paulina locutio* ἐν ἀτόμῳ. Ἀχαρῆ. *Leviter em. Schol. Ariſtoph. Super loco ab Amm. citato conjectura.* Οὐδ' ἀχαρῆ. *Eupolidis* οὐδ' ἔσκαρος *illuſtratur. Emendantur Machonis & Eubuli fragmenta. Inter* Ἀλοᾶν, Ἀλοᾶν, *& Poet.* Ἀλοιᾶν *ſignificandi diſcrimen nullum. Tentantur Xenoph. & Theocr.* Συναλοᾶν *&* Συναλοιᾶν. Καταλοᾶν, *contundere.*

Ἀχαρὴς σὺν τῷ σ, καὶ Ἀχαρῆ ἄνευ τοῦ σ διαφέρει] Non admodum trita ſunt, quae hic docet *Ammonius*; quo auctore ἀχαρὴς ſignificat τὸ παρὰ βραχὺ ὄν, veluti in exemplo, quod adducit. Κατέπεσον ἀχαρὴς τῷ δέει, *prae timore fere decidi.* Non alio ſenſu *Menander:*

ἀχα-

ἀχαρὴς παραπόλωλας, apud *Etymol.* p. 45. v. 24. & in Lege *Zaleuci*, ὡς ἀχαρὴς οἴχοιτο πνιγεὶς, referente *Hierocle* apud *Stobaeum* Tit. XXXIX. p. 229. Notior est Attica loquendi formula, ἐν ἀχαρεῖ, *Heliod.* X. p. 490. *Lucian.* Scytha T. I. p. 596. *Corinthius*, ubi notat τὰς ἐλλείψεις τ̃ Ἀττικῶν ἰδίας, τοιῦτα inquit τὸ ἐν βραχεῖ, λείπει γὰρ, χωρίῳ, ἢ λόγῳ· καὶ τὸ ἐν ἀχαρεῖ δὲ τοιοῦτόν ἐστιν. ita eum locum exhibet MS. *Vossianus.* Plena forma, ἐν ἀχαρεῖ χρόνῳ. Legitur etiam ἐν ἀχαρεῖ χρόνε. Vid. Ill. *Spanhemius* ad *Aristoph.* Plut. v. 244. (in quo versu *Etymolog.* MS. praefert χρόνε) Cl. *Arnaldus*, in Miscell. Obs. vol. V. p. 62. & *Pricaeus* ad Evang. *Luc.* IV. 5. ubi ἐν στιγμῇ χρόνε, *temporis in puncto*, *Lucret.* IV. 165. *Suidas*, ἐν ἀχαρεῖ, & ἐν ἀτόμῳ, recte contulit: quorum posterius *Paulus* adhibuit 1 Cor. XV. v. 52. ubi adjecta sunt ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμῦ. *Hesych:* Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπήματι, ἐν τάχει. accedat *Cyrillus* Lex. MS. Ἀχαρεῖ· ῥιπεῖ (L. ῥιπῇ) ὀφθαλμοῦ. Ibidem tamen: Ἐν ἀτόμῳ, ἐν βραχεῖ, ἐν σιμῇ (L. στιγμῇ) ἐν ῥοπῇ. Conf. Gloss. Clar. *Alberti* p. 136. Alterum porro, quod *Ammonius* a priori discernit, ἀχαρῆ non adeo videtur frequentatum. *Schol. Aristoph.* ad Vespas v. 699. τὸ δὲ ἀχαρῆ ἐπίῤῥημα, ἀντὶ τοῦ βραχὺ καὶ οἰκτρόν. Lege καὶ μικρόν. Admoveamus hanc interpretationem loco ab *Ammonio* producto: Οὐδ' ὅσον ἀχαρῆ τ̃ τύχης ἐπίσταμαι· non multum profecerimus: credibile mihi fit, versum e Comoedia petitum; in quo olim forsan extiterit: ὐδ' ὅσον ἀχαρῆ τ̃ ψυχῆς ἐπίσταμαι. *quae sit animae natura plane ignoro.* Ut res omnium minimas denotarent, Graeci *tantillas* dixerunt, *ut nihil inde posset abradi.* Ita praeter alios *Pollux.* II. 33. Apud

Demosth. contra Polyclem p. 713. C. ἀπεκείνατό μοι, ὅτι ἐδ' ἀκαρῆ δανείσοι, *ne teruncium quidem*, *Wolfius.* non ignoro, *Spanhemium* & alios eodem loco jam usos. Pro ἐδ' ἀκαρῆ *Eupolis* venuste posuit ἐδ' ἔσκαφος· quam locutionem, quamvis id ab *Ammonio* alienum videri possit, eum in finem juvat illustrasse, ut Comicis facetiis Lectorem aliquantisper detineam. *Etymologus* MS. Ἔσκαφος· παρὰ τὸ ἐσκάψαι. ἔσκαφος τὸ μηδὲ ἐσκάψαι ἔχουν. tum desunt, quae habes in edito, *Comici* verba, hoc modo constituenda:

Οὐ γὰρ λέληϛαι τῶν ἐμῶν ἐδ' ἔσκαφος.

Apud *Suidam* vero legitur λέλειπται· Prius placet. *Hesychius* : Λέληϛαι, ἐπελάθετο. Conqueritur nescio quis, omnia sibi ablata, neque superesse, quo buccam possit inplere. Ea vis verbi ἐσκάπτειν e *Comicis* haurienda. Plus semel adhibuit *Aristophanes*. paucula addam ex *Athenaeo* L. III. p. 76. E. *Alexis* in Lebete

—— ἐσκάψας τὸ χεῖρ' εἰς τὴν γνάθον.

Confer *Schol. Aristoph.* Vesp. v. 787. *Machon* apud *Athen.* VI. p. 243. F. *Diphilum* Chaerephonti ad epulas abeunti dicentem facit:

Εἰς τὰς ἑαυτοῦ, Χαιρεφῶν, σιαγόνας
Ἔσκαψεν ἥλες ἑκατέρᾳ γε τέτταρας.

Ita lego pro ἔσκοψεν· quod *Grotio* tamen non displicuit in Exc. e Trag. & Com. p. 857. Corruptissime vulgatur *Eubuli* versus ex Auge in *Athen.* XIV. p. 622. F.

Πα-

Παρεκκέκαπται στάρνι' ἐννέ' ἢ δέκα,
Ὥς τ' εἴ τι βούλει τῶν λελειμμένων φαγεῖν,
Ἔπειγ', Ἔπειγε, ——

Agni hic in censum venire neutiquam possunt; quod sequitur, φαγεῖν ad superiora referendum; tum facillimo opere restitues:

Παρεσκέκαπται σταμνί' ἐννέ' ἢ δέκα.

Quo usu Κάπτειν a Poëtis fuerit usurpatum, in Animadv. p. 669. v. 59. monuit *Casaubonus*.

Ἁλοᾷν καὶ Ἀλοιᾷν διαφέρει. Ἁλοᾷν μὲν γὰρ δασέως τὸ ἐπὶ τῇ ἅλω πατεῖν καὶ τρίβειν τοὺς στάχυας· Ἀλοιᾷν δὲ ψιλῶς, τὸ τύπτειν.] Vix aliter videtur scripsisse *Ammonius*, quam, uti supra dicebam: Ἁλοᾷν καὶ Ἀλοᾷν διαφέρει. Primum enim, hoc tantum discrimen adnotavit: deinde, ἀλοιᾷν Poeticum est, neque a prosae scriptoribus usurpari solet. Obnititur fateor huic conjecturae versus *Aristophanis* hic adductus: sed fieri potest, ut *Ammonius* ἠλόησεν legerit; in *Suidae* Codice MS. reperio: Ἠλόησεν· ἢ μητέρ' ἠλόησεν· Haec non eum in finem attuli; quasi vero putarem, utriusque formae differentiam sollicite a veteribus fuisse observatam. Utramvis scripturam eligas, Ἀλοᾷν significationem habuit *verberandi*, *terendi*, & eximie *de frumento* fuit usurpatum. *Etymologi* verba peropportuna, & alia plura ad hanc rem pertinentia, reperies in nota Clarissimi *Hemsterhuisii* ad *Poll.* X. 161. n. 93. Ἁλοᾷν ex *Ammonii* regula τρίβειν τοὺς στάχυας.

 Lon-

Longo Paſtor. III. p. 96. ἀλωνοτριβεῖν· *area meſſeſterit.* Adhibuit *Xenophon* OEconom. p. 863. A. ὑποζύγια ἀλοῶσι τὸν σῖτον. Eadem pag. frumenti triturandi rationem exponit *Socrates*, ubi pro ἀνύτοιεν forſan melius legeretur ἀγνύοιεν· quod multis deducere commodum non eſt. Licuit opinor *Theocrito*, ἀλοιᾷν eodem uſu adhibere in Idyll. X. v. 48.

Σῖτον ἀλοιῶντας φεύγειν τὸ μεσαμβρινὸν ὕπνον·

Ita MS. legit pro ἀλοιῶντες, monente *Iſ. Voſſio* ad oram libri ſui. Contra *Homerus: terram omniparentem* χερσὶν ἀλοία. Il. I. 564. *Schol.* ἔτυπτεν· idque ad mentem *Ammonii.* Vide *Heſych.* in Ἠλόα· Eadem ratio in compoſitis. Apud *Demoſth.* contra Phaenipp. p. 654. B. σῖτος ἀπηλοημένος, exponente *Harpocr.* ὁ ἀπὸ τῆς ἅλω συγκεκομισμένος μετὰ τὸ ἀλοηθῆναι, ὅ ἐστι πατηθῆναι. ubi ad *Mauſſaci* notam docta eſt *H. Valeſii* obſervatio. Antiquiorem verbi virtutem novit *Hom.* Il. Δ. v. 522. ubi *oſſa & nervos lapis* ἄχρις ἀπηλοίησεν. *Schol.* MS. διόλου ἀπέκοψεν. *Euſtathius:* διόλου συνηλόησεν. Recte. *Longus* IV. p. 138. ἀνθρώπους γεωργοὺς συνηλόησε πληγαῖς, *verberibus contudit uſque ad necem.* At vero ligatae orationis Scriptores maluerunt συναλοιᾷν· *Theocritus:* συνηλοίησε παρήϊα Idyll. XXII. v. 128. *Oppianus* Cyneget. I. v. 268. ubi marginis lectio genuina. *Halieut.* III. v. 575. Κρᾶτα συνηλοίησαν· Schol. συνέτριψαν. Adfinis uſus τοῦ Καταλοᾷν· *Xenophon* Cyrop. VII. p. 177. D. τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλόων. *Lucianus* Icarom. T. II. p. 198. σκύφῳ χρυσῷ τὴν ὀφρῦν κατηλοημένος. ubi vide *Scholia* p. 22. *Eubulus* Comicus in Auge apud *Athen.* XIV. p. 622. E.

Κατ-

Κατηλόητ) γαςρὶς ἐν μέσῳ κύκλος.
Huc referenda *Hesychii* Glossa: Κατηλόητ), καζατέτευϖ). prouti eam emendandam monuit l. c. Celeberrimus *Hemsterhuisius*.

CAPUT V.

Vocabulum Ἀνοκωχὴ *non omnibus notum. Ammonii praestantia. Priscae & fere obsoletae formae vestigia apud Homerum.* ὀκωχὴ *&* ὀκωχεύειν. *Hinc* ἀνοκωχὴ *ac* διοκωχή. *posterius Hesychio restituitur & Suidae e* MS. *utrumque Thucydidi. Observationis Ammonianae utilitas. Nota ex Etymol. Vossiano profertur.*

Ἀνακωχὴ καὶ Ἀνοκωχὴ διαφέρει. Ἀνακωχὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἐπὶ τῶν νεῶν ἀναχώρησις. ἡ δὲ διὰ τοῦ ο ἀνοκωχὴ, ἀνοχὴ μικρὰ πολέμου. Διοκωχὴ καὶ ὀκωχὴ, διάλειψίς τις καὶ ἄνεσις.] *Ammonii* scripturam, quam analogiae Graeci sermonis ignoratio temere mutaverat, ex *Aldina* editione prima tandem reduximus, in qua integra nota emendate legitur, nisi quod μακρὰ pro μικρὰ ibi legatur, & ἀκωχὴ, quod in ὀκωχὴ commutavi: Quum vero haec *Ammonii* observatio in *Stephani* & aliorum editionibus, uti in notis indicavi, plane fuerit distorta, accidit, ut ἀνοκωχὴ, vetustae & probae notae vocabulum, Graece cetetoquin doctis fuerit incognitum. In hac autem nota praestantis Grammatici laudem egregie tuetur noster; &, uti alibi, ita eximiè hoc in loco doctorem *Heraclidem*, & Scholam, in qua fuerat eruditus, *Aristarchensem* prodit. Minus oportunam *Henr. Stephani*, in hanc ipsam

ipsam *Ammonii* notam, censuram reprehendisse, & aliorum errores detexisse, nihil juvat. Praestabit paucis bonitatem τοῦ ἀνοκωχὴ, certa formationis lege nixam, adseruisse. Itaque ab ἔχω, ἐκέχω, ὄκωχα, cujus remansere reliquiae in genuina lectione *Homerici* συνοκωχότε Il. B. v. 218. ab *Hesychio* conservata, quam tetigit *Foesius* Oecon. *Hippocr.* v. συνοκωχὴ, & merito tuetur *Anonymus* in Miscell. Obs. Vol. I. T. 1. p. 114. Hinc ὀκωχὴ, & ὀκωχεύειν, diversum sane a κωχεύειν, unde *Ammonii* ἀνακωχὴ, & ἀνακωχεύειν, a *Schol. Soph.* ad Electr. v. 734. & *Kühnio* ad *Poll.* I. 103. n. 35. expositum; τὴν ναῦν ἀνακωχάζειν occurrit in vita *Isidori* apud *Photium* Cod. CCXLII. p. 571. Verum id nunc non ago, & ad ἀνοκωχὴ revertor. Ὀκωχὴ servavit *Etymologus* p. 596. v. 50. ἔχω, ὀχὴ, ὀκωχή. *Hesychius*: Ὀκωχεύειν, ἔχειν, συνέχειν. quod intempestive contrectat *Sopingius*. Hinc sponte fluunt, librariorum inperitia fere obsoleta, ἀνοκωχὴ pro ἀνοχὴ, & διοκωχὴ, posterius praeter *Ammonium* agnovit *Hesychius*; nam ubi διακωχὴ vulgatur, literarum series, in talibus index certissimus, poscit: Διοκωχὴ, διάστασις χρόνου τινός. *Thucydides*, nisi me omnia fallunt, scripserat antiqua forma διοκωχὴ III. c. 86. quod ipsum auctoritate MS. *Lugduno-Batavi* restituendum veteri auctori apud *Suidam*, ubi, ordine διοκωχὴ flagitante, editur Διακωχὴ, —— ἐν μάχαις πολὺ αὐτοὺς νικήσας, καὶ διακωχὴν αἰτήσασιν ἔδωκε, in mirae bonitatis libro legi: Διοκωχὴ & διοκωχὴν αἰτήσασιν ἔδωκεν. His adde, si placet, *Hesychium* in κατοκωχὴ & μετοκωχή. Ad hanc lucem nunc considerandum *Dionysii Halicarnassensis* de *Thucydideo* usu vocis ἀνακωχὴ judicium, in nota Cl.

Edi-

Editoris C. A. *Dukeri* ad L. I. c. XL. p. 41. ἀ ἀνακωχῆς. Et ne vel Zeno dubitet, *Thucydidem* scripsisse Ἀνοκωχῆς· id poterat, ut obsoletum, & a vulgi cognitione remotum, γλωσσηματικὸν, καὶ ἀπηρχαιωμένον, καὶ δυσξύνετον τοῖς πολλοῖς, in Historico reprehendere *Dionysius*; quum alterum istud plurimorum usu notum sit atque tritum; quorum locis, quae ad manum sunt, abstinere satius esse judico. Ad receptam in *Thucydide* scripturam pertinet nota in *Etymologo MS.* quae nisi me fallit *Sylburgii* index, in edito deficit. Ἀνακωχῆς, ἀναπαύσεως, τῆς παρὰ μάχην ἐν πολέμῳ εἰρήνης. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἄνω τὰς ἀκωχὰς ἔχειν. ἔνθεν καὶ ἀνακωχεύειν, τὸ ἐν πολέμῳ ἀμελεῖν. *Hippocrati* usurpatum Συνοκωχὴ exponit *Erotianus*, hunc ad modum a *Foesio* emendatus: Συνοκωχῆς, συνοχῆς, καὶ συνόδου. Credibile ad eandem formam ἀνοκωχὴ adhibuisse *Hippocratem*. *Glaucias* in *Erotiani* Lexico, ubi male legitur ἀνακώχησις, interpretatur: ἀνάπαυσις καὶ ἀνοχή. Plura non addam.

CAPUT VI.

Ἀποκηρύττειν. *Ad legem Atticam, de liberorum abdicatione, observatio. Ejus rei non meminit Demosth. Licueritne parenti filium abdicare propter unam causam, nec ne? Differentia inter abdicatum &* Ἐκποίητον. *Aeschinem exponit Etymol. Emancipatus mox fiebat* Εἰσποίητος. *In Ammonii scripturam inquiritur. Ex Veteris Oratoris loco pereleganti menda eluitur.*

Ἀποκήρυκτος καὶ Ἐκποίητος διαφέρει. Ἀποκήρυκτος μὲν γάρ ἐστι, ὁ ἐπὶ ἀδικήματι ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκβληθεὶς τῆς οἰκίας·] Ἀποκηρύττειν, *per praeconem aliquid promulgare*; hinc *merces vendendas voci praeconis subjicere*. *Thomas M.* Ἀποκηρύττειν —— τὸ διὰ κηρύγματος πωλεῖν —— καὶ ἀποκήρυκτος ὁ οὕτω πωλούμενος· quae postrema in *Franeq.* Editione temere sunt omissa. Porro Ἀποκηρύττειν, *publica auctoritate filium abdicare*, & Ἀποκήρυκτος, *Abdicatus*. Lex fuit Athenis: τοὺς γονέας κυρίους εἶναι ἀποκηρύξαι, quam legem *Petitus* exposuit, ad LL. Att. p. 157, 158, 159, & limites, quibus haec patria abdicandi potestas Athenis fuerit circumscripta, constituit. Non quidem dubitari potest, quin talis lex, qualem exhibuit *Petitus*, locum habuerit; verum *Demosthenes* ἐν τῷ πρὸς Βοιωτὸν, ad hanc rem auctor non videtur idoneus. Locus est in prima adv. Boeotum περὶ τοῦ ὀνόματος· ubi nulla etiam fieri potuit abdicationis liberorum mentio, cum lis tantum de nomine agatur: contendit actor, parenti soli jus esse, nomen liberis inponendi, atque idipsum, si velit, cum alio rursus commutandi; negat, dari νόμον, ὃς ποιεῖ κυρίους εἶναι τοὺς παῖδας τοῦ ἑαυτοῦ (L. ἑαυτῶν) ὀνόματος, & mox subjungit, p. 640. C. lege parentibus potestatem concedi, οὐ μόνον θέσθαι τοὔνομα ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐξαλεῖψαι, ἐὰν βούλωνται, καὶ ἀποκηρύξαι. Nemo erit, opinor, qui de generis abdicatione hoc intelligendum amplius censuerit; ad quam pluresne causae fuerint requisitae, an una suffecerit, necdum liquido constat; prius propter *Luciani* & *Hesychii* loca, a *Petito* prolata, magis videtur credibile; ac propter-

propterea mallim, in *Ammonio* scribi: ὁ ἐπὶ ἀδικήμασιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς κ. τ. λ. Non aliter reperio apud *Herennium Philonem*: In MS. *Cyrilli* Lex. Ἀποκήρυκτος, ὁ ἐπ' ἀδικήμασι τῆς οἰκίας ἐκβληθείς. Vulgatam tuentur *Thomas*, *Ptol. Ascalonita*, & *Moschopulus*. Observatu non indignum, quod adnotavit *Pollux* IV. 93. vocabulum Ἀποκήρυκτος non fuisse a veteribus frequentatum. Porro Ἐκποίητος secundum *Ammonium* dicendus, ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλῳ· In Glossis: *Emancipatus*, Ἐκποίητος. Fuisse olim, qui ἀποκήρυκτον & ἐκποίητον confuderint, ex *Suida* & *Etymologo* clarissimum in modum patet, quod ex solo etiam *Ammonio* cogi potuisset. Verba *Etymologi* adscribam: Ἐκποίητος τῷ πατρί· καὶ ἐκποίητον γενέσθαι, ἀποκηρυχθῆναι τοῦ γένους. ἢ ὁ δοθεὶς ἑτέρῳ εἰς ποίησιν (MS. legit εἰς υἱοθεσίαν·) οἱ δὲ φασὶν, addit, διαφέρειν ἐκποίητον (ita legendum) ἀποκηρύκτου· ὅτι ὁ μὲν ἀποκήρυκτος ἐπὶ κολάσει ἐκβάλλεται· ὁ δὲ ἐκποίητος ὑπὸ τοῦ φύσει πατρὸς δίδοται εἰς ἕτερον οἶκον πρὸς θέσιν. Quae postrema cum *Suida* comparari debent: Integram observationem e Lexico Rhetorico forsan hausit *Etymologus*; certe, nisi me omnia fallunt, respicitur *Aeschinis* locus contra Ctesiphont. p. 277. B. ubi habes ἐκποίητον γενέσθαι· quod commode interpretatur ad mentem *Ammonii* *Wolfius*. Jam vero ἐκποίητος, ubi in aliam familiam transierat, dicebatur εἰσποίητος. *Ammonius*, istis, quae modo proferebam, subjungit: ὃ λέγουσιν, Εἰσποίητος γέγονεν· hanc scripturam suspectam habuit Cl. *Fabricius*, qui pro ὃ maluit scribi ᾧ, quia in *Ptol. Ascal.* schedis §. 21. repererat: ᾧ λέγεται εἰσποίητος γεγονέναι· & sane,

 hac

hac lectione *Ascalonitae* recepta, planior evadet Grammatici ſententia; favet etiam mutationi *Thomas:* ὁ δοθεὶς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλῳ· ὡ λέγεται ὁ τοσοῦτος εἰσποίητος. Iudicent alii. De hac autem εἰσποιήσεως multa notare ſupervacaneum arbitror, & propterea elegantiſſimum tantum dabo *Demoſthenis* locum, niſi alium Auctorem cenſeas orationis funebris, quae ipſius nomen praeſert; quiſquis fuerit, indigenas, cum iis qui natura liberi ſint, inquilinos vero cum adoptivis comparat, eaque ratione Athenienſium ſuorum aures callide permulcet. p. 152. C. ὥστε δικαίως ἄν τις ὑπολάβοι, τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις καὶ τούτων πολίτας προσαγορευομένους ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσποιητοῖς τῶν παίδων· τούτους δὲ γνησίους γόνῳ τῆς πατρίδος πολίτας εἶναι. Praeſtantiſſ. Interpreti aqua haeſit, dum τοὺς μὲν εἰς τὰς ἐπήλυδας ε. π. vertit: *qui in colonias peregre advenerunt.* Ergone ἐπήλυδες πόλεις ſunt *coloniae?* Nolo in hac verſione refellenda operam perdere. Priſtina depravati loci ſcriptio facillimo negotio reduci poteſt, legendo: τοὺς μὲν εἰς ἑτέρας ἐπήλυδας ἐλθόντας πόλεις, *advenas, qui ex patria urbe in alias demigrant.* Ἐπήλυδας *Heſychius* exponit νεωστὶ ἐλθόντας ἐξ ἑτέρας γῆς. — ἢ οὐκ ἰθαγενεῖς. & videri poſſet, eundem hunc, quem adduxi, locum reſpexiſſe.

CAPUT VII.

Ἀπελεύθερος & Ἐξελεύθερος olim diverſa. Ammoniana obſervatio acerbae litis Salmaſium inter & Heraldum materia. Utriuſque de voce προσήλυτος ſen-

sententia. Neutra probatur. Nova proponitur vocis explicatio. Eadem Athenis addictorum conditio, quae inquilinorum. Recentioribus προστάλυτος, quem Veteres ἐπήλυδα vocarunt. Antiqua forma in libris depravata, paucis in locis reponitur. Inquilinus Ἰσοτελὴς, *idem qui apud Ammonium* Ἐξελεύθερος.

Ἀπελεύθερος καὶ Ἐξελεύθερος διαφέρει.] Ἀπελεύθερος *libertum* dicit: id, quo adseratur, non indiget. Diversi generis olim fuit Ἐξελεύθερος, quamvis *Ammonii* aevo promiscue haec vocabula usurpari coeperint, ἤδη μέντοι καὶ ἀδιαφόρως χρῶνται τοῖς ὀνόμασιν. quod & ex *Polluce* III. 83. a *Salmasio* citato, constat. Dispiciendum vero, quis proprie Ἐξελεύθερος antiquitus fuerit dictus; in eum finem Grammatici Nostri verba hic ponenda sunt: Ἐξελεύθερος δὲ, ὁ γενόμενος διὰ χρέα προστάλυτος, ἢ κατ' ἄλλην τινὰ αἰτίαν δουλεύσας, εἶτα ἐλευθερωθείς. Primum, litem, quam super hoc loco agitarunt *Salmasius* & *Heraldus*, paucis, si pote, exponam: Deinde animadversionem unam & alteram, quae difficili materiae aliquid lucis possit accendere, adjiciam. Prior *Salmasius* vocem προστάλυτος exponere adgressus est de Modo Usur. cap. XVIII. p. 803. & cap. XIX. p. 875. Hujus expositionem rejecit *Heraldus*, & non nominato adversario, aliam conjecturam protulit de Rer. Judic. auctorit. II. c. XXIV. §. 17. Id aegre tulit *Salmasius*, & non sine aceto sententiam suam iterum proposuit Obs. ad J. A. & R. c. XI. p. 336. Tandem *Heraldus* quod semel adseruerat, dimittere nescius, opinionem suam vindi-

cavit, & multis adstruere conatus est, Animadv. in *Salm.* Obs. L. IV. c. X. §. 2. 3. & seqq. Si quis extra disputandi calorem, qui magnos saepe viros egit praecipites, constitutus, hac de re judicare velit, ante omnia necesse est, rem ipsam a nomine abstrahat & sejungat. *Salmasium* inter & *Heraldum* convenit, ἐξελευθέρου nomine talem denotari, qui *libertati, quam propter debita amiserat, fuerit restitutus*; in voce vero προσήλυτος explicanda ab invicem discedunt. *Salmasius* προσήλυτον interpretatur *addictum, qui sponte se in servitutem daret*; *Heraldus* de eo accipiendum suspicatur, *qui propter aes alienum in alicujus fundum confugit*; Posterior haec sententia, nullo auctore nixa, sponte sua diffluit; nam quod in patrocinium suum *Salviani* locum advocet *Heraldus*, id leve est, & ad Graecam consuetudinem, quam procul dubio tangit *Ammonius*, nihil conducit. Propius quidem ad veram rationem accessit *Salmasius*; sed, quod pace viri Magni dictum sit, quam huic voci tribuit potestatem, nullo argumento dedit probatam. Hac ratione inductus, vitium in voce προσήλυτος latere, omnino suspicor, quod vix tolli posse arbitrer, nisi feliciora ingenia, & harum rerum peritiores, hujus loci curam susceperint, & antiquam vocis scripturam nobis revocaverint. Variae quidem saepius hac de re cogitanti inciderunt conjecturae; amicis etiam meis magis ingeniosae; quae cum omnes veri haberent speciem, omnes falsas credidi, & prudentis Lectoris judicio verecunde subducendas. Interea, ne magno molimine nihil videar egisse; qua ratione recepta lectio queat defendi, dicam tamen.

men. Nullus dubito, quin Atticum jus respexerit *Ammonius*, neutiquam ex Romanorum legibus illustrandus, nisi quatenus utriusque populi instituta hac in parte convenisse, constet & exploratum sit. Qui apud Romanos creditoribus propter debita addicti, ab iisdem domum ducebantur, *tales Athenis olim anterius lege Solonis* ἀγώγιμοι τοῖς δανείζουσι. verba dedi *Theodori Marcilii* ad LL. XII. Tabb. p. 70. Plenam fuisse ex Lege *Solonis* creditori in debitorem potestatem merito credidit *Salmasius* Obs. ad J. A. & R. c. XI. p. 324. neque est, quod obnitatur *Heraldus*: Clarissimus est *Demosth.* locus adv. Nicostr. p. 724. B. ubi Nicostratus, *istam*, inquit, *mihi pecuniam suppedita, ne, si ad dictum diem solvendo non sim*, αὐτὸς ἀγώγιμος γίνωμαι, *ipse in servitutem abducar*. Itaque debitor creditoris fiebat οἰκεὺς, & in ejus domo servitutem serviebat, *Hesychius*: Οἰκεὺς, ὑπόχρεως οἰκέτης. creditori subjectus, ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ γενόμενος· ita certe vocem προσήλυτος, sive quamcunque aliam apud *Ammonium* legerit, cepit *Eustathius* ad Odyss. Ξ. p. 531. init. οἱ δὲ —— τὴν ἐλευθερίαν διαρριπτόμενοι, ἐξελεύθερον μὲν εἶπον, τὸν διὰ χρέος ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ γενόμενον, δούλου δίκην, εἶτα ἀπολυθέντα. ἀπελεύθερον δὲ, τὸν ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ. quem locum mihi comiter indicavit Cl. Noster *Arnaldus*, qui mihi ad hanc materiam intelligendam praeluxit. Miserrima fuit horum hominum conditio, qui, amissa libertate, priori etiam jure exciderant, in eum locum depressi, quo *inquilini* Athenis habebantur, omnium ludibrio expositi. Haec *Ammonio* admota tenuem radiolum spargunt; ὁ γενόμενος διὰ

διὰ χρέα προσήλυτος· *qui ob aes alienum* civitatis jure privatus, *inquilinus factus est*. Haec demum vocis προσήλυτος vis apud Recentiores, quibus προσήλυτοι, ἐπήλυτοι, σύνηλυτοι dicebantur, quos veteres ἐπήλυδας, & συνήλυδας, *advenas & convenas* vocaverant; quod uti fuse firmari non potest, verbo observandum tamen, ultimam formam frequenter in libris corruptam circumferri: Apud *Hesychium* σύγκλυδα & συγκλύδων utique mutandum in συνήλυδα & συνηλύδων. Ad hanc legem *Luciani* loca T. I. p. 465. p. 785. & omnia reformari debent, quae *H. Stephanus* in Thesauri T. II. p. 30. intulit ad v. nihili Σύγκλυς confirmandam: pari errore in *Moschop.* περὶ σχεδῶν p. 44. νέκλυς, ὁ νεωστὶ ἐλθών. L. Νέηλυς. Porro ἐπήλυδες sunt μέτοικοι opposite ad *indigenas*. Loco in superiori Observat. emendato alia addi possent: jam vero hi alias ἐπήλυτοι. *Hesychius*: Ἐπήλυτος, ἔποικος, προσήλυτος Lexicon MS. *Vossianum*: Ἐπίκλητος, ἔξωθεν ἐρχόμενος. Lege: Ἐπήλυτος, ex *Jobi* XX. v. 26. Ulterius hunc usum vocis προσήλυτος, ab *Amm.* usurpatae, disertis adseram verbis *Schol. Apoll. Rhod.* I. v. 834. πλανᾶται περὶ τὴν πόλιν ἀτημελήτως καθάπερ προσηλύτους. Ibid. ἐν ἁπάσαις ταῖς πολιτικαῖς κοινωνίαις καθάπερ μετοίκους διατελεῖν καὶ προσηλύτους· Nihil ad mentem meam magis oportunum. Majorem addam huic opinioni verisimilitudinem, postquam dixero, quod postea ostendam, *inquilinos*, si qui ob praestantiora merita eminerent, factos ἰσοτελεῖς, ac veluti ἐξελευθέρους Quid? id ipsum in hac voce reddenda usurpatum. *Hesychius*: Ἰσοτελὴς, ὁ ἐξελεύθερος, καὶ μετέχων τῶν νόμων, μετοίκιον δὲ οὐ φέρων. Crudam cogita-

tationem Eruditi velim examini subjiciant, modo meliora proferant, & mihi parcere dignentur, qui levissimae coujecturae parum tribuo. Quae in sequentibus capitibus adnotabo, ad modulum nostrum magis conveniunt.

Caput VIII.

Ἁρπάγη varii usus instrumentum. In Menandri versu tentamen. Δευτήρ. *Harpagae. Sisennae verba corrupta apud Nonium. Harpago, Lacedaemoniis* ἐξαιρέτας. *Porro vocatur* ἐξαυστὴς, αὐστὴς, αὔστρα. *hamus, lupus. Emendantur Aelius Dionysius, Hesychius, Isidorus, & Scriptor vitae Homeri.*

Ἁρπαγὴ καὶ Ἁρπάγη διαφέρει παρὰ τοῖς παλαιοῖς Ἀττικοῖς.] Integram observationem *Tryphoni* Grammatico acceptam refert *Ammonius*; Nimis arctis limitibus finiunt latissimi usus vocabulum Ἁρπάγη· quo *instrumenta* cujuscunque generis, *quibus aliquid* violente *attrahebatur*, olim fuere denotata. *Tryphon* Atticis ἁρπάγην esse scribit, οἷς ἐκ τῶν φρεάτων τοὺς κάδους ἐξαίρουσι, & in eam sententiam adfert *Menandri* verba: Ποτήριον, τρίπεζαν, ἁρπάγην, δεύτερον κάδον. E quibus, ejecto vocabulo δεύτερον, jambum formavit Ill. *Bentl.* Emend. in *Men.* p. 107. Quid si dixero, *Menandrum* scripsisse:

— — — — δεύτερα,
Ποτήρια, τρίπεζαν, ἁρπάγην κάδον.

 Id

Id admodum adblanditur; ἁρπάγη cum reliquis aptissime consistit: secundum *Pollucem* X. 105. Ἁρπάγη, κοινὸν ἀρτοποιῶν καὶ μαγείρων σκεῦος, ἀπὸ τοῦ δόλιον ἀναρπαρθέν. Deinde, inter bellica instrumenta ἁρπάγας olim numeratas, indicio sunt *Sisennae* verba Hist. IV. *Falces injectos comminuunt; pluteos, propius collocatis harpagis, dejiciunt.* quae *Nonius* conservavit p. 556. ubi *Falces & Harpagas armorum genera* esse notat, *murorum oppugnationi apta. Sisennae* verba minus videntur integra, hac forsan ratione sananda: *Falces injectos* (*corvo* scilicet) *comminuunt pluteos, quos propius collocatis harpagis dejiciunt.* Porro operi rustico inserviebat ἁρπάγη. *Euripides* Cyclope v. 32.

—— —— ἀναλχείας ἴχνη
Σαίρειν σιδηρᾶ τῆδε μ' ἁρπάγη δόμυς.

Quam scribendi rationem probat *Barnesius*: erudite vertit, a *Scaligero* edoctus, *Flor. Christianus*:

—— *Nunc necesse est exsequi*
Mandata domini, & hirpice aedes ferrea
Everrere istas.

Euripidae mentionem facit *Hesychius*, in Ἁρπάγη, verum explicatio, quae ad ejus versum pertinuerit, procul dubio cum pluribus aliis excidit; *Hesychii* verba adscribam, quia in significatu, quem eundem tradit cum *Tryphone* apud *Athen.* aliquantisper immorabimus: Ἁρπάγη, ἐξαυστὴρ, ἔστι δὲ σκεῦος ἔχον ὀγκίνους, ᾧ τὺς κάδυς ἀνασπῶσιν ἀπὸ τ̃ φρεάτων, καὶ ὁ λύκος. Εὐριπίδης. Vocem ἁρπάγη sollicitat *Pricaeus*, & inepte hoc loco abusus est ad *Matth.* Evang. VII. 15. Pro

ξυ-

ξυςὴρ ingeniose ξεαυςὴρ reposuit *Junius*. Ἐξαιρέτας dicebatur Lacedaemonius; inter Laconicas, auctore *Casaubono*, referenda est *Hesychii* Glossa: Ἐξαιρέταρ, ἁρπάγη, ἡ ἅρπαξ ὁ πρὸς τὰ ἀντλήματα. In *Glossis* ad vocem Κρεάγρα habes: *Exemplum*, *arpago*. Ἐξαυςὴρ usurpavit *Aeschylus*, teste *Etymologo*: Ἐξαυςὴρ, σημαίνει σκεῦός τι παρὰ τὸ αὔω, αὔσω, αὐςὴρ, καὶ ἐξαυςὴρ· Αἰσχύλος. Emenda *Aelium Dionysium*, qui apud *Eustathium* ad Il. M. p. 867. τῆς ἁρπάγης δὲ, inquit, differt ἡ ἁρπάγη, σκεῦος αὕτη ᾧ κάδους ἀνέλκομεν. & pro αὕτη scribe αὐςὴρ. Sicuti vero a ξύω, ξυςὴρ & ξύςρα, similiter ab αὔω dixerunt αὐςὴρ & αὔςρα. *Hesychius*: Λαύςρανον, τινὲς λύκον, τινὲς φρέατος ἅρπαγα. Si vera conjecto, legendum: Αὔςραν, ἥν τινὲς λ. & conjecturae favent, quae eadem pagina praefert, Λαἱμαργία, δουλεία. & Λαυςὴρ, μοχθηρός. quorum prius in Λαιμαργία, alterum mutandum videtur in Αὐςηρὸς, *austerus*. Quae *Pollux* promiscue usurpari censuit, accurate distinxit *Hesychius*: Κρεάγρα, ἐν ᾗ αἴρεται τὰ κρέα· Ἁρπάγη καὶ λύκος, ἐν ᾧ τὰ ἐκ τῶν φρεάτων ἀνέλκουσι. *Isidorus* Orig. XX. 15. *Amalupus, qui & canicula, ferreus harpax, quia si quid in puteum decidit rapit & extrahit*. Corrige: *hamolupus*; sic apud *Festum*, *Hamotrahones*, iidem qui γαγγαμουλκοί. aut, quod malim, *hamus*, *lupus*. *Cyrillus* in voc. acc. dist. Ἁρπάγη, *hamus*, ἄγκιςρον *Moschopulo*: Ἀρπαγὴ, ἡ μετὰ βίας ἀφαίρεσις· Ἁρπάγη δὲ τὸ ἄγκιςρον (non ἄγγιςρον) δι' οὗ τῶν φρεάτων τὰ ἀγγεῖα ἐξαίρομεν· Cur *harpago* lupi nomine venerit, ratio non est obscura. Corrigam *Scriptorem* vitae *Homeri* ed. Gal. p. 321. ἁρπαγὴν δὲ ἅμα μυθικῶς καὶ ἰδιωμῶς προσεσιμένην, λύκοις εἰκα-

ἔικασιν· Lege ἁρπαγὴν ἢ ἅμα ὁρμητικῶς κ. τ. λ. Recepta lectio sensum non admittit.

CAPUT IX.

Ἀῤῥωδεῖν & Ὀῤῥωδεῖν significatu non differunt. Euripidae fragmentum ex Andromeda. Tentantur Demosth. & Andronicus. Vocabuli Ὀῤῥωδεῖν originatio Grammat. Eustath. & Glossae corriguntur. Seneca illustr. Disseritur super loco Harpocrat. Ταῦρος, Taurus, usu minus solemni. Emendantur Etymologus, Erotiani Lexicon, & Schol. Aristoph. Ὑπολαύγελον. ἀταυρώτη, λάσταυρος. Meleagri epigramma ineditum.

Ἀῤῥωδεῖν καὶ Ὀῤῥωδεῖν διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ διὰ τοῦ α σημαίνει τὸ εὐλαβεῖσθαι.] Multa ad exponendum verbum Ὀῤῥωδεῖν, undecunque demum sua hauserit, adnotavit *Ammonius*, & in ultima nota τοῦ Ἀῤῥωδεῖν differentiam tradit; quam, ab aliis etiam Grammaticis receptam, nemo tamen prudentior probaverit: significandi potestate non sunt diversa, quae scribendi tantum forma differunt, quod *Eustathio* non latuit ad Il. M. p. 867. Ἀῤῥωδεῖν frequentissime, uti ex *Aem. Porti* Lexico Jon. constat, usurpavit *Herodotus*, eodem usu, quo alii scriptores ὀῤῥωδεῖν adhibuerunt. *Foesium* in Oecon. *Hipp.* verbum ὀῤῥωδεῖν *Homericum* esse, adserentem decepit *Eustathius*. *Homero* recentiores, *Hippocrates*, *Plato*, *Demosthenes*, *Aristophanes*, *Xenophon*, alii, frequentarunt;

testi-

testimonia hanc in rem in medium protulisse, nihil attinet. In *Euripide*, cujus meminit *Ammonius*, pedem figam. Is voces ὀῤῥωδεῖν & ὀῤῥωδία Tragico cothurno aptissimas credidit. Locis ad *Aristoph.* Plut. v. 122. ab *Ez. Spanhemio*, Viro Ill. productis, adde *Euripidem* Suppl. v. 344. Phoen. v. 1398. Med. v. 317. Jon. 403. & inprimis locum, quem ex *Ammonio* hic proponam:

> Τὰς συμφορὰς γὰρ τῶν κακῶς πεπραγότων
> οὐ πώποθ' ὕβρισ' αὐτὸς ὀῤῥωδῶν παθεῖν.

Istud fragmentum a Stobaeo etiam conservatum, Tit. CXI. p.582. ubi in margine adscribitur *Euripidis Andromachae*, neque aliter legitur in Exc. *Grotii* p. 466. Sola conjectandi sagacitas *Barnesium* V. C. inpulit, ut ad *Andromedam* v. 53, 54. referret; quam id jure fecerit, ex *Ammonio* demum licet aestimare, qui laudabili in locis Veterum citandis diligentia usus Εὐριπίδης, inquit, τὸν Περσέα λέγοντα εἰσάγει· Perseo vix nisi in Andromeda locus. Lubebat hisce diebus *Stobaei* librum; quem pia Illustrissimi *Grotii* manus versaverat, in Biblioth. *Leid.* excutere; neque fallebar animi; loco enim citato *Grotius* manu sua correxerat *Andromeda*. Ad alia nunc properantem revocat *Harpocration*, qui in *Demosthenis* Δημηγορικοῖς προοιμίοις sese vocem ἀῤῥωδία reperisse testatur: In editis non legi, merito monuit *Henr. Valesius*, qui in Prooemio LXIII. pro ἀῤῥωστίας reponit ὀῤῥωδίας· Si locum paulo diligentius inspexeris, conjecturam minus opinor probaveris: in ejusdem prooemii initio pro λοιδορία καὶ ταραχὴ olim le-

lectum fuisse suspicor: ὀῤῥωδία καὶ ταραχή. Non raro φόβος & θόρυβος a *Demosthene* jungi solent. Definitur Ὀῤῥωδία ab *Andronico Rhodio* περὶ παθῶν p. 742. φόβος πτοηθείητος, ita lego pro ἐπιτοηθείητος. non magna, ut vides, mutatione. Sed audiamus *Ammonii* originationem.

Ibid. Ὄῤῥος λέγεται ὁ περὶ τὰς γλουτὰς τόπος.] In hoc etymo tradendo Grammatici conspirant, si *Etymologum* excipias, qui alterius etiam meminit. Concinna brevitate, quae in *Schol. Aristoph.* ad Ran. v. 223. plenius leguntur, exhibet *Hesychius:* Ὄῤῥος, ἡ τράμις, οὐχ ὡς τινες τὸ ἰσχίον. ἐνθένδε ἐτυμολογοῦσι καὶ τὸ ὀῤῥωδεῖν· οἱ γὰρ δεδοικότες ἰδιοῦσι τὸν ὄῤῥον, ὅ ἐστιν ἱδροῦσιν· Ad hunc modum locus corruptus emendari potest. Denominationis rationem pandit etiam, ex *Herennio Philone*, *Eustathius* ad Odyss. T. p. 705. ἀφ' οὗ (ὄῤῥου) καὶ ὀῤῥωδεῖν τὸ εὐλαβεῖσθαι, οἱ γὰρ εὐλαβούμενοι φασὶ κατά τι ἀναπτῶσι τὸ κατ' αὐτόν· quae verba, nihil vitii suspicatus, Thesauro inseruit *H. Stephanus; Foesius* legisse videtur ἀναπτῶσι τὰ κατ' ὄῤῥον. Id malo, quo literarum ductus sponte me ducunt, τὸ αἰδοῖον· Haud aliter *Ammonius*, addens: πολλάκις δὲ καὶ τὰ ἄλογα τῶν ζώων ὑποστέλλειν εἰώθασι τὴν οὐρὰν, ὅταν εὐλαβῶνται. quod verissimum. *Hesiodus* Ἐργ. v. 512.

Θῆρες δὲ φρίσσουσ', οὐρὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο.

Id est Ὀῤῥωδοῦσι. *Philox.* Gloss. *Horridus*, σιαντοφρικτός· Varie tentant. Lego: ὁ λίαν φρικτός. Optime & ad rem nostram peroportune *Cyrilli* Glossarium: Ὀῤῥωδῶ, τὸ φοβοῦμαι, *horresco*. *Seneca* Hippol. v. 1050.

— — *omnis*

—— —— omnis e saltu fera
Diffugit: omnis frigido exsanguis metu
Venator horret.

Ubi *horret* est ὀῤῥωδεῖ, sive μαλκιᾷ. *Schol.* ad *Statii* Theb. I. v. 685. *horret* exponit *frigus patitur.* Quae egregie confirmant lectionem a *Valesio*, *Graevio*, & *Arnaldo* Lect. Gr. p. 92. probatam in *Hesiodi* Ἐργ. v. 530. λυγρὸν μαλκιόωντες. *Phrynichus* in Sophistico Appar. Bibl. *Coislin.* p. 467. Μαλκιῶν τὸ ὑπὸ κρύους ναρκῶν, perperam vulgatur: Μαλακιῶν· Plura dabit praeter *H. Stephanum* Ind. Thes. v. Μάλκη, Cl. *Arnaldus.* Ut in orbem nostrum redeamus, μαλκιᾶν *Harpocration* reddidit τὸν ὄῤῥον φρίττειν. En *Harpocr.* verba, prout Edd. praeferunt: Μαλακιζόμενοι. Δημ. —— Μένομεν καὶ μαλακιζόμεθα. ἐν ἐνίοις γεγράφθαι μαλακιόμεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρον φρίττειν. Non intellexit *Maussacus*, & in aliud tempus explicationem distulit; sed & *Valesium* aberrasse credidit Cl. *Gronovius.* Non dubitem ego adfirmare, Eruditi Grammatici mentem, *Jacobo Gronovio* minime perspectam, unum cepisse *Valesium*, qui μαλκιόμεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄῤῥον φ. legisse videtur, commode ad V. ὀῤῥωδεῖν provocans, & in rem praesentem egregia observans. Utinam vero haberemus viri Summi notas in ordinem redactas! Locus *Demosth.* Philipp. III. p. 48. B. iterum hic videtur describendus: μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα καὶ πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν, sive potius ἀποβλέπομεν e Var. Lect. Hic in aliis libris olim lectum fuisse putem: μαλκιῶμεν· aut si mavelis μαλκιόμεν· sensu elegantissimo: *desides*

&

& veluti torpore constricti nosmet invicem respicimus, alteram tamen lectionem non sperno, quum & alibi μαλακίαν & ῥαθυμίαν civibus suis vitio verterit *Demosthenes*. *Harpocrationis* locum, mei si res esset arbitrii, ita refingerem: Μαλακιζόμεθα. Δημ. —— μέλλομεν καὶ μαλακιζόμεθα· ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκιῶμεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄῤῥον φρίττειν. Nolim tamen super hac re a quoquam dissentire.

Ibid. ὃν τινες ταῦρον λέγουσιν] *Etymologus* in v. Ταῦρος —— καὶ ὁ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν τόπος οὕτως ὠνόμασται, ita & MS. Corrige ex *Cyrilli* Lex. MS. ὁ ὑπὸ τῶν ὀρχέων τόπος. *Taurus*, observante *Turnebo* Advers. XVII. c. VII. eodem usu apud *Festum*, plura de hac vocis Tauri significatione notarunt Clariss. Viri *Pithoeus* & *Burmannus* ad *Petron*. c. XXV. p. 85 & 86. Alia, necdum protrita, addere non formidabo, quaeque a Grammatico haud possint censeri aliena. Primum macula eluenda est ex *Erotiani* Lexico *Hippocrat*. Τράμιν, τὸν ὄῤῥον· ὄνπερ καὶ ἱππόταυρον καλοῦμεν· non aliter exhibuit *Eustachius* in Edit. *Junt*. p. III. A vero non longe abfuit *Foesius* Occon. *Hippocr*. Plane persuasus sum *Erotianum* scripsisse: ὄνπερ καὶ ὑποταύρειον καλοῦμεν. Fundus emendationis est *Schol*. *Luciani* ad Lexiph. T. I. p. 821. τὴν τράμιν] οἱ μὲν τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας· οἱ δὲ τὸ ἀπὸ τούτου μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ βαλάνου χωρίον, ὃ καὶ ὑποταῦρον καλοῦσιν· ubi etiam malim ὑποταύρειον· quod apud *H. Stephanum* reperies Thes. T. III p. 1271. *Apsyrti* fide firmatum. Quae de voce ἵππος & Lat. *equus* adferri possent plurima, ad illustrandum *Anacreont*. Od. LXI. scitula, ea receptam *Erotiani* lectionem non stabilirent. Potius attingam, quae a voce

ce ταῦρος derivata, Comicorum usu inprimis innotuere. *Jugo intentatam*, & *taurum nondum tolerare doctam*, ἀταυρώτην dixit *Aristophanes* Lysistr. v. 217. *Schol.* Ἀταυρώτη, —— ἄζευκτος γάμου καὶ ἄζυγος· *Suidae* lectio non placet; malim ἄγευστος γάμου, a qua locutione, elegantioribus tritissima, neque *Schol. Theocriti* abhorruit ad Idyll. XII. v. 17. γήρως γεγευμένοι. Adde notata Ill. *Spanhemio*, quem citat Cl. *Burmannus*. *Centauris* parcam. Λάσταυροι, secundum *Hesychium*, οἱ περὶ τὸν ὄρρον δασεῖς, *hystriculi*, tangit *Casaub.* Anim. in *Athen.* I. c. VIII. *Hesych.* Λαῖπος, κίναιδος, λάσταυρος, ubi forsan legendum Λάγνος, sive Λαίγυος, quam vocem, antea per λάσταυρος ab eodem expositam, minime mutaverim. Locus, quem citat *Suidas* in Λάσταυρος· est *Theopompi* ab *Hoeschelio* adductus p. 108. ad *Phrynichum*, cujus verba dabit *Bergler.* ad *Alciphron.* I. Ep. 37. p. 170. φυσῶν ἑαυτὸν ὁ λάσταυρος. In *Alciphronis* epistola inedita: Νικίας ὁ Λάσταυρος. *Meleagri* adscribam Epigramma ex Anthologiae necdum editae MS. codice Biblioth. *Lugd. Bat.*

Οὐκέτι μοι Θήρων γράφεται καλὸς, οὐδὲ πυραυγής,
 Πρίν ποτε, νῦν δ' ἤδη δαλὸς Ἀπολλόδοτος·
Στέργω θῆλυν ἔρωτα, δασυτρώγλων τε πίεσμα
 Λαυστάυρων μελέτω ποιμέσιν αἰγοβάταις.

Scribe λαστaύρων· & graviorem mendam, quae secundum versum oppressit, corrige. Caveant severiores, ne nostram in his exponendis diligentiam insulse reprehendant; ne quidem Sacri Scriptores ab hoc vocis *Tauri* usu abstinuerunt. Placet Veteris *Poëtae*

dictum, quo inportunum aliquando repressit *Aristippus*:

— καὶ γὰρ ἐν βακχεύμασιν
Ὁ νοῦς ὁ σώφρων οὐ διαφθαρήσεται.

CAPUT X.

Vocem Βάραθρος *expressit Lucret. Thomas M. emaculatur. Quinam dicti sint* ὄλεθροι*? Hujusce formae alia, carcer, lutum. Catullus illustr.* κύφων, *catasta.* Βάρις *navis Aegyptiaca, & ampla domus. Posidippi nomen Amm. restituitur. Verbi* βουκολεῖν *potestas decipiendi. Emendantur Meleager, Hesychius, & Max. Tyr.* βαυκαλεῖν.

Βάραθρος, ὁ βαράθρου ἄξιος ἄνθρωπος.] Rariorem vocis usum, quem solis Grammaticis acceptum ferimus, tetigerunt *Jos. Scaliger* ad *Varr.* de R. R. p. 224. & *Is. Vossius* ad *Catull.* p. 320. & seq. hujus observatione minus pudenter usus *Thomas Creegh*, lapsus etiam *Vossianos* describere non dubitavit, ad *Lucret.* III. v. 967. quo in loco ad Graecam procul dubio consuetudinem respicitur, quomodocunque etiam legas, sive cum *Vossio*, *baratre;* seu, quod plerisque videtur, *barathre; Scaligero* probatur *baratro; barathro* placuit *Erasmo:* nisi quis forsan potiorem scripturam censeat *balatro*; quippe quae Magni Viri *Richardi Bentlei* adsensum mereri potuerit, ad *Horat.* II. Sat. III. v. 166. *Thomae Magistro* βάραθρος Atticis loquendi legibus minus videba

batur conveniens, κρεῖττον ἦ, inquit, λέγειν βαράθρου ἄξιος, ἢ ὀλέθρου· Levi vitio, non nullius tamen hac in re momenti, *Thomam* liberabis, modo scripseris: ἢ ὄλεθρος· quod ista significatione longe frequentissimum. *Nullius frugis homines*, & inprimis *exteros*, ὀλέθρους dictitabant Attici. *Lucianus* Dial. Mort. IX. βάρβαρος ἦν καὶ ὄλεθρος. Ibid XII. τὸν ὄλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον. ad priorem locum notavit ὁ πάνυ. *Hesychius*: Κιλίκιος ὄλεθρος, πονηρός. *Demosthenes* in Midiana p. 414. A. βάσκανον & ὄλεθρον conjungit. *Id.* Contra Aristocrat. p. 457. C. ἀνθρώπους οὐδὲ ἐλευθέρους γε, ἀλλ' ὀλέθρους, quos in Philippicis vocaverat φθόρους ἀνθρώπους, οἰκοτρίβων οἰκότριβας, p. 70. C. quorum vim *Wolfius* non percepit. *Epicharmus*:

Σκύθης τις ὄλεθρος· ὁ δ' Ἀνάχαρσις οὐ Σκύθης;

In *Stobaei* Floril. *Grot.* p. 353. Ad eandem hanc formam Graeci pariter & Romani plurima usurpaverunt. Non aliunde repetenda sunt, quae Comoedia frequentat: *crux*, *patibulum*, *mastigia*, *carcer*. *Lucilius* apud *Donatum* ad *Terent.* Phorm. II. III. v. 26.

—— *carcer*, *vix carcere dignus.*

Ulpianus ad *Dem.* Leptineam p. 161. μαστιγίαι, μαστίγων ἄξιοι. Confer *Athen.* XIII. p. 581. F. Omni contumelia dignissimam, *lutum* vocat *Catullus* Carm. XLII.

Redde putida moecha codicillos,
Non assis facis, o lutum lupanar.

Non mirum, si Grajas *Catulli* sui veneres probe ceperit Elegantiss. *Vossius* p. 101. Veteres, si cui vellent gravi contumelia inludere, notante *Etymologo* p.

669. v. 48. πηλῷ (ita legendum pro πηλὸν) ἔχειον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· praestanter addit: ἀπὸ τοῦ πηλὸς, πήλαξ, πήλακος, πηλακίζω· Originationis bonitas nemini non manifesta. κύφων dicebatur *Catasta*, vinculi genus; usum multis adseruit *S. Bochartus* Hieroz. P. I. L. II. c. LVI. cis finem. Tali supplicio dignus, κακὸς, sive ἐλέθερος, *Archilocho* κύφων vocabatur, observante *Schol. Aristoph.* ad Plut. v. 476. locum, quem *Bochartus* non praetermisit, hic posui, ob geminam plane *Rutilii* locutionem Itiner. I. v. 393.

Caetera mendacis deliramenta catastae
Nec pueros omnes credere posse reor.

Ad vocem *barathro*, docte provocat *Barthius*.

Βάρις μὲν ἐστιν Αἰγύπτιον πλοῖον· λέγεται δὲ καὶ ἡ μεγάλη οἰκία, ὡς ὑπὸ Φιλίππου] Aegyptiacae *Baridos*, *Herodotum* & alios meminisse, scribit Illustris *Scaliger* not. in Vett. Graec. fragm. p. 44. *Herodoti* locis II. c. XLI. LX. XCVI. deceptus *Corinthius*, in libello de Dialectis vocis usus Jonibus tribuit, quocum facit, re minus considerata, Eruditiss. *Jungermannus* ad *Poll.* I. 82. βαρβάρους βαρίδας ex *Eurip.* Iphig. Aul. v. 297. dedit *H. Stephanus*. Confer *Barnes. Aeschyl.* Pers. v. 553. *Hesychius*, emendante *Salmasio*: βύβαρις, νεὼς ὄνομα παρὰ Φιλίσῳ· Addit *Ammonius*: λέγεται δὲ καὶ ἡ μεγάλη οἰκία, ὡς ὑπὸ Φιλίππου. Emendandum procul dubio: ὡς Ποσίδιππος· aut, si id mavelis, Ποσείδιππος· Fundus emendationis *Stephanus* est *Byzant.* Βάρις ἡ οἰκία, ὡς Ποσίδιππος· καὶ ἡ συνοικία, ὡς Ἔφορος. Et quis amplius

plius hac de re dubitet? *Posidippum* eundem illum intelligo, quem citat *Schol. Apoll. Rhod.* ad I. v. 1291. τούτῳ δὲ Ποσείδιππος ὁ ἐπιγραμματογράφος ἠκολούθησε καὶ Φερεκύδης. Ἔφορος δὲ, κ. τ. λ. Ubi *Ephori* & *Posidippi* testimonia junguntur, hunc adcuratae diligentiae Grammaticus *Epigrammatographum* vocat, ut adeo recte conjecerit *G. J. Vossius*. *Hesychius*: Βάρις, πύργος, — περιάμφοδον. ita enim legendum, dudum me docuit Cl. *Alberti*. Περιάμφοδον idem, quod *Posidippo* ἡ μεγάλη οἰκία. Egregie ad rem nostram *Hesychius*: Διάλαυρος, οἰκία μεγάλη, — ἡ λεγομένη περιάμφοδος. Hac significatione vocabulum Βάρις apud Graecos Antiqui Foederis interpretes haud infrequens. Origo Orientalis videbatur Graeculo, qui ad *Amosi* I. v. 12. hanc notam adlevit: Βάρεις ἐπιχωρίως λέγονται παρὰ Σύροις αἱ μεγάλαι οἰκίαι. quae verba ad Hexapla exhibuit Vener. *Montfauconius*.

Βουκολεῖν μέν ἐστι τὸ ἐπὶ πλεῖστον ἀεὶ παραλογίζεσθαι.] Βουκολεῖν, dum ab origine, quam ad *Sueton.* Caes. c. LIII. tradidit *Casaubonus*, ad varia delabitur, in eam etiam, quam noster tetigit, significandi vim devenit, & denotare coepit, *blandis verborum lenociniis in fraudem inlicere*, sive *inani spe pascere & lactare.* Non invenuste *Meleager* in epigr. MS.

—— κενεὰς ἐλπίδας ἐτρεφόμην.

Prouti pro ἐτρέφομεν emendat *Scaliger*. *Hesychius*: Βουκολεῖσθαι, χρησταῖς ἐλπίσι. Legendum videtur: χρῆσθαι ἐλπίσι. minus certe probo conamen *Lamberti Bos*. in Obs. Crit. p. 159. *Alciphron* III. Ep. V.

 p.

p. 288. ἐλπίσιν ἀπάτηλαῖς βυκολέμθροι. *Lucianus* in Amor. p. 874. ἄλλαις ἐπ' ἄλλων ἐπιθυμίαις βυκολῦμαι. Dial. Mort. V. πολλὰ κάκεῖνος εὖ μάλα διαβυκολεῖ αὐτὺς, καὶ ἐπελπίζει. Adde *Heliod.* VIII. p. 378. *Aristaen.* I. epist. V. *Aristoph.* Ecclesiaz. v. 81. *Schol.* ad Pac. v. 152. & *Suidam.* Loco minus commodo id verbi reperire licet apud *Max. Tyr.* Serm. XXIX. p. 171. καθάπερ αἱ τίτθαι τὺς παῖδας διὰ μυθολογίας βυκολῦσι. ubi salvo aliorum judicio restituendum censeo βαυκαλῦσι. *Pollux.* IX. 127. τὸ σεῖστρον, ᾧ καταβαυκαλῶσιν αἱ τίτθαι, ψυχαγωγῦσαι τὰ δυσυπνῦντα τῶν παιδίων· Judice Cl. *Hemsterhuisio* legi etiam potest, καταβαυκαλῦσιν, *Hesychius:* Βαυκαλᾶν, — τιθηνεῖν, παιδία μετ' ᾠδῆς κοιμίζειν. Haec & plura jam dedit summus *Leopardus* Emend. VII. c. v. Apud *Etymologum* p. 192. v. 18. Βαῦ, τὸ καλακοιμίζειν· & dubito an aliter scripserit. *Hesychius:* Κατάβαυκα, Λάκωνες ἐκοίμισεν. sitne genuina haec scriptura, nec ne, in tanta Dialecti Laconicae caligine ignoramus.

CAPUT XI.

Ammonius Λαμπρεῦς. *Lamprensium mentio. Refingitur Harpocr. Amm. melioris Codicis indigus. Domesticus usus* τῆς ἐσχάρας. *Heliodorus emendatur.* Μέγαρον *secundum Grammatici mentem exponitur.* Ἐσχάρα *proprie foculus, ipsum etiam altare designat. Scripseritne* τὰ κατὰ πόλιν *Neanthes?*

Βωμὸς, Ἑςία, Ἐσχάρα καὶ Μέγαρον διαφέρυσι.] Qui differentiam tradiderit, primum testem citat cognominem *Ammonium*, ἐν πρώτῳ περὶ θυσιῶν. Aliunde

unde constat, integrum operis indicem fuisse περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν· observante Cl. *Fabricio* Biblioth. Gr. L. IV. c. XXVI. p. 171. Libri auctor dicitur Λαμπρεὺς, *Lamprensis.* Aliter scribi non debet. Confer *Vales.* in not. *Maussaci* ad *Harpocr.* in v. θέλος. *Harpocrationis* locum ita emendavit *Meursius* de Pop. Att. in Λάμπρευς. uti edidit *Blancardus*, culpandus, quod, non monito lectore, *Meursii* emendationem in textum receperit; neque tamen propterea oportuisset, mendosam lectionem, quamvis satis antiquam, a *Jac. Gronovio* V. C. revocari. Levissimam mendam, quae diligentiam *Meursii* effugit, tolles, legendo: Λαμπρεῖ· Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Κάλλιππον· In ea orat. p. 718. C. reperio: Ἀρχεβιάδῃ τῷ Λαμπρεῖ. Praeter huncce Archebiaden nulla fit inibi Lamprensium mentio. Aliorum Lamprensium e *Demosth.* meminit etiam *Valesius*, quibus e Timocratea p. 479. C. Φιλέψιον τὸν Λαμπρέα si adjunxeris, plures frustra apud *Dem.* quaeras. Porro, quid scribat *Lamprensis Ammonius*, considerandum.

Ibid. Βωμοὶ μὲν γὰρ, οἱ τὰς προβάσεις ἔχοντες· Ἐσχάρα δὲ, ἡ πρὸς τὴν βιωτικὴν γινομένη, ἐπὶ τοῦ τάδε πολυεστία. τὸ δὲ Μέγαρον ἡ περιῳκοδομημένη ἑστία, ἔνθα τὰ μυστικὰ τῆς Δήμητρος·] Haec plenius describenda videbantur, quo facilius vulnus, quo locus adfectus est, sentiri posset. Remedium non nisi a Veteribus membranis, quae fideliter *Ammonii* manum repraesentent, expectandum; librariorum enim socordia non pauca exciderunt, tum quae ad vocem Ἑστία, tum quae ad sacrum τῆς Ἐσχάρας usum declarandum, olim pertinuerint: hunc usum tetigisse *Ammonium*, locuples testis est *Harpocra-*

pocration in v. Ἐσχάρα, —— Ἀμμώνιος ἐν τοῖς περὶ βωμῶν, ἐσχάραν φησὶ καλεῖσθαι τὴν μὴ ἔχουσαν ὕψος, ὡς ἑστίαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ γῆς ἱδρυμένην, ἢ κοίλην· *Ammonii* nota integra usus videtur *Ptolomaeus Ascalonita*, e quo utcunque defectus apud *Nostrum* possit suppleri: sequentia e schedis MSS. edidit Cl. *Fabricius* §. 118. Βωμὸς μὲν γάρ ἐστιν, ὁ ταῖς προσβάσεσιν ἐξέχων, ἐφ᾽ οὗ τοῖς οὐρανίοις θεοῖς αἱ θυσίαι ποιοῦνται· Ἑστία δέ ἐστι βωμὸς περιφερὴς πρόσβασιν οὐκ ἔχων. Ἐσχάρας δὲ ἔλεγον τοὺς τῶν Ἡρώων βωμοὺς καὶ τὰς ἐν κοινῇ χρείᾳ —— Vellem reliqua addidisset vir Praestantissimus, quae in *Ammonii* Edd. admodum sunt deprauata: Hac ratione mendosa tentabat *Vulcanius*: Ἐσχάρα δὲ, ἡ πρὸς τὴν βιωτικὴν χρῆσιν ἐπὶ γῆς γινομένη ἑστία. Eruditiss. *Arnaldus* in literis ad me datis, *quid si* inquit, *in Ammonio reponamus:* Ἐσχάρα δὲ ἡ πρὸς τὴν βιωτικὴν (*aut si mavis* ἰδιωτικὴν) χρεῖαν γινομένη, ἐπὶ ταύτης δὲ τὸ πολὺ ἑστία. Quo saepius hanc conjecturam considero, eo propius ad veritatem mihi videtur accedere, quam aliis investigandam committo. Ad domesticum τῆς ἐσχάρας usum pertinet *Heliodori* mei locus, in editionibus omnibus egregie mendosus L. IV. p. 195. ἐμοῦ δὲ τήντε ἑστίαν ἐσχάραν εἰς βωμὸν ἀναψαντος, καὶ λιβανωτὸν ἀποθύσαντος, ἐπώμνυεν ὁ Θεαγένης. *Bourdelotium* non moror, & emendo ἑστίας ἐσχάραν· *domestici foci craticulam;* & λιβανωτὸν ἐπιθύσαντος· Adde *Euripidae* locum in Cyclope v. 383.

—— —— ὑψηλῆς δρυὸς
Κορμοὺς πλατείας ἐσχάρας βαλὼν ἔπι.

& quae plura prostant in Miscell. Observ. Vol. V. p.

p. 281. Quod addit *Ammonius*: Μέγαρον ——— ἔνθα τὰ μυστικὰ τῆς Δήμητρος. id hucem addit antiquo *Scriptori*, cujus fragmentum in v. Μέγαρον conservavit *Suidas*: ὡθεῖ ἑαυτὸν εἰς τὸ μέγαρον· ἔνθα δήπου τῷ μὲν ἱεροφάντῃ μόνῳ παρελθεῖν θεμιτὸν ἦν κατὰ τὸν τῆς τελετῆς νόμον, ἐκείνῳ δὲ οὐκ ἐξῆν. Concinne *Hesychius*: Ἀνάκτορον, τὸ τῆς Δήμητρος· ὃ καὶ Μέγαρον καλοῦσιν, ὅπου τὰ Ἀνάκτορα τίθεται. quae mendo non vacant: Confer *Pollucem* IX. 15. *Photius* in Lexico: Μάγαρον, οὐ μέγαρον, εἰς ὃ τὰ μυστικὰ ἱερὰ κατατίθεται· οὕτως Μένανδρος. Nisi *Menandri* facta fuisset mentio, hoc loco careremus. Quae porro in hac nota traduntur, notissima sunt, neque minus, quod sub teste *Neanthe* docet, aliunde firmari posset. Denique subjungit: παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ Ἐσχάρα ἀντὶ τοῦ βωμοῦ κεῖται ἐν Πλεισθένει. Proprie quidem ἐσχάρα *foculus* erat *altaris*. βωμιαῖον ἐσχάραν vocat *Sophocles*, apud *Steph. Byz.* in Βωμοί. ubi vid. *Berkel. Euripides* Androm. v. 1138.

Βωμοῦ κενώσας δεξίμηλον ἐσχάραν.

Frequentissime pro ipso *altari* usurpabatur. *Schol. Hom.* ad Il. K. v. 418. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις ——— καὶ τὸν βωμὸν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ. v. 922. Adde *Eundem* in Heraclidis v. 122. 342. Phoen. v. 281. 291. Alcest. v. 117. 131. Androm. v. 1240. Supplic. v. 33. & 1200. Amplis. *Cuperus* Observ. I. cap. XII. conferri poterit. Id unum restat, ut verbum de *Neanthis* libro moneam. Ita praeferunt *Ammonii* Editiones: Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν τρίτῳ τῶν κατὰ πόλιν *Cuperus* vertit p. 97. *de iis quae ad singulas pertinent urbes.* Male. Ex *Ammonio Neanthis* τὰ κατὰ πόλιν memorant

Meursius ad *Hesych. Miles.* p. 153. & *Maussacus* ad *Harpocr.* in Ἄτλις, ubi etiam ejusdem secundi librorum περὶ τελετῆς occurrit mentio. *Etymologo* citatur ἐν πρώτῳ περὶ τελετῶν, monente *Valesio.* Itaque, ut paucis conjecturam exponam, favente MS. in *Ammonio*, legendum suspicor ἐν τρίτῳ τελετῶν, καθάπολὺ βωμοὺς θεῶν, φησὶν, ἐσχάρας δ' ἡρώων.

Caput XII.

Aristophanis Gramm. nomen in Ammonio reponitur. E scribendi compendiis orti errores. Πάλλαξ, *Catulaster. utriusque vocis eadem denominationis ratio. Paucula loca sanantur.* Ἀντίπαις, *&* Μελλοέφηβος. Ἀπόδρομοι. *Glossae Cretenses illustr. & emend.* Ὠμογέρων. Ἐσχατόγηρως *in Stobaei collectaneis mendosum.*

Γέρων] Eadem lege, qua superiori capite versabar, nonnulla ex hac etiam nota seligam & illustrabo. Quae hic traduntur, pleraque omnia descripsit, & sub *Alexionis* nomine vulgavit *Eustathius*, nihil interim nobis adfert adjumenti. Adcuratissima iterum diligentia *Ammonius* hanc observationem legisse sese praecipit in *Alexionis* Epitome Miscellaneorum *Didymi*, qui eandem hauserit ἐκ τοῦ Ἀρίστωνος περὶ ἀνθρώπου γενέσεως καὶ αὐξήσεως ἄχρι γήρως· Dabo operam, ut Lectori persuadeam, pro Ἀρίστωνος legendum Ἀριστοφάνους· In Veteribus membranis nomina propria raro integra poni solent, frequenter media par-

parte truncata. Non est, cur Veterum librorum usum perexiguum invidiose hic venditem, cum plura ad hanc rem firmandam in Paelaeog. Graec. p. 348. protulerit *Montfauconius*, ad literas in Gallia tutandas natus. Plurimos hinc ortos errores passim Eruditi viri detexerunt. In *Schol. Aristoph.* ad Ran. v. 1155. pro Ἄρχος *Casaubonus*, monente *Kustero*, Ἀρίσταρχος restituit: Ad nos propius spectat, quod in *Ammonii* Editione prima *Aldina* in Νῆες legebatur Ἀριτέλης pro Ἀριστοτέλης. Atque ita nostro in loco suspicor MS. praetulisse Ἀριστοῦς pro Ἀριστοφάνους. Nunc quaeso *Ammonium* inspice in v. Ἄρρωστος ubi offendes ὡς Ἀριστοφάνης φησίν. cum hoc loco conferendus est *Herennius Philo*, qui in eadem voce Ἄρρωστος, οὕτως inquit Ἀριστογεῖ δοκεῖ. scribe primum Ἀριστοτέλει, tum Ἀριστοφάνει. Necdum tamen ultra veri primam speciem haec conjectura adsurgit. Magnam probibilitatem eidem conciliavero, si Eruditi Lectores sibi in memoriam redegerint, in ea quae hic tractatur materia elaborasse Grammaticum *Aristophanem*; ejus opus περὶ ἡλικιῶν citatur ab *Athenaeo* IX. p. 375. A. quod περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν plus semel vocat *Eustathius*, uti ex Ind. Auct. *Fabriciano* didici; Tantam denique huic opinioni adfirmabo certitudinem, ut amplius ea de re dubium moveri non possit. Eum in finem adscribam *Eustathii* verba e comm. ad Il. N. p. 944. v. 18. Βρέφος, ὡς ὁ Γραμματικὸς Ἀριστοφάνης φησὶ, τὸ ἄρτι γεγονὸς παιδίον, ὃ ἡ τηθὴ (malo τιτθὴ) τρέφει. παιδάριον τὸ περιπατοῦν καὶ ἤδη λέξεως ἀντιποιούμενον. παιδίσκος ὁ τῆς ἐχομένης ἡλικίας. παῖς, ὁ διὰ ἐγκυκλίων ἤδη μαθημάτων δυνάμενος ἰέναι. ὁ

ἢ μετ' αὐτὸν πάλλαξ, καὶ βούπαις, καὶ ἀντίπαις καὶ μελλέφηβος·
Dum vero hac in re nimius fuerim, fidem do, me in reliqua nota exponenda breviorem fore. Itaque βρέφος, παιδίον, παιδάριον, παιδίσκον, παῖδα praetereo, τὸν δ' ἐχομένην ταύτης ἡλικίαν nonnulli vocabant, uti docet *Ammonius*,

Ibid. Πάλληκα.] Apud *Eustath.* etiam πάλλαξ legitur, quae melior videtur scriptura; adolescentulos παλλάκια dixerat *Plato* Comicus, *Poll.* II. 9. Vulgatior forma Πάλληξ apud Grammaticos fere obtinuit: 'Ανδρόγυνος πάλληξ in *Lucilii* versu restitutum ivit *Is. Vossius*, ad *Catull.* p. 9. ubi, si non repertae veritatis, ingenii tamen acutissimi laudem eximie tuetur. *Cyrilli* Glossarium: Πάλληξ, *Pupa*, *Pupula*, *Catulaster*. Postremum Graecae vocis originem patefacit: sicuti enim a *catuliendo*, *catulaster*; ita ἀπὸ τοῦ πάλλειν, primum πάλλος, mox forma intensiva, πάλλαξ. Eam vocem Doribus acceptam refert *Etymologus* p. 649. v. 57. Παλλακὶς, ἡ παῖς· κατὰ Δωριεῖς πάλλαξ λέγεται. forsan scribendum: Παλλακὶς, ἡ νέα· ὁ παῖς κ. Δ. Primum scriptus Codex *Etym.* legit Παλλακὶς, ὁ παῖς κ. Deinde *Cyrillus* Lex. MS. Παλλακὶς, ἡ νέα καθ' ἡλικίαν. Veram denominationis rationem novit *Cornutus* de Nat. Deor. cap. XX. p. 187. ἀφ' οὗ καὶ πάλληκες καὶ παλλακαὶ (L. παλλάκια) προσαγορεύονται. σκιρτητικὸν ἢ καὶ παλλόμενον τὸ νέον. Orientales non aliam ob rationem *puerulum* صبي *zaby* nuncupabant; id vocabuli pristina virtute *salacem* dicit, *ad saltum & catulitionem emicantem*, πάλλακα. quam observationem debeo Viro Maximo, *Alb. Schultensio*, cui quantum debeam, cum pro meritis dici a me non pos-

possit, grato pectore continebo, modo ne Nobile Tanti Praeceptoris nomen incautus ego dedecorem.

Ibid. οἱ δ' Ἀντίπαιδα, οἱ ἢ Μελλοέφηβον καλοῦσιν.] Apud *Thomam M.* in v. Παῖς, pro ἀντίπαις, quod Cl. *Graevio* in Lect. *Hesiod.* cap. XXIV. non displicuit, repone Ἀντίπαις. Glossae exponunt: *juvenis, puerafter. Luciani* locum aptissimum dabit *Jungerm.* ad *Poll.* II. 9. *Sophocles* in Συνδείπνοις apud *Athen.* XV. p. 679. A.

—— κἀντίπαιδα ᾗ γῆρει μέγαν,

Confer *Aem. Portum* ad *Suidam* in Ἀντίπαις, ubi *Aristophanes* τὸν πρόσηβον vocasse etiam traditur ἀνδρόπαιδα· crediderim potius vim vocis ἀνδρόπαις a *Suida* minus perceptam, cujus nominis honore eos dignabantur, qui *ante annos animum virilem gerebant*. Ea de re notat ad *Callim.* H. in Cerer. v. 35. Ill. *Ez. Spanhemius* p. 658. quibus adde *Schol. Pind.* ad *Pyth.* Od. II. v. 121. Non unum errorem commisit *Fulvius Ursinus* in *Virg.* collat. Script. Graec. illustr. p. 384. quos facile emendabis, si *Meursium* conferas in *Sophocle* p. 81. Deinde Μελλοέφηβον in *Ammonio* ex Edd. fide vulgavi, neque tamen sperno *Vulcanii* lectionem Μελλέφηβον· Haec certe priori frequentior. In *Hesychio* reperire licet μελλέποσις & μελλέπαις. Gloss. Μέλλαξ, *adultus, adulescens. Hesych.* Μελλίρην, μελλέφηβος & Ἰρένες, μελλέφηβοι. Utraque glossa, inter Laconicas referenda, *Meursii* diligentiam fugit in Miscell. Lacon. II. c. III. His adde *Hesych.* Λαίπαις, βούπαις. Ubi legendum videtur Λάσπαις. uti λάσαυρος. *Idem:* Λαίσπαις, βούπαις· Λακάδιοι.

Porro ἐφήβους a Cyrenensibus τριακατίους dictos monet *Amm.* Hos Cretenses Ἀποδρόμους dicebant διὰ τὸ μηδέπω τῶν κοινῶν δρόμων μετέχειν. quod, nisi fallor, a *Meursio* etiam in Creta praetermissum. *Suidas*: Δρόμοις, τοῖς γυμνασίοις· κατὰ Κρῆτας. *Hesychius* Δεκάδρομοι, οἱ δέκα ἐν τοῖς ἀνδράσι ἐσχηκότες ἀπὸ Κρητῶν. Fortasse legendum: οἱ δέκα ἔτη ε. τ. α. ἠσκηκότες: Bina denique aetatis senilis nomina tangam.

Ibid. ὠμογέροντα.] *senem nondum maturum* dixeris. Usurpavit *Homerus* Il. Ψ. v. 791. ubi *Schol.* ineditus, illis quae prostant, subjungit: τοὺς μὴ τελείως (ita legendum) ὑπὸ τοῦ γήρως καθηψημένους δηλοῖ· ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κρεῶν τῶν εἱψηθέντων μὲν, οὐ μὴν τελείως. Hinc emendandus *Hesychius*, qui binas notas ex Commentariis *Homericis*, Lexico suo inseruit. Contra *decrepitus senex*, ἐφθὸς γέρων dicebatur. *Philoxenus* in Gloss. *Decrepitus*, Ὑπέργηρως, Ἐκπεπνευκὼς, Ἑφθὸς γέρων. ita scribi debet. Is *Ammonio* Ἐσχατόγηρως. *Marcus Antoninus* de Rebus suis L. IX. §. 33. ὁ ἐσχατόγηρως ἀποθανὼν εἰς ἴσον καταστήσεται τῷ ἀώρῳ. Confer *Poll.* II. 13. Vitiose apud *Stobaeum* Tit. X. p. 132. Interrogatus *Simonides*, quamobrem ἐσχάτου γήρως (L. ἐσχατόγηρως) ὢν, φιλάργυρος εἴη; ὅτι, εἶπε, βουλοίμην ἂν ἀποθανὼν τοῖς ἐχθροῖς μᾶλλον ἀπολιπεῖν, ἢ ζῶν δεῖσθαι τῶν φίλων, κατεγνωκὼς τὸ τῶν πολλῶν φιλίας τὸ ἀβέβαιον. in ultimis reddendis ad communem interpretum scopulum offendit *Gesnerus*.

CAPUT XIII.

Differentia inter γράμμα & στοιχεῖον, literam & elementum. Ammonius Philosophus emend. Diomedes Rabbinizans. Γράμμα pro σύγγραμμα. Excerpta ex Scholiastis ineditis Dionysii Thracis, Erudita Grammatici observatio ex advers. Vossii.

Γράμμα Στοιχείου διαφέρει.] Huc pertinet elegans *Ammonii* Philosophi locus in *Aristot.* de Interpret. fol. 17. a. quem non unam ob rationem, juvat adposuisse: Γράμματα καὶ στοιχεῖα λέγεται μὲν καὶ ὁ γραφόμενος ἑκάστου τῶν στοιχείων τύπος, λέγεται δὲ καὶ ἡ ἐκφώνησις, καθ' ἣν ἕκαστον φθεγγόμεθα. καὶ λέγεται μὲν ἐπ' ἀμφοτέρων ἑκάτερον τῶν ὀνομάτων· ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ γράμματος ὄνομα προηγουμένως τὸν δι' αὐξήσεως ἀποτελούμενον χαρακτῆρα σημαίνει, τὸ δὲ τοῦ στοιχείου, τὴν ἐκφώνησιν, διὰ τὸ εἶναι (forsan: ἔχειν.) στοῖχόν τινα καὶ τάξιν φησὶν ὁ Διονύσιος. Pro τὸν δι' αὐξήσεως, emendo: τὸν διὰ ξύσεως· Vide *Hesych.* in Ξυσ. Per *Dionysium*, *Thracem* intelligit, in cujus arte Grammat. apud Cl. *Fabricium* Bibl. Gr. vol. VII. p. 27. legimus: γράμματα δὲ λέγεται διὰ τὸ γραμμαῖς καὶ ξυσμαῖς (MS. σιγμαῖς· margo ξυσμαῖς habebat; prius videtur a *Dionysio* positum) τυποῦσθαι. γράψαι γὰρ τὸ ξύσαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ——— τὰ δὲ αὐτὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται διὰ τὸ ἔχειν στοῖχόν τινα καὶ τάξιν. Vin acumen Grammaticum a *Diomede* Scholiasta ad h. l. exogitatum? En hominis verba e MS. *Vossiano*: γράμματα ——— ἐντυπούμενα ξυσμόν τινα ἀποτελεῖ, μάλιστα ἐν τοῖς πτυχίοις ὑποκειμένου κηροῦ· δῆλον γὰρ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐπενοήθη

τὸ

τὸ γράμμα ἐντυπῦσθαι, ἵνα ὡς τὸ μέλι τὸ πρώτιστον βρῶμά ἐστι τοῖς βρέφεσιν, οὕτω καὶ τὸ λεπτόμενον ἐκ τοῦ μέλιτος τῆς λογικῆς συντάξεως καὶ μαθήσεως ὑποδεκτικὸν εἴη τοῖς παισί. Faceta oratio! neque memini me legere, quod ad Rabbinicum ingenium propius accederet: fed ad rem. Latini Grammatici non minus fedulo *literam* & *elementum* diftinxere, monente *G. I. Voffio* de Arte Gramm. I. cap. VIII. *Aufonius* Profeffor. XXI.

Qui primaevos, fandique rudes
Elementorum prima docebas
Signa novorum.

Signa elementorum funt τὰ τῶν στοιχείων γράμματα. *Quartam elementorum literam* dixit *Suetonius* Caef. cap. LVII. ex *Ammonii* nota egregie emendata commodam *H. Valefius* lucem adfudit *Sozomen.* Hift. Ecclef. VI. c. 35. p. 270. συλλογῇ γραμμάτων καθ' ἕκαστον στοιχεῖον. Prima parte *Ammonianae* notae defuncti, ad alteram accedimus, in qua docet, Veteres γράμματα etiam vocaffe τὰ συγγράμματα. Quod *Lucianus* βιβλίον dixerat, obfoletae dictionis amans Lexiphanes, γράμμα nuncupat fub initium Lexiphanis *Luciani*. *Aefchines* Epift. IV. τοῦτὶ (malo τουτὶ *Pindari*) μὲν γὰρ οἶμαι ὅτι παρὰ Μαντία τῷ γραμματιστῇ ἅμα ἐμοί ποτε ἔμαθες τὸ γράμμα. *Antipater* Anthol. I. c. XLVI. ep. 1. Γράμμα τόδ' Ἀρήτοιο δαήμονος. Ibid. cap. LXVII. ep. 10. Γράμμα τ' Ἀνακρείοντος. Monet *Scholiafta Dionyfii Thracis* τὴν γραμματικὴν olim fuperbo titulo κριτικὴν nuncupatam; id nemini non notum; quod addit, ab alio doceri vix putem: Ἀντόδωρος δέ τις Γραμματικὸς Γραμματικὴν αὐτὴν ὠνόμασεν

παρὰ

περὶ τ̃ γνῶσιν τ̃ γραμμάτων· Γράμματα ϑ̃ καλοῦνται ϗ τὰ συγγράμματα ϗ τὰ ὑπομνημονεύματα πάντα, ϗ λογικὰ ἐπιτηδεύματα. Celebrantur in hanc rem ab *Ammonio Callimachi* verſiculi. Alter *Dion. Thracis Scholiaſta* (quorum nomina antiquiſſimus Codex *Leidenſis* nuſpiam praefert) εἴρηται ϑ̃ γραμματικὴ περὶ τὰ γράμματα· οὕτω γὰρ ϗ Καλλίμαχος σύγγραμμα βουλόμενος εἰπεῖν ἐχρήσατο· ἀλλ' ἐν τῇ Πλάτωνος τὸ περὶ ψυχῆς γράμμα ἀναλεξάμενος. Ita MS. habet, ſed legi debet:

——— ——— —— ἀλλὰ Πλάτωνος
Ἓν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος.

Et quia conſtitui in gratiam ſtudioſorum hominum hoc caput dare excerpendis Grammaticis, nunc adſcribam, quorum ſupra mentionem faciebam, ex adverſariis *Iſ. Voſſii.* Excerpta ſunt ex libro, qui Γεωργίου Γραμματικοῦ τ̃ Χοιροβοσκοῦ nomen in fronte gerebat. Sed dubitat *Voſſius*, ſitne liber *Choerobofci*, & jure merito dubitat: aliunde mihi conſtat, iſtum hominem, ab eruditione, quae in excerptis hiſce elucet, minime fuiſſe paratum; deinde dici non poteſt, quam faciles ſint in hujuſcemodi rebus lapſus. Amoeniſſimi vir ingenii neque in membranis tractandis hoſpes *Alexander Morus* in not. ad *Matth.* Evang. VI. v. 9. ſub *Dionyſii Thracis* nomine, dubitabundus tamen, protulit, quae Chriſtiano Grammatico hominum ineptiſſimo tribui debent, cujus vaſtum in *Dionyſ. Thracem* commentarium otioſus aliquando deſcripſi. Sed cujuſcunque tandem ſint, excerpta egregia ſunt: Φησί που (*Voſſ.* Codex Λησίπου, vitioſe.) τ̃ αὐτοῦ λέγων ὁ σοφὸς Ἐρατοσθένης, ὅτι Γραμματική ἐστιν ἕξις παντελὴς ἐν

γράμμασι· γράμματα καλῶν τὰ συγγράμματα· δηλοῖ ὁ Καλλίμαχος εἰπών,

—— —— Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι
Γράμμα. —— —— ——

καὶ πάλιν περὶ Κλεομβότου (Lege: περὶ Κλεομβρότου)

Ἦμ ἐχαίρε φαεινὲ Κλεόμβροτος Ἀμπρακιώτης
Ἥλατ' ἀφ' ὑψηλοῦ τείχεος εἰς ἀΐδην.
Ἄξιον οὔτι παθὼν θανάτου κακὸν, ἀλλὰ Πλάτωνος
Ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμα ἀναλεξάμενος.

Πρὸς τοῦτο δὲ εἶπεν Ὀλυμπιόδωρος ὁ φιλόσοφος,

Εἰ μὴ γράμμα Πλάτωνος ἐμὴν ἐπέδησεν ἐρωὴν,
Ἤδη λυγρὸν ἔλυσα βίου πολυκηδέα δεσμόν.

Τουτέστιν εἰ μὴ ὠφελήθην ἐκ Πλάτωνος τρόπον εὐζωΐας, προέκρινον ἂν μὴ εἶναι, ἢ κακῶς εἶναι. Dum haec fcribo forte fortuna *Fabricii* Biblioth. Gr. evolvo, & *Olympiodori* diftichon ex Scholiis *Theodofii* Alexandrini vulgatum reperio L. III. c. 1. p. 9, & 10. necdum poenitet operae. *Callimachi* loca in editis epigrammatibus proftant. Prior epigr. VI. pofterior epigr. XXIV. non fine infigni fcripturae differentia. Primus verfus ita vulgatur:

Εἴπας, Ἥλιε χαῖρε, Κλεόμβροτος ὡμβρακιώτης.

Rectius Grammaticus nofter legiffe videtur:

Ἥλιε χαῖρε φαεινὲ, Κλεόμβροτος ὡμπρακιώτης

Deinde praeftat prae vulgata tertii verfus lectio: in ultimo ponendum γράμμ' ἀναλεξάμενος. Nunc in *Ammonio* pergendum.

CA-

Caput XIV.

Aeschyli fragmmentum emend. γήμασθαι, *nubere de viris usurpatum. Discrimen inter* Δίσκον *&* Σόλον *neglexit Apollon. Rhod. Pindari loca illustrantur, & scholia turbata rediguntur in ordinem.*

Γῆμαι τοῦ γήμασθαι διαφέρει.] Nihil erat in hac nota, quod me adeo potuisset morari, si non *Aeschyli*, qui ex Amymone profertur, versum, in notis intactum praetermisissem. Parum dubito, quin pro μὴ legi debeat μὸι, ad hanc rationem:

Σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δὲ μέι.

Tibi quidem viro nupsisse, at mihi uxorem duxisse fatale fuit. Versus non alium in usum, quam ad vulgare discrimen confirmandum, adfertur. Ubi ab hac lege Veteres discedunt, & de viris γήμασθαι usurpant, id de iis accipiendum, *qui dotibus deleniti ultro etiam uxoribus ancillantur*, uti loquitur *Titinnius* apud *Nonium* in *Delenitus.* p. 278. Apud *Eundem* p. 143. in V. *Nubere*, *Pomponius: meus frater major nupsit posterius dotatae vetulae.* ubi confer *Merceri* notulam, & si qui rariorem hanc verbi *nubendi* elegantiam tradiderint. Eodem fortasse sensu *Antiphanes* in Lex. Biblioth. *Coislin* p. 482. Γαμῶ ἡ γυνὴ λέγει οὐ γαμοῦμαι. Ἀντιφάνης Ἀσώτοις· ἐγημάμην ὁ ἀνὴρ λέγει ἀντὶ τοῦ ἔγημα. Ex Comoediae titulo non injuria quis suspi-

 ce-

cetur, eodem usu ab *Antiphane* adhiberi, quo *Anacreon* apud *Ammon.* utitur.

Δίσκος καὶ Σόλος διαφέρει.] Δίσκος, *lapis pertusus;* σόλος, *solida ferri massa complanata*, ut in orbem rotari posset. Ita discernit *Tryphon*, a quo parum discedunt alii, *Schol. Hom.* ad Il. B. v. 774. Δίσκος ἐστὶ βαρὺς λίθος, ὃν ἐῤῥίπτουν (MS. *Voss.* ἐνεῤῥίπτουν· lege: ἀνεῤῥίπτουν·) οἱ γυμναζόμενοι. Τὸν γὰρ σιδηροῦν, σόλον προσαγορεύουσι. ubi vide *Barnesium*, & si qui porro hanc Grammaticorum differentiam exhibuerint. Eam ab *Homero* observatam neglexit *Apollon. Rhod.* III. v. 1364. περιηγέα πέτρον, Δεινὸν ἐνυαλίου σόλον Ἄρεος· & alibi voce σόλος usus, III. v. 1371. IV. v. 657. nuspiam δίσκος adhibuit, nisi fortasse in animum inducas, *Apollonium* scripsisse IV. v. 851.

Τοὺς δ' εὗρεν παρὰ νηὶ σόλῳ ῥιπῇσί τε δίσκων
Τερπομένους.

pro vulgato ῥιπῇσι τ' οἰστῶν· quod uti non inprobo, alterum tamen, si in MS. legeretur, veri speciem haberet non exiguam. Δίσκοισιν τέρποντο, leges apud *Homerum*, l. c. De disco Spartano conf. *Euripides* Helen. v. 1488. Nihil ad illustrandum *Ammonium* magis oportunum, *Pindaro*, qui Olymp. Od. X. v. 86. vocis originem simul pandit:

Μᾶκος δ' Ἐνικεὺς ἔδικε πέτρῳ

Schol. μακρὸν ἐδίσκευε δίσκῳ λιθίνῳ· οὕτως οἱ ἀρχαῖοι. Pro δισκεύειν *Leonteus* dixit γυροδρόμον πέτρον δινεύειν, Anthol. I. c. XXXIII. ep. 25. Confer *Sosibium* in *Theocri-*

criteis Lection. *Casauboni* cap. XII. *Pind.* Isthm. Od. II. v. 51. Ibidem Od. I. multa praefatus super Castore & Jolao, qui variis in certaminibus olim fuerant nobilitati, tandem volubilem manuum ipsorum agilitatem admiratus, subjicit v. 33.

> Οἷά τε χερσὶν, ἀκοντίζοντες αἰχμαῖς,
> Καὶ λιθίνοις ὁπότε δίσκοις ἵεν·

Locus difficilis exercuit commentatores; non parum ejus sensum juvat *Ammonius*, qui pro ὁπότε, ποτὲ *quondam*, hac ratione videtur legisse:

> Καὶ λιθίνοις ποτ' ἀνὰ δίσκοις ἵεν·

Quae utique lectio recepta longe melior. *Pindari* mentem *Nicolaus Sudorius*, non temere cum quoquam interpretum comparandus, graviter expressit:

> *Ad haec gementem qualiter aëra*
> *Rupere, conjectis in altum*
> *Cuspidibus gravibusve discis!*

Nostram curam Veterum requirunt scholia, quae, nisi ego plane coecutio, egregie sunt perturbata in editione certe *Pauli Stephani*. *Oxoniensem* non vidi; indidem itaque, quae ad locum modo adductum leguntur, describam: ἃς ἀποτομάδας καλοῦσι. παρόσον οἱ ἀρχαῖοι τοῖς νικῶσιν ἀκοντίῳ, τοσοῦτον ἀπετέμνοντο τῆς γῆς ἔπαθλον, ὅσον ὁ νικηφόρος ἠδύνατο βαλεῖν. quae omnia exhibuit *Janus Gebhardus* una cum versu *Pindari* ad *Propert.* III. El. XIII. v. 10. Vereor, ut intellexerit. Quid enim quaeso Veteres ἀποτομάδας vocavere? *Praemium* ni fallor *certa-*

minis; ejus vero necdum fecerat mentionem *Pindarus*, qui ita pergit:

> Οὐ γὰρ ἦν πένταθλον ἔτ', ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ
> Ἔργματι κεῖτο τέλος, —— ——

Vocabulum Ἔργματι fraudi fuit interpretibus: fejunge, fi placet, & lege: Ἔργμα τι κεῖτο τέλος, *fingulis certaminum generibus* certum quid, & fuis limitibus *circumfcriptum conftituebatur praemium:* Hoc qui probaverit, videbit ilico, quo referenda fit *Scholiaftae* obfervatio, quam fuo loco motam fuiffe, mirum non eft; en novum hujus fententiae argumentum. ἔργματι κεῖτο τέλος] καὶ Ὅμηρος. βόμβησε δὲ λίθος, κατ' δ' ἐπτήξεν ποτὶ γαίῃ· Planiffime perfuafus fum, *Homeri* verfum non poffe nifi ad fuperiora, λιθίνοις δίσκοισι, referri. Infpice modo *Ammonium*, & mecum fenties. Priora dubitabundus eum in finem pofui, ut ad hunc locum Eruditiores animum adverterent, quidque rei effet, declararent.

CAPUT XV.

Arbitri Athenis non unius generis. κληρωτοὶ *eligebantur prope fexagenarii. Pollux correctus. Arbitri, expertae virtutis homines.* Ἵστορα θεῖναι. *Menandri verfus in Adelphis emend. a Terentio expreffus.* Διαιτητὸς & περιαιτητὸς *ufu vix differunt. Hefychius macula liberatur. Vocabulum* Ἐπίσφαλτος *fitne genuinum?*

Δικα-

Δικαστὴς καὶ Διαιτητὴς διαφέρει. Δικαστὴς μὲν γάρ ἐστιν ὁ κατὰ νόμον αἱρεθεὶς κριτής· Διαιτητὴς δὲ, ὁ κατὰ συμφωνίαν αἱρεθεὶς, συμβιβάσεως χάριν.] *Harpocrationi*, qui diſcrimen ponit inter δικαστὰς, & διαιτητὰς, obloquitur *Heraldus* Animadv. in *Salm*. Obſ. ad I. A. & R. L. V. c. xiv. §. 5. Ea lis nihil ad *Ammonium* facit. Scilicet Athenis *Arbitri* fuerunt, ſive *ſorte*, ſive pro *libero* partium diſſidentium *arbitrio electi*. Priores dicebantur κληρωτοί; horum numerus, aetas, alia, lege fixa erant & definita. Vide *Valeſ.* ad *Harpocr*. p. 19. *Petit*. ad LL. Att. p. 345. & ſeqq. qui notat ſexagenariis non licuiſſe eſſe minoribus, inductus loco *Poll.* viii. 126. Sed ſi *Pollucem* velis cum aliis reducere in concordiam, pro ὑπὲρ ſcribes, περί. *Heſychius* in Διαιτηταὶ, —— οἱ δὲ περὶ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότες δικῶν· quocum amice conſpirat, quem *Phavorinus* ſequitur, *Suidas*: Διαιτητὰς, τοὺς ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότας· Verum hi διαιτηταὶ potius ſecundum *Ammonium* δικασταὶ dicendi; quippe qui vere fuerint κατὰ νόμον αἱρεθέντες κριταὶ, quum ex ipſius doctrina Διαιτητὴς tantum ſit adpellandus ὁ κατὰ συμφωνίαν αἱρεθεὶς, συμβιβάσεως χάριν. Hujuſcemodi certe διαιτητὰς, illis, quos modo memorabam, antiquiores fuiſſe judicat Cl. *Hemſterhuiſ.* ad *Poll.* viii. 126. n. 80. ubi eximium profert *Platonis* locum, quo repelli poſſit *Thomae M.* cautio: Διαιτητὴς λέγε, καὶ μὴ αἱρετὸς κριτής. Praeter alia in *Philoxeni* Gloſſario ad vocem *Elegans* legere licet, Αἱρετὸς, Διαιτητής. quibus, a reliquis ſeparatis, praeponendum videtur: *Electus*. Talium etiam διαιτητῶν ex *Demoſth.* Mid.

Mid. p. 398. C. meminit *Petitus* p. 344. Perquam autem fit credibile, partes litigantes arbitros elegisse homines probatae virtutis & fidei. *Demosth.* contra Phormion. p. 587. B. litem disceptandam commisimus Θεοδότῳ ἰσοτελεῖ κατὰ συνθήκας. contra Boeot. II. p. 646. B. ἕτοιμος ἦν ἐπιτρέπειν τῷ Ἀκόγωνι καὶ ἄλλῳ διαιτητῇ ἴσῳ· Vide *Harpocr.* in Ἐπιτροπή. Quod *Demosth.* διαιτητὴν ἑλέσθαι, *arbitrum capere*, id *Homerus* vocat ἵστορα θεῖναι. Il. ψ. 485.

Ἵστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω.

Ceterum neque castiori scribendi formae addicti discrimen ab *Ammonio* indicatum semper observarunt. *Temerarius arbiter Idae*, *Stat.* Achill. I. v. 67. *Luciano* in Deor. Dial. XX. modo δικαστὴς, modo διαιτητὴς audit. *Menandri* versus ἐν παιδίῳ in suam sententiam scite usus est *Ammonius*. Qui *Menandri* fragmina religiosius aliquando componere studebunt, Comoediae nomen hinc lucri facient. Adponam hic etiam *Menandri* versum, quem in sequenti observatione ad v. Διέφθαρται citat *Ammonius*: Μένανδρος Ἀδελφοῖς,

Εἰ δ' ἔστι τὴν κόρην διεφθορώς.

Repone vocem, quae excidit, auctoritate *Eustathii* ad Il. B. p. 145.

Εἰ δ' ἔστιν οὗτος τὴν κόρην διεφθορώς.

Quem versiculum in Adelphos transtulit *Terentius*; III. I. v. 9.

Quando vitium oblatum est; quod ad illum *attinet potissimum*,

Ta-

Talem, tali ingenio atque animo, &c.
Id ab aliis nondum fuerat animadversum. *Bentlei* emendationem in *Terentio* cupide amplector.

Διαβοήτος περιβοήτου διαφέρει.] Secundum *Ammonium* Διαβόητος *virtute clarum* dicit, περιβόητος *flagitiis infamem.* Eo sensu, διαβόητος usurpavit *Alciphron* I. Ep. 31. p. 128. II. Ep. 1. p. 204. *Hesychius* in Τιτόρμος —— ἀνὴρ διαβεβοημένος ἐπὶ ἀνδρείᾳ καὶ μεγέθει. *Parthenius* c. IV. ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαβεβοῆσθαι. qua locutione utitur etiam *Lucianus* Necyom. §.6. Plura loca non congeram, cum, Judice Viro Clariss. *Tib. Hemsterhuisio, nihil exploratius* sit, *quam Veterum more in utramque partem dici.* in quam sententiam paria scribit Cl. *Dukerus*, loco supra citato. Utrumque usum agnovit in Διαβόητος & in περιβόητος *Hesychius.* Ne quid tamen dissimulem, Veteres vocem περιβόητος in deteriorem plerumque partem accepisse, plurima sunt, quae persuadeant. Emenda *Hesychium:* περιλεσχλωτὸς, περιποίητος, περιλάλητος. & repone περιβόητος. Jam vero, quae hominum est illiberalium protervia, haec fere commemorari solent & περιβεβοῆσθαι, *circumquaque spargi*, & maligne divulgari, quae quis minus decenter commiserit & perpetraverit. Et ne id temere videar adseruisse, loca indicabo, in quibus omnibus περιβόητος in deteriorem sensum accipiatur. Eum in finem conferri poterunt *Soph.* Oed. Tyr. v. 201. *Evenus* Anth. I. c. LXX. ep. 1. & III. c. XII. ep. 13. *Demosthenes* de Cor. p. 354. C. αἰσχρᾶς καὶ περιβοήτου στάσεως. Idem contra Boeot. II. p. 642. C. περιβόητος γὰρ ἡ πρᾶξις ἐγένετο. loquitur de Plangonis perjurio. *Aeschines* contra Tim.

p. 186. A. πεϐοήτως ἐξηλέγχθη κλέπτης ὤν. *Demosthenes* etiam alibi utitur, nuspiam vero alio sensu. Ex his constare poterit, quamcunque demum lectionem in *Thucydide* probaveris VI. c. XVI. parum interesse, cum πεϐόητος aeque ad vituperium poni possit, quam ἐπιϐόητος· *Ammonius* in praecedenti observatione, postquam dixerat: Ἐπιϐόητος δ' ὁ μοχθηρὰν ἔχων φήμην. & *Anacreontem* advocaverat, subjungit: τοῦτον δ' ἔνιοι τ ποιητῶν ἐπίσφατον καλοῦσιν. Librorum penuria fecit, ut nemo idonei Scriptoris loco vocem ἐπίσφατον confirmaverit, cujus ratio mihi necdum patet. Cogitavi aliquando, pro ἐπίσφατον corrigendum ἐπίψογον· eamque cogitationem *Pollux* suggesserat, V. 159. Ἐπιϐόητος δὲ, καὶ ἐπίῤῥητος καὶ ἐπίψογος. Verum sobria Critica talem emendandi rationem respuit; Ad receptam vocis scripturam conferri possunt, quae in Thes. T. IV. p. 71, 72. notavit *H. Stephanus.*

CAPUT XVI.

Δ δεὶς, Δοάζειν Suidae & Hesychio restituendum. Vim Homerici Δοάζεσθαι *exhibuit Virgil.* Δοιάζεσθαι *nihil differt. Leviter tangitur Apollon. Duplex forma* Ἐνδοιάζω *&* Ἐνδυάζω. *Posterior vetus.* Συνδυάζειν. *Ex Cyrilli Lex. emendatur Graecus Psalmorum Interpres.* Ἀμφιγνοεῖν *&* Ἀμφαγνοεῖν. *Prius in libris frequentius, alterum non minus bonum Polluci videtur reddendum.*

Δοάσατο τοῦ Δοιάσατο διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ Δοάσατο σημαίνει τὸ ἔδοξε· τὸ δὲ Δοιάσατο ἀντὶ τοῦ ἐδίστασε.] Fallitur *Ammonius*, & quae diversa credidit, amice con-

conſpirant, atque ab una, niſi fallor, origine deſcendunt. Sicuti a δὶς, διςάζειν· a δύο, δυάζειν· ita a δοιὸς, δοιάζειν· a δοὸς, δοάζειν· quae omnia *dubitandi* poteſtatem habent. Et quoniam haec non uſque videntur exploratiſſima, paulo copioſius ſunt deducenda. Vocabuli δοιὸς procul omni dubio vetuſta forma & ſimplicior fuit δοὸς, quam agnovit *Etymologus* p. 289. v. 19. δοός· καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, δοιός· Hinc δοάζειν & δοάζεσθαι· *Suidas:* Δοάξω, ἀμφιδόξω· Lege Δοάζω, ἀμφιδοξῶ. *Heſychio* non longe diſſimilis menda adhaeſit: Δοξάζει, ἀμφιδοξεῖ, διςάζει, δικάζει. Literarum ordo poſtulat: Δοάζει, *in utramque partem cogitationem verſat*, & *animi dubius pendet.* Formam mediam Δοάσασθαι frequentavit *Homerus*, qui quoties διάνδιχα μερμηρίζοντας, ſive uti, admirabili etiam venuſtate, loqui ſolet, δαιζομένους κατὰ θυμὸν διχθάδια, in ſcenam producit, toties ubi in alteram partem inclinaſſe videbantur, ſubjungere amat:

Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.

Hic verſus ſaepius in Iliade, & in Odyſſea, at leviter immutatus recurrit. *Scholia* cum *Ammonio* & aliis δοάσσατο interpretantur ἔδοξε, & quidem recte. Sed vero quae nobis meliora videntur, talia fere ſunt, in quibus tuto pedem nondum liceat figere, quaeque necdum clara luce mentem perfundant, ſed eandem dubiam adhuc trahant. Eximie hanc vim vocis δοάσσατο expreſſit *Virgilius*, illum *Homeri* verſum interpretatus in Aen. XI. v. 550. cujus loci mihi indicium fecit *Fulvius Urſinus: omnia ſecum*

Verſanti ſubito, vix haec ſententia ſedit.

Haec vera loci, monente *Servio*, eſt diſtinctio; qui

optime animadvertit, Poëtam *vix* posuisse, *quia naturale est, ut quotiens simul multa cogitamus, vix aliquod comprobemus.* Non male itaque *Etymologus* Δοάσσατο, reddidit ἐνεδοίασε, atque idem esse credidit quod δοιάσατο· Quae de verbi origine submonuit, non minus aliena sunt, quam quae doctus ceteroquin *Apollonii Rhod. Scholiasta* expromit ad L. IV. v. 14. Apud *Apollon.* III. v. 769. Medea infortunia sua δοάσσατο, *animi dubia secum versabat.* Δοιάζεσθαι apud eundem IV. v. 575. λεύσσειν ὕρεα δοιάζοντο· *Schol.* ἐστοχάζοντο, *dubitabundi conjectabant.* Alibi forma diversa βουλὰς δοιάζειν. III. v. 817. ubi pro οὐδέ τι malim poni οὐδ' ἔτι βουλὰς Ἄλλη δοιάζεσκεν· id est *non amplius* ἐνεδοίασε. Pro ἐνδοιάζειν pulcre *Callimachus* hymn. in Jov. v. 5. posuit ἐν δοιῇ μάλα θυμός· imitatus *Homerum*, Il. I. v. 230. *Etymologus:* ἐν δοιῇ —— ἐν δισταγμῷ, ἐν διχοστασίᾳ. Apud *Hesychium* reperio Ἐναυάζει, ἀμφιβάλλει. Quod uti manifeste mendosum, ita dubium remanebit, scripseritne *Auctor* Glossarii, e quo haec nota fuit derivata, Ἐνδοιάζει, an vero Ἐνδύαζει· quae posterior forma veteris etiam est notae. A δύο, δυάζειν & ἐνδυάζειν. *Hesychius:* Ἐνδυάζει, ἀπορεῖ, διστάζει. & Ἐνδυασμὸς, ἀμφιβολία, δισταγμός, καὶ ἀπορία. Hinc etiam Συνδυάζειν, quod Gallice diceres *combiner.* Paucula notat de hac voce *Casaub.* ad *Sueton.* Caes. cap. XX. Aptissime profecto posuerunt LXX. Psalm. CXL. v. 4. οὐ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν. Ignotus *Interpres* in *Montfauc.* Hexapl. T. I. p. 648. μὴ συναλισθῶ ἐν τῇ τερπνότησιν αὐτῶν: Scripserat is, mihi crede, συναυλισθῶ. Debeo hanc emendationem *Cyrilli* Lexico MS. cujus integram notam,

tam, licet ab *Etymol.* p. 104. v. 11. parum diversam, adposuisse non erit inutile: Ἀνενδοιάστως, ἀπὸ τοῦ ἐνδοιάζω, τοῦ σημαίνοντος τὸ ἀμφιβάλλω καὶ δοκῶ· γράφεται δὲ διὰ τῆς οἱ διφθέγγου πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ συνδυάζω, ὃ σημαίνει τὸ συναυλίζομαι· καὶ οὐ μὴ συνδυάσω μετά, τουτέστι, οὐ μὴ συναυλισθῶ. Ἀνενδοιάστως οὖν ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἀδιστάκτως, ἀναμφιβόλως. leviores mendas sustuli. Idem *Cyrillus* in Lex. Κατὰ συνδιασμόν. κατὰ κοινωνίαν. Lege συνδυασμόν· & id etiam *Hesychio* restitue. Docti facile viderint, quo haec Glossa debeat referri. Porro *Etymologus* Δυάζειν, inquit, τὸ διστάζειν· Denique, ut id, quod supra me facturum recepi exsequar, in v. Ἀγνοεῖν ita scribit *Ammonius*: Ἀμφαγνοεῖν δὲ, τὸ ἔν τισιν ἔτι (ita legendum) διστάζειν. *H. Valesii* auctoritas, usu, qui in libris fere obtinet, firmata, non leviter me concusserat. Vix nisi ἀμφιγνοεῖν apud Grammaticos offendes. *Platonis* loco a *Thoma* citato adde *Eundem* in Sophista p. 100. ὁ δὴ νῦν λέξαντος ἠμφιγνόησά σου, & p. 103. *quod jam tum* ἠμφιγνόουν, ——— οὐδὲ νῦν πω δύναμαι θεάσασθαι σαφῶς· *Sophoclis* in Antig. v. 387. locum elegantissimum *Scholiasta* non cepit. *Xenophon* de Cyri Exped. II. p. 288. D. *Graeci*, ὅ τι ἐποίουν, ἠμφιγνόουν· In hujuscemodi loco *Hesychius* etiam Ἠμφαγνόουν repererat, Confer *Procopii* locum inter ea quae protulit *Valesius*. *Phavorinus* apud *Suidam* legisse videtur: Ἀμφαγνοεῖ, ἀμφιβάλλει. Neque de nihilo est, quod in MS. *Jungermanni* apud *Poll.* IX. 151. bis ἀμφιγνοεῖν legebatur; quorum alterum fortasse in ἀμφαγνοεῖν fuerit mutandum.

CAPUT XVII.

Verbi Medii διδάξασθαι *Atticis observata potestas.*

Sophocles emendatus, & varians lectio e Scholiis eruta. Differentia inter κατάκλησιν, κατακλησίαν & σύγκλητον ἐκκλησίαν.

Ἐδίδαξε καὶ Ἐδιδάξατο διαφέρει. Ἐδίδαξε μὲν γὰρ ὁ καθηγητής· Ἐδιδάξατο δ' ὁ πατὴρ συστήσας.] Rariorem verbi medii usum ad *Aristoph.* Nubes v. 1341. ex *Amm.* & *Thom. M.* observavit *Kusterus.* In Lex. *Platon. Timaeus* Bibl. *Coisl.* p. 478. Ἐδίδαξα, ἐπαίδευσα, αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ. Ἐδιδαξάμην, ἐπαιδευσάμην, δι' ἑτέρου, αὐτὸς ἐπιμεληθεὶς τούτου. Confer *Suidam* in v. & *Hesych* in Ἐπαιδεύσατο. *Platonis* loca indicat *Kusterus* de Verb. Med. Sect. II. §. 3. Legem *Solonis*: τὸν υἱὸν τρέφειν τὸν πατέρα μὴ διδαξάμενον τέχνην ἐπάναγκες μὴ εἶναι, inter Atticas retulit *Petitus* L. II. Tit. IV. quae in *Meursii* Them. Att. I. c. III. vitiose profertur. Conf. *Heliod.* I. p. 23. *Lucian.* sub initium somnii, & *Schol. Idem* in Abdic. T. I. p. 724. σοῦ διδαξαμένου με καὶ πολλὰ ἐπιμεληθέντος καὶ ἀναλώσαντος, ὡς μάθοιμι. Haec pro Grammaticorum fide liberanda sufficiunt, nam si hinc discesserint Poëtae, id istam legem minime labefactat. Neque id ignoravit *Moschopulus*, qui, ubi discrimen tradit, ἀλλ' ὁ Σοφοκλῆς, inquit, καὶ ἀντὶ τοῦ ἐφεῦρε. Perperam vulgatur ἔφευγε. Locus extat in Antig. v. 365. *Mortale genus*

Καὶ φθέγμα, καὶ ἠνεμόεν
Φρόνημα, καὶ ἀστυνόμους
Ὀργὰς ἐδιδάξατο.

Primum pro φρόνημα repone φάνημα auctore *Scaligero* in notis MSS. forsan prius *Stephano* debetur, nam in veteri *Sophoclis* editione reperio φένημα.

De-

Deinde *Scholia* sunt perturbata: Καὶ ἀστυνόμους ὀργάς.] τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν. τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὃ ἐστι διοικοῦνται. prior haec erat observatio: Ἠνεμόεν φώνημα] τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν. reliqua vix commode ad ἀστυνόμους ὀργὰς referri possunt; facile autem in eam cogitationem delabor, *Scholiasten* pro ὀργὰς legisse ἀρχὰς, & hanc notam scripsisse: ἀστυνόμους ἀρχὰς] τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὃ ἐστι διοικοῦνται. Adfini certe significatu in eadem Tragoedia v. 759. & 813. ea voce utitur *Sophocles*, & satis diserte v. 182. *difficulter absconditos alicujus animi sensus prius perspexeris, quam*

Ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.

Ἐκκλησία καὶ Κατάκλησις διαφέρει.] Athenienses, observante *Ammonio*, Κατάκλησιν vocabant, ὁπότε καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν συνεκάλουν πρὸς ἐπίσκεψιν μείζονα τῶν πραγμάτων. Usi sunt hoc loco *Jungerm.* ad *Poll.* VIII. 116. & *Petitus* ad LL. Att. p. 204. qui non satis accurate quid κατάκλησις, καὶ ἐκκλησία & σύγκλητος ἐκκλησία differant, explicuit; neque novi, qui diligentius hanc materiam pertractaverit. *Harpocration* in Σύγκλητος ἐκκλησία citat *Demosth.* ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. Locus extat p. 215. C. ἐφοβοῦντο δὴ μὴ σύγκλητος ἐκκλησία γένοιτο ἐξαίφνης. Adde *Aeschinem* ἐν τῷ περὶ Δημοσθένους. p. 256. B. Ad priorem locum monet *Ulpianus* p. 114. A. tres habitas Athenis singulis mensibus statas conciones, ad quas sponte sua populus confluebat, ὅταν δὲ inquit ἐξ ἀνάγκης τινὸς σύλλογος γένηται, συνεκάλουν τινὲς περιιόντες. & haec coacta concio σύγκλητος dicebatur. Confer omnino *Th. Galei* notam ad *Herodot.* VII.

c. VIII. p. 783. Hinc probe ſecerni debet, quae vocabatur Καταγκλητία, teſtibus *Polluce*, & *Heſychio*, cujus verba emendata in Theſ. Gr. Indice exhibuit *Stephanus*. Σύγκλητος ἐκκλησία & Καταγκλησία id habuerunt commune, quod utraque extra conſuetum ordinem & in rebus gravioribus convocaretur, id vero privum habuit Καταγκλησία, quod non ſolum in rebus maximi momenti obtinuerit, ſed & ad eam praeter Athenarum incolas per Atticae pagos diſperſi, οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν, evocati cogerentur. Erat autem Καταγκλησία ipſa *populi* in unum evocati *multitudo*. Per Κατάκλησιν, alio ſenſu a *Polluce* I. 29. memoratam, *actum convocandi* intelligit *Ammonius*.

Caput XVIII.

Diſcrimen inter Ἐκπολεμῶσαι & Ἐκπολεμῆσαι. *Aſcalonita emend.* Λέξεις *Xenophonteae e Zonarae Lexico.* Ἐλέατρος *ab* ἐλεός. Ἐδέατρος *reſtituitur Athenaeo.* Προγεύστης. Ἐδέατρος *recentiori aevo idem qui olim* Τραπεζοποιός.

Ἐκπολεμῶσαι καὶ Ἐκπολεμῆσαι διαφέρει.] Cum *Ammonio* faciunt *Etymologus* in v. *Thomas M.* in Πεπολέμωται, & *Ptolemaeus Aſcalonita* §. 57. ubi pro ἐκπολεμῆσαι ἢ τῷ πολέμῳ ἐξελθεῖν· ex *Ammonio*, quem paſſim ſequitur, ſcribendum τὸ πόλιν ἐξελεῖν, quod a ſciolo temere mutatum. Dantur Grammatici, qui dum utramque formam memorant, ſignificandi diſcrimen agnoſcunt nullum. In *Zonarae* Lex. MS. Ἐκπολεμῶσαι, ἀντὶ τοῦ εἰς πόλεμον καταστῆσαι· γράφεται δὲ καὶ Ἐκπολεμῆσαι παρὰ Ξενοφῶντι· *Xenophonteas* λέξεις e *Zo-*

Zonarae Lexico excerpserat *Leunclavius*, quae in libro *Voss*. Bibl. *Leidensis* prostant; quod alibi memini me dicere. *Suidas* MS. in hac voce ab editis parumper discedit: Ἐκπολεμῶσαι, ἀντὶ τοῦ εἰς πόλεμον καταστῆσαι. γράφεται δὲ καὶ διὰ τοῦ η ἐκπολεμῆσαι· ὡς καὶ παρὰ Ξενοφῶντι. ἐκπολεμῆσαι συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς. Confer, si lubet, *Harpocrat.* in v. *Valesium*, *Josephum Wasse* ad *Thucyd.* VIII. c. LVII. & *Moschopulum* περὶ σχεδῶν p. 112. *Hesychius*: Ἐξεπολέμωσε, πολέμους (L. πολεμίους) εἰργάσατο. Verbo ἐκπολεμῶσαι bis tantum, si bene memini, usus est *Demosthenes.* Olynth. I. p. 2. A. νυνὶ γὰρ ὃ πάντες ἐθρυλλεῖτε, ὡς Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖ Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον. & Olynth. III. p. 11. B. ἐκπολεμῶσαι δεῖν ᾠόμεθα τοὺς ἀνθρώπους ἐκ παντὸς τρόπου. priorem locum exponens *Ulpianus* τοὺς Ὀλυνθίους inquit ἐσπουδάζομεν ἐχθροὺς καταστῆναι τῷ Φιλίππῳ. In Philippicis haec loca legit *Harpocration.* Considerari velim, an satis provide in *Polluce* I. 154. ἐξεπολεμήθησαν vulgaverit *Lederlinus.*

Ἐλέατρος καὶ Ἐδέατρος διαφέρει.] Dum *Ammonius* vocem Ἐλέατρος, quae *coquum* dicit, παρὰ τοὺς ἐλεοὺς derivat, manifesto prodit, eorum se non probasse sententiam, qui apud *Hom.* Il. I. v. 215. ἐλεοῖσι, quod e *Schol.* inter varias lectiones retulit *Barnesius*, legi voluerint. *Schol. Hornej.* ἐλεοῖσι, ἐπιμηκέσι τραπεζίοις, ——— δασύνεται. Scriptus liber *Homeri Batavus* praefert: εἰν ἐλέοισιν ἔχευε· & *Scholion* ἐν ταῖς τραπέζαις ἔθηκεν. Qui doctius quid velit super ea re, is adeat *Jungerm.* & *Hemsterh.* ad *Poll.* X. 101. hanc vocem propterea ab Ἐδέατρος discernit *Ammonius*, quia ob literarum adfinem scripturam librariorum inscitiae erat exposi-

K ta:

ta: nam a Veteribus promiscue has voces fuisse usurpatas, haud facile crediderim. 'Εδέατρος inquit *Ammonius* ὁ προγεύστης περὶ τὰ ἐδέσματα. Non dubito, quin id aliquoties restitui debeat *Athenaeo* L. IV. p. 165. B. ubi *Artemidorus* ἐκάλουν δέ φησι καὶ τοὺς προγεύστας ἐλεάτρους, ὅτι προήσθιον τῶν βασιλέων πρὸς ἀσφάλειαν. Lepidam enim vero rationem, ὅτι προήσθιον, nisi ad ἔδω respiciens 'Εδεάτρους scripserit *Artemidorus*. Quod paulo ante legitur, περὶ τὸν ἐλεόν· id semel depravata lectio peperit. quae virum eruditum eo potuit inpellere, ut sanam lectionem in *Hesychio* sollicitaret. *Suidae* locum dedit *Brissonius* de Regno Pers. L. I. p. 66. Plura erudite ad hanc rem notavit *Joh. Meursius* Animadv. Miscell. I. c. III. nonnulla etiam *Kusterus* ad *Suidam*, qui differentiae, quam tradit *Noster*, rationem minus habuit exploratam. Auctoritate MS. προγεύστης in *Ammonio* reposui, quamquam altera lectio leviter adblandiebatur. Observat *Suidas*, recentiori aevo 'Εδέατρον etiam dictum, τὸν ἐπιστάτην τῆς ὅλης διακονίας καὶ παρασκευῆς. Plura adderem nisi pleraque ab aliis essent praecepta. Hoc usu 'Εδέατρος ab eo nihil quidquam distabat, qui Τραπεζοποιὸς vocabatur, teste *Athen.* IV. p. 170. E *Photii* Lex. profertur expositio vocis τραπεζοποιός, in qua *Menander* citatur. Non Comicum, sed Rhetorem intelligo. *Etymol.* p. 763. v. 47. In τραπεζοποιός. —— ὡς Μένανδρος. ῥητορική. MS. *Voss.* Μένανδρος ῥήτωρ. Fortasse Legendum Μέν. ὁ ῥήτωρ· ῥητορική.

CAPUT XIX.

Cothurni Tragici secundum Schol. Dionys. Thracis ori-

origo. Sophocles emend. Αὐγῆς ὄμμα *grandis locutio. Sanatur e Scholiis Soph. Ejusdem fragmentum a Scaligero restitutum.* Θεῖναι ἐν φρενὸς δέλτοισι. *Quid proprie Atticis denotet* Ἐνθύμιον;

Ἐμβάδες καὶ Ἐμβάται διαφέρει.] Longa instituti posset super hac re disputatio, cujus curam doctioribus integram malo relinquere. Unius *Diomedis* e Commentario in *Dionys. Thrac.* MS. de Tragoediae origine disserentis verba describam: Δεῖ οὖν —— ὡς οἷόν τε, βίον ἀναμάρτητον καὶ φιλοσοφώτατον μεταδιώκειν. ἐπ' ὠφελείᾳ δὲ ἡ καὶ συστολῇ ἡ τραγικῶν ποίησις εἰσήγετο τοῖς πολίταις· ἐπιδεικνύμενοι δὲ τῶν ἡρώων ὡσανεὶ τὰ αὐτῶν πρόσωπα, πρῶτο (L. πρᾶτον) μὲν ἐπελέγοντο ἄνδρας τοὺς μείζονας καὶ διεβιβάζειας· δεύτερον δὲ βουλόμενοι καὶ τὰ σώματα δεικνύειν Ἡρωϊκά, ἐμβάδας ἐφόρουν καὶ ἱμάτια ποδήρη. Credibile, ἐμβάτας scripsisse *Diomeden.*

Ἔνδον καὶ Ἔσω διαφέρει.] Num *Sophocles* harum vocularum differentiam observaverit, necne, nostra parum refert; sed locus quem e Trachiniis ad eam rem producit *Ammonius*, dignissimus est, qui diligentius consideretur:

Γυναῖκες αἵτε ἔσω στέγης, αἵτε ἐκτός.

Legitur in editis v. 204.

—— —— —— αἵτ' ἔσω στέγης
Αἵτ' ἐκτὸς αὐλῆς, —— ——

Parum abest, quin credam, vocem αὐλῆς in *Ammonii* codice non lectam; & profecto cogitari posset, olim editum fuisse:

Αἵτ' ἐκτός· αὐγῆς ὡς ἄελπτον ἐμμὶ ἐμοὶ
Φήμης ἀνασχὸν τῆσδε·

Quam insperata lux mihi ex hoc nuntio oboritur. Facile patior, vulgatam aliis placere, modo ne quis hanc lectionem absurdam, aut *Sophocle* non satis dignam existimet. Αὐγῆς ὄμμα in stilo sublimi egregie usurpari potuit. Nihil aptius ad hanc rem *Euripidae* versu, quem Ill. *Grotius* attulit in Comment. ad *Matth.* Evang. XXVII. v. 45.

—— —— —— ἱερὸν ὄμμ' αὐγᾶς ἥλιος.

Ipsam noctem, νυκτὸς ὄμμα vocat *Aeschylus* in Persis v. 428. ubi confer notam *Stanlei.* Tragicam verborum grandiloquentiam ridet *Aristophanes* Nub. v. 284.

Ὄμμα γὰρ αἰθέρος ἀ-
κάματον σελαγεῖται
Μαρμαρέαισιν ἐν αὐγαῖς.

Alibi etiam vocabulum αὐγὴ *Sophocli* debet restitui, & pro βρονταῖς αὐταῖς in Philoct. v. 1195. βρονταῖς αὐγαῖς in textum e Scholiis recipi.

Ἐνθύμημα —— τό δ' Ἐνθύμιον ἐτίθετο ἐπὶ τοῦ περιστροπαίου παρ' Ἀττικοῖς.] Atticum hunc usum exposuit Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* VII. c. XVIII. Ἐνθύμιον ποιεῖσθαι vi vocis primum significavit *animo reponere*, ἐν φρεσὶ βάλλειν, sive ἐν φρενὸς δέλτοισι θεῖναι, uti loquitur *Sophocles* in Triptolemo apud *Schol. Pind.* ad Olymp. Od. X. v. 1. *Scaligero* pro Σέο ἐν φρενὸς δ. eximie in notis MSS. emendante:

Θές δ' ἐν φρενὸς δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους.

Sed usus inprimis Athenis voluit, ut ἐνθύμιον de tali cogitatione usurparetur, quam inexpectatus casus, sed a superiori virtute oblatus, suggereret, quaeque religionem, & ominosum quid animo moveret. *Achilles Tat.* II. p. 75. κατὰ τύχην μέλιττά τις ἢ σφὴξ περι-

περιδομβήσασα κύκλῳ μȣ τὸ πρόσωπον παρέπτη· κἀγὼ λαμβάνω τὸ ἐνθύμιον. *Heliod.* VIII. p. 390. οἷον γάρ μοι νῦν ἴναρ (εἴτε καὶ ὕπαρ ἦν) ἐνθύμιον γέγονεν. & alibi. Pari ratione accipiendus *Euripides* Jone v. 1347.

Ἐνθύμιόν μοι τόδε τίθησι Λοξίας.

Adde eundem in Herc. Fur. v. 722.

CAPUT XX.

Lucae locus in Amm. libello expositus. Ex Alciphrone aliquot maculae eluuntur. ὀψὲ τῆς ἡμέρας, *& similes loquendi formulae. Duplex verbi* Ἐπικηρύξαι *potestas. Suidas e MS. emaculatur. Differunt* ἐπικήρυξις & ἐπικηρυκεία.

Ἐπιτίμιον καὶ Ἐπίτιμον διαφέρει.] Haec nota *Ammonio* tribuenda; quae paulo post sequitur recentiori aevo ab alio temere in hunc libellum videtur introducta: non solum ista observatio de ἐπίτιμος & ἐπιτίμιος apud *Moschopulum* iisdem verbis prostat, sed & locus qui citatur: ἐπιτίμησον αὐτῷ, ἀντὶ τȣ̃ ἐπίπληξον, e Novo Foedere a Christiano Grammatico petitus, alium auctorem demonstrat. Editur quidem apud *Ammonium* ἐπιτίμησον αὐτὸν, sed e *Lucae* Evang. VII. v. 3. facile patet, αὐτῷ scribendum. Grammatici verba, loco licet alieniori, ad *Lucae* XIX. v. 39. a *Pricaeo* adscripta & emendata deprehendo. Ἐπιτιμᾶν τινι hoc usu Graecis scriptoribus solemne, quod exemplis nolo adferere. Emendabo potius bina *Alciphronis* loca, quae mihi quidem medelae videntur inprimis indiga. Prior locus legitur L. III. epist. 32.

συνεχῶς δὲ περιφερομένης τῆς κύλικος, ἣν τοῖς ὀρνυμένοις τὐπιτίμιον. ἔδει γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν ὑστεραίαν ἑστιᾶν. οἶδα δ' ἐγὼ τρίτην ταύτην ἔχων ἡμέραν καρηβαρῶν καὶ τὴν κραιπάλην ἀπερυγγάνων. Nisi doctiores hanc loquendi rationem ferant, castissimi scriptoris verba ita constituam: ἦν τοῖς ὀρνυμένοις τὐπιτίμιον, δεῖν αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν ἑστιᾶν· εὔδον ἐγὼ κ. τ. λ. In Epistolae Indice pro Κοτίωνι, e MS. *Patrui* mei poni debet Σκοτίωνι & mox Σκοτίων· Quando *Alciphronis* feci mentionem, alterum ejusdem locum hic adjiciam, qui ad *Ammonium* in v. Ἑσπέρα potuisset referri, ubi scribit Grammaticus: ὀψὲ δὲ βραδέως, καὶ μεθ' ὀντινοῦν χρόνον. διὰ τοῦτο καὶ προσιθέασιν, ὀψὲ τῆς ἡμέρας. Quod postremum legitur in *Alciphr.* I. epist XXI. minus recte, uti auguror: σιτεῖται μὲν ὀψὲ τῆς ἡμέρας ἅπαξ, καὶ τοῦτο τῆς ὥρας ἡλίου λοιπὸν ἀμφὶ δύσιν ἔχοντος. Ita etiam MS. in cujus margine ex Cod. *Urbinati* ea comparet Scriptura, quam in *Bergleri* nota reperies; scripserat, credo, *Alciphron:* σιτεῖται μὲν τῆς ἡμέρας ἅπαξ, καὶ τοῦτο ὀψὲ τῆς ὥρας, Locus ad hanc rem a *Berglero* productus. Notissimae sunt Graecorum loquendi formulae ὀψὲ καὶ βραδὺ τῆς ἡλικίας, ὀψὲ τοῦ χρόνου. *Max. Syr.* serm. XXXIII. p. 190. Ὀψὲ τοῦ καιροῦ *Alciphron* III. Epist. 71. ubi miror vulgatam Graecae Linguae scientissimo Editori non displicuisse.

Ἐπικηρύξαι καὶ Ἐπικηρυκεύσασθαι διαφέρει. De Verbo Ἐπικηρύξαι non pauca ab Eruditis hominibus fuere in medium prolata, quibus nonnulla hic adjicere animus est: Duplici potestate usurpari solet, quarum prior vulgatior, minus frequens altera. Ἐπικηρύξαι τινὶ χρήματα, *certa pecunia per publicam praeconis vocem alicujus caput licitari*; aliquoties apud *Demosthenem* ab aliis hanc

hanc in rem citatum, & apud *Harpocrat.* καθάπερ Ξέρξῃ ἐπεκήρυξαν οἱ Ἕλληνες. Eo, quo dixi, ſenſu cepit *Kühnius* ad *Poll.* IV. 93. Sed & *dicitur aliquis* ἐπικηρύττειν τινὶ ἀργύριον, *praemium publice per praeconem alicui conſtituere, qui promulgatum hominem occiderit.* verba ſunt Clariſſ. *Hemſterhuiſii* ad *Poll.* VIII. 138. n. 66. Ea ratione acceperunt *Ammonius*, *Etymologus* & *Moſchopulus*, apud quem legendum: Ἐπικηρύξαι ἐστὶ τὸ δι' ὑποσχέσεως χρήματα δώσειν κ. τ. λ. Omiſſum in edd. δι'. *Suidae* locum, a *Kuſtero* non rite intellectum, e MS. *Leid.* adſcribam: Ἐπεκήρυξαν. Διαρρήδην καὶ διαπρυσίως ἐλάλησαν· καὶ ἐπεκήρυξάν τι τάλαντον δώσειν τῷ μηνύσαντι. Quam lectionem qui ad vulgatam condendet ejus bonitatem facile agnoſcet. Hanc pecuniam in aris poni ſolitam docet *Harpocrat.* Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐτίθετο, εἴρηκεν Ἰσαῖος. ubi levem errorem commiſit *Valeſius.* Alter *Suidae* locus huc etiam pertinet: Ἐπανεῖπον, ἐκήρυξαν. Θουκυδίδης ή. mallem dixiſſet ἐπεκήρυξαν. pro ή ponendum ϛ'. nam, quae profert, leguntur apud *Thucyd.* VI. c. LX. ubi omnino conferenda cum *Schol.* Cl. *Dukeri* nota. Ad ἐπικήρυξιν egregia eſt *Ulpiani* obſervatio, quam *Valeſius* praeteriit, ad locum *Demoſth.* citatum, ubi inter alia ſcribit: ἄλλο δέ ἐστιν ἐπικηρυκεία καὶ ἄλλο ἐπικήρυξις. ἐπικηρυκεία μὲν ἡ φιλία· ἐπικήρυξις δὲ, ὅταν πόλις, ὡς ἔφημεν, ἐχθρὸν ἔχουσά τινα, ἐπιβουλεύοντα αὐτῇ, καὶ βούλοιτο αὐτὸν ἀνελεῖν, χρήματα κηρύττει δοῦναι τῷ ἀνελόντι αὐτόν. πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ ἰδιωτῶν τοῦτο ἐγίνετο. Eodem conſilio ab ἐπικηρύξαι verbum ἐπικηρυκεύσασθαι diſtinxit *Ammonius.* Differentiam perſpectam habuit *Heliodorus.* L. I. p. 60.

60. *Petosiris, cum fuga sibi consuluisset Thyamis*, χρήματα πάμπολλα καὶ βοσκήματα τοῖς ζῶντα προσκομίσασιν, εἰς τὰς κώμας τὰς λῃστρικὰς διαπέμπων, ἐπεκήρυξεν· Contra IX. p. 414. *Syenenses* τὸν Ὀροονδάτην ἐπικηρυκεύεσθαι πρὸς Ὑδάσπην ἱκέτευον: *caduceatores mitteret, qui pacem rogarent*. *Herodotum* IV. c. LXXX. non bene vertit *Valla*. Confer *Demosth.* in Leptinea p. 368. B. πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύεσθαι. Idem de Pace p. 23. C. loco ab *Harpocr*. citato: διὰ τὴν πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκείαν. Neque tantum de caduceatoribus publica auctoritate missis, sed & de privatorum hominum nunciis ἐπικηρυκεύεσθαι adhibetur a *Thucyd.* VII. c. XLVIII. & *Demosth.* contra Zenothem. p. 577. C. Perdifficilem *Euripidae* locum aliis exponendum relinquo.

FINIS LIBRI PRIMI.

LU-

LUDOVICI CASPARI VALCKENAER

LIBER SECUNDUS

ANIMADVERSIONUM

AD

AMMONIUM

GRAMMATICUM.

CAPUT PRIMUM.

Verbi Ἐπιχαίρειν *poteſtas eadem quae* τοῦ ἐπιγελᾶν, *&* *ſimilium.* Ἐπιχαιρέκακος. *Inſignis Anaxandridae Comici locus emendatur.* Χαιρέκακος, *Heſiodo* κακόχαρτος. *Procli Scholia ſupplentur. Differentiam inter* Ἑτερόφθαλμος *&* Μονόφθαλμος *non ſpernunt Veteres. Tentatur Pollux. Phrynichi ſcriptura vindicatur.* Μονόμματος. *Cocles reponitur in Gloſſ. inedito & in verſu Lucilii. Cyclops, cocles. E Lucilii fragmento ope MS. macula eluitur. Aelianus illuſtratur.*

Ἐπιχαίρειν καὶ Συγχαίρειν διαφέρει. Ἐπιχαίρειν μὲν γάρ ἐστι τὸ συνεπιγελᾶν τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς· Συγχαίρειν δὲ τὸ συνήδεσθαι τινὸς ἀγαθοῖς.] Hanc *Ammonii* noſtri obſervationem inter illas reponendam eſſe cenſeo, quarum bonitatem, conſtanti Veterum Scripto-

Scriptorum usu firmatam, nemo sobrius harum rerum aestimator facile negaverit. Ἐπιχαίρειν, *insultandi*, & alterius mala *irridendi* potestate usurpari solet: *Sophoclis*, qui obmoveri posset, locum non repellam, neque etiam, quae ad hanc rem proferri possent, testimonia operose exponam; quum plerisque omnibus, quibus tenui hac opella placere laboramus, sit exploratissimum, praepositionem ἐπὶ verbo χαίρειν eandem virtutem conciliare, quam in similibus praestat, qualia sunt ἐπιγαυριᾶν, ἐπιγάννυσθαι, ἐφήδεσθαι, ἐπιτέρπεσθαι; ἐπιγελᾶν· sicuti Ἐπιχαίρειν, pari ratione dici solet ἐπιγελᾶν τοῖς ἀλλοτρίοις κακοῖς· quod *Ammonio* videtur restituendum, a cujus scriptura leviter recessit errantis librarii manus, ponendo συνεπιγελᾶν. Quod *Menander* scripsit:

Ταῖς ἀτυχίαις μὴ πότ' ἐπίχαιρε τ̃ πέλας·.

id sapienter olim praeceperat Lacedaemoniis *Chilo*: Τῷ δυστυχοῦντι μὴ ἐπιγέλα, teste, cui *Menandri* etiam versiculum debemus, *Stobaeo* p. 45. v. 42. Apud eundem *Teles* Tit. XCI. p. 510. *mortuo*, inquit, *diviti haeredes* ἐπιχαίρουσι. In re non dissimili *Homerus* Od. T. v. 331.

—— Τεθνεῶτι γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες.

Qui ignobilem animum sordido hoc vitio gerebat inquinatum, is, admirabili & aliis in Linguis incomperta brevitate, Lacedaemoniis, observante *Hesychio*, dicebatur Ἐπιγελάστας, Graecis vulgo Ἐπιχαιρέκακος· id nominis erat Comoediae, in qua malevolorum hominum mores expinxerat *Timocles*. Elegans

gans inprimis est *Anaxandridae* locus apud *Athenaeum* XV. p. 688. B. quem *Grotius* excerptis ex Trag. & Com. p. 645. inseruit.

> ——— ——— —— ὦ πονηρὰ καρδία,
> Ἐπιχαιρέκακον ὡς εἶ μόνον τοῦ σώματος,
> Ὀρχῇ γὰρ εὐθὺς ἣν ἴδῃς δεδοικότα.

Una litera depravata omnes istius loci veneres simul abstulit, & Illustri interpreti tenebras objecit; medii versus interpretatio:

Quam tu malignum es solum in toto corpore

neque Graecis respondet, neque expedita est: verum serioribus rebus tum erat inpeditus *Grotius*, & in notis ad hunc locum nihil tale meritum *Casaubonum* reprehendit. Minima mutatione pro εἶ μόνον scribe, quaeso, ἔμμονον, id est ἀδιαλείπτως ἐπιμόνιον· & sententia evadet *Anaxandride* dignissima:

> Ἐπιχαιρέκακον ὡς ἔμμονον τοῦ σώματος,
> Ὀρχῇ γὰρ εὐθὺς, ἣν ἴδῃς δεδοικότα.

aliorum infortuniis insultandi libido, tibi, innata veluti, & per totum corpus diffusa, indesinenter adhaerescit; nam, si quem modo videris timore contactum, prae gaudio subsultas ilico. His omnibus ad Graeci dicti vim exprimendam fuit opus. Τὸ ἐπιχαιρέκακον vulgo vocant ἐπιχαιρεκακίαν· *Andronicus Rhodius* περὶ παθῶν p. 744. Χαιρεκακία δὲ inquit ἡδονὴ ἐπὶ τοῖς τῶν πέλας ἀτυχήμασι. ubi si ponendum censeas Ἐπιχαιρεκακία, habebis, quo suspicionem adjuvare queas, *Stobaeum* Eclog. Phys. L. II. p. 193. qui pessimam animi

 ad-

adfectionem ἐπιχαιρεκακίαν inter φθόνον & ὕβριν mediam collocavit: vocabulum etiam χαιρέκακος *Jungermanno* displicuit ad *Poll.* V. 128. Vereor, ne id satis tueatur *Hesiodeum* κακόχαρτος, quod *Schol.* ad Ἔργ. v. 196. exponit χαιρέκακος, ἐπὶ κακοῖς χαίρων. Corrige *Proclum*, ubi ad v. 28. ἔρις κακόχαρτος· ἀμφίβολον, inquit, τὸ κακόχαρτον· ἤτοι γὰρ ἡ κακοῖς ἢ ἐφ' ᾗ οἱ κακοὶ ἐπιχαίρουσι. legendo ἡ κακοῖς χαίρουσα inperfectam orationem facile supplebis.

Ἑτερόφθαλμος καὶ Μονόφθαλμος διαφέρουσιν. Ἑτερόφθαλμος μὲν γὰρ ὁ κατὰ περίπτωσιν πηρωθεὶς τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν, Μονόφθαλμος δὲ, ὁ μόνον τὸν ὀφθαλμὸν ἔχων, ὡς ὁ Κύκλωψ.] Neque hanc legem Vetustissimi scriptores migrant, qui Polyphemum nuspiam ἑτερόφθαλμον vocasse deprehenduntur. *Altero oculorum casu quodam privatum*, qui inter Locros, antiquarum legum tenacissimos, novam ferre sustinuerat, ἑτερόφθαλμον voeat in Timocrat. p. 480. B. *Demosthenes*, quem locum respicit *Harpocr.* Ἑτερόφθαλμος fuisse dicitur etiam Lycurgus Spartanus, πηρωθεὶς ὑπό τινος τῶν πολιτῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον· uti scribit *Rufus* apud *Stobaeum* Tit. XIX. p. 169. & recte observat *Cyrillus* in Lexico inedito, eo usu adhiberi vocem ἑτερόφθαλμος, quo ἑτερόκωφος, ὅτι τὴν θατέραν τῶν ὀφθαλμῶν βεβλαμμένος. Contra *Cyclopas*, & ejuscemodi hominum portenta, μονοφθάλμους dixerunt, *unoculos natura*, φυσικῶς: uti recte addit in hac differentia tradenda *Thomas M.* *Pollux.* II. 62. τὸ δὲ μονόφθαλμος παρὰ Ἡροδότῳ, ἐπὶ τῶν ἐκ φύσεως ἕνα ἐχόντων ὀφθαλμόν· οἷον Κυκλώπων καὶ Ἀριμασπῶν. Binis vocabulis transpositis lege potius: καὶ Ἀριμασπῶν παρὰ Ἡροδότῳ.

δότῳ. *Issedonum vicinos Arismaspos* ἄνδρας fuisse μουνοφθάλμους tradit *Aristeas*, apud *Herodot*. IV. c. XIII. *Cyclopas* μονοφθάλμους καὶ ὠμοφάγους καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους Alcinoo narrabat Ulysses, teste *Luciano* Ver. Histor. I. p. 641. *Hesychii* nota, φορκὶς, μονόφθαλμος non videtur cum *Palmerio* mutanda. Ab hoc Veterum usu temere discedentes, recentioris aevi Scriptores reprehendit *Phrynichus* p. 22. Μονόφθαλμον οὐ ῥητέον, Ἑτερόφθαλμον δέ· Κρατῖνος γὰρ μονόμματον εἶπε τὸν Κύκλωπα. Hujus, quam e scripto cod. vulgavit, lectionis bonitatem minus agnovit *Nunnesius*, & in notis p. 26. pro μονόμματον, μονόφθαλμον *Cratino* adscribere non dubitavit; tametsi autem in veteribus *Phrynichi* editionibus, quas in rem suam advocare potuisset *Nunnesius*, perspicue reperitur: Κρατῖνος ἢ μονόφθαλμον εἴρηκε τὸν Κ. idque in Lexicon suum recepit *Phavorinus Camers*; μονόμματον minime spernendum censeo, non solum quod ab *Hesychio* exponatur, sed praecipue quod in *Cratino* magis conveniat, ab *Alcaeo* pari usu positum in Antholog. I. c. LIX. p. 122. Ut lectoris fastidio occurram, integrum *Alcaei* epigramma subjiciam, cujus sensum mihi non usque perspectum haud diffitebor:

Οἶνος καὶ Κένταυρον, Ἐπίκρατες, οὐχί σε μοῦνον
Ὤλεσεν, ἠδ' ἐρατὴν Καλλίου ἡλικίην.
Οὗτος ὠμοχάρων ὁ μονόμματος, ὦ σὺ τάχιστα
Τὴν αὐτὴν πέμψαις ἐξ Ἀΐδεω πρόποσιν.

Euripides in Cyclope v. 77.

Θητεύω Κύκλωπι
Τῷ μονοδέρκτᾳ.

Addictus Cyclopi
Servio lusco.

Vertit *Flor. Christianus.* In Glossario *Batavae* Biblioth. reperio: *Cloes*, *lustus*, *strabo.* cum scribi debuisset: *Cocles*, *luscus.* Quamvis vocabulum *Cocles* notissimum sit, eo hunc locum produxi, quod Polyphemus etiam *Cocles* dicatur a *Lucilio.* uti ego quidem in ejus loco, quem e Satyrar. lib. XV. adservavit *Nonius* p. 533. restituendum censeo:

Multa homines portenta in Homeri versibu' ficta
Monstra putant, quorum in primis Polyphemu' ducentos
Cocles longu' pedes, —— —— ——

A *Franc. Dousae* editione parumper discessi, & quod pro vulgata: *in Homero versificata*, libri orae adscripserat Nobilissimus *Dousa*: *in Homeri versibu' fata*, in textum recepi, voce *fata*, in *ficta*, ad fidem vetustissimi codicis *Lugd. Bat.* mutata, in quo legebatur *in Homeri versificta.* Idem codex praeferebat etiam: *Cyclops longus pedes;* malui *Cocles* propter glossema, quod *Nonii* editionibus, *Merceriana* antiquioribus, inhaeserat: *Cyclopes*, *coclites.* cujus vix ratio reddi posse videbatur, nisi eam, quam dixi, scripturam ponas. Pulcerrima est hanc in rem *Jos. Scaligeri* observatio, Latinorum *Cocles* a κύκλωψ derivantis, conject. in *Varr.* de L. L. p. 143. Istaec observatio egregiam lucem addit *Aeliano* Var. Hist. XII. c. XLIII. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου, ὁ καὶ ἑτερόφθαλμος, καὶ ἐκ τούτου κύκλωψ προσαγορευθείς, *unoculus*, & *propterea cocles cognominatus.* ubi *Phrynichi* etiam meminit *Perizonius.*

CA-

CAPUT II.

Propria vocis εὐφυὴς *virtus & figurata. Euripidae versus, & epigr. in Anthol. obiter corriguntur.* Εὐφυὴς *Athenis denotabat* τὸν σκωπτικὸν, *non* σκώπτην. *Ingens harum formarum discrimen. Hesych. emend. Non perspicue tradi in Ammonio, quid distent* εὐφυὴς *&* εὐμαθής. *Tentatur Pindari locus. Quo usu Attici scriptores posuerint* τὸ εὐθύ; *Menandri fragmentum exponitur & leviter refingitur.* Εὐθὺ, *ex adverso.*

Εὐφυὴς καὶ Εὐμαθὴς διαφέρει. Εὐφυὴς μὲν γὰρ λέγεται παρὰ Ἀττικοῖς ὁ σκωπτικός· Εὐμαθὴς δὲ, ὁ εἰς τὸ μαθεῖν ταχύς.] Quaecunque *laeto germine sata, feliciter surgunt*, Graecis dicuntur εὐφυῆ. Apud *Polluc.* I. 236. κλάδοι εὐφυεῖς. *Laeta pascua*, *Oppiano* εὐφυέες νομαὶ, *Halieut.* I. v. 603. *Schol.* εὐθαλεῖς, αἳ εὖ ἔχουσαι φύσεως καὶ θέσεως. vulgatur θήσεως. cui junge *Schol. Soph.* ad Ajac. v. 771. Adfine est λόφος εὐφυὴς ἐς στρατοπεδείαν· quod *Appiano* restituit Doctor meus Celeberr. *Wesselingius* I. Observ. xv. Hinc elegans facta ad humani corporis venustatem, & naturalem quandam mentis virtutem translatio. *Scleriae* ῥῆσις — φυὰν καλὸν γενέσθαι, quam *Grotius* in *Stobaei* Floril. p. 425. interpretatur: *pollere ingenii secunda dote*; potius videatur reddenda: *decora pulcritudine gaudere*; quo sensu Ibid. p. 193. *Tirtaeus* scripsit: Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος· pro *indolis praestan-*

stantia usurpavit *Euripides* Eurystheo:

—— —— ἐς γὰρ ἂν χρηστὸς φυῇ,
Οὐ τοὔνομ' αὐτοῦ τὴν φύσιν διαφθερεῖ.

Non satis emendate διαφθείρῃ vulgavit *Grotius* p. 333. quem sequitur *Barnes*. pejor est apud *Stobaeum* scriptura. *Felici ingenio nati* & ad quaevis *parato*, habebantur εὐφυεῖς. Glossae: Εὐφυὴς, *ingeniosus*. &, *Dubingeniosus*, εὐφυής. ubi perperam etiam legitur ἀφυής. Eo usu non distabat ab εὔστοχος, quo nomine eximie laudatur Plato, Anthol. II. c. LII. ep. 8. vulgatam εὔστολος ineptissimam esse, absque ulla etiam εὐστοχία animadverti potest. Virtutem feliciter metaphoris utendi, neque docili aut attento, sed *natura ingenioso* tribuit *Aristoteles* de Poët. c. XXII. τὸ μεταφορικὸν εἶναι, — οὔτε παρ' ἄλλου ἐστὶ λαβεῖν, εὐφυΐας τε σημεῖόν ἐστι. Quando *Aristotelis* feci mentionem, a Philosophis non recedam. *Plato* in Protag. p. 289. εὐφυέστατος γιγνόμενος εἰς αὔλησιν. *M. Antoninus* I. §. 16. *Diis*, inquit, *acceptum fero*, τὰ παιδία μοι ἀφυῆ μὴ γενέσθαι, μηδὲ κατὰ τὸ σωμάτιον διάστροφα. Athenis autem hi fere censebantur εὐφυεῖς, qui a *jocis urbanis* atque *facetiis* essent *paratissimi*. Εὐφυὴς, inquit *Ammonius*, παρὰ Ἀττικοῖς ὁ σκωπτικός. Ultimum σκωπτικὸς, non temere positum, tantum distat a σκώπτης, quantum ab *eleganti*, & ingenuo homine dignissimo, jocandi genus *petulans* & flagitiosum. *Hesychius*: Εὐφυὴς ὁ ἐξ ἑτοίμου λέγων καὶ σκώπτων μετρίως. ubi ὁ σκώπτων μετρίως idem est, qui σκωπτικός. Depravata *Hesychii* lectio σκώπτων μέτριος magnis viris fraudi fuit, & *Henricum* etiam *Stephanum* egregie decepit, cui haec glossa;

ſa, pluribus de *Heſychii* Lexico diſſerendi, occaſionem ſubminiſtravit in Theſ. Gr. T. IV. p. 270, & 271. *Alexis* Lino apud *Athen.* IV. p. 164. D.

> Μάλ' ἀφυὴς ἄνθρωπος ἐπὶ τραγῳδίαν
> Ὥρμηκε νῦν, ———

Ariſtippus Socraticus eidem Comico in Galatea audit σοφιστὴς ἀφυὴς, teſte *Athen.* XII. p. 544. F. Alia dabunt *Caſaubon.* Anim. in *Athen.* VI. c. XVII. & egregie *Ammonium* illuſtratura *G. J. Voſſius* Inſtit. Orat. III. ſub finem cap. V. Nondum ab hoc loco diſcedam, in quo id me male habet, quod unica tantum haec vocis ἀφυὴς poteſtas tangatur; & vanus ſim conjector, ſi non plura aliquando fideliores libri ſuppeditent. Quanto clarius vocum ἀφυὴς & ἀμαθὴς differentiam patefecit *Speuſippus* in ὅροις. Graviter, ſed perſpicue eandem declarat *Pindarus* Olymp. Od. II. v. 154. & ſeqq. qui, dum artem infra naturam longe deprimit, Od. IX. v. 152.

> Τὸ δὲ φυᾷ κράτιστον ἅπαν·

non negat, utrumque pulcre convenire, & faciles felicis ingenii dotes uſu & diſciplina excitari magis & corroborari. Ibid. Od. VII. v. 97.

> ——— δαέντι δὲ καὶ σοφία
> Μείζων ἄδολος τελέθει.

Qui locus, ut eſt ſane minime expeditus, mirum in modum a veteribus fuit vexatus. Veroſimile videtur, *Pindarum* ſcripſiſſe ἀδόλου· Unus e commentatoribus rem acu videtur tetigiſſe: τῷ δαέντι, ἤγουν καὶ τῷ μαθόντι ἀφυεῖ, τελέθει καὶ ὑπάρχει καὶ ἡ σοφία μείζων τοῦ

ἐξ εὐφυΐας μόνης ἄκρατος καὶ ἄδολος. Corrige, fodes, ἀκράτου καὶ ἀδόλου. Vin' *Pindarici* dicti interpretem? ecce *Demosthenem* in Erotic. p. 162. C. ἅπασα φύσις βελτίων γίγνεται παιδείαν προσλαβοῦσα τὴν προσήκουσαν· πολὺ δὲ μάλιστα ὅσαις ἐξ ἀρχῆς εὐφυέστερον τῶν ἄλλων ἔχειν ὑπῆρξε. Sin *Pindarum* contrectando doctis hominibus displicuero, poenitet me conjecturae.

Εὐθὺς, Εὐθὺ, καὶ Εὐθέως, διαφέρουσιν. Εὐθὺς μὲν γὰρ ὁ κανών· Εὐθὺ δὲ τοῦ γυμνασίου, ἀντὶ τοῦ κατ' εὐθεῖαν τοῦ γυμνασίου·]. Hac ratione locum in editis egregie mendosum emendandum censeo: auctor emendationis *Ammonius*, in ultima nota. Veteres aliquando τὸ Εὐθὺ posuisse scribit ἐφ' ὁδοῦ τῆς τεινούσης ἐπί τινος τόπου· εὐθὺ τῆς στοᾶς, εὐθὺ τῶν δρωμάτων. Hinc petenda videtur ratio, cur *Menandrum* reprehenderit, qui ἐν Δυσκίλῳ, neglecto hoc Atticorum usu, εὐθὺς adhibuerit. Verba *Menandri* in *Amm.* Edd. ita vulgari solent:

Τί φὴς ἰδὼν ἐνθέν γε πᾶς δ' ἐλευθερῶν,
Ἀπῆλθες εὐθὺς, ὡς ταχύ.

Obscuram fragminis *Menandrei* sententiam, quam alii etiam exponere tentarunt, hac ni fallor ratione illustriorem reddes:

Τί φῇς ἰδὼν, ἐνθένδε πῶς γ' Ἐλευθερᾶν.
Ἀπῆλθεν εὐθὺς ὡς ταχύ;

Quid si tu vidisses, quam celeriter hinc sese recta Eleutheras conjecerit? Εὐθὺς Ἐλευθερῶν positum pro Εὐθύ. Sic εὐθὺ πόλεως usurpavit *Eupolis* Μαρικᾶ apud *Schol. Soph.* ad Oedip. Colon. v. 1596.

Ἀλλ'

Ἀλλ' εὐθὺ πόλεως εἶμι, θῦσαι γάρ με δεῖ
Κριὸν χλόῃ Δήμητρι.

Alios etiam Atticistas sequutus εὐθὺς & εὐθὺ sedulo discernit *Ptolem. Ascalon.* §. 25. Εὐθὺς ἐπὶ χρόνου καὶ ἐπὶ ὀρθοῦ. ὡς φαμὲν εὐθὺς κανών. Εὐθὺ δὲ οὐκέτι ἐπὶ χρόνου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐπ' εὐθείας, οἷον εὐθὺ χωρίον. Corrigendum οἷον εὐθὺ χωρίου. Hujuscemodi loquendi formulae prostant apud *Suidam*, & apud *Lucianum* longe plurimae, veluti in Hermotimo T. I. p. 523. εὐθὺ τῆς μεσημβρίας. p. 521, χωρεῖν εὐθὺ τῆς πανευδαίμονος ἐκείνης πόλεως. Dial. Mort. XXII. εὐθὺ τῆς καθόδου. Nigrino p. 40. εὐθὺ τῆς πόλεως. *Max. Tyr.* Serm. XXXVIII. p. 222. εὐθὺ τοῦ οὐρανοῦ ἀνατεινόμενοι τῇ ψυχῇ. *Heliod.* I. p. 10. εὐθὺ τοῦ ὄρους ἐχώρουν. *Aristophanes* ἐν Γηρυτάδῃ apud *Etymol.* p. 420. v. 5. ἦσαν εὐθὺ τοῦ Διονυσίου. Ab eodem p. 682. v. 52. sub teste *Aristophane* profertur εὐθὺς Σικελίας ubi forsan scribendum εὐθὺ Σ. Eadem ratione usus est *Herodotus* VIII. c. XXXVIII. ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. & IV. c. LXXXIX. ἔπλεε ἰθὺ τοῦ Ἴστρου. Ab his probe secernenda est diversa vocis εὐθὺ potestas, qua, monente etiam *Ammonio*, significat τὸ ἐξ ἐναντίας. *Max. Tyr.* Serm. XXVII. p. 161. Ἀχιλλεὺς νῆσον οἰκεῖ εὐθὺ Ἴστρου, ubi εὐθὺ verti debet *ex adverso*; hunc locum eo protuli, quod viro cuidam Eruditissimo fraudi fuerit.

CAPUT III.

Diversi ordinis Legati dicti Θεωροί. *Elegans Max.*

Tyrii locus menda liberatur. Minus vulgaris Philochori observatio. Munus Θεωρῶν *perhonorificum.* Ἀρχιθέωρος *&* θεωρίας ὑπηρέται. *Lysimachidae verba apud Amm. emend. & illustr. Super titulo libri Lysimachidae suspicio; non videri eum scripsisse* περὶ ῥητέρων *sed* περὶ ἑορτῶν. *Jonsii sententiam non satis esse expeditam.*

Θεωρὸς καὶ Θεατὴς διαφέρει. Θεωρὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ εἰς θεοὺς πεμπόμενος·] Nomen Θεωρῶν, per sane honorificum, diversi generis Legatis olim fuit tributum, nullis, nisi τοῖς εἰς θεοὺς πεμπομένοις· qua generaliori loquendi ratione, praeter *Ptolemaeum Ascalonitam*, qui *Ammonium* sequitur, usus etiam fuit in Lex. *Hipp. Erotianus*, subjungens χρησμῶν ἐπισκέψεως χάριν· Illis quidem id nominis eximie adhaesit, qui ob rem, sive publicam, sive etiam privatam, Delphos, aut aliovorsum proficiscebantur. *Soph.* Oed. Tyr. v. 113. Lajus Θεωρὸς —— ἐκδημῶν. *Schol.* ὁ πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ χρησμὸν ἀπερχόμενος. Conf. *Triclin. Soph.* Oed. Col. v. 409.

Ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ᾽ ἑστίας.

Qui Jovis Ammonis oraculum consuluerant, θεωροὺς vocat *Serinus* apud *Stobaeum* Tit. VII. p. 91. Atheniensium, Corinthiorum, & aliarum etiam gentium super gravissimi momenti rebus missas legationes memorat *Maximus Tyrius*, Serm. XXV. p. 145. tum philosophatur, sed elegantissime, φέρε, inquit, μιμησάμενοι τοὺς θεωροὺς ἐκείνους, τοὺς ὑπὲρ κοινοῦ τοῦ γένους ἐπὶ τὰ μαντεῖα σταλέντας, ἐρώμεθα τὸν Δία, τίς τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν,

θῶν πατὴρ καὶ χορηγός. Ita ſcribendum cenſeo, pro τοὺς κοινοὺς, τοὺς ὑπὲρ τοῦ γένους· Alia dabit in hanc rem Cl. *Dukeri* ad *Thucyd.* V. c. xv. nota, p. 328. ubi illos monet, qui ad obeundas ſtatas in Delum legationes, ſive ad ſolemnia Graeciae certamina publica auctoritate mittebantur, θεωροὺς fuiſſe ſalutatos; ac de iis egiſſe *Spanhemium* & *Valeſium*. Minus trita, ſed mendis etiam ſunt obſita, quae erudita in *Soph.* Oed. Col. Scholia nobis ex *Philochori* Tetrapoli exhibent ad v. 1040. e quibus id ſaltem cogi poteſt, Delphicas legationes & Deliacas per vices fuiſſe inſtitutas, θύει δὲ ὁ μάντις inquit *Philochorus*, ὅταν μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πέμπιμα γίνηται, καὶ θεωρία πέμπηται, ἐν Οἰνόῃ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίῳ· εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον. Neglecti officii accuſantur Athenienſes in oraculo Dodonaeo apud *Demoſth.* in Midiana p. 392. C. ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει, ὅτι τὰς ὥρας παρηνέγκατε τῆς θυσίας καὶ τῆς θεωρίας· αἱρετοὺς δὲ πέμπειν κελεύει θεωροὺς ἐννέα· ubi notatu digna ſunt quae ſcribit *Ulpianus* p. 203. θεωροὶ ἦσαν οἱ τὰς θυσίας τοῖς ἔξω θεοῖς ἀποφέροντες. Confer *Lyſimachidae* verba apud *Ammonium.* Quod autem res ipſa ſuadet, munus θεωροῦ admodum fuiſſe honorificum, ex *Demoſth.* de falſa legat. p. 216. C. aeſtimare licet, non niſi primi ordinis, & dignitatis praecipuae viros ad iſtud obeundum electos: ὥστε μήτε τοὺς ἐκ τῆς βουλῆς θεωροὺς, μήτε τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὰ Πύθια πέμψαι, ἀλλ' ἀποστῆναι τῆς πατρίου θεωρίας. Miſſos fuiſſe, cum *Legatis*, θεσμοθέτας, ἵνα μεῖζον ᾖ τὸ ἀξίωμα τῆς θυσίας, monuit *Ulpianus* in comment. ad h. l. p. 112. Prae reliquis unus emi-

nebat Ἀρχιθέωρος· *Andronicus Rhodius* Ethic. Nicom. Paraphr. IV. c. III. p. 204. ὁ — τὸ αὐτὸ δαπάνημα προσήκει τριηράρχῳ καὶ τῷ ἀρχιθεωρῷ· ἀλλ' ἑκατέρῳ τὸ πρέπον τῷ μεγέθει τῆς ἀρχῆς· Multa notat *H. Steph.* Ind. Thes. in v. Ἀρχιθέωρος· Hic *Achilli Tatio* VII. p. 449. ὁ τὴν θεωρίαν ἄγων· Praeter Ἀρχιθέωρον Theagenem, a *Valesio* indicatum, θεωρίας etiam ὑπηρέτας L. IV. p. 198. memorat *Heliodorus*, qui non pauca ad hanc rem subministrabit. Porro, quae in hac observatione tradidit *Ammonius*, consideremus.

Ibid Λυσιμαχίδης ἐν τῷ πρὸς Καικίλιον περὶ τῆς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥητόρων.] Ut facilior fiat, quam mox de libro *Lysimachidae* instituam, disputatio, primum observari velim, hinc ab *Ammonio* enotari, quaenam sit inter θεωρῆσαι, & θεάσασθαι, significandi differentia; quique proprie θεωροὶ sint dicendi; deinde etiam, unde τὸ τοῖς Ἀθηναίοις διδόμενον θεωρικὸν nomen acceperit: οὐχὶ διὰ τὰς θέας inquit *Lysimachides* (ὡς Καικίλιος ὑπέλαβεν) ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν ταῖς ἑορταῖς εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβεῖν καὶ ἐπιθεῖν καὶ εὐφραίνεσθαι. In notis submonui, pro ἐπιθεῖν legendum videri ἐπιθύειν· neque pudet me conjecturae. *Moschopulus* περὶ σχεδῶν p. 10. θεωρικὰ χρήματα distributa fuisse scribit εἰς θέας, καὶ ἑορτὰς, καὶ θυσίας, ἵνα μὴ τῆς θεωρίας αὐτῶν ἀπολείπωνται. *ut ne quis* pauperior *festorum celebritate careret*. Hoc nostro nunc scopo sufficit, plura etiam de *Theorica pecunia* notarunt *Sam. Petitus* ad LL. Att. p. 383. & seqq. & ad *Harpocrat. Henr. Valesius.* Si quis vero, quae sub teste *Lysimachida* ex *Ammonio* protuli, rite animadvertat, non facile hunc fuisse credet libri *Lysimachid.* quem *Ammonii* Edd. praeferunt, indicem. Ego certe

te nullus adſequor, qui in hujuſcemodi argumenti libro haec materia commode pertractari potuerit. Modo a *Caecilii* cogitatione animus ſit liber, non dubitabis meçum reponere: περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἑορτῶν· Leviſſimam mutationem ſuadet *Harpocration*, qui in v. Σκίρον teſtes citat τοὺς γεγράφοντας περί τε ἑορτῶν καὶ μηνῶν Ἀθήνησιν, ὧν ἐστι καὶ Λυσιμαχίδης. De Feſtis egerant, eidem alibi citati, *Apollonius* Acharnenſis, *Philochorus* & alii, quos inter *Lyſimachides*; fieri non poterat, ut qui feſtos Athenienſium dies exponerent, non ſimul menſium etiam haberent rationem: neque mirarer, potiorem tantum operis partem ab *Ammonio* memorari, cum & alibi Lamprenſis *Ammonii* τὸ περὶ θυσιῶν citaverit, qui tamen liber περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν inſcribitur apud *Harpocrationem*. Idem *Lyſimachides*, quamvis nomen in *Fabriciano* indice non compareat, teſtis adducitur in Scholiis ad *Soph.* Oed. Col. v. 56. quaeque ibi de Prometheo & Vulcano Athenis uno in loco cultis, ſub ejus nomine producuntur, ex eodem libro videntur deſumta. Haec quidem ſpecie ſua non carent; At *Caecilii* nomen conjecturae meae dubium obmovet, cui non ſim ſolvendo. *Caecilium* quendam ſub Auguſto inprimis clarum in oratoribus antiquis illuſtrandis operam ſuam collocaſſe liquido conſtat, deque eo notant Commentatores ad. *Longinum*. Ea res *Voſſium*, & *Joannem* etiam *Jonſium* hominem Eruditiſſimum de Hiſt. Philoſ. Scriptor. III. c. 1. §. 5. permovit, ut ſuper recepta in *Ammonio* ſcriptura nulli dubitaverint. Suſpicionem, quam poſui, nondum tamen repudio, neque horum me auctoritas de priori ſententia dimovit: De Rhetoribus ſcripſerat *Caecilius*; idem de *Ly-*

ſi-

ſimachide nemo tradidit; Ac propterea eo devenit *Jonſius*, ut hac ratione in *Ammonio* vertendum cenſuerit: *Lyſimachides libro adverſus Caecilium de iis quae apud Rhetoras Athenienſes occurrunt*. quae quam ſint a Graecis aliena vel tiro viderit. Si enim iſta obtineret, quam *Jonſius* exhibet, verſio, hac ratione legendum foret: Λ. ἐν τῷ πρὸς Καικιλίου περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥήτορσι. quae nimium a recepta ſcriptura recedunt. Interim *Caecilii* mentio apud *Harpocr.* in v. Ἐξούλης ad *Ammonium* comparari debet.

C A P U T IV.

Iſmenium, Apollinis templum. Hercules Θηβαγενής. *Heſiodus leviter refingitur.* Θηβαγενεῖς *conſueviſſe* εἰς τὸ Ἰσμήνιον τριποδοφορεῖν. Θὴς, *mercenarius. Heſych. & Suid. corriguntur.* Λάτρις *homo liber in ſervitutem redactus. E Clitarchi Gloſſario locus emendatur.* Ἐπάμονες *ſunt* θεράποντες. Ἄτμενος & Ἀτμὴν, *famulus & famul.*

Θηβαῖοι καὶ Θηβαγενεῖς διαφέρουσιν· καθὼς Δίδυμος ἐν ὑπομνήματι τῷ πρώτῳ τῶν παιάνων Πινδάρου φησίν· Καὶ τὸν τρίποδα ἀπὸ τούτου Θηβαγενεῖς πέμπουσι τὸν χρύσεον εἰς Ἰσμηνὸν πρῶτον.] Uti reliqua, quae in hac nota ex *Ephoro* obſervavit *Ammonius*, propter mendas, quibus ſunt inquinata, denſam mihi offuderunt caliginem, ita priora Grammatici, quae adſcripſi, verba non minus ſunt obſcura: Cum enim ignoremus, quid in *Didymi* commentario praeceſſerit, dici etiam non

po-

poteſt, quo ejus verba ἀπὸ τούτου referri debeant. Quod tamen poterimus lucis, id optimo Grammatico adferre non pigebit. Hunc in finem *Pindari* verba adſcribam, ex Pythion Od. XI. in hac Ode Thebanum Thraſydaeum laudaturus primum adloquitur Κάδμου κόρας, Semelen, & Ino, quas una cum Herculis matre ire jubet

— χρυσέων
εἰς ἄδυτον τριπόδων
θησαυρὸν, ὃν περίαλλ' ἐ-
τίμασε Λοξίας·
Ἰσμηνίον δ' ὀνύμα-
ξεν ἀλαθέα μαντείων θῶκον.

Huic loco is ex Paeanibus ſine dubio fuit adfinis, ad quem olim commentabatur *Didymus*, in cujus verbis facile vides ſcribendum Ἰσμηνίον· *Calliſthenes* Hellenic. III. apud *Stephan.* in Τέγυρα, — εἶναι μαντεῖά φησι, τὸ μὲν Ἰσμήνιον ἐν Θήβαις· idque oraculum, *Max. Tyr.* Serm. XXVI. p. 150. & aliis memoratum, ἀλαθέα μαντείων θῶκον vocat *Pindarus*, & *aureorum tripodum theſaurum*, quo Καδμογενεῖς contendere debeant

— σὺν Ἡρακλέος ἀριστογόνῳ
ματρὶ — —

Probarem legi: ἀριστογόνου· & cur id malim, facile percipies ex *Pauſaniae*, quem mox adferam, loco. Herculis meminit *Pindarus*, quia is fuit Θηβαγενής. *Schol. Soph.* ad Trachin. v. 116. Καδμογενῆ, τὸν Θηβαγενῆ Ἡρακλέα. Ἡσίοδος. (Theogon. v. 530.)

N ὀφρ'

Ὄφρ' Ἡρακλῆος Θηβαγενέος κλέος εἴη.

Quod apud *Hesiodum* vulgatur Θηβαγενέος hinc leviter emendabis; ita & *Euripides* Supplic. v. 136. Πολυνείκης τῷ Θηβαγενεῖ. His solis licebat in Ismenium τριποδοφορεῖν· *Didymus* apud *Ammonium* τὸν τρίποδα —— Θηβαγενεῖς πέμπουσι τὸν χρύσεον εἰς τὸ Ἰσμήνιον· ita videtur legendum, vocabulum πρῶτον quid hic notet, minus perspicio. *Schol. Pindari* ad Oden cit. v. 5. τριπόδων δὲ εἶπε θησαυρὸν τὸ Ἰσμήνιον, διὰ τὸ αὐτόθι πολλοὺς ἀνακεῖσθαι τρίποδας· οἱ γὰρ Θηβαγενεῖς ἐτριποδοφόρουν ἐκεῖσε. Annuum Ismenii Apollinis sacerdotem, juvenem nobilem Thebis creari solitum fuisse observavit *Pausanias* IX. Cap. X. an vero omnes tripodem Deo dedicare consueverint, non habuit exploratum: δοκῶ δὲ inquit οὐ πᾶσιν εἶναι νόμον· οὐ γὰρ δὴ πολλοὺς ἑώρων αὐτόθι ἀνακειμένους· inter illos unum, vetustate inprimis commendabilem, Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα, sese conspexisse notat *Pausanias*, cujus uti & aliorum inscriptiones a sese descriptas conservavit *Herodotus*, V. c. LIX. & seqq. *Proclus* in Chrestom. p. 11. memorat τὸ τριποδοφορικὸν μέλος, quod τρίποδος προηγουμένου παρὰ (male περὶ) τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο· id vero an huc pertineat, alii viderint, quorum curae intactam hanc notam reliquisse, satius fuisset.

Θῆς, Λάτρις, [Ἀμφίπολος, Ἀτμένος· διαφέρουσι] Homines *pauperes*, sed *liberi*, qui *mercede operas suas* ditioribus *locabant*, Θῆτες vocabantur. *Poll*. III. 82. Πελάται δὲ καὶ Θῆτες, ἐλευθέρων ἐστὶν ὀνόματα, διὰ πενίαν ἐπ' ἀργυρίῳ δουλευόντων. *Hesychius*: Θῆς, δοῦλος μισθωτὸς —— ἢ

— ἢ ὁ τ̃ ἡμερητικὴν (ita videtur leg. pro μερητικὴν) ἐργαζόμενος παρὰ Ἀθηναίοις· Hoc ſenſu voce utuntur *Homerus* & *Heſiodus*, neque diverſo θῆσσα γυνὴ legitur apud *Apollon. Rhod.* I. v. 193. *Euripidis* Alceſtin ita exorditur Apollo:

> Ὦ δώματ' Ἀδμήτει', ἐν οἷς ἔτλην ἐγὼ
> Θῆσσαν τράπεζαν αἰνέσαι, θεός περ ὤν.

Solonis aevo Athenis invaluit, ut quarta & infima civium pars, τὸ θητικὸν, quique ex hac plebe cenſerentur, θῆτες & θῆσσαι nuncuparentur. Vide *Petit.* ad Leges Att. p. 126. & ſeqq. & p. 453. Deinde λάτρεις & Ἄτμενος, qui, natura etiam liberi, ſervitutem ſerviebant, ſive bello capti, ſive alia ratione in eum ſtatum redacti. λάτρεις ſecundum *Ammonium* ὁ κατὰ πολεμικὴν περίστασιν ἁλοὺς, καὶ ἐπὶ δουλείαν περισταχθείς. Recte *Heſychius*: Λατρεύς, ἐλεύθερος ὢν δουλεύει. Ita capiendum vocabulum λατρεία in *Soph.* Ajace v. 504.

> Οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.

Apud *Suidam* in Λατρεία adducitur hic verſus, ubi nomen Σοφοκλῆς e MS. *Leidenſi* reſtitui poteſt. Indidem alium *Suidae* locum adſcribam: Λάτρεις λάτρου· θηλυκὸν ἢ ἡ λάτρεις, θεράπαινα, δούλη. vulgatur: Λάτρης, λάτρου. θηλυκὸν ἢ λάτρεις· verum mox ſequitur: Λάτρεις τὸ ἁπλοῦν διὰ τοῦ ι. Itaque alterum λάτρης non agnovit *Suidas*, & praeferenda MS. lectio, modo ſede ſua turbetur λάτρου· quod, ubi ſemel prima vox fuit depravata, a ſciolo invectum. Forſan *Suidas* ſcripſerat: Λάτρις, λάτριδος, ὁ. θ. ἢ ἡ λάτρεις. Haec certe Veterum uſu poſſunt confirmari, e *Soph.* Trachin. v. 69.

Eurip. Rheso v. 715. Apud *Eundem* habes ἀρχαία λάτρις, *Hecub.* v. 609. & Iphig. Aul. v, 668. Propert. IV. El. VII. v. 75. *Latris cui nomen ab usu est. Euripid.* Helena v. 734.

Ἐγὼ μὲν εἴην καὶ πέφυχ' ὅμως λάτρις·

Qui versus *Ammonii* legem non parum labefactat, & eorum potius, qui usum voci ampliorem tribuebant, sententiam adserit. *Eustath.* ad Od. Ξ. p. 531. Λάτρις —— κατά τινας μὲν ὁ ἁπλῶς θεράπων. dignioris ordinis minister & pedissequus. Gravem maculam e *Clitarchi* Glossario tollam apud *Athen.* L. VI. p. 267. C. καλοῦνται δ' οἱ δοῦλοι, ὡς μὲν Κλείταρχος φησὶν ἐν ταῖς γλώσσαις, ἄζοι, καὶ θεράποντες, καὶ ἀκόλουθοι, καὶ διάκονοι, καὶ ὑπηρέται· ἔτι δὲ πάλμονες καὶ λάτρεις. Pro ἔτι δὲ πάλμονες legendum contendo: ἔτι δ' Ἐπάμονες καὶ λάτρεις· In *Hesychio* itidem ea vox est corrupta: Ἐπάλλων, δοῦλος, λάτρις. Repone: Ἐπάμων· ortus error ex adfini literarum Λ & Μ in membranis ductu. *Hesychius* recte alibi: Ἐπάμονες, ἀπόγονοι, ἀκόλουθοι. & Ἑπέται, ἀκόλουθοι, θεράποντες. Ultimum denique nomen Ἄτμενος rarissimi, ni fallor, usus, non solum *servum*, sed &, auctore *Ammonio*, τὸν ὑποτεταγμένον ἐλεύθερον denotat; Atque ita non multum ab eo differt, qui eximie θεράπων dicebatur. *Hesychius* Ἄτμενον. ἄπαυστον οἰκέτην. & Ἀτμενία, δουλεία, δυστυχία. Alibi corrupte Λατμενεία· In Epigramm. Anthol. IV. c. XXXII.

Δμωὰς μεροπόδας ῥύομαι ἀτμενίης.

Apud *Etymol.* & *Suidam* Ἀτμὴν, & Ἀτμένες, οἱ δοῦλοι. *Famul* pro famulus, *Ennius*, *Lucretius*, & alii usurpaverunt.

Caput V.

Κίες, curculiones, & tarmites. Ἀκιώτατοι. Sapphus fragmentum Pindaro tribuisse Plutarchum. Scaligeri emendatio. Variantem in Hesiodo lectionem Grammaticis deberi. Ἶπες & Ἶκες non nisi scriptura differunt. Erroris Magistrorum origo. Corriguntur Etymol. & Isidor. Θρίπες, ligni teredines. Stratonis distichon. Θριπήδεστα & Θριπηδέσατα. posteriorem formam legitimam videri. Schol. Aristoph. emend. Inepta Hesychii adnotatio.

Ἶπες, καὶ Θρίπες, καὶ Κίες, καὶ Ἶκες διαφέρουσιν.] Minutam hancce vermiculorum nocentium turbam in totidem diversas species, secernunt etiam *Etymologus*, p. 481. & *Moschopulus*, ita ut uterque *Ammonii* observatione videri possit usus. Quod vero in hujuscemodi Grammaticorum placitis plerisque omnibus tenendum, id hic eximie locum habet: Probatissimos scriptores hanc differentiam ignoravisse, ex iis, quae subjiciam, liquido patefiet: κίες, secundum *Ammonium*, τὰ ἐν ταῖς κριθαῖς καὶ ἐν τοῖς πυροῖς θηρίδια· *Hesychio:* θηρίδια σιτοφάγα· apud *Plautum* vocantur *curculiones* in fabula cognomine, IV. iv. v. 30.

——— ——— ——— in tritico facillume
Vel quingentos curculiones pro uno saxo reperias.

Vetus Onomasticon : *Curculio*, τρώξ. At nisi de *ligni teredine* κὶς usurparetur, dici non potuisset ab *Hesiodo*, Oper. & Dier. v. 435.

Δάφνης ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες.

Plutarchus, vocis ἀκιώτατοι rationem declarans, monente *Proclo* in Scholiis ad h. l. p. 103. a. εἶναί τι θηρίδιον, inquit, ὃ καλεῖται κὶς, διεσθίον τὰ ξύλα. τοῦτο καὶ Πίνδαρον addit οὕτω καλεῖν περὶ τοῦ χρυσοῦ λέγοντα, κεῖνο σὴς οὐ κὶς δάμναται. in quibus lapsus videtur *Plutarchus*, & quae *Sapphus* erant, *Pindaro* tribuisse. In scholiis certe *Pindari* sequentia sub *Poëtriae* nomine leguntur ad Pyth. IV. v. 408. Διὸς παῖς ὁ χρυσὸς, κεῖνον οὐ σὴς, οὐδὲ κὶς, δάπτει βροτέαν φρένα κράτιστον φρενῶν. Quam postremam vocem si ad Magni *Scaligeri* mentem in ἀφένων mutare velis, atque tum scribere: κεῖνον οὐ σὴς οὐδὲ κὶς δάπτει, δάμναται δὲ βροτέαν φρένα κράτιστον ἀφένων· sensum habebis, non dicam eruditula *Puella* haud indignum, sed qui *Pindari* potius gravitatem sustinere possit. Ceterum usus *Hesiodeus* in voce ἀκιώτατοι, Grammaticorum decretis repugnans, eosdem, ni fallor, permovit, ut huic voci aliam ἀκιρώτατοι substituerent. Cujus lectionis meminit Etymologici M. *Auctor*, in Ἀκιώτατον· locum e MS. longe auctiorem, atque est in edito, describam : Ἀκιώτατον, ἄσηπτον, ἄβρωτον· κὶς γὰρ λέγεται ὁ ἐν τοῖς ξύλοις σκώληξ. Ἡσίοδος ἐν Ἔργοις καὶ Ἡμέραις,

Δοιὰ δὲ θέσθαι ἄροτρα πονησάμενος κατὰ οἶκον
Αὐτόγυον καὶ πηκτόν· ἐπεὶ πολὺ λώϊον οὕτω.
Εἴ χ' ἕτερόν γ' ἄξαις ἕτερον δ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο,
Δάφνης ἢ πτελέης ἀκιώτατοι ἱστοβοῆες.

Ἕτε-

Ἕτεροι δὲ ἀκιρώτατοι φασὶν, ἵν' ᾖ κάλλιστοι, κιῤῥὸν γὰρ τὸ κίτρινον. Deinde, ut id, quod inceperam, perſequar, nullius itidem eſt momenti, quam inter ἴπας & ἴκας ponunt, differentia. *Involvolum*, ſive *convolvolum*, uti Latini vocant, docente *Bocharto*, viti infeſtum animalculum, ἶκα nominaverat *Alcman*; *Homerus* pro *cornuum eroſore*, ἶπα poſuerat Od. Φ. v. 395. Μὴ κέρα ἶπες ἔδοιεν· —— Fieri non poterat, quin *Alcmanis* & *Homeri* locis decepti Magiſtri ἴπας eſſe ſcriberent θηρίδια, ἃ κατεσθίει τὰ κέρατα, ἴκας vero τὰ διεσθίοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀμπέλων. *Grammaticus* in Biblioth. *Leidenſi* MS. Τὰ εἰς ιξ μονοσύλλαβα ὀνόματα, ἂν ἔχῃ τὸ φ, διὰ τοῦ κ κλίνεται, οἷον φρὶξ φρικὸς, φὶξ φικός· εἰ δὲ μὴ ἔχει τὸ φ, διὰ τοῦ χ. οἷον στὶξ στιχὸς, θρὶξ τριχός· πλὴν τοῦ ἴξ ἰκὸς, ἔστι δὲ ὁ ἐσθίων τὰς ἀμπέλους σκώληξ. integrum locum deſcripſi, quo conſtaret, ἴξ, ἰκὸς a recepta in reliquis lege recedere, atque eo etiam magis reddi probabilem, quam ego veriſſimam cenſeo, *Sam. Bocharti* ſententiam, qui ab *Alcmane* ἶκα ex Dialecto pro ἶπα poſitum, ſagaciter animadvertit, & ex idoneis auctoribus loca produxit, in quibus, qui in vitibus naſcuntur vermiculi, ἶπες dicantur, *Hieroz.* P. II. L. IV. C. XXVII. Recte itaque *Cyrillus* in Lex. inedito ad v. Σής: Διαφέρει inquit Θρὶψ, Σὴς, καὶ Ἴψ. Θρὶψ μὲν ἐστι σκώληξ ἐσθίων τὰ ξύλα· Σὴς δὲ, ὁ τὰ ἱμάτια· Ἴψ δὲ ὁ τὰ κέρατα καὶ τὰς ἀμπέλους βλάπτων. Non aliunde repetenda eſt ratio, cur in *Homero* nonnulli ὑφ' ἓν ſcribi maluerint κεραΐπες, ἀντὶ τοῦ ἐν κέρασιν ἶπες, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν φυτοῖς, uti ad *Homeri* l. c. commode in rem noſtram ſcribit *Euſtathius*.

tbius, bene etiam vocabulum ἶψ derivans, παρὰ τὸ ἴπτειν, ὅ ἐστι φθείρειν. qua in re sibi habet consentientem *Etymologum:* παρὰ τὸ ἴπτω, τὸ βλάπτω, ἴψω, ἴψ. e MS. posui ἴψω pro vulgato ἴπω. Est itaque ἶψ simplicissima veteris verbi, quod in compositis fere remansit, propago.

Ibid. Θρίπες δὲ, τὰ ἐσθίοντα τὰ ξύλα, καὶ θριπηδέστατα τὰ ὑπὸ θριπῶν βεβρωμένα ξύλα.] Θρίπες, *tarmites. Isidorus* XII. 5. *Teredonas Graeci vocant lignorum vermes, eo quod terendo edant; hos nos Tarmites dicimus.* non *termites*, uti vulgatur. Vide *Scalig.* Conject. in *Varr.* p. 133. Veteribus etiam *Cossi* appellabantur, observante *Festo* in v. Bina loca, in quibus θρὶψ occurrit, subjiciam. Primus locus est *Menandri* apud *Stobaeum* p. 224.

Τὸ δ' ἱμάτιον οἱ σῆτες, ἡ δὲ θρὶψ ξύλον.

Succedat *Stratonis* distichon ex Anthologia inedita:

Θριπὸς ἐγὼ καὶ σύρμα τερηδόνος εἴθε γενοίμην,
Ὡς ἀναπηδήσας τὰ ξύλα ταῦτα φάγω.

Etymologus: Θρὶψ δέ ἐστι ζῶον κατεσθίον ξύλα καὶ κέρατα, καὶ θριπήδεστα, τὰ ὑπὸ θριπῶν διαβεβρωμένα ξύλα. ubi observandum, θριπήδεστα dici, quae *Ammonius* vocat θριπηδέστατα. quae potior sit scriptura, neque ipsis Veteribus constitit. Super ea re consulendi sunt ad *Poll.* VI. 38. *Kühnius*, & qui diligenter prae aliis hic versatur *H. Stephanus*, Ind. Thes. in v. θρίψ. Mirum vero, adeo scripturae hanc diversitatem dubium traxisse *Valesium* in not. *Mauss.* ad *Harp.* in v. θριπηδέστατον · quo titulo Graeciam notabat *Hyperides.*

In

In Etymologico MS. offendi θερπηδεςὶν, ubi vulgo legitur θερπηδέςατον· sed in fine istius notae addebatur ϗ θερπηδεςίν. quorum alterum sine controversia mutandum in θερπηδέςατον, quam scripturam, ubicunque occurrit, servandam & alteri longe praeponendam censeo. Ad eandem formam vidimus in *Hesiodi* versu 'Ακιώτατοι, quod tamen etiam apud *Hesychium* in 'Ακίωτοι mutatum voluerunt. Apud *Hesiodum* etiam ἀδηκτοτάτη ὕλη occurrit Ἐργ. v. 420. ubi *Procli* scholia menda non vacant. Ad Θεριπήδεςα σφραγίδια insignis est *Schol. Aristoph.* ad Thesmophor. v. 434. observatio, quam ea ratione hic adponam, ut eam emendandam existimo: Θερπήδεςα] λέγεται κυρίως τὰ ξύλα βεβρωμένα ϗ διεφθαρμένα ὑπὸ τ̃ θερπῶν. θρὶψ δέ ἐςι ζῶον κατεσθίον ξύλα ϗ κέρατα. ἀπὸ ᾗ τ̃ κατεδηδεσμένων ξύλων ἐνταῦθα καλεῖ σφραγίδια θερπήδεςα. Lacedaemoniis hunc usum adscribit *Hesychius* in Θερπίβρωτος, cujus loco usus est *Salmasius* de Modo Usur. c. XI. p. 447. quem vide etiam Ibid. p. 457. Est in *Hesychii* Glossario adnotatio, quae prima fronte mihi per videbatur ridicula: Θιπέβρωτος, κακῶς, δίχα τ̃ ρ, λέγεται ϗ θιπόβρωτος, ὁ ὑπὸ σητῶν βεβρωμένος. & necdum quidquam magis videtur ineptum, nisi fortasse arbitreris, olim alicubi scriptum fuisse: Θιπέβρωτος, ὁ ὑπὸ σητῶν βεβρωμένος. tum nescio quem notasse: κακῶς δίχα τ̃ ρ· λέγεται γὰρ θερπόβρωτος. tandem universa in Lexicon suum recepisse *Hesychium*, sive quisquis ille fuerit, qui utilissimo labore, plurimorum *Lexica*, fideliter cum mendis descripta, in unum coëgit.

CAPUT VI.

Quem in finem verborum differentias tradiderit Plato? Origo proverbii Προδίκου τοῦ Κείου σοφώτερος. Ἴσοι *&* Κοινοὶ ἀκροαταὶ *non differunt. Versus ex Anthol. emaculatus. Schol. MS. expositio dicti Homerici* δικάσσαι ἐπ' ἀρωγῇ. *Librae imago in judice, sed & amussis & regulae. Theognis emendatur.*

Ἴσοι καὶ Κοινοὶ διαφέρει.] Istoc quidem usu non sunt diversa. Verba *Platonis*, quae ex ejus Protagora p. 293. descripsit *Ammonius*, integra hic reponam: Χρὴ γὰρ τοὺς ἐν τοιοῖσδε λόγοις παραγιγνομένους, κοινοὺς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν διαλεγομένοιν ἀκροατὰς, ἴσους δὲ μή. ἔστι γὰρ οὐ ταυτόν· κοινῇ μὲν γὰρ ἀκοῦσαι δεῖ ἀμφοτέρων, μὴ ἴσον δὲ νεῖμαι ἑκατέρῳ· ἀλλὰ τῷ μὲν σοφωτέρῳ πλέον, τῷ δὲ ἀμαθεστέρῳ ἔλαττον. Quae etsi a dialogi nexu avulsa Grammatico videntur favere, nihil tamen continent, praeter acumen sophisticum, & *Platone* non satis dignum: itaque etiam Prodicum ea dicentem facit *Plato*, ut hominem aliquantisper ludat, & inepte sedulam Sophistarum in vocabulis distinguendis diligentiam Attico aceto perfundat. Eidem usui reliqua inserviunt, quae sub *Platonis* nomine ad voces Δύναμις, & Εὐφραίνεσθαι retulit *Ammonius*. Qui ejus Protagoram legerit, neminem ea de re dubitaturum confido, Vel unicus Socratis jocus id satis etiam declararet: ἔστι δὲ οὐ ταυτὸν, ὦ Πρωταγόρα, ὥς φησι Πρόδικος ὅδε, τὸ εἶναι καὶ τὸ γενέσθαι. & paulo inferius, hisce

hisce, inquit Socrates, *elatior factus* ὁ μὲν ἂν Πρόδικος ἀκούσας ταῦτα, ἐπῄνεσέ με. Priora, quae *Ammonio* hic materiam suffecerunt, eo protulit Prodicus, ut aequissimus videretur Socratem inter & Protagoram sedere arbiter; origo itaque proverbii: Προδίκου τοῦ Κείου σοφώτερος non aliunde videtur repetenda, quod in tanta rerum copia *Erasmum* praeteriisse, mirum non est. Atque ita videri possim *Platonem* tuitus, qui nullam inter ἴσους & κοινοὺς ἀκροατὰς agnoverit differentiam, quae toties Oratores Athenis junxerant. *Demosthenes* in Aphob. III. p. 560. A. ἄνπερ ἴσοι καὶ κοινοὶ γενήσεσθε ἡμῶν ἀκροαταί. & in ultima oratione contra Calliclem p. 738. ἕτοιμοι μὲν ἦμεν ἐπιτρέπειν τοῖς εἰδόσιν ἴσοις καὶ κοινοῖς. Plura loca collegit *Heraldus* ad *Minut. Fel.* Octav. p. 34. & L. II. de Rer. Judicat. Auctor. c. IV. p. 234. seqq. Pari ratione ἴσος & κοινὸς alias etiam conjungi solent. *Euripid.* Orest. v. 9.

Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον.

Auctor epigrammatis inediti:

Ἀλλ' ἴδ' ἔνθα τρυφῆς, παίσεις ἴσα, κοινὰ λαλήσεις.

Prouti emendabat *Scaliger* MS. lectionem: Ἀλλ' ἤδ' ἔνθα τρυφῇ παίζεις, ἴσα κοινὰ λαλήσεις. Unius reipublicae civibus omnia dicuntur ἴσα καὶ κοινά. Vid. *Eurip.* Supplic. v. 433. *Thucydid.* I. c. XXVI. *Demosth.* contra Aristogit. p. 505. A. Tantum vero abest, ut censeamus *Platonem* credidisse, decere judices, κοινοὺς μὲν εἶναι ἀμφοῖν τοῖν διαλεγομένοιν ἀκροατὰς, ἴσους δὲ μή. ut contra *Plato* de Legg. XII. dixerit:

rit: χρὴ τὸν μέλλοντα δικαστὴν ἴσον ἔσεσθαι. teste *Stobaeo* p. 319. Ea locutio apud *Demosthenem*, & *Aeschinem* pervulgata, apud *Lucianum* etiam & *Achillem Tatium* occurrit. Turpissimum vitium, judici ἴσῳ oppositum *Theocritus* vocat ἐν χάριτι κρίνειν, Idyll. V. v. 69. *Homerus*, ἐπ' ἀρωγῇ δικάσαι, Il. Ψ. v. 574.

Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσατε, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ.

Docte notat ad hunc locum *Scholiasta* MS. in libro *Vossiano*: ἐξ ἴσου, ἐκ παραλλήλου, μὴ ἑτεροβαρεῖς. καὶ ἐπιφέρει, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ. καὶ ἔστιν ἡ διάνοια θαῤῥοῦντος τοῦ δικαίου· οὐδένα γὰρ αὐτῷ διὰ τὸ ἀξίωμα καταχαρίζεσθαι ἀξιοῖ. in quibus, quod minus etiam est tritum, ἑτεροβαρὴς, *in alteram partem propensum* commode expingit, ἑτερόῤῥοπον, opposite ad ἰσόῤῥοπον, quorum utrumque extat apud *Poll.* VIII. 10. & 12. & ab aequissimae *librae* imagine hac in re notissima desumptum est. *Phocylides*, v. 13.

Σθαθμὸν μὴ κρούειν ἑτερόζυγον ἀλλ' ἴσον ἕλκειν.

Non minus pulcra rigidae rectitudinus facie ἶσος δικαστὴς sese commendat, modo istud ἶσος ad fabri *normam* & *regulam* referas, quae omnia eodem rigore exaequans, *Philosopho* obversabatur apud *Stobaeum* Tit. XLIV. p. 319. Amussis etiam notio tuetur in *Polluce* εὐθυδικία, VIII. 11. Non sinam in cultissimo, sed mirabiliter saepe mendoso, *Theognidis* libello istam, quam dicebam, imaginem unius vocis depravatione diutius obscurari, & in versu 543.

Χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμην τήνδε δικάσαι
Κύρνε,

Κύρνε, δίκλω, ἴσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμθυ.

Quantocyus repono:

χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσαι.

Est enim γνώμων, κανόνιόν τι μηχανικὸν, non κανονικὸν, uti insulse legitur in *Schol. Lucian.* ad Harmonid. p. 29. Et ne quis στάθμην & γνώμονα minus rite una in sede convenire censeat, aut in hac emendatione velit disputare, quandoquidem ea est verissima, adjiciam alium *Theognidis* locum v. 802.

Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
Εὐθύτερον χρὴ μιν, Κύρνε, φυλασσέμεναι.

Elegantissimum ex *Sophoclis* Hippodamia locum conservavit *Athenaeus* XIII. p. 564. C. in quo non pauca mutavit *Grotius*, Vir Illustris.

CAPUT VII.

Quinam dicti sint Μέτοικοι; *Inquilini*, μετανάσται. *Schol. Soph. obiter emaculatur. Emendatur Homerus e MS. Cod. Voss. & ex eo Scholion profertur. Inquilinorum misera Athenis conditio, & invidiosa nomina.* Μετοίκιον. Ζεὺς. Μετοίκιον τιθέναι. *tributum fuit drachmarum X. vel XII.* Ἰσοτελεῖς *proprie dicebantur* Ἰσοτελεῖς μέτοικοι. *Vocabulum* Ἀστόξενος *restituitur Moschopulo.*

Ἰσοτελὴς καὶ Μέτοικος διαφέρει.] Inter eos, qui de Athenienfium inquilinis egerunt, nemo, quem quidem ego noverim, *Ammonii* meminit, qui talia

tamen in hac nota tradit, quae apud alios Grammaticos temere non offendas. Excipio *H. Valesium*, qui *Ammonium* citat ad *Harpocr.* p. 69. & hanc notam dedisset emaculatam, si viro eximio, quae ad *Harpocr.* congesserat, elaborare licuisset, & copiosam de inquilinis materiam decenter exponere. Ut emendationis reddam rationem, quaedam de iis sunt delibanda. Μέτοικος, ut inde incipiam, auctore *Amm.* dicebatur, ὁ μετοικήσας εἰς ἑτέραν πόλιν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ· *Inquilinus, qui patria urbe relicta in aliam migravit.* Rectius *Hesychius*: Μέτοικοι, οἱ ἐνοικοῦντες ξένοι ἐν τῇ πόλει, *peregrini, qui in urbe, Athenis* puta, *sive Attica, fortunarum sedem fixerant.* Inter alia deteriora, bona notat *Schol. Soph.* ad Oed. Col. v. 927. ubi cum *Suida* veteres Edd. sunt conferendae. Qui *Hesychii* verba modo adducta protulerunt, quae illis notatu inprimis digna subjiciuntur: μετανάσται δημόσιοι, fere praetereunt, cum tamen antiquum fuisse videatur inquilini nomen μετανάστης· egregie huc facit *Sophoclis* locus in Oed. Col. v. 941 & 942. ubi in Scholiis pro ἐγγυῆ legendum ἐγγυῆ. & conferendus est ejusdem *Tragici* locus in Oed. Tyr. v. 460. Contumeliose semet ab Agamemnone habitum, inpatienter ferebat Achilles apud *Hom.* Il. I. v. 642. Elegantem locum, quo indignabundi voces continentur, sibi in memoriam revocari, Lector moleste non feret:

> Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ ὁππότ' ἐκείνων
> Μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
> Ἀτρείδης. ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

Pro vulgata in *Homeri* Edd. lectione ἐκείνου Μνήσομαι

ἵς

ὅς μ' ἀ. posui ἐκείνων M. ὥς μ' ἀ. fideliter Codicis MS. *Lugd. Bat.* scripturam repraesentans. *Homeri* verba Vetus *Interpres* MS. hunc ad modum expressit: πληρoῦται, εἴκουται ἡ καρδία τῇ ὀργῇ, ὅταν μνησθήσωμαι, πῶς με ἀδόκιμον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐποίησεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ὥστινα ἄτιμον καὶ μέτοικον. Ad invidiam conciliandam apte posuit *Poëta* ἀσύφηλον· scholion, si vel hac ratione corrigendum censeas: παρὰ τὸ ἄσω καὶ φῆλος, φέναξ ἀσηρός. ineptum quidem, in Grammatico tamen ferendum; quod propter *Barnesium* dico. Optime *Eustathius* ἀσύφηλον p. 692. v. 23. interpretatur μηδενὸς ἄξιον· idque in μεγανάσῃ peroportunum. *Demosth.* contra Calipp. p. 719. C. *maluisses*, inquit, *me pecuniam istam accepisse*, ἢ τὸν μέτοικον ἄνθρωπον καὶ ἐν Σκύρῳ κατοικοῦντα, καὶ οὐδενὸς ἄξιον. Peregrini Athenis τὸ μηδὲν σχεδὸν ἦσαν, uti scribit ad dictum *Homeri* locum *Eustathius*. eodem respiciens *Scholiasta* ἀτίμητον reddidit τὸν ἐν τιμήματι πολιτείας οὐ συναριθμούμενον. Quam misera fuerit Athenis inquilinorum conditio vel ex Comicorum jocis disci potest, qui hos homines sibi frequentissime sumserunt petulanter deridendos, qua de re nonnulla scribit ad *Aristoph.* Lysistr. v. 580. *Flor. Christianus.* De nomine σκαφηφόρων, quod iis inditum fuisse dicit *Amm.* & adfinibus etiam, multa notarunt *Petitus* ad LL. Att. p. 25. 26. *Vales.* ad *Harp.* in Σκαφηφόροι. *Commentatores* ad *Aelian.* V. H. VI. c. 1. p. 442. & 443. & *Meursius* citatus *Perizonio*, cujus cum ultima nota conferri debet *Casaub.* ad *Aristoph.* Eq. v. 346. Unum habebant Opt. Max. Jovem, quem a potentioribus pressi querelis fatigarent, teste *Phrynicho* in Sophist. Appar. MS. in Bibl. *Coislin.* p.

p. 467. Quod in fine observationis hujus docet *Amm.* πολλάκις ῥ̓ καὶ συνεστράτευον τοῖς Ἀθηναίοις apud alios non memini me legere. Hujus rei exemplum habes apud *Thucyd.* II. c. XIII. ubi vide Cl. *Dukerum.* Porro debebant μετοίκιον τιθέναι. *Demosth.* III. in Aphob. p. 560. C. Μέγαρα δ' ἐξῴκησε, κἀκεῖ μετοίκιον τέθεικεν. Quotannis singuli solvebant, si receptae in *Amm.* lectioni credere licet, μετοικίου δράχμας δέκα, ubi ad exemplum *Petiti* ad LL. Att. p. 170. & *Meursii* ad *Hesych. Miles.* p. 177. reponi posset δώδεκα, sed cum ea res exploratissima non sit, adsensum etiam sustinere malo. Ab hoc tributo persolvendo inmunes inquilini dicebantur Ἰσοτελεῖς, atque ita ad priorem loci, in quo versamur, partem sumus delapsi.

Quanquam ejusdem originis honore non facile quemquam dignabantur Athenienses, si qui tamen ex infima hac plebe praestanti virtute sese emergerent, hi a sordidis operibus, quibus capite censis inferiores admovebantur, liberi, μετοίκιον non solvebant, & pari cum civibus honore, iisdemqve privilegiis fruebantur, dicti propterea Ἰσοτελεῖς. *Harpocrat.* locum fuse ennarrat *Petitus. Tinaeus* Lex. *Platon.* Ἰσοτελὴς, ὁ χωρὶς ζημίας ἐπιδημῶν ἴσα τοῖς πολίταις. *Cyrillus* in Lex. MS. Ἰσοτελεῖς, ἴσα τοῖς ἀστοῖς, ὅ ἐστι τοῖς πολιτικοῖς, τέλη διδόντες. Apud *Demosth.* contra Lacrit. p. 593. B. testimonium dicit Θεόδοτος ἰσοτελὴς, quem Theodotum virum optimum fuisse & virtutis exploratae senem aliunde constat. singulare autem ἰσοτελείας beneficium discrimen inter cives indigenas & hosce ἰσοτελεῖς minime tollebat; Quod scribit *Budaeus* in Comm. L. Gr. p. 1089. v. 15. eatenus verum

rum est, quatenus hi fere dicebantur Ἰσοτελεῖς μέτοικοι· haec fuit ratio cur *Scaligeri* emendationem in *Amm.* textum receperim: Ἰσοτελὴς μὲν γὰρ ὁ τετιμημένος μέτοικος ἐν τῷ ἴσῳ τάγματι τοῖς πολίταις. apud *Hesychium* etiam ἰσοτελεῖς μέτοικοι. Confer notam summi *Hemsterhuisii* ad *Pollucis* librum VIII. extremam, Apud *Poll.* VIII. 155. adductum MS. *Jungermanni* reponi posset: ἰσοτελὴς μέτοικος, ὁ τιμηθεὶς κ. τ. λ. Ad rempublicam administrandam accedere ipsis non licuisse, praeter *Amm. Thomas* etiam *M.* adnotavit in Ἰσοτελῆ. Hi Ἰσοτελεῖς a nonnullis dicti videntur Ἀσόξενοι. Vide *Hesychium* in v. & *Moschopulum* περὶ σχεδῶν p. 119. ubi pro Αὐτόξενος omnino etiam Ἀσόξενος emendari debet.

CAPUT VIII.

Ἰστοπέδη, *modius.* Ἁλωίς. *Alcaei locus tentatur. Arbor mali restitutum Hygino.* Ἰστοπέδη & Ἰστοδόκη *diverso usui inserviunt. Schol. Hom. & Cyrilli Lex. emaculantur.* Καταβολή, *pensio, eleganter pro* εἰσβολή *usurpatur.*

Ἰστοδόκη καὶ Ἰστοπέδη διαφέρουσιν.] *Joannes Schefferus*, homo eruditus, & diligens, in libris de Militia Navali non memorat Ἰστοπέδην. Ea non erat diversa a *modio*, sive foramine in media navi, cui mali erecti pars inferior, (πτέρναν vocabant) inserebatur. Μεσόδμην adpellant *Orpheus* Argon. v. 1150. & *Apoll. Rhod.* apud *Rutgers.* Var. Lect. VI. c. VI. *Ammonii* verba sunt: Ἰστοπέδη, ὁ ἐν μέσῳ τῆς νεὼς κοῖλος τόπος,

τόπος, (τινὲς δὲ Ληνίδα καλοῦσιν,) εἰς ὃν ὁ ἱστὸς ἐντίθεται. Priorum Edd. lectionem Λινίδα ad *Scaligeri* mentem correxi; *Pollux* ληνὸν vocat, *torculare*, cui malus intorqueatur, I. 91. καὶ τὸ μὲν ὑποδεχόμενον τὸν ἱστὸν, ληνός. τὸ δὲ ἐναρμοζόμενον αὐτῷ πτέρνα. ubi notat *Jungermannus*. Apud *Etymol.* p. 478. v. 28. etiam Λινίδα reperitur; quod nihilominus eadem ratione emendant *Sylburgius* & *H. Stephanus*, qui in Thes. indice ad v. ἱστοπέδη *Etymologi* verba adposuit. *Homeri* locum, qui deficit in *Etymol.* edito, MS. Leidensis suppeditat: οἷον ἀλλὰ μ' ἐνὶ (L. με) δεσμῷ δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ. Aptior enimvero isti usui adserendo locus videatur *Alcaei* apud *Heraclit.* de Allegor. *Homer.* p. 413.

—— ——. —— κοίλαν
Πὰρ μὲν γὰρ ἄντλος ἱστοπέδαν ἔχει.

Ita isto in loco legendum censeo, κοίλαν pro καλάν· sensu plano & expedito, ἄντλος παρέχει κοίλαν ἱστοπέδην. sive ut Lyrici sententiam verbis *Homericis* exponam ex Od. M. v. 410.

—— ἱστὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'. —— —— ——

Ubi apud *Hom.* Od. M. v. 161. sese jubet constringi Ulysses ὀρθὸν ἐν ἱστοπέδῃ· posterior potius locum habet, quam tradit *Eustathius*, expositio: p. 472. Ἱστοπέδη δὲ inquit ὁ τόπος, ᾧ ἐντίθεται ὁ ἱστὸς, ἢ ξύλον ὀρθὸν, ᾧ προσδέδεται ὁ ἱστός. non aliter cepit *Hyginus* fab. 125. *Ulysses* —— *sociis cera aures obturavit, seque ad arborem malum constringi jussit*: ubi legendum puto: *ad*

ad arborem mali. Hesych. Ἰστοπέδη, ξύλον ὀρθὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ᾧ προσδέδεται ὁ ἱστός. ubi pro τραπέζης non inmerito forsan τρόπεως reponi volebat *Gujetus. Basilius Patricius* in Naumach. editus a *J. A. Fabricio* Bibl. Gr. Vol. VIII. p. 140. Τῆς δὲ πλεούσης μέσον ἐπὶ τῆς τρόπιος προσαρμόζεται ἡ τράπεζα, (ita vocat τὴν ἱστοπέδην sive *modium*) ἧς ἐντὸς ὁ ἱστὸς ἵσταται, ἤτοι τὸ κατάρτιον. Recte autem *Ammonius* ab aliis temere confusa ἱστοπέδην & ἱστοδόκην discernit. Ἱστοδόκη erat *receptaculum*, ἐφ᾽ ἧς ὁ ἱστὸς καταχλίνεται, in quo malus finita navigatione demissus ponebatur. *Schol. Hom.* Il. A. v. 434. Ἱστοδόκη, τῇ ὑποδεχομένῃ τὸν ἱστὸν ἱστοδόκῃ. scribe: ἱστοθήκῃ *Etymologus* MS. Ἱστοδόκη, ἡ ὑποδεχομένη τὸν ἱστὸν ἱστοθήκη τὶς οὖσα, παρὰ τὸν ἱστὸν, ὃ σημαίνει τὸ ἄρμενον. —— καὶ τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ναυτῶν (*Schol. Hom.* ὑπὸ τῶν ναυτικῶν *a rei navalis peritis*) κατάρτιον. Ἱστοδόκης autem meminerunt plurimi.

Καταβολὴ καὶ Εἰσβολὴ διαφέρει. Καταβολὴ μὲν γὰρ, ἡ ἔκτισις τοῦ εἰσφερομένου ἀργυρίου· Εἰσβολὴ δὲ, περίοδος τοῦ πυρετοῦ.] Cum *Ammonio* facit *Cyrillus* in Lexico MS. Καταβολὴ καὶ Εἰσβολὴ διαφέρει. Καταβολὴ μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἔκθεσις κατάθεσις τοῦ εἰσφερομένου ἀργυρίου· Εἰσβολὴ δὲ, περίοδος τοῦ πυρετοῦ. ubi legendum videtur Καταβολὴ μ. γ. ε. ἡ ἔκτισις ἢ κατάθεσις. Καταβάλλειν ἀργύριον, *pecuniam statuto tempore repraesentare.* Hinc Καταβολὴ, *pensio* exponitur in *Glossis. Pollux* VIII. 157. τέλος, καταβολὴ, εἰσφορά. & IX. 31. καταβολὴ τέλους. libro III. 94. ἀποφορὰ ἡ τῶν φέρων καταβολή. *Auctor* orat. contra Neaeram p. 521. C. καταβάλλειν τὰς καταβολὰς εἰς τὸ βουλευτήριον. *Demosthenes* Timocratea p. 474.

C. αἱ τ̃ τελῶν καταβολαί. adv. Pantaen. p. 627. A. τὸ ἀργύριον —— ὃ ἔφερε καταβολὴν τῇ πόλει τ̃ μετάλλȣ. *Libanius* in Argumento orat. Aristogit. p. 490. δύο μὲν δὴ καταβολὰς ἀπήνεγκε. Frequens usus vocis παρακαταβολή. Apud *Etymologum* in Ἀρραβὼν habes προκαταβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας. Porro εἰσβολὴ secundum *Ammonium* dicebatur πρεῖοδος τ̃ πυρετȣ̃. Conf. *Foesius* Oecon. *Hippocrat*. Verum eo significatu venustissime etiam καταβολὴ adhiberi solet, & quidem a probatissimo *Platone*. *Timaeus* Lex. *Plat*. καταβολὴ, περιοδικὴ λῆψις τ̃ πυρετȣ̃. Recte *Thomas M*. καταβολὴ ἡ καὶ ἐπὶ νόσȣ, qui *Aristidem* auctorem citat. *Demosthenes* περίοδος ἢ καταβολὴ πυρετȣ̃ Philipp. III. p. 47. C. nonam Philipp. vocat *Harpocration*, hunc usum eleganter exponens in καταβολή. *Galenus* Gloss. *Hippocr*. κατηβολῆσι, περιοδικαῖς ἀρχαῖς παροξυσμῶν. Ea ratione *Charterius* hunc locum vulgavit, quem praeter alia dabit *Jungermannus* ad *Poll*. I. 16. n. 13.

CAPUT IX.

Ἄγμα, *fractum*, & κάταγμα. *Suidas emend. Ejusdem error a Phavorino animadversus. Tracta lanea*, κατάγματα ἐρίȣ. *Timaei Lex. Platon. corrigitur. Super Apollonii Rhodii loco conjectura. Scholia mendo liberantur.*

Κάταγμα καὶ Κάταγμα διαφέρει. Κάταγμα μὲν ὀξυτόνως, τὸ κατεαγὸς καὶ συντετριμμένον· Κάταγμα δὲ βαρυτόνως, τὸ τ̃ ἐρίȣ ἕλκυσμα.] Hujus observationis emendatam scripturam debemus *Scaligero*; & quia observatio non est inelegans aut protrita, juvat ei inhae-

haesisse. Ab Ἄγειν, in veteri lingua *frangere*, ἄγμα, *fractum*; *Eustathius* ad Od. A. p. 32. v. 16. ἄγειν λέγεται καὶ τὸ κλᾶν, ὅθεν καὶ ἄγμα τὸ σύντριμμα. hinc κάταγμα *Ammonio* τὸ κατεαγὸς καὶ συντετριμμένον. Vide *Hesychium* in Ἄγμα. *Vetus Auctor* ἄγματα ἀμφορέων apud *Suidam*, qui ἄγμασι exponit, κλάσμασι, τροπαῖς. ubi legendum crediderim τρυπαῖς· sic ἄγματα ἄρτου dici potuerunt *Lucilio* apud *Nonium* in v. *Interfici* p. 449. *fragmenta panis*. *Hesychius* Βάγος, κλάσμα ἄρτου· alibi τρύφος. Apud *Eundem* in Ἀκτή· —— ἀκτὴν ἢ τὸ τελευταῖον τοῦ ἀλφίτου κάταγμα καλεῖν εἰώθεν Ὅμηρος διὰ τὴν κάταξιν. Pleniori forma optimae *Glossae*: Κατέαγμα, *fragmentum*. Observa mecum *Suidae* errorem, qui ad Αἴαγμα adscripserit, θρῆνος καὶ σύντριμμα, quum posterius, absque ulla dubitatione, ad Ἔαγμα debuisset referri, quod a *Kustero* non videtur animadversum. Laudanda hac in parte diligentia *Phavorini*: Αἴαγμα, θρῆνος, διὰ διφθόγγου. Ἔαγμα ἢ τὸ σύντριμμα, διὰ τοῦ ψιλοῦ. Porro *fracta* sive potius *tracta lanea* Κατάγματα etiam dicebantur. *Ammonius* Κάταγμα ἢ, βραχέως, τὸ τοῦ ἐρίου ἕλκυσμα. Quod in prioribus editionibus legebatur ἔργου ἕλκυσμα, id ex perversa pronunciandi ratione fuerat ortum. Ξαίνειν, καὶ κατάγειν, καὶ κερκίζειν, junxit *Plato* in Sophista p. m. 99. κατάγειν id est, quod Latine dixeris *deducere*. *Hesychio* Κατάκτρια, ἐριουργός, quae, interprete *Catullo*, carm. LXIV. v. 312.

—— —— *deducens fila supinis*
Formabat digitis. —— ——

Non est, quod hanc *deducendi* sive devolvendi pote-

 sta-

ſtatem pluribus adſeram. κατάγματα ἐρίου ſunt *tracta lanea*, docente Ill. *Scaligero* ad *Tibull.* p. 143, 144. qui copioſe hanc rem illuſtrat: quae *Lindenbrogius* ad Catal. p. 316. & *Salmaſ.* in *Tertull.* de pall. p. 208. notaverunt, paucula tantum ſunt. Κάταγμα exemplis firmavit *Arnaldus* Noſter Lect. Gr. p. 77. quibus adde *Platonem* in Politico p. 126. τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηκυνθέν τε καὶ σχὸν πλάτος, λέγομεν εἶναι κάταγμά τι. Ad hunc forte *Platonis* locum referenda *Timaei* nota in Lex. *Platon.* MS. in Biblioth. *Coiſlin.* p. 479. Κάταγμα, ἱερὸν πλάσμα καὶ μήρυμα. Emenda: κάταγμα, ἐρίου κλάσμα: quamvis etiam in *Timaei* loco legi poſſet πάσμα. Apud Suidam in v. κατάπασμα, ἐρίου emendavit *Kuſterus*, & ante *Kuſterum Aem. Portus. Heſychius*: Κατάγματα. μηρύματα ἐρίου ἢ καταπάσματα. Mendoſe vulgatur καταπ. & μηρύγματα. *Pollux* VII. 29. κάταγμα. τὸ δ' αὐτὸ καὶ μήρυμα. ubi notant Eruditi commentatores. *Etymologus*: Ἀμήρυτον, τὸ ἀτέλεστον· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀπὸ τῶν ἐρίων μηρυμάτων. Conjecturam proponam ſuper *Apollonii Rhodii* loco, quem reſpicit *Etymologus*, Argon. II. v. 221. ubi conqueritur Phineus.

—— οὐ γὰρ μοῦνον ἐπ' ὀφθαλμοῖσιν ἐρινὺς
λὰξ ἐπέβη, καὶ γῆρας ἀμήρυτον ἐς τέλος ἕλκω·

Non placet in *Apollonio* γῆρας ἀτέλεστον (ita recte ἀμήρυτον interpretantur Vett.) εἰς τέλος ἕλκειν. Et facile mihi perſuadeo, Poëtam ſcripſiſſe:

—— γῆρας ἀμήρυτον ἆθλος ἕλκω

Eadem hac opera e *Schol. Apollonii* verbis vocem ἀμήρυτον

ρυτον explicantis vitium eluam: Ἀμήρυτον. γράφεται καὶ Ἀμήρυον· τοῦτ᾽ ἔστιν, ἀτέλεστον, καὶ διηνεκῶς ἐπιμῆκον, ἀπέραντον. Ubi ἀμήρυον tanquam varians lectio videtur poni, quod quominus credam insignis facit istius Grammatici doctrina. Itaque pro Ἀμήρυον scribendum censeo Ἀνήνυτον· hac ratione Ἀμήρυτον. γράφεται καὶ Ἀνήνυτον, τοῦτ᾽ ἔστιν· Ad eam rem multa dici possent.

CAPUT X.

Κανθαρίζειν nibili est vocabulum. Τανθαρύζειν ex Grammaticis emendatis adseritur. Theopompi Τανθαρυστὸς reponitur in Hesychio. Γῆρα τονθορίζειν apud Aristoph. illustratur. Τονθορύζειν & Τανθαρύζειν significatu non sunt diversa. Lat. Titubare. Glossae Philox. emaculantur. Τονθολυγεῖν de aquarum murmure. Trepidare. Versus e Copa corrigitur.

Κανθαρίζειν καὶ Τονθορίζειν διαφέρει. Κανθαρίζειν μὲν γὰρ λέγουσιν Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν· Τονθορίζειν δὲ τὸ ψιθυρίζειν καὶ γογγύζειν] Crede mihi, verbum Κανθαρίζειν Athenis plane fuit inauditum, & sine ullo dubio corruptum est; quod enim apud *Phavorinum* & recentiores *Lexicographos* reperiatur, nemo mirabitur, qui omnes uno *Ammonii* loco deceptos fuisse noverit: Spreta literarum serie, cui religiose semper in Grammaticis non est inhaerescendum, confidenter repone: Τανθαρύζειν καὶ Τονθορύζειν διαφέρει. Τανθαρύζειν μὲν γὰρ λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν. *Ammonii* Lexicon

olim

olim ἄτακτον a recentioris aevi Grammatico ad ordinem Alphabeti fuit dispositum; hinc repetenda est vitii origo. Ubi semel tremulus vocis sonus animo occurrit, & *Ennianum* ex Annali II.

At tuba terribili sonitu taratantara dixit.

Uti fieri solet, plurima mox praesto fuere, quibus verbum Τανθαρύζειν firmari, & in pristinas sedes reduci posset. Veterum formarum Index praestantissimus *Hesychius:* Ἐτανθέριζον, ἔτρεμον. Lege: Ἐτανθάρυζον· Eodem auctore Dores, ρ in λ mutato, τανθαλύζειν usurpabant: Τανθαλύζει, τρέμει· Δωριεῖς. οἱ δὲ, σπαίρει. *Idem*: ΤΑΝΟΔΡΥΣΤΟΣ, ὁ τρόμος παρασκευαστικός. Literis majusculis hanc vocem expressi, ut vitii origo & vera scriptura ΤΑΝΘΑΡΥΣΤΟΣ simul Lectoris oculis obversarentur. *Pollux* V. 98. τανθαρυστοὶ ὅρμοι παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ Κωμικῷ, ὧν κατεκρέμαντο λίθοι τινὲς, ὡς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὠνομάσθαι. Quod e MSS. proferunt κανθειρυστοὶ, nihili quidem vocabulum, ad *Ammonium* tamen non parum facit. Unus *Kühnius* rem acu tetigit, & sagaciter animadvertit τανθαρυστοὶ ὅρμοι legendum, simul indicans, novisse sese verbum τανθαρύζω, *tremo.* Quod a *Salmasio* edoctus e *Suida* profert *Jungermannus* Ταονθαρίζειν, τρέμειν, id minus auspicato in Τονθορίζειν mutatum voluit *Kusterus.* In MS. *Suidae* Codice *Lugduno-Batavo* legitur Ταονθαρύζειν· Credibile in veteri libro Τανθαρύζειν reperisse *Suidam*, indicio, utroque modo id verbi fuisse pronunciatum. Excutiam loculos meos; *Hesychius:* Τοιθορύκτρια, ἡ τοὺς σεισμοὺς ποιοῦσα: Vetus lectio fuit Τανθαρύκτρια. *Idem:* Ἐκτανθαρύω, τρέμω. Errantem *Sopin-*

pingium non moror, & lego: Ἐκτανθαρύζω. Haec, nisi fallor animi, pleraque omnia sunt, quae de verbo ταυθαρύζειν, ex *Hesychio*, aut etiam aliunde, adferri possent. Cogitet forsitan quispiam id verbi restituendum *Aristophani* Acharnens. v. 683.

Τονθορύζοντες δ᾽ γήρᾳ τῷ λίθῳ προσέσταμεν.

Neque Latina interpretatio, neque *Scholiastae* expositio, hic fateor locum facile repererint, &, si *Ammonio* meo sit auscultandum, ταυθαρύζοντες fuerit scribendum, quo e Scholiis ὑπότρομοι etiam referri posset. Certe *tremulos* & *titubantes senum gressus* in hac voce respicit *Aristophanes*,

Οἷς Ποσειδῶν Ἀσφάλειός ἐστιν ἡ βακτηρία·

In *Ausonii* epist. XII. forsan scribendum:

—— —— τρομερὴ λάβε βῆμα *senectus*,

pro βλέμμα. *Euripides* Phoen. v. 310.

Γήρᾳ τρομερὰν ἕλκω ποδὸς βάσιν.

Apollon. Rhod. II. v. 200.

—— —— τρέμε δ᾽ ἅψεα νισσομένοιο

Γήρᾳ —— —— ——

Verum recepta in *Aristophane* scriptura omnino servari debet. Τονθορύζειν, quamquam secus fuerit *Ammonio* visum, nihil aliud est quam τρέμειν· Quid, amabo, mi *Ammoni*, ψιθυρίζειν καὶ γογγύζειν; nonne *tremulo labiorum motu murmurare?* ita opinor. *Schol. Aristoph.* l. c. τονθορίζοντες, λάθρᾳ φθεγγόμενοι, —. τὰ

χείλη κινοῦντες. *Aristaen.* II. epist. 3. ἠρέμα τὼ χεῖλε κινεῖ, καὶ ἄττα δήπου πρὸς ἑαυτὸν ψιθυρίζει. *Lucianus* in Hermotimo T. I. p. 504. τὰ χείλη διασαλεύεις, ἠρέμα ὑποτονθορύζων. sive tu dixeris, verbo τονθορύζειν indicari tremulum, sive etiam senilem vocis usum, haud obnitar. *Agathias* Anthol. VII. ep. 70.

Χείλεα βαμβαίνει φθέγματι γηραλέῳ.

Hesychius: Βαμβαίνων, τρεμων τοις ποσὶν ἢ τοὺς ὀδόντας. Recte; utramque istam potestatem praestat Latinum *titubare.* Vide Nonium p. 182. *Claudian.* de Raptu III. v. 155. *Succidui titubant gressus.* Cogita *Terentianum: ne quid titubet.* Optimae *Glossae: Trepidat, Titubat,* — βαμβαίνει. In *iisdem* reperies: *Vacillant,* λεκανίζουσι, βαμβαίνουσιν· *Vulcanius, Casaubonus,* & *Bochartus* Hieroz. P. 1. L. III. c. XXVIII. vocem λεκανίζουσι tentarunt: nemo, absit invidia, veram emendationem protulit. Repone λακωνίζουσι. Eaedem *Glossae: Titubo,* Σφάλλομαι, λακωνίζω, γλώσσῃ βαμβαίνω. *Ez. Spanhemius* ad *Aristoph.* Ran. v. 759. nonnulla observans ad vocem τονθορύσας, citat ex *Athenaeo Pherecratis* versum, ubi. ποταμοὶ μέλανος ζωμοῦ πλέοι

Διὰ τῶν στενωπῶν τονθολυγοῦντες ἔρρεον.

cui loco a se producto ad Il. P. p. 1126. subjungit *Eustathius:* ἤγουν ποιὸν ἦχον ἀποτελοῦντες, ὅθεν ἴσως καὶ τὸ τονθορύζειν. Quidni etiam ibi τονθολυγοῦντες *trepidantes* redderetur? Tremulum aquarum murmur *trepidandi* notione non invenuste exprimi solet. *Horat.* II. Carm. Od. III. v. 22.

— obli-

——— —— *obliquo laborat*
Lympha fugax trepidare rivo.

Incertus Auctor in Copa Catalect. p. 93.

Est trepidans rauco murmure rivus aquae.

Ita lego pro *strepitans*, quod vulgatur; Denique observandum, verbum τονθορύζειν sive τονθορύζειν duplici scribendi forma aliquoties obvium. Vide *Jensium* Lect. *Lucian.* p. 125, 126. Hinc suspicabar emendandum *Thomam M.* in τονθορύζω. Neque injuria. Audi *Phrynichum* p. 66. in γογγυσμός. ἡμεῖς δὲ τονθρυσμὸν καὶ τονθρύζειν λέγωμεν, ἢ νὴ Δία σὺν τῷ ο τονθορυσμὸν καὶ τονθορύζειν. ubi notat *David Hoeschelius.*

CAPUT XI.

καταχύσματα. *Ritus Atheniensium bellaria effundendi in servos* νεωνήτους. *Schol. Aristoph. & Etymologicon M. emend.* καταχύματα, *defusa quaevis.* κέλυφος, κελύφανον, & ἔλυτρον *apud Vett. promiscue usurpari. Luciani locus corrigitur.*

Καταχύματα καὶ καταχύσματα διαφέρει.] In servos, aliosque recens domum ingressos, *nuces*, & alia *bellaria*, quae καταχύσματα vocabantur, effundere mos erat Athenis. Nota sunt, quae super hac re observarunt *Maussacus*, *Valesius* & *Ez. Spanhemius* ad *Aristophanis* locum ab *Ammonio* citatum in Pluto v. 768, ubi operose hanc consuetudinem declarat *Scholiasta*,

e cujus nota leve vitium non sustulerunt *Valesius*, aut *H. Stephanus*, qui multa ad hanc rem praecepit in Thes. Gr. T. IV. p. 500. In scholiis vulgatur: περὶ τ̀ ἑςίαν τὰ τραγήματα κατίχεον εἰς σημεῖον εὐπορίας· ubi scribi debet: περὶ τ̀ ἑςίαν ex *Aristoph.* ibid. v. 795. Hac etiam in parte *Suidas* MS. differt ab editis. quod enim in his offendas: περὶ τ̀ ἑςίαν τραγήματα καταχέειν εἰς σημεῖον εὐετηρίας, ita praefert MS. π. τ. ἑ. τ. κατίχεον εἰς σημεῖον εὐκληρίας. Eodem in libro extat: τ̃ νέων ἢ τ̃ δέλων τ̃ πρῶτον εἰσιόντων εἰς τ̀ οἰκίαν. quod ad *Scholiasten* propius accedit; modo posueris νεωνήτων. Conf. *Fulv. Ursinus* in *Virg.* Eclog. VIII. v. 30. p. 62. & *Jos. Scaliger* ad *Catull.* p. 59, & 60. Hinc forsitan illustrari potest is Atheniensium ritus, quem copiose exposuit *Meursius* in Graecia Fer. v. Πυανέψια. Circa ramum, quem in hoc festo gestabant pueri, varii generis bellaria pendebant. Etymologici M. *Auctor* p. 303. v. 23. Καταχύσματα ἢ καὶ κύλικα οἴνε κεκραμένην καταχέοντες αὐτῆς ἐπιλέγκσιν· Εἰρεσιώνη κ. τ. λ. Versiculos, quos cantabant, emendatos exhibuit *Is. Vossius* ad *Melam.* I. XV. p. 78. Versuum ultimus,

Καὶ κύλικ' εὔζωρε οἴνε μεθύεσα καθεύδῃ.

auctoritate *Etymologi* MS. hac ratione corrigendus est:

Καὶ κύλικ' εὔζωρε, ἵνα καὶ μεθύεσα καθεύδῃ.

Pro καταχύσματα in scripto libro reperire licet καταχύματα, litera σ detrita. Auctore *Ammonio* Καταχύματα, usu latiori, quaevis dicebantur *defusa*: Καταχύματα μὲν γὰρ χωρὶς τ̃ σ τὰ καταχεόμενα ὕδατα. scriben-

bendi differentiam Veteres haud videntur obſervaſſe. *Philoxenus* ſub *Platonis* Comici teſtimonio citatus *Athenaeo* I. p. 5. C.

> βολβοὺς μὲν σποδιῇ δαμάσας καταχύσμασι δεύσας
> Ὡς πλείστους διάτρωγε. ——— ——— ———

Schol. Ariſtoph. ad Aves v. 535. κατάχυσμα interpretatur ζωμόν. *Poll.* VI. 56. ζωμοῦ καρύκην, καταχύσματα. adde ex §. 58. verſum *Pherecratis*, & *Philonidae* apud *Athen.* II. p. 67. E. quibuſcum conferri poteſt *Archeſtrati* locus apud *Eundem* XI. p. 399. E.

Κέλυφος, κελύφανον, καὶ ἔλυτρον διαφέρει.] Iſtarum vocum, quam tradit *Ammonius*, differentia pleriſque olim fuit incognita. Ad mentem *Ammonii*, *Pollux* VI. 51. εἴποις δ' ἂν ὀσπρίων κελύφη. *Heſychius*: Κέλυφος, ὀστέον λεπτόν. Lege: ὀσπρίων λέπυρον. addit: κυρίως δὲ καὶ τὸ τῆς ὀπώρας καὶ τῶν δένδρων· huc refer quae Index Theſ. *H. Stephani* ſuppeditabit. *Schol. Ariſtoph.* Veſp. v. 543. Κελύφη δὲ, τὰ τῶν ᾠῶν καλύμματα. E quibus facile patet, uſum vocis non arctis adeo limitibus fuiſſe concluſum. De navi, cui mortuum nautam incluſerant, facete *Antiphilus* Anthol. I. c. LVI, ep. 3.

> Τοὶ δὲ κέλυφος ἔκλεισαν ἐπ' ἀνέρι, τόφρα γεραιὸς
> Πλώσῃ ἐπ' οἰκείης εἰς ἀΐδην ἀκάτου.

Auctor porro eſt *Ammonius*, κελύφανον dicendum ἐπὶ τῶν τραγημάτων καὶ ὀσπρίων· Corrige *Lucianum* Ver. Hiſtor. L. II. p. 687. τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς (Caryonautis) κελύφανα, καρύων ἡμίτομα, κεκενωμένα. Corrige,

rige, inquam, vocabuli unius tranſpoſitione: κελύφανα ἡμίτομα, καρύων κεκενωμένα. In ſcholiis reperio: κελύφη καρύων, κελύφανα, quod poſtremum prioribus forſan praeponendum. Ἔλυτρον denique ſecundum Noſtrum, τὸ ὑγρῶν χώρημα. (ita videtur legendum pro ὑγρὸν,) *liquidorum receptaculum. Moſchopulus:* Ἔλυτρον, τὸ σκέπασμα, κυρίως ἢ ἐπὶ κυκλοτερῶν τινῶν, οἷον καρύων ἢ ᾠῶν ἢ ἄλλων τοιούτων. Recte. Confer *Heſychium*, *Suidam*, *Etymologum*, *Moſchop.* περὶ σχεδῶν p. 52. & *Erotianum*, e quibus plures uſus ſecundarii peti poterunt.

CAPUT XII.

Πρόκλησις *&* Πρόσκλησις *a librariis confundi ſolent. Poſterius in Amm. ponendum.* Κλῆσιν *&* Πρόσκλησιν *non diſcernit Demoſth.* Κομᾶν. *ſτρέφειν τὴν κόμην vindicatur Ammonio.* Κίρυδος *&* Κορυδαλλὸς *diſtinguuntur ab Ariſtoph. Gramm. Gloſſae & Amm. emend.* Σωτῆρος Κίρης ἱερόν.

Κλῆσις καὶ Πρόκλησις διαφέρει. Κλῆσις μὲν γάρ ἐστιν ἡ εἰς ὁτιοῦν τῶν δικαστηρίων γινομένη. Πρόκλησις ἡ εἰς Ἄρειον πάγον.] Eadem fere *Moſchopulus. H. Stephanus*, hac nota inductus, vocem πρόκλησις iſta ſignificatione in Theſ. ſuum recepit. Eruditiſſimo etiam *G. I. Voſſio* hic locus fraudi fuit. Haud raro πρόκλησις & πρόσκλησις, quamquam diverſae plane ſint ſignificationis, a librariis ſolent permutari. Apud *Poll.* VIII. 55. πρόκλησις ſcribendum videtur, non πρόσκλησις.

Docti *Commentatores* §. 62. ad vocem προκλησις nonnulla notarunt, quam copiose exposuit *Heraldus* Animadv. in *Salmasii* Obs. ad I. A. & R. L. vi. cap. xiv. Ex quibus abunde constare poterit, *Ammonium* scripsisse: πρόσκλησις δὲ, ἡ εἰς Ἄρειον πάγον. Nihil hac de re monuit *Petitus*, ubi *de in jus vocando* tractat ad LL. Att. p. 314, 315. Interim κλῆσις & πρόσκλησις vix solent discerni. Luculentus testis est *Demosthenes*, qui in Aristocr. p. 437. C. κλῆσιν dicit *citationem in Areopagum;* talem indicari ex toto orationis argumento liquidissimum. Deinde *Harpocration* istum locum respiciens scribit: Κλῆσις, ἡ πρόσκλησις. *Idem :* Πρόσκλησις, ἡ εἰς δικαστήριον κλῆσις, καὶ προσκαλέσασθαι, τὸ παραγγέλλειν εἰς δίκην. Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου. p. 660. A. ἡ πρόσκλησις ἐγένετο τῷ παιδὶ τούτῳ κατὰ τὸν νόμον, καθ' ὅνπερ καὶ οὗτοι προσεκαλέσαντο τὴν τουτουὶ μητέρα, ubi de Areopago cogitari non potest. *Demosth.* II. contra Boeot. p. 645. C. τραυματίας εἰς ἄρειον πάγον με προὐκαλεσατο. malim προσεκαλέσατο, uti plus semel alibi. prius tamen etiam memini me alicubi legere.

Κομᾶν καὶ Κουρᾶν διαφέρει. Κομᾶν μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐπί τινος σεμνύνεσθαι τῶν καλῶς πεπραγμένων, καὶ τρέφειν τὴν κόμην·] In nota ad hunc locum coepi monere, Veteres editiones praeferre, στρέφειν τὴν κόμην, & hanc lectionem, prae ea, quam *Stephanus* in textum introduxit, placere. Non nego, propriam verbi potestatem esse *comam alendi*, sed, quae ab hac descendit, eam potius probasse videtur *Ammonius*, quippe frequentius a bonis scriptoribus usurpatam. Hunc

Hunc usum verbi Κομᾶν tetigit *Hadr. Junius* de Coma c. l. & post eum exsecutus est *Heraldus* Adverf. II. c. XVI. Huc omnia refer, quae sub hac voce posuit *Cyrillus* Lex. MS. Κομᾷ· γαυριᾷ, μεγαλοφρονεῖ, στεφανοῦται, χλοηφορεῖ, τριχῶν περιβολῇ κοσμεῖται. Unde in hanc significandi potestatem devenerit, docebit *Daniel Heinsius* Lect. *Theocrit.* cap. X. p. 327. Etymologici M. *Auctor* p. 527. v. 7. Κομᾶν σημαίνει ὑπερηφανεῖν· οἱ γὰρ κομῶντες εἰώθασιν ὑπερηφανεῖν· Addo: οἱ δὲ ὑπερήφανοι, στρέφειν τὴν κόμην. si forte superbientis homulli imago ante oculos non obversetur, en *Rhiani* picturam adcuratissimam in *Grotii* Excerpt. e *Stob.* Floril. p. 33.

Ἶσα Διῒ βρομέει, κελαφὴν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
Καί περ ἐὼν ὀλίγος. —— —— ——

Nihil venustius; neque facile Grajae Veneres Latine tradi possunt. Vitam beatam *Max. Tyr.* Serm. XX. p. 117. comparat homini τὸν αὐχένα πανταχοῦ περιστρέφοντι, καὶ τὰς ὄψεις πρὸς τὸν ἥλιον ἀνατείνοντι. In eandem sententiam plura conquiri possent.

Κόρυδος καὶ Κορύδαλος διαφέρει. Κόρυδος μὲν γὰρ τὸ ὄρνεον· λέγεται δὲ γῆς ἱερόν· Κορύδαλος δὲ, δῆμος Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ σωτῆρος κόρης ἱερόν.] *Alauda*, sive *Galerita*, Κόρυδος *Aristoph.* Av. v. 303. & 472. quem locum citat *Aelian.* H. Anim. XVI. 5. Confer ad utrumque locum Scholia. *Theocr.* Idyll. VII. v. 141. ἄειδον κόρυδοι, & epigrammatis *Auctor* Anthol. I. c. LXXVI.

Εἰ κύκνῳ δύναται κόρυδος παραπλήσιον ᾄδειν.

Frequenter κόρυδος dicitur *Aristoteli* Hist. Anim. VI. c.

c. I. VIII. c. XVI. & alibi. Is ipse tamen κορυδαλὸς etiam adhibuit, IX. c. XXV. Κορυδαλῶν δ' ἐςὶ δύο γένη· ἡ μὲν ἐτέρα ἐπίγειος καὶ λόφον ἔχουσα. Haec ἐπιτυμβίδιος Theocrito. Vulgatior est scriptura & melior Κορυδαλλὸς apud Theocr. X. v. 50. Hesychius: Κορυδαλλὸς, πτηνὸν ζῶον —— ἢ Κόρυδος παρ' ἐνίων. Glossae: Bardala, Κορυδαλλὸς, ὄρνεον. Ubi missis aliorum conjecturis, Pardala putem legendum. Vide Aristot. Hist. Anim. IX. c. XXIII. Aliam Glossam ingeniose Is. Vossius tentat ad Catull. p. 119. Quid sit in Dosithei Glossis Κορυδαλλὸς, Parrumla, alii viderint. Usum vocis Κορυδαλὸς pro Κόρυδος non probat Thomas, cujus verba lucem accipient a Phrynicho p. 60. Κορυδαλὸς. Εὐβούλου τοῦ Κωμωδοποιοῦ δρᾶμα ἐπιγέγραπται οὕτως· σὺ δὲ τοῖς περὶ Ἀριστοφάνην πειθόμενος, Κόρυδον λέγε τὸ ζῶον· Itaque Aristophanem Grammaticum hic sequitur Ammonius, dum Κορύδαλον fuisse scribit δῆμον Ἀθήνησιν, ἐν ᾧ σωτῆρος κόρης ἱερόν. Meursium de Pop. Att. in v. Κορυδαλλὸς, Ammonii locus praeteriit; suspicor viro Eruditissimo incognitum fuisse σωτῆρος κόρης ἱερόν. Corrigendum: ἐν ᾧ Σωτείρας Κόρης ἱερὸν ex schedis Ascalonitae §. 156. Non aliter apud Ammonium reperit Moschopulus, cujus meminit ad Phrynich. p. 67. Nunnesius, intelligens virginis servatricis, sive Minervae, templum. Vid. Meurs. Cecropia c. XXVII. Neque tamen non legi posset apud Ammonium ἐν ᾧ Σωτῆρος Κόρης ἱερόν.

CAPUT XIII.

Στραγγίζεσθαι & Στραγγεύεσθαι a librariis permutantur. Verbi στραγγίζεσθαι potestas. Schol. Aristoph. emend. Κύπτειν & Κυπτάζειν usu vix differunt. Monstrum vocabuli Θαςρεύεσθαι unde in Hesychii Lexicon devenerit? Ejusdem loca mendosa indicantur. Glossae corriguntur. Aginare.

Κύπτειν καὶ Κυπτάζειν διαφέρει. Κύπτειν μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐπικάμπτεσθαι τῷ σώματι· Κυπτάζειν δέ ἐστι τὸ στραγγίζεσθαι.] Eadem tradunt *Moschopulus* & *Ptolemaeus Ascal nita*; nisi quod in hujus schedis §. 158. pro στραγγίζεσθαι *Fabricius* repererit στραγγεύεσθαι. Vix, nisi expertus, credat, quam frequenter in his vocabulis, quae literas tantum adfines habent, temere permutandis lapsi fuerint librarii. Erroris originem indicavit *Salmasius* de Trapez. foen. p. 778. Ne alios nunc nominem, qui mendam, si quam forte hujusce generis habuerint obviam, sustulerunt; plurimas data opera detexit & emendavit *Kusterus* ad *Suid.* T. II. p. 45. multas sine dubio intactas reliquit; & nos pro nostro modulo ejus observatis paucula adjungemus. Στράγξ in Glossis redditur *stillicidium*; a στράγξ, στραγγίω, *stillatim cado*, sive propius ad originem, *stringo*. *Isidori* Glossarium: *Stringina, restrictio urinae*, ea est στραγγουρία. Hinc facile fluxit ista, quae in libris obtinuit, verbi στραγγίζειν, sive media potius virtute στραγγίζεσθαι, *cessandi*, *commorandi*, *laborandi* potestas. Quod in versu ab *Ammonio* producto dixerat *Aristophanes:*

— τί

—— τί κυπλάζεις ἔχων περὶ τὴν θύραν;

id in eadem fabula Nub. v. 131. expressit.

—— τί ταῦτ' ἔχων στραγγεύομαι;
Ἀλλ' οὐχὶ κόπτω τὴν θύραν;

Id est: *quid cesso pullare hoc ostium?* Quae *Schol.* & Latinus interpres adjecerunt, ea videri queant alieniora. *Machon* apud *Athen.* XIII. p. 580. E.

Στραγγευόμενον ὁρῶσα περὶ τὰς συμβολάς.

Quod vulgabatur στρατευόμενον castissimae non ferebant *Casauboni* aures, qui elegantem verbi usum indicavit in Animadv. p. 875. v. 22. Ex his satis constare arbitror, quam sit istud verbi veteris monetae, quod recentioris aevi Grammatici sibi veluti proprium vindicaverunt. Confer, si placet, quae *Kusterus* protulit, cujus diligentiam, quod miror, fugit *Schol. Aristoph.* ad Lysistr. v. 17. Ἐκύπλασεν, ἀντὶ τοῦ ἐστράτευσεν. Κυπλάζειν ἐστὶ τὸ περί τι πονεῖν καὶ διατρίβειν. κωμῳδῶς ἢ τῇ ἀμφιβολίᾳ καὶ * Χάριτες, καθὰ καὶ Σώφρων· Ἐνθάδε κυπλάζουσι πλεῖσται γυναῖκες. Primum omnino legendum ἐστράγγευσεν· deinde forsan: καὶ χαριέντως· καθὰ καὶ Σώφρων,

Πλεῖσται γυναῖκες κυπλάζουσιν ἐνθάδε.

e quo versiculo simul disci potest, quam exigua sit inter Κύπλειν, & productam formam Κυπλάζειν, differitas: *Epicratis* Comici versum apud *Athen.* II. p. 59. E contulisse non poetinebit. Adde *Suidam* in Κυπλάζειν· ubi solemni vitio MS. *Leidensis* pro στραγγεύειν praefert στρατεύειν· & in fine

notae καὶ τὸ πονεῖσθαι· quod placet prae vulgata lectione. *Hesychio* in Ἐκίσπαζον remedium frustra quaesivi. quod aliis optimi libri locis admovebo: Στροβύγομαι, διαστρέφω. probarem praeponi: Στραγγεύομαι· quia subjicitur ἀφ' ȣ̓ καὶ στραγξ ἡ μικ (L. κλ) βραχὺ ῥεύσεις· nisi tamen id ad priorem Glossam debeat referri: nam στρεύγεσθαι eo significatu ab *Homero* usurpatum, quod *Soping.* etiam monuit, Od. M. v. 351. qui locus nisi animo obversetur, non facile dixeris, quid sit in *Hesychio* Θαστρεύεσθαι, ἀναβάλλεσθαι. Imperitior aliquis vix crederet, Στρεύγεσθαι legendum; & tamen nihil certius. Alibi ex *Homero* id. Ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι, ἐπὶ πολὺ ἀναβάλλεσθαι. Viden' unde monstrum vocabuli Θαστρεύεσθαι fuerit prognatum? En alia: Ἐστραγγεύεν, στραγγεύεσθαι ἢ δυσφορεῖν. & Μαρηγηλλαὶ, ἀμφιπονεῖ, στραγγεύεται. Levis momenti est, monuisse στραγγεύεσθαι & στραγγεύεται scribendum, dum priores voces pristina caligine obscurata manent. In Glossario *Philoxeni: Aginare*, στραγγεύεσθαι *Aginat*, στραγγεύει. Ingeniosa est & docta *Scaligeri* ad *Festum* emendatio; vera, quam libri sui orae adleverat: στραγγεύεσθαι & στραγγεύει. *Aginare* est Graecum ἀγινεῖν, *circa eundem locum versari & in se veluti revolvi. Agina* est foramen, in quo trutina se vertit. Vide *Festum. Gloss.* Lat. MS. *Aginat, fugat.*

CAPUT XIV.

Κωφὸς, *tusus, obtusus.* Κωφὸν βέλος. *Emendantur Anacreon, Orpheus, & Apoll. Rhod.* Κωφὸς & κȣ-

κῦφος a scribis permutari. Κάφωσις ὀφθαλμῶν. *Κωφὸς, mutus. Amm. corrigitur. Muta silentia. Statius tentatur.* Ὤτων κώφωσις. *Hymnus in Mercur. Homero abjudicatur:* Κωφὸς, *stupidus. Homericum* κῦμα κωφὸν *e scholio inedito exponitur. Quid sit* κωλόκυμα; *Homericae locutionis imitatores. Locus e Marci Evang. illustr.*

Κωφὸς —— παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλέγετο ὁ μὴ φθεγγόμενος.] Vocabulum Κωφὸς mihi relictum credidi, in quo exponendo aliquantulum operae ponerem; eum in finem primum adscribam *Etymologi* observationem: Κωφὸς παρὰ τὸ κεκόφθαι. Recte! sed hic gradum sisto, nam quod addit; παρὰ τὸ ἐσκεκόφθαι τὴν ὄπα, κενοπός τις ὤν, (ita MS. *Bat.*) nugax est, & Grammaticum sapit. A Κόπτω, *caedendo* ac *tundendo stringo*, Κωφὸς, *constrictus*, *obtusus*, *hebes.* Haec prima potestas usu *Homerico* cognita ex Il. Λ. v. 390. ubi inbellem Trojanum acriter pungit Diomedes:

Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.

Quum contra viri fortis ὀξὺ βέλος πέλεται. *Scholiasta* ineditus: ἀσθενὲς γὰρ βέλος ἀνάνδρου καὶ οὐδενὸς ἀξίου. Editus *Schol.* Κωφὸν reddidit ἀμβλὺ εἰς ἀλγηδόνα. Nihil castigatius *Anacreonte*, cui istum usum ex *Homero*, quem lubenter imitatur, restituo in Ode XLII.

φιλολοιδόροιο γλώττης
φεύγω βέλεμνα κωφά.

Irrita tela calumniatricis linguae fugito. Quod edi solet, & ab interpretibus, ac *Barnesio*, probari,

κῶφα, habet, quo se tueatur, ad istam tamen elegantiam non adsurgit. Neque est, cur moneam, istas voces a librariis permutari, & in *Orphei* hymno, ubi Salii dicuntur ——— ἐπεμβάται ἴχνεσι κωφοῖς, legendum κούφοις, quod *Scaligero* latuisse non est existimandum. sic & in *Apoll. Rhod.* IV. 1238.—κούφη δίσφιν ἐπιβλύζ ὕδατος ἄχνη, non κωφή. Potius vero rarior usus vocis κώφωσις pandendus, quem, nisi quis ad originem respiciat, nullus adsequi poterit. Admove sodes *surditatem*, quam in κώφωσις unicam potestatem agnoscunt Lexicographi, *Hippocrati*, & nugas egeris. Medicus *visum obtusum & praestrictum* vocabat κώφωσιν ὀφθαλμῶν· quod *Foesio* etiam incompertum docuit *Erotianus* in Lex. *Hippocrat.* κώφωσις ὀφθαλμῶν] Νῦν τὴν κώφωσιν ἐπὶ παρεμποδισμοῦ τέταχεν. κυρίως γὰρ ἐπὶ τῆς ἀκοῆς τέτακε· Perite interpretatur παρεμποδισμόν· εἰκάζειν enim, & primaeva venustate ἐνικλᾶν, est ἐμποδίζειν, *impedire*. Ea omnia, quorum sonus, & volubilis agitatio impeditur, dicta sunt *tacita*, *muta*, κωφά; Maris *fluctus*, sive glacie sint *constricti*, sive vento silescente *taciti*, κῦμα κωφόν, *mutum mare Plauto* Mil. Glor. III. 1. v. 70. ad quam locutionem infra plura notabo: hic *Senecae* locum ex Herc. Fur. v. 534. subjecisse contentus:

Calcavitque freti terga rigentia
Et mutis tacitum litoribus mare.

Ammonius Κωφὸς, inquit, ὁ μὴ φθεγγόμενος· *mutus*, cujus organa ad loquelam formandam adfecta sunt, & vinculis veluti constricta; hinc illustra locutionem, a qua Sacri quoque Scriptores non abstinuerunt,

runt, ῥῆξαι, & ῥῆξαι τ̀ φωνὴν. plene *Oppianus* Cyneget. I. v. 226.

——— ——— ῥῆξεν πότε δεσμὰ σιωπῆς.

Quod in omnibus *Ammonii* editionibus legebatur: κ̀ ἡσυχία·

Καὶ κωφȣ̃ ξυνίημι κ̀ȣ̀ λαλέοντ©- ἀκȣ́ω.

putidum erat scioli alicujus commentum, qui ad κύματι κωφῷ expositionem (ἡσυχίῳ) referendam credidit. Certissime scribi debet ἡ Πυθία. Versus enim subjectus partem facit oraculi, quod sciscitanti Croeso respondit Pythia, & ab *Herodoto* conservatum est, L. I. c. XLVII. Scripturae differentiam & alia dedi ad *Herennium Philonem*. Κωφὴν σιωπὴν dixit *Heraclitus* Allegor. Homer. p. 481. *Muta silentia*, *Tibullus* IV. El. I. v. 130.

Quin largita tuis sunt muta silentia votis.

Corrige *Statium* Theb. II. 58.

Inde per Arcturum, mutaeque silentia Lunae,
Arva super populosque meat. ——— ———

Vulgata, *mediaeque*, longius discedit, neque tamen conjecturae me poenitet. Κωφὴν γαῖαν *Homerus mutam* dixit Il. Ω. v. 54. ἄναυδον *Moschion* in *Grotii* exc. e *Stobaei* Floril. p. 515. *Alciphron* in epistola MS. cujus copiam mihi fecit *Jacobus Valckenaer*: κ̀ οἱ κωφοὶ διανεύȣσι ἀλλήλοις τὸ ἐκείνης κάλλ©-· ἔτω γλῶσσα γίγνεται κ̀ τοῖς λαλεῖν μὴ δυναμένοις. Porro *Ammonius*, νῦν δὲ, ait, κωφὸς ὁ βεβλαμμέν©- τ̀ ἀκοὴν λέγεται

γεται. Notio certe vulgatiſſima ex alio fonte non manavit. Credibile, veteres dixiſſe: κωφὸς τὰ ὦτα. *Antiphanes* apud *Athen.* X. p. 450. F. poſuit κωφὴν ἀκοῆς αἴσθησιν, *conſtrictum auditus ſenſum*; ſicuti autem *Hippocrates* κώφωσιν ὀφθαλμῶν, ſic ὤτων κώφωσιν uſurpavit ſcriptor antiquiſſimus *Pempelus* Pythagoreus apud *Stobaeum* Tit. LXXVII. p. 461. v. 8. Obſervandum autem, hymnum in Mercurium, quem divino ore non indignum judicabat *Berglerus*, *Homero* tacite abjudicaſſe *Ammonium*: in eo enim hymno v. 92. κωφὸς de *ſurdo* uſurpatum reperies. Caeterum, quod in aliis linguis fieri adſuevit, in Graeca ſolemne, quae vocabula, in ſenſuum vitio indicando frequentata, ad rationalis mentis hebetudinem transferre amat. Eo uſu κωφὸς apud *Soph.* Ajace v. 928. & *Philodem.* Anthol. I. c. XXXI. ep. 5. Neque ſenſu multum diverſo, in epigrammate necdum, quod ſciam, edito, *Meleager*:

> Ὦ δύσερως ψυχὴ, παῦσαί ποτε· καὶ δι' ὀνείρων
> Εἰδώλοις κάλλους κωφὰ χλιαινομένη.

In MS. legebatur καλλευς. Κωφὸς *Pindaro rudis* & ab omni elegantiarum ſenſu alienus Pyth. Od. IX. v. 151.

> Κωφὸς ἀνήρ τις ὃς Ἡ-
> ρακλεῖ στόμα μὴ περιβάλλει.

Qui Herculem laudibus non evehat, nae *is* ἄμουσος & *ſtipes aliquis* cenſeri debet. In *Cebetis* tabula rem bene geſſit *Lamb. Bos* Obſ. Crit. cap. XXVII.

Ibid.

Ibid. Ὅμηρος, κύματι κωφῷ.] Verſus eſt ex Iliade Ξ. 16.

Ὡς δ' ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ

Quae in *Scholiis* ad iſtum locum leguntur, habentur etiam in *MS.* libro *Voſſiano*, ubi praeterea alterius *Scholiaſtae*, (ſive *Porphyrius* is ſit, cujus nomen frequenter notae praeferunt, ſive alius) adnotatio, quam integram hic exhibebo: Πορφύρῃ, ἀντὶ τοῦ μελαίνεται, ὡς τὸ πορφύρεος θάνατος, ἢ κατὰ βάθους κινεῖται. πορφύρῃ (L. πορφύρειν) γὰρ τὸ κατὰ βάθους μεριμνᾶν. Κωφῷ δὲ, τῷ ἀφώνῳ, τῷ μηδέπω παφλάζοντι. καὶ κωφὸν ὕδωρ, τὸ ἄροιζον. κωφὴν δὲ γαῖαν, τὴν ἀναίσθητον. τοῦτο δὲ Ἀττικοὶ μολίκυμα, Αἰολεῖς δὲ σκώληκα καλοῦσι. καλῶς δὲ μελαίνεσθαι φησὶ τὸ πέλαγος, τὸ μηδέπω ὕπαφρον γινόμενον ἐκ τῶν κυμάτων παφλαζόντων. Vir illuſtris in margine poſuit μωλίκυμα· calami fortaſſis errore; nam legendum κωλόκυμα, quod ab *Iſ. Voſſio*, non adducto tamen *Scholiaſta Homeri*, expoſitum in Obſerv. ad *Catullum* p. 228, 229. *Fluſtrum* quid ſit, inquirit *Salmaſius* in *Tertull.* de Pall. p. 139. ſeqq. Κωλόκυμα ante *Voſſium* tetigit *Caſaubonus* ad *Ariſtophanis* Equit. v. 689. ubi de homine, qui magno molimine nihil agebat.

Ὤθων κωλόκυμα, καὶ ταράττων, καὶ κυκῶν.

Apud *Polluc.* I. 109. prope accedit κῦμα κωφὸν ὑποκινεῖτο. *Homericum* autem κῦμα κωφὸν fuit inſtar teli communis, quo ad ſtabiliendam in iſta voce *ſilentii* poteſtatem pugnarent Grammatici. Multa notavit *Theon* ad *Arati* Prognoſt. v. 190. — κωφῆς ἁλός. Ducem quoque *Homerum* ſequitur *Apollon. Rhod.* IV. v. 153.

Κῦμα μέλαν, κωφόν τε καὶ ἄβρομον· ——

Orpheus Argonaut. v. 1101. —— κωφὰ δὲ πόντος

κάθ' —— *Placidis mare constitit undis.*

Lucret. II. v. 559. —— *ridet placidi pellacia ponti.*

Pacuvius in Chryse:

Flucti flaccescunt, silescunt venti, mollitur mare.

Theocritus Idyll. II. v. 38.

—— —— σιγᾷ μὲν πόντος, σιγῶντι δ' ἀῆται.

Haec propterea latius deduxi, ut lucem adderent imagini, quam *Marcus* expinxit in Evang. IV. 39. ubi divinae suae omnipotentiae nutu incitatas undas compescentem Jesum nostrum dicentem facit: πεφίμωσο· quo nil grandius cogitari potest.

CAPUT XV.

Λίπας & Λιπάς. Prius frequens apud Eurip. Ejusdem locus ex Ino, a Scaligero emendatus, cum Pind. comparatur. Λεπάς, *ostreum. leviter restituta Aristoteli scriptura.* Λῆμα & Λῆμμα *recte distingui.* Λῆμα *animi inpetus, interdum vitio vertitur, saepe in laude ponitur. Vetus epigramma corrigitur.* Ζηνὸς λῆμα *pro Jove.* Εὐλημματεῖν. Λημματιᾷν & Λημματίας. *Suidae locus e MS.*

Λίπας καὶ Λεπὰς διαφέρει. Λέπας μὲν γὰρ βαρυτόνως ἐστὶν ὄρους ἀπόσπασμα· Λεπὰς δὲ ὀξυτόνως, ὃν τῇ πέτραις

κεαις γινόμενόν τι ὄστρεον.] *Cyrillus* in Voc. acc. dist. Λέπας, ἡ λέπαδος, τὸ, *promontorium*. *Schol. Apollon. Rhod.* ad I. v. 1266. λέπη, τὰ ἀκρωτήρια τῶν ὀρῶν, a λέπος, nisi forte putes scribendum λέπα, τὰ, ex *Etymologo* p. 328. v. 25. qui ex *Euripidis* Oreste v. 24. adfert: Κιθαιρῶνος λέπας, *Cithaeronis jugum*. Monente *Eustathio* ad Il. Δ. p. 372. λέπας notat ὀρεινὴν τραχύτητα, ἐξ οὗ καὶ λεπταία χθὼν (apud *Eurip.* Hippol. v. 1248) τραχυικῶς ἡ ὀρεινή. Voce λέπας utuntur quidem alii, veluti in Anthol. IV. c. XII. ep. 74. VI. c. III. ep. 3. at inprimis delectatus est *Euripides*; & in Bacchis posuit λέπας Κιθαιρώνειον v. 1043. Adde Rhes. v. 921. Herc. Fur. v. 120. Androm. v. 295. *Idem* in Ino apud *Stobaeum* Grot. p. 159.

Ἴσω δὲ μηδεὶς ταῦθ' ἃ σιγᾶσθαι χρεών·
Μικρὸς γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἰδαῖον λέπας
Πρήσειεν ἄν τις. —— —— ——

Quem locum *Grotius Jacobo* admovit Epist. c. III. v. 5. Ἰδοὺ, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. In *Schol. Pindari* ad Pythion Od. III. v. 66. sub *Euripidae* nomine legitur: Μικροῦ γὰρ ἐκ λαμπτῆρος Ἴδαιον σέλας Πρήσειεν ἄν τις· ubi manifesta sunt temerariae manus vestigia. *Scaliger*, ut erat divino vir acumine, ad libri sui oram ita hunc versum emendabat:

Μικροῦ γὰρ ἐκ σπινθῆρος Ἰδαῖον λέπας
Πρήσειεν ἄν τις.

Tam sum persuasus, ita scripsisse *Euripidem*, quam qui planissime. Quid enim, si λαμπτῆρος retineas, adeo in hac ῥήσει reperias, quod mireris? Deinde, nisi

nisi legas σπινθῆρ@, minus videatur conveniens, hunc locum cum *Pindaro* contulisse:

—— πολλάν τ' ὄρει πῦρ ἐξ ἑνὸς
Σπέρμαι]@ ἐνθορὸν ἀΐστωσεν ὕλαν.

Ibi σπέρμα πυρὸς dicit σπινθῆρα, sive πυρὸς ἀποβολὴν. Ridicula quidem, sed in hanc rem non inutilis originatio *Etymologi* p. 724. v. 9. Σπινθῆρες, βολίδες καὶ ἀκοντισμοὶ πυρός· παρὰ τὸ σπεῖρα πεποίηται. Adscribam *Scholiastae Pindari* notam: ὥσπερ γὰρ, εἴ τις εἰς ὕλην πολλὴν σπινθῆρα βάλοι, οὐ μόνον ἐκεῖνο τὸ μέρ@, εἰς ὃ βέβληται, καταχαίεται, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ ὕλη συγκαταχαίεται. & in eam tum sententiam adfert verba *Euripidae*, satis demonstrans se eam vocem legisse, quam, a sciolis postea pessime mutatam, *Scaliger* restituit. Quum vero in hunc locum me demisi, paucis etiam altera *Ammonianae* observationis pars erit illustranda. Λεπὰς δὲ, inquit, ὀξυτόνως ἐν ταῖς πέτραις γινόμενόν τι ὄστρεον· *Cyrillus*, ubi supra: Λεπὰς, τὸ λεπάδ@, ἡ, *genus ostrei. Suidas* MS. Λεπὰς δὲ, κογχυλίου εἶδ@ —— : Ἀριστοφάνης παρ' ἀπόνοιαν· ὥσπερ λεπὰς πέτρα, οὕτως ἡ γραῦς τῷ μειρακίῳ. Recentiores πατέλλιδας, *patellas* nuncuparunt. ita legendum videtur in *Schol. Opp.* ad Hal. I. v. 138. Λεπὰς firmiter petris adhaerescit, & non nisi post multa conamina ferro σχίζεται ἀπὸ τῆς πέτρας, uti scribit *Aelianus* Hist. An. VI. c. LIV. Nativa pulcritudine *Theocritus* Idyll. I. v. 42.

Φαίης κεν γυίων νιν ὅσον σθέν@ ἐλλοπιεύειν.

Vide *Hesych.* in Λεπαδοδόρπ@· & *Aristot.* Hist. Anim. IV. c. IV. & cap. XV. ubi facete admodum πάντα,

in-

inquit, τὰ ὀστρακώδη γίνεται αὐτόματα ἐν τῇ ἰλύϊ, & quidem περὶ τὰς σήραγγας τῶν πετριδίων αἱ λεπάδες· quod mox addit, ὄστρεα φύεσθαι, τὰ μὲν ἐν τοῖς τενάγεσι, τὰ δὲ ἐν τοῖς πυελώδεσι τόποις· id leviter corrigendum est, legendo: τὰ μὲν ἐν τοῖς τεναγώδεσι, τὰ δὲ ἐν τοῖς πηλώδεσι τόποις. *Hesychius:* Τεναγώδεσι τόποις, ἔνθα ὀλίγον ὕδωρ. *Ostrea Lucilius* dixit Satirar. IX.

— *Limum ac coenum sapere ipsum.*

Alia notavit Ill. *Ez. Spanhemius* ad *Aristoph.* Plut. v. 1097.

Λῆμα καὶ Λῆμμα διαφέρει. Λῆμα μὲν γάρ ἐστι, δι' ἑνὸς μ, τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς· Λῆμμα δὲ διὰ δύο μμ, τὸ λαμβανόμενον.] Diversae originis & potestatis vocabula discernunt etiam *Etymologus*, *Moschopulus*, περὶ σχεδῶν p. 167. & *Spanhemius* ad *Aristoph.* Nub. v. 456. Alii, quos inter *Hesychius* & *Suidas*, differentia non animadversa, talia ad λῆμα referunt, quae non possunt nisi ad Λῆμμα pertinere, frequentissime apud *Demosthenem* obvium. Saepius librariorum incuria hasce voces permutavit, quod erudite a *Graevio* ostensum ad *Luciani* Soloec. T. II. p. 739. *Ammonius* λῆμα reddidit τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς· quod commode interpreteris, *animi inpetum.* Sic θάρσος, *Ammonio* dicitur ἡ ἔλλογος ὁρμή· *Schol. Hom.* ad Il. E. v. 2. & *Eustathio* τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς. Eleganter *Longinus* de Sublim. Sect. VII. §. 4. φύσει γάρ πως ὑπὸ τ' ἀληθοῦς ὕψους ἐπαίρεταί τε ἡμῶν ἡ ψυχή, καὶ γαῦρόν τι παράστημα λαμβάνουσα, πληροῦται χαρᾶς καὶ μεγαλαυχίας. Sicuti autem animus ad virtutem flecti potest,

& ad vitia etiam detorqueri, utrique indicando λῆμα Tragicis inprimis inserviit, & talia semper adjecta habet, quae ejus significatum designent. *Detestandam* Clytemnestrae in parente contrucidando *audaciam*, μητρῷον λῆμα vocat Orestes in *Soph.* Electr. v. 1429. *vehementem iracundi pectoris inpetum*, βαρύθυμον ὀργὰν καὶ λῆμα φρενῶν *Eurip.* in Medea v. 176. Quod ita expressit in cognomini Dramate *Neophron* in *Stob.* Florileg. *Grot.* p. 107.

κάτισχε λῆμα καὶ σθένος θεοστυγές.

Similes usus apud *Euripidem* creberrimi. Non minus frequenter in laude ponitur. *Heliodor.* X. p. 498. *Theagenes* ἀνδρείῳ τῷ λήματι κινδυνεύων, *generoso animi inpetu motus.* & IX. p. 438. utrobique etiam perperam λήμματι vulgatur. Confer *Aristoph.* Ranis v. 615. *Euripid.* Rhes. v. 245. Hippol. v. 206. Quae omnia mihi persuasere, emendandum vetus epigramma apud *Demosth.* pro Corona p. 353. C. quo publicis laudibus celebrantur, qui in praelio occubuerant:

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ δείματος οὐκ ἐσάωσαν
Ψυχάς, ἀλλ' αἴδην κοινὸν ἔθεντο βραβῆ.

Non me fugit, Scholiasten δείματος exposuisse φόβου, ὃ εἶχον ὑπὲρ τῆς πατρίδος· perquam tamen mihi fit credibile, olim scriptum fuisse:

Μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ λήματος ——

Qua erant praestanti virtute, strenue pugnantes. Pindarus junxit λημά τε καὶ δύναμιν Nemeon I. v. 87.

87. Ibid. III. v. 132. ἀεθλοφόρϛ λήμαῖ ἕνεκεν· sicuti Telemachus pulcra periphrasi apud *Homerum* ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο, Coronis *Pindaro* dicitur λῆμα Κορωνίδος Pythion Od. III. v. 43. ubi in Scholiis male λῆμμα scribitur. similiter Ζηνὸς λῆμα in epigrammate *Meleagri* inedito.

Ἐῤῥίφθω σοφίας ὁ πολὺς πόνος· ἓν μόνον οἶδα
Τϛθ', ὅτι καὶ Ζηνὸς λῆμα καθεῖλεν ἔρως.

In alio *Ejusdem* epigrammate:

Καὐτὸν ἀπ' Οὐλύμπϛ Ζῆνα καθεῖλεν ἔρως.

A λῆμα descendunt λημαπιᾶν & εὐλημαπεῖν· quorum posterius in deperdita Tragoedia adhibuerat *Aeschylus* teste *Hesychio*: Εὐλημαπεῖ, λήμαῖ καὶ ἀνδρείας εὖ ἔχει· Αἰσχύλος Κερκύωνι σατυρικῷ. In *Aristophan.* Ranis v. 497.

—— —— λημαπιᾷς κἀνδρεῖος εἶ.

Alterius lectionis, quae in antiquis libris fuerit, λημαπίας, ad formam τολμητίας, & similium, meminit etiam *Suidas*, cujus locum auctiorem ex optimo Codice exhibebo: Λημαπιᾷς. λῆμά ἐστι τὸ φρόνημα· λημαπιᾷς ἂν μεγαφρονεῖς· λέγεται δὲ καὶ χωρὶς τοῦ ι λημαπίας, ὁ μεγαλόφρων καὶ ἰσχυρός. Quae sequuntur optime, ab iis quae praecesserant, sunt separata: Λημαπίας, φρονηματίας, γεννάδας. Conf. *Hesychius.*

CAPUT XVI.

In Ammonii scripturam inquiritur. Λήϊτον ἀμφεπένοντο *Sciolum sapiunt. Cur Grammat. verba* Λειτουργεῖν & Λιτουργεῖν *secernat?* Λεῖτον, λήϊτον, λάϊτον. *Postremum restituitur Hesychio.* Λιτουργεῖν, *maledicere.* Λιτουργὸς *in jambis Simonidae.* Φανὸς *apud Recentiores* λυχνοῦχον & λαμπτῆρα, *apud Veteres* λαμπάδα *denotabat.* Φανὸν & Πανὸν *in libris non discerni.*

Ληιτουργεῖν διὰ τοῦ η, καὶ Λιτουργεῖν διὰ τοῦ ι διαφέρει.] Primum ex *Didymi* commentario hic adferuntur sequentia: Ληιτουργεῖν, τὸ τῷ δήμῳ ὑπηρετεῖν· λῆιτον γάρ φασι τὸ δημόσιον. —— Λήϊτον ἀμφεπένοντο. Postrema unde sint desumta, difficulter dici poterit; Vir quidam Eruditissimus Λήϊτον ἀμφεπένοντο nuspiam legi, & *Ammonio* inserta fuisse suspicabatur ab inepto interpolatore, cui vocabulum δήμῳ ridicule in memoriam revocaverit *Hom.* Il. Φ. v. 203. —— ἀμφεπένοντο Δημὸν ἐρεπτόμενοι &c. Ingeniosa Peritissimi judicis conjectatio primum hic locum postulabat, cui non parum momenti addit *Phavorinus*, qui, ubi hanc *Ammonii* notam descripsit, Λήϊτον ἀμφεπένοντο intacta praetermisit. Si quis interim haecce tueri velit, & illorum locorum numero adscribenda judicet, quorum auctores ignoremus, non intercedam, certus interim hanc *Ammonii* notam data opera ab otioso homine fuisse depravatam, quod miror *H. Stephano* non animadversum in Thes. Indice, ubi hujus loci fecit mentionem. Noli quaeso dubitare, quin *Ammo-*

monius ita ſcriptum reliquerit: λειτουργεῖν διὰ τοῦ ει, καὶ λιτουργεῖν διὰ τοῦ ι διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ λειτουργεῖν. ſi aliter cenſeas, nulla tibi diſtinctionis conſtabit ratio. λειτουργεῖν vulgaris eſt & ubivis obvia verbi forma; ejus loco *Ammonii* aevo pronuntiaſſe videntur λιτουργεῖν· hoc temere fieri admonuit, atque ι & ει, vocum diſtinctioni ſaepe inſervientia, minime confundenda, plus ſemel monſtravit. Id vero magis dubium videri poſſet, ſcripſeritne Noſter λήϊτον γάρ φασι τὸ δημόσιον· an vero & hic λεῖτον poſuerit. Si prius eligas, id, quamvis a communi lege remotum, & ex dialecto ortum, adſerendae verbi λειτουργεῖν poteſtati ab *Ammonio* adferri potuit: *Etymologus* & *Cyrillus* in Lex. ad v. λειτουργός· —— τὸ γὰρ πρυτανεῖον, ἤγουν τὸ δημόσιον, λήϊτον ἐκαλεῖτο. Notus eſt & ab aliis productus *Herodoti* locus, qui vocis uſum Achaeis proprium tribuit VII. c. 197. λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί· *Thomas M.* in λειτουργὸς ad ſcripturam ſuo jam tempore in *Ammonio* corruptam, adhaeſit. Huc refer etiam gloſſas *Heſychii*: λαϊτῶν, τῶν δημοσίων τόπων & λάϊτον, τὸ ἀρχεῖον· ſic legendum pro λάϊπον· cui ordo etiam literarum repugnat. Sin vero malueris pro λῆτον in noſtro loco λεῖτον· habebis, praeter analogiam, quo ſententiam confirmes, *Ulpianum* ad Leptineam *Demoſthenis* p. 162. C. λεῖτον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον· ὅθεν λειτουργεῖν, τὸ εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι ἔλεγον· ὅθεν καὶ λεία λέγεται, ἡ παρὰ τῶν πολεμίων εἰς τὸ κοινὸν τῶν διαρπαζόντων ὠφέλεια. quae quamvis omnia adſenſum non mereantur, id quod res erat, abunde oſtendunt. Alterum denique, quod a λειτουργεῖν ſecernit, λιτουργεῖν, mon[...]te *Ammonio*, ſignificat

 κα-

κακὰ λέγειν. Vellem, usum in hac librorum veterum penuria ni fallor rarissimum, Antiqui Scriptoris loco nobis adsertum tradidisset. *Phavorinus* λιτεργεῖν ex *Ammonio* in Lexicon suum recepit; in vocabulis acc. dist. λιτεργεῖν, *maledicere*. & in Ind. *Henr. Stephani*, qui ex *Hesychio* ibidem adscripsit: λιτέργον, κακέργον. Id ex prava librarii pronuntiatione traxit originem, & nulla potest ratione pro recentioris Graeciae vocabulo cum *Salmasio* haberi. Mutatum in λιτεργὸν rei nostrae commode inservit. Desumptum est ex *Simonidis* Jambis, in quibus acer μισόγυνος foeminarum genealogiam contexuit non illepidam. Primam Deum dicit creasse ex setosa sue sordidam, ex dolosa vero vulpecula callidam, maledicam ex cane.

Τὴν δ' ἐκ κυνὸς λιτεργὸν, αὐτομήτορα,
Ἣ πάντ' ἀκοῦσαι, πάντα δ' εἰδέναι θέλει,
Πάντη δὲ παπταίνουσα, καὶ πλανωμένη
Λέληκεν, ἢν καὶ μηδέν' ἀνθρώπων ὁρᾷ.

Hosce versiculos propter singularem venustatem integros descripsi. λιτεργὸν vulgatur apud *Stobaeum* p. 434. v. 51. atque id etiam exhibuit *Radulphus Wintertonus* in Poët. Min. Gr. Neque erat causae, ob quam ab hac lectione sibi recedendum existimaret *Grotius*.

Λυχνοῦχον καὶ λαμπτῆρα φασὶ τὸν νῦν φανόν· φανὸν δὲ τὴν λαμπάδα.] Egregiam *Nunnesii* emendationem non dubitavi in textum recipere. Ad corruptam scripturam accedit *Thomae M.* nota: Λυχνοῦχον καὶ λαμπτῆρα φασὶ· φανὸν δὲ τὴν λαμπάδα. quae ad eandem rationem vi-

videntur emendanda. Nam si vel in depravatum *Ammonii* Codicem inciderit, ipsum notissimam distinctionem ignoravisse, vix fit credibile. *Laternam* quam veteres λυχνοῦχον & λαμπτῆρα, recentiores φανὸν nuncupabant. Saepius ad hanc rem citatus *Athenaeus*. *Schol. Soph.* Aj. v. 289. λαμπτῆρες, οἱ κατὰ τὴν οἰκείαν (L. οἰκίαν) φαίνοντες λύχνοι. *Galenus* Gloss. *Hippocr.* λαμπτὴρ, ὃν οἱ πολλοὶ φανὸν ὀνομάζουσιν. *Timaeus* Lex. Plat. λαμπτῆρ, φανός. Eadem voce ad λυχνοῦχος utuntur *Hesychius* in v. *Idem* in φανόν. — Ἀττικοὶ τὸ λυχνοῦχον ἐκάλουν, ὃ (ὃν) ἡμεῖς νῦν φανόν. qui locus ad *Ammonium* inprimis facit. *Schol. Aristoph.* ad Acharn. v. 936. λυχνοῦχον, ὃν λέγομεν φανόν. ἢ λαμπτῆρα ita videtur distinguendum. At veteres voce φανὸς non *laternam*, sed *facem* sive *taedam*, λαμπάδα designabant. *Phrynichus* p. 12. φανὸς ἐπὶ τοῦ λαμπάδος, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ τοῦ κερατίνου λέγε· τοῦτο γὰρ λυχνοῦχον. ita Editio *Vascos.* & *Thomas M.* Consentit *Silenus* Glossographus apud *Athen.* XV. p. 699. E. Ἀθηναίους λέγειν τὰς λαμπάδας φανούς. Quod scribit *Ammonius*, Tragicos Πανὸς, Comicos vero φανὸς usurpasse, id in libris observari non solet. Πανὸς in *Athenaeo* aeque tribuitur *Menandro* & *Diphilo*, quam *Aeschylo*, in cujus Agamemn. v. 292. hodie legitur φανὸν, quod in πανὸν mutandum censuit *Stanleius*. Obnititur *Schol. Aristoph.* ad Pacem v. 841. qui promiscuum utriusque formae usum Tragicis adscribit.

Caput XVII.

Emendantur Orpheus, Dionyſius Siculus, Heſychius, & Euphorion. Varia lectio e Sophoclis Schol. profertur.

Μανία μὲν ἐστιν ἔκστασις λογισμοῦ· λύσσα δὲ ἐπιτεταμένη μανία· οἶστρος δὲ μανιώδης ἐπιθυμία.] λύσσα, *rabies*, de cane eximie ſolet uſurpari. Eam in rem legi poſſunt *Euripid.* Bacch. v. 975. *Apoll. Rhod.* IV. 1393. *Schol. Theocr.* ad Idyll. X. v. 70. *Schol. Hom.* ad Il. X. v. 70. Ab auctoris manu deflexit v. 908. in Argonaut. *Orphei*

Λύσσαν ἐπιπνείουσα ὑπὲρ γαλινοῖς σκυλάκεσσιν.

Commode reſtitues:

Λύσσαν ἐπιπνείουσα ἐπ' ἀργαλέοις σκυλάκεσσιν.

Nemo ignorat *Homeri* κύνας ἀργούς. Hinc ad homines traducta vox, *rabidum furorem* dicit: *Ammonio* λύσσα vocatur ἐπιτεταμένη μανία. Morbi vim & gravitatem adjecta plerumque declarant, λύσσα κρατερὴ *Hom.* Il. I. v. 239. *Timaeus Locrus* de anim. mund. p. 562. λύσσαι οἰστρώδεες· *Eurip.* Oreſte v. 846. θεομανεῖ λύσσῃ. & v. 270. μανιάσιν λυσσήμασι. *Dionyſius Siculus* λύσσαν ἀχύνετον apud *Schol. Apoll. Rhod.* III. v. 530.

Πλαζομένοις ἐνὶ λύσσαν ἀχύνετον ἧκα βαλοῦσα.

Re-

Reposui ἐνὶ pro ἵνα· profuit mihi *Rutgersii* conjectura, τινὰ corrigentis, Var. Lect. II. c. 20. Plura dabit Vir Eruditiss. in Miscell. Obs. Vol. VI. p. 587. & seqq ubi, qui adsertur *Hesychius*, *Sophoclis* scripturam nobis repraesentat. τὴν ἐδργίαν μανίαν, inquit *Hesych.* φοιτὸν ἔλεγον, τουτέστι τὸν μεθ' ὁρμῆς μεμηνότα. Haec in eam te sponte ducent cogitationem, in quam ego incidi, considerata altera *Hesychii* nota: - φίζοι, Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν δυσωδῶν· Jubente literarum serie dubitanter φοίζοι emendat *Palmerius*. Tu mecum lege φοίτοι, Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν λυσσωδῶν· Cave credas ad receptam scriptionem quidquam facere *Schol. Soph.* ad Ajac. v. 333. Διαπεφοιβάσθαι·] ἐκμεμηνέναι παρὰ τὸν φοῖτον· ἢ ἀπὸ τῶν φοιβωμένων κ. τ. λ. Qui non viderit, priora verba ἐκμεμηνέναι παρὰ τὸν φοῖτον· olim ad aliam lectionem διαπεφοιτάσθαι pertinuisse, is hercle vero nihil viderit. A φοῖτος, φοιταλέος, id est λυσσώδης· Jo vaga & oestro percita apud *Moschum* in Europa v. 46.

φοιταλέη δὲ πόδεσσιν ἐφ' ἁλμυρὰ βαῖνε κέλευθα.

Euphorion, apud *Schol. Apoll. Rhod.* IV. 55.

φοιταλέος διὰ πᾶσαν ἄδην ἐπάτησε χθόρνῳ.

Vocabulum ἄδην, sive ἄδην, quod apud *Phavorin.* extat in φοιταλέην, nihil hic dicit. proclivi emendatione & vera *Euphorionis* versiculum emaculabis scribendo:

φοιταλέος διὰ πᾶσαν ἄλην ἐπάτησε χθόρνῳ.

Per totum erroris tempus furibunde vagabatur.

CAPUT XVIII.

Μισήτη, *libidinosa.* *Virosae*, Θηλύτεραι γυναῖκες. *Suidas emend.* Μισῆται *illicita Venere famosae: quales* Ἄννιον & Βιτίω. *Asclepiadae epigramma tentatur.* Νάννιον, *scorti nomen. Is. Vossii conjectura in Theocr. fistula.*

Μιστητὴ καὶ Μιστήτη διαφέρει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.] Si scribatur & pronuntietur Μισήτη, vocabulum significat τὴν καταφερῆ πρὸς συνουσίαν, monente, quem hic rursus sequitur *Noster*, *Tryphone*. *Cyrillus* in voc. acc. dist. Μισήτη, *libidinosa.* Eundem usum tradiderunt *Suidas*, *Hesychius*, *Etymologus*, *Thomas M.* & alii, quorum plerique, istius quae hic adnotatur, differentiae non videntur habuisse rationem. *Sophronem* & *Cratinum* voce usos constat ex *Eustathio* ad Odyss. K. p. 386. Conf. *Pantinus* ad *Apostol.* Prov. Cent. XV. 69. *Pollux* VI. 189. a Comicis μισητὴν dictam notat τὴν μάχλον· *nimis in Venerem pronam.* *Achilles Tatius*: VIII. p. 461. γυναῖκα μάχλον καὶ πρὸς ἄνδρας ἐπιμανῆ, *mulierem libidinosam* vocat & *virorum adpetentem.* cujuscemodi mulieres in primis odiosae:

Hanc volo, quae non volt: illam, quae volt, ego nolo.
Vincere volt animos, non satiare Venus.

Homero caste θηλύτεραι γυναῖκες dicuntur Il. Θ. v. 520. *Schol.* αἱ πρὸς τὰ ἀφροδίσια καταφορώτεραι· quas *virosas* Latine dixeris. *Afranius* in Divortio.

— *sicca*

——— ——— — *ficca*, *fana*, *fobria*,
Virofa non fum, ——— ——— ———

Hinc liquet, quam facile vocabulum μισίτη in eum potuerit fenfum flecti, quem *Suidas* memorat: μεταφορικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀπληστίας κατὰ τροφὴν τίθεται ἡ λέξις· ita legendum pro τροπὴν, fuadet etiam *Hefychius*. Notum illud *Catulli: Es inpudicus, & vorax & helluo.* Non aliam ob rationem fcortum Λαίσιος dicebatur. Iftas vero mulieres eximie μισήτας adpellaffe videntur, quae illicita Venere erant famofae. *Cratinus* apud *Hefychium*, emendante ante alios *H. Stephano*:

Μισῆται δὲ γυναῖκες ὀλίσβοισι χρήσονται.

Euftathius l. c. §. 36. τὸ μισεῖν ——— ἡ κωμικὴ σεμνότης ἐπὶ μίξεων ἔθετο ἀσέμνων· Ἀριστοφάνης γοῦν μισητέαν ἐπὶ καταφερείας ἔφη, ἤγουν ῥοπῆς ἀρχέτου τῆς περὶ μίξεις. fcribe μισητίαν ex *Ariftoph.* Av. v. 1621. ubi vide *Schol.* & ad Plut. v. 990. *Ez. Spanhemium*. Dubito, fitne hic ufus reftituendus in *Afclepiadae* epigrammate, Anthol. L. VII. ep. 25. pag. 587. Quo melius poffit hac de re judicari, adfcribam Poëtae verba:

Αἱ Σάμιαι Βιττὼ καὶ Ἄννιον εἰς Ἀφροδίτης
  Φοιτᾶν τοῖς αὐτῆς οὐκ ἐθέλουσι νόμοις·
Εἰς δ' ἕτερ' αὐτομολοῦσιν ἃ μὴ καλά. Δεσπότι Κύπρι
  Μίσει τὰς κοίτας τὰς παρὰ σοὶ φυγάδας.

Jof. Scaliger Latine reddidit:

Am-

Annion & Bitto Samiae genitalia nolunt
Legitimo Veneris gaudia jure ſequi.
Transfugiunt tantum ad praepoſtera. Ne tibi gratus
Sit coitus ſancti transfuga, Cypri, furor.

Non diffiteor, receptam lectionem, ſenſum, quem *Scaliger* expreſſit, facilem admittere, ſed vis & ſententia poſtulare videntur in ultimo verſu:

Μισήτας κοίτας τὰς παρὰ σοὶ φυγάδας.

in quas pronae ruebant, εἰς δ' ἕτερ' αὐτομολοῦσιν ἃ μὴ καλά. Haec lectio caſtas monachi aures offendit, &, uti alibi, data opera priſtinam verſiculi ſcripturam mutavit *Planudes*. Praeterea ſuſpicetur quis pro Ἄννιον legendum Νάννιον· quod ſcorti nomen erat in *Menandri* Colace apud *Athenaeum* XIII. p. 587. E. & in *Theophili* Philaulo ibid. F. ὑποκορισμὸν pro Νανναὶ· Mimnermus Καίετο μὲν Ναννοῦς ὑπὸ, ibid. p. 598. A. Ego tamen Ἄννιον non ſollicito. In *Theocriti* Fiſtula *Salmaſius* edidit:

Στήτας οἶστρε σαέττας.

Schol. MS. Φασὶ γὰρ, ὅτι ἡ Ὀμφάλη οἶστρον εἶχε πολὺν περὶ τὸν Πᾶνα. Nomen σαέττας varie tentat in notis MSS. *Is. Voſſius*. Prae aliis haec conjectura placebat, qua legi poſſe ſuſpicabatur:

Στήτας οἶστρε μισήτας.

Si cui id minus videatur commodum, in me culpam transferat, qui temere *Voſſii* ſuſpicionem in lucem produxerim.

CA-

Caput XIX.

Ναὸν olim etiam dictum fuisse Ἔνναον. Ἐνναίειν *in Suida reponitur.* Σηκὸς *septum, eximie statuarum. Deos* εἰνοδίους *sepimine consecratos viatoribus moram objecisse. Genuina scriptura Theocrito vindicata.* Σηκὸς *de Heroum sacellis. Istius cultus origo. Christianorum consuetudo a Gentilibus derivata. Euagrius tentatur, & Gregorii Nazianz. carmen.*

Ναὸς καὶ Σηκὸς διαφέρει. ὁ μὲν Ναός ἐστι θεῶν· ὁ δὲ Σηκὸς ἡρώων.] *Thomas Magister*, qui toties *Ammonium* descripsit, nuspiam tamen ejus fecit mentionem; & ut furta sua tegeret, ad hanc, quae prae manibus est, differentiam adferendam *Pollucem* testem advocare non dubitavit. Ναὸς usu primario *domicilium* dicit. *Clinias* observat καὶ τὸν ναὸν ποτὲ εἰρῆσθαι ἔνναον, (ita lego pro ἔνναιον) διὰ τὸ ἐνναίειν ἐν αὐτῷ τοὺς θεοὺς, apud *Schol. Apoll. Rhod.* II. v. 1087. Id verbi Ἐνναίειν *Suidae* restituendum, ubi vulgo libri praeferunt: Ἐναύειν, τὸ ἱκετεύειν πρὸς τοῖς ναοῖς. Ab hac generaliori notione Ναὸς in istam significandi proprietatem devenit, quae vulgo obtinet. Pari ratione σηκὸς *septum* qualecunque, sed eximie partem templi interiorem, sive istud septum denotare coepit, quo Deorum simulacra concludebantur. *Suidas:* Σηκὸς, ὁ ἐνδότερος οἶκος τοῦ ἱεροῦ, ναοῦ, οἶκος, τάφος. Probem legi: ὁ ἐνδ. τόπος τοῦ ἱεροῦ ἢ ναοῦ· Ridicula quidem, verum tamen vetusti moris index *Schol. Hom.* nota ad

Il. Θ. v. 131. originem vocis σηκὸς repetentis ἀπὸ τοῦ ἵςασθαι ἐν αὐτῷ τὰ ἀγάλματα. Oportune *Apoll. Rhod.* IV. v. 1284.

> Ἢ ὅταν αὐτόματα ξόανα ῥέῃ ἱδρώοντα
> Αἵματι, ϗ μυκὴ σηκοῖς ἔνι φαντάζωνται.

Usum a *Tan. Fabro* ad *Anacreont.* Od. V. p. 125, 126. indicatum, veterum locis egregie confirmavit *Des. Heraldus*, ad *Arnob.* L. VI. p. 234. In viis Deorum statuae σηκοῖς septae fuerunt & inclusae. *Apuleius* in initio Florid. *religiosam moram viatori objecerit —— colliculus sepimine consecratus. Nicander* in Georgicis apud *Athen.* XV. p. 684. D, *flores &c.*

> Δρέψας, εἰνοδίοισι θεῶν παρακάββαλε σηκοῖς,
> Ἢ αὐτοῖς βρετάεσσιν. —— —— ——

Priapum in *Theocrit.* epigr. IV.

> Σακὸς δ' εὖ ἱερὸς περιδέδρομεν·

Salmasio non succurrebat hic usus, dum ad Consecrat. Templ. in ag. Her. p. 64. vetusti Cod. lectioni, Ἕρκος δ' εὖ ἱερὸν π. vulgatam postponebat. Σακὸς sive Σηκὸς est ἕρκος, *la balustrade*. Id ipsum pro Deorum templo fuisse usurpatum non est quod dubitemus: loca producere nihil attinet. Eximie *heroum templa* sive potius *sacella*, σηκοὶ secundum Grammaticos vocabantur. Huc pertinent *Euripidae* bina loca, a Cl.

Cl. *Arnaldo* producta Animadv. I. c. I. Σηκοὺς Τροφωνίου & θαλάμας Τροφωνίου permutat *Eurip.* Jon. v. 300, & 394. Illustriorum hominum sepulcra *septo*, σηκῷ cingebuntur. *Nicarchus* Antholog. III. c. I. epigram. I.

Αὐτὸν ἔχουσι θεοὶ, σῶμα δὲ σηκὸς ὅδε.

Hinc petenda videtur ratio, cur in σηκοῖς culti fuerint, qui ob praestantiora merita post obitum in Deos referebantur. Istaec religio ad Christianos etiam homines, a prisca simplicitate sensim delapsos, pervasit. Hi summum Deum augustioris moliminis templis, ejus veluti internuntios, heroas, excellenti morum puritate claros, sacellis honorare coeperunt. Superstitioni originem praebuere martyrum reliquiae, maxima cum cura custoditae, & in σηκοῖς, eum in finem in templorum recessu primum constructis, repositae. Hujus antiquitatis studiosis rem non ingratam me facturum arbitror, si uni & alteri loco hac opera medicinam fecero. *Euagrius* Hist. Eccles. II. c. III. ἔσω δὲ τοῦ θόλου πρὸς τὰ ἑῷα διαπρεπής ἐστι σηκὸς, ἔνθα τὰ πανάγια τοῦ μάρτυρος ἀπόκειται λείψανα ἔν τινι σορῷ τῶν ἐπιμήκων, μακρὰν ἔνιοι καλοῦσιν, Quae ultima μακρὰν ἔ. κ. obscura videntur *Valesio* & medelae indiga. Ego vero, si id aliorum cum bona venia possit fieri, ista: μακρὰν ἔνιοι καλοῦσι ab exscriptore in textum introducta fuisse censeo. Videlicet in Codice suo studiosi hominis hanc observationem repererat μάνδραν ἔνιοι καλοῦσιν, quae, quum ad vocem σηκὸς pertinerent, ineptulus ille leviter mutata post ἐπιμήκων inseruit: Ubi-

vis autem σηκὸς a Grammaticis μάνδρα exponi ſolet. Ad id, quod modo dicebam, in Anecdotis *Muratorii* Carmen XVII. *Gregorii Nazianzeni* peroportunum eſt:

Εἰς δόμος, ἀλλ' ὑπένερθε τάφος, καθύπερθε δὲ σηκὸς,
 Τύμβος δειμαμένοις, σηκὸς ἀεθλοφόροις·
Καὶ ῥ' οἱ μὲν γλυκερὴν ἤδη κόνιν ἀμφεβάλοντο,
 Ὧν σὺ μάκαιρα δάμαρ Ἀμφιλόχου Λιβίη,
Κάλλιμέ θ' ἡρώων Εὐφήμιε· τοὺς δ' ὑπόδεχθε
 Μάρτυρες ἀτρεκίης, τοὺς τ' ἔτι λειπομένους.

Levibus maculis ſublatis adſcripſi epigramma, ad eum modum, quo legi debere videbatur.

CAPUT XX.

Voces Ναυαγία *&* Ναυάγιον *a Grammat. diſcerni. Prius naufragium, alterum navis fragmina notat. Ejecta*, τὰ ἐκβρασθέντα. *Differentia Vett. uſu confirmatur. Achillis Tatii locus turbatiſſimus redigitur in ordinem.* Νηὸς διαφθορά. Ναυφθορίη. Ναυάγια, *naufragia. Interpretes in biſce frequenter errare. Emendantur Schol. Pindari, Longinus, & Euripides.* Ῥῶπες, *dumeta.*

Ναυαγία μέν ἐστιν αὐτὴ ἡ τῆς νηὸς διαφθορά. Ναυάγιον δὲ τὸ ἐξ αὐτῆς ἐκβρασθέν.] Diſcrimen agnoſcunt *Scholiaſtes Thucydidis*, *Kuſtero* ad *Suidam* citatus, *Schol. Aeſchyli* ad Perſ. v. 418. &, qui propius accedit ad *Amm. Thomas Mag.* Ναυαγία, συντριβὴ τῆς νεώς.

νεώς. — Ναυάγια πληθυντικῶς ἐπὶ οὐδετέρου, τὰ ἐξ αὐτῆς ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐκβρασθέντα. Optime finivit *Moschopulus:* Ναυαγία ἡ θραῦσις τῆς νεώς. Ναυάγια δὲ τὰ τμήματα αὐτῆς τὰ ἀπὸ τῆς ναυαγίας. Ipsum *navifragium* ναυαγία; at ναυάγια, *fractae navis tabulae*, sive τὰ ἐκβρασθέντα, *ejecta*, ναὸς ἔκβολα *Euripidae* in Helena v. 1230. Novi veteris Scriptoris locum, in quo cum legatur: *Qui ejecta nave quid rapuit*, scribendum censeo: *Qui ejecta navigii rapuit.* ut ejecta navigii sint τὰ ἐκβρασθέντα. namque *coortis naufragiis*, uti pulcre scribit *Lucret.* II. v. 552.

Disjectare solet magnum mare transtra, guberna,
Antennas, proram, malos, tonsasque natantes.

Ναυάγιον vero & Ναυαγίαν nunquam promiscue a Graecis scriptoribus fuisse usurpata, haud facile dixero; & inter alia, quae contrarium suadeant, pauca dedit *H. Stephanus* Thes. T. II. p. 998. Clarissime distinguunt, qui curatiorem scribendi legem sibi fixerant, & id Grammaticorum fidem liberat. Paucis defungar, quae hanc rem in clara luce collocent, & postea usui sint futura. *Lucianus* Verae Histor. I. p. 665. τερπόμενοι πρὸς τὰ ναυάγια, L. II. p. 685. ναυαγίᾳ χρησάμενοι. *Herodotus* L. VIII. c. XII. οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφέροντο ἐς τὰς Ἀφέτας, & eodem in capite: ἀναπνεῦσαι — ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος. *Achilles Tatius* L. III. p. 201. ἐπεὶ ἐν τῇ ναυαγίᾳ περιεπέσαμεν, & p. 203. κίστη τῷ ναυαγίῳ καθ' ἡμᾶς τῷ ῥῷ κομισθεῖσα. *cista in tabula naufraga secundo flumine ad nos devoluta.* Ejusdem locum turbatissimum sane L. VI. p. 379. pristino ordini & nitori

 ANIMADVERSION. AD

reſtitutum adponam: φέρε πάντα τιμῶμεν αὐτοῦ τὰ ναυάγια, καὶ ξύλον ἐκ ναυαγίας τῇ γῇ προσπεσὸν ἐλάμβανον, τάχα, λέγουσα, Θέρσανδρος ἐπὶ ταύτης τῆς νηὸς ἔπλει. Πόσους καὶ ἄλλους ἔθρεψα νεναυαγηκότας; πόσους ἔθαψα τῆς θαλάσσης νεκρούς; εἷς δὴ καὶ οὗτος κ. τ. λ. Ad hanc formam concinnata oratio, aſtutae mulieris in Therſandro dolis lactando calliditatem clarius patefacit. Quod autem *Ammonius* ναυαγίαν reddidit νηὸς διαφθοράν, obſervari poteſt, utrumque permutaviſſe *Demoſthenem* contra Phormion. p. 586. C. ναυαγίαν vocans, quod ſuperius dixerat διαφθοράν nam ubi editur: ὅθεν καὶ ἡ διαφορὰ τῇ νηὶ συνέβη, ſcribendum διαφθορά, quod interpretem fugiſſe non videtur. Ναυφθορίην dixit *Statyllius* Anthol. III. c. XXII. ep. 17. Ναυάγιον, *tabula naufraga. Euripides* Helena vſ. 514.

Κρύψας ἐμαυτὸν, εἶμι πρὸς ναυάγια.

Ib. v. 429 — ναὸς ἐκβόλοις ἀμπίσχομαι.
& v. 1398.

Πέπλους δ' ἀμείψας ἀντὶ ναυφθόρου στολῆς.

Amoeniſſimus *Maximus Tyrius* Serm. XXXII. p. 184. ἐξέπιπτεν εἰς γῆν πόλεως ναυάγια, de navi loquitur, quae inſana ſupellectili gravis naufragium fecerat. Alias enim ναυάγιον eleganter ad alia transferri ſolet. *Sophocles* Electra v. 732.

— — πᾶν δ' ἐπίμπλατο
Ναυαγίων Κρισαῖον ἱππικῶν πέδον.

Schol. ναυαγίων., τῶν πτωμάτων. Tragici locum ante oculos habuit *Demoſthenes*, ſeu quiſquis auctor ſit

Ero,

Erotici, p. 161. B. ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἡδίστην θέαν παρέχεσθαι τὰ ναυαγοῦντα. *Naufragia* eodem usu Latinis; quod ab aliis animadversum. *Apuleius* Met. IV. p. 149. *passim per plateas plurima cerneres jacere semivivorum corporum ferina naufragia.* Caeterum discrimen certissimum ab interpretibus minus rite perceptum saepissime effecit, ut omnem nitorem veterum locis abstulerint, & ad ναυάγιον tanquam ad scopulum semet adliserint. Multis, quibus id evinci posset, abstineo. Urbs Orchomenus Asopodorum ob civiles rixas patria profugum excepisse dicitur.

—— ἐρειδόμενον ναυαγίοις.

apud *Pindarum* Isthm. I. 52. ubi editiones variant. *Scholiasta:* βαρυνόμενον ἐπὶ τῆς ναυαγίας ἐδέξατο. *Schmidius* in *Schol.* legit φερόμενον, quasi vero ναυαγία fractae navis tabulam diceret: scripserat: βαρυνόμενον ἀπὸ τῆς ναυαγίας. quod ad *Pindari* mentem attinet, male. Quanto rectius, qui reliquorum interpretum laudes eleganti versione obfuscavit, *Nicolaus Sudorius:*

—— —— —— ratis
Complexum in alto fragmina naufragae.

In *Longino* De sublimi Sect. XLII. §. 2. τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον βρασσομένους, male reddunt *Boileavius*, *Tollius*, & *Fr. Portus*; neque cepit nuperus editor, Eruditus *Zach. Pearce*, eo inprimis nomine laudandus, quod, quum *Tollius Manutii* conjecturas, hic fideliores duces *MSS.* sequutus ediderit: τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δρασσομένους. ad istud indicium genuina scriptura facillime poterit erui; mutato Δ in Α lege ἀρασσο-

σο-

σουμένους, & priſtinam habes *Longini* manum, *circa tabulam naufragam jactatos & eliſos. Heſychius:* Ἀρμοσάμενα, προσρηγνύμενα, πλησσόμενα. Plura non addam, poſtquam emendavero *Euripidem* in Troaſin v. 438.

> θαλάσσης δ' ἁλμυρᾶς ναυάγια,
> Λωτοῦ τ' ἔρωτες, ἡλίου θ' ἁγναὶ βόες.

Legendo: Λωτοῦ τε ῥᾶπες, *dumeta loti.* Gloſſae *Philoxeni*: *Dumeta*, θαμνώδης τόπος. Ad *Euripidae* locum reſpexiſſe cenſeri poſſent *Heſychius*: Ῥᾶπες, τὰ δασέα τῶν φυτῶν, καὶ θαμνώδης ὕλη. & *Etymologus*: Ῥᾶπες, ὕλη καὶ ὑλώδη φυτά. De hujus autem emendationis veritate neminem dubitaturum confido.

FINIS LIBRI SECUNDI.

LU-

LUDOVICI CASPARI VALCKENAER

LIBER TERTIUS

ANIMADVERSIONUM AD AMMONIUM *GRAMMATICUM.*

CAPUT PRIMUM.

Super Nereidibus multa dici posse. Nereidum & Nerei filiarum differentiam qui praeter Ammon. indicarint? Vulcanii conjectura probatur. Quasvis Deas marinas Nereidas vocari. Nereides, Ἀφροδίσιαι, Veneriae. Filias Nerei a Nereidibus non distinguunt Vett. omnes Nereo & Doride natas. Apollodori macula eluitur. Nereidum numerus quinquagenarius. Aeschyli fragm. obiter correctum. Puellae nomen in Hygino reponitur. Super Catalogo Hesiodeo disseritur. bis emendatus Hesiodus. Scholion ab Heinsio omissum. Paucula de Mnasea, cujus locus emendatur.

Nηρεΐδες τῶν τοῦ Νηρέως θυγατέρων διαφέρει.] De *Nereidibus*, quarum nobilitata occurrit in utriusque Linguae Scriptoribus mentio, luculenta patet disserendi materies, dignissima, quam Eruditior quispiam sibi vindicet, & propter Veterum loca,

 in

in quibus Nympharum nomina non raro depravata latitant, bonarum literarum ſtudioſis inprimis commendabilis. Si *Thomam Galeum* excipias, qui ad *Apollodorum* primas hujus laboris lineas ducere incepit, quique pro inſigni doctrinae copia unus omnium eundem etiam perficere potuiſſet, e Recentioribus, qui hanc rem pertractaverit, novi neminem, ex Antiquis, unum *Ptolemaeum* Grammaticum, qui teſte *Suida* librum conſcripſit περὶ Μουσῶν καὶ Νηρηΐδων. Hujus etiam fuit loci, quam tradit *Ammonius*, Νηρεΐδας inter & Νηρέως θυγατέρας differentia, quamque ſub ejuſdem *Bacchylidis* commentatoris teſtimonio adnotavit etiam *Euſtathius* ad *Homeri* Odyſſ. Ω. p. 824. ita tamen, ut *Eudociae* Ἰωνιὰν potius videatur habuiſſe ob oculos, quam *Ammonium*. Locum in notis indicavi. *Euſtathii* verba, etſi prolixiora, Lectoris oculis ſubjeciſſe non videtur inconveniens: Ἐνταῦθα δὲ ἰστέον ὅτι κοινῶς μὲν Νηρηΐδες, πᾶσαι αἱ τοῦ Νηρέως θυγατέρες. παραδέδοται δὲ ἄλλως, ὅτι ἐν ὑπομνήμασι Βακχυλίδου τοῦ λυρικοῦ διαφορὰ Νηρεΐδων φέρεται καὶ Νηρέως θυγατέρων, οὕτως· εἰσὶν οἵ φασι διαφέρειν τὰς Νηρεΐδας τῶν τοῦ Νηρέως θυγατέρων. καὶ τὰς μὲν ἐκ Δωρίδος γνησίας αὐτοῦ θυγατέρας νομίζεσθαι· τὰς δὲ ἐξ ἄλλων κοινότερον Νηρεΐδας καλεῖσθαι. Tum deſunt, quae ex *Ammonio* adponam: καὶ τὰς μὴ γνησίας, καὶ τὸν ἀριθμὸν, πλείους δὲ τὰς ἄλλας. Haec manifeſto mendoſa ita primum corrigenda cenſebam: καὶ τὰς μὲν γνησίας, κε̄ τὸν ἀριθμόν· ut genuinae Nerei filiae XXV. ſpuriae numero plures fuiſſe traderentur; & ad eam conjecturam pluſcula notari poſſent: nunc verior videtur ſcriptura, & Grammaticorum menti magis conveniens, quam reſtituendam

eſſe

esse monuit *Vulcanius:* καὶ τὰς μὲν γνησίας τὸν ἀριθμὸν, πλείους δὲ τὰς ἄλλας. tametsi multiplicem hanc pellicum familiam, e quibus tot puellarum chorum, quinquagenarium numerum excedentem, procreare valuerit Nereus, mihi inconpertam, lubentissimus fateor; neque discrimen hinc ortum inter *Nereidas* & *Nerei filias* magis perspectum habeo. Geneneraliori *Nereidum* vocabulo non solum e Nereo prognatas, sed & Oceanitidas (quarum numerus ter fuit millenarius, monente *Apollodoro*,) & quasvis marinas nymphas aliquando designari, verosimili ratione adseverari potest. Antholog. IV. c. XV. epigr. 1.

Νύμφαι Νηιάδες, Νηρεΐδες, Δρυάδες.

Uti hunc versum emendavit *P. D. Huetius*. Adde Libri III. cap. XXII. epigr. 36. & *Schol. Pind.* ad Olymp. Od. VII. v. 24. *Ino* sive *Leucotheam*, ποντιᾶν ὁμοθάλαμον Νηρεΐδων vocat *Pindarus* Pythion Od. XI. v. 4. quam immortalitatem consecutam scribit Olymp. Od. II. v. 52.

Μετὰ κόραισι Νηρῆος
Ἁλίαις,

Ubi praeter alia haec inprimis *Scholiastae* verba, αὕτη δὲ ἡ Λευκοθέα Νηρηῒς γενομένη· considerari merentur. Sicuti autem *Leucothea Nereis* facta, contra *Nereidas Leucotheas* nuncupat *Myrsinus*, apud *Etymologum* p. 561. v. 45. Μυρσῖνος δὲ οὐ μόνον τὴν Λευκοθέαν Ἰνὼ φησὶν, ἀλλὰ καὶ τὰς Νηρηΐδας Λευκοθέας ὀνομάζει. In *Dosithei* MS. capite de Deabus legitur forma minus solemni: Νηρεΐδες, *Veneriae*. Ceterum filias Nereo ex Doride natas Veteres passim sive Νηρέως θυγατέρας & κόρας,

ſeu Νηρεΐδας, & Jonica forma Νηρηΐδας, nullo habito ſignificandi diſcrimine, vocare conſueverunt. Pro Νηρηΐς aliam formam patronymicam, Grammaticis notam in ινη, Latinis etiam Poëtis hac in voce frequentatam, adhibuit *Oppianus* Halieut. I. v. 386. Νηρηΐνην. *Nereidas* nullas niſi *formoſa Doride natas* novit *Apollodorus*, I. c. II. §. 7. Νηρέως ἢ καὶ Δωρίδος τῆς Ὠκεανῦ, Νηρεΐδες· levi macula utiliſſimum ſcriptorem liberavi, contra cujus mentem vulgatur τῦ Ὠκεανῦ· nam Nereus *Ponti* fuit & *Terrae* filius. In *Nereidum* nominibus magna eſt apud Scriptores differitas, ut adeo non injuria mirari ſubeat, in numero quinquagenario finiendo tanta conſenſione Vetuſtiſſimos quoſque convenire. *Orpheum* & *Heſiodum* quinquaginta, triginta *Nereidas Homerum* numeraſſe, ſcribit *Galeus.* De *Heſiodo* res eſt explorata, minus vero de *Homero*, qui dum XXXV. enumerat, plures fuiſſe declarat Il. Σ. v. 49. *Heſiodum* & *Homerum* quinquaginta agnoviſſe, innuit *Aelian.* Hiſt. Anim. XIV. c. XXVIII. Thetis in *Aeſchyli* Ὅπλων κρίσει dicebatur:

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρεΐδων χορῦ.

teſte *Schol. Ariſtoph.* ad Acharn. v. 883. quod vulgatur Νηρεΐδων χορόν. ſenſum verſiculi corrupit, & *Stanleio* etiam fraudi fuit. *Orpheus* ſive Argonaut. Auctor v. 335. *Nerea* vocat,

Ἄμμιγα πεντήκοντα κόρῃσι πάσαισιν ἐραννῇς·

Eidem totidem filias tribuit in hymnis, & frequenter variis in locis *Euripides.* A numero quinquagenario non diſcedunt *Pindarus* Iſthm. Od. VI. v. 8. & *Sophocles* Oed. Col. v. 708. *Suidae* locum, prou-

prouti in MS. legebatur, *Vulcanii* emendationi adſerendae idoneum adjiciam: Νηρεΐδες, νύμφαι ν̄ τὸν ἀριθμόν εἰσι. Parem numerum *Servius* & *Hyginus* tradiderunt, quorum ille ad *Virg.* Aen. III. v. 74. notat; hic in Genealogia, *ex Nereo*, inquit, *& Doride Nereides quinquaginta.* e nominibus incuria librariorum unum excidit; ex *Homero*, quem ſequitur, poſt *Callianaſſa*, reponendum *Callianira;* ſive poſt *Thoë* inſerendum *Halia.* ultimum nomen diuturno tempore obliteratum tandem *Heſiodo* reſtituam. In ejus Theogonia verſus 245. ante *Graevium* ita vulgabatur:

Κυμοθόη, Σπειώ τε θοὴ, Θαλίη τ' ἐρόεσσα,

Monuit ille, θοὴ non eſſe *Nereidis* Epitheton, ſed nomen, & propterea edidit:

Κυμοθόη, Σπειώ τε, Θοὴ, Θαλίη τ' ἐρόεσσα.

Qua in re praeeuntem habuit *Graevius* Latinum interpretem, qui *Thoë* in verſione poſuerat, quod poſtea in *velox* male iverunt mutatum. In eodem tamen verſu mendam reliquit Vir Eruditiſſimus, qui copulam hic deſiderari judicabat; quod ejus pace dictum velim, adeſt copula, & in nomine Θαλίη, quod ab *Heſiodo* profectum minime arbitror, latet: error ſatis antiquus ex *Scholiaſtae* nota traxit originem; is Θαλίη exponit ἡ θάλλειν δυναμένη. Aſt me quidem judice nulla poteſt ratione dubitari, quin *Poëta* olim hac ratione ſcripſerit:

Κυμοθόη, Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τ' ἐρόεσσα.

Fundum emendationis ecce tibi, quem *Heſiodus* imitabatur, *Homerum* in Iliade Σ. v. 40.

——— Σπειώ τε, Θόηθ' Ἁλίη τε Βοῶπις,
Κυμαθόη τε, ——— ——— ———

In Codice *Batavo*, non quidem antiquo, ſed optimae notae, quique ſcholia continet utiliſſima, vocibus Ἁλίη τε Βοῶπις ſuperſcribitur: καὶ ἡ ὀφθαλμος Ἁλία. Fecundum *Homeri* ingenium admiratur *Euſtathius* ad Il. Σ. p. 1177. *qui* τοσούτων Νηρηΐδων τρεῖς μόνας μετ' ἐπιθέτων προήγαγεν, εἰπών· Ἁλίη Βοῶπις, ἀγακλειτὴ Γαλάτεια, καὶ εὐπλόκαμος Ἀμάθεια. ultimum nomen in *Homeri* libris ita vulgo ſcribi ſolet, niſi quod in eo, quem dicebam, ſcripto Codice proſtat Ἀμάθεια· quod vulgatae lectioni non poſtpono. Lubet porro *Graevianae* in *Heſiodo* lectionis bonitatem ita adſerere, ut eadem opera novam lucem Antiquo ſcriptori adfundam. Notandus primum *Thomae Galei* error, levis ille, & Eximio Viro facile condonandus, dum ad *Apollod.* p. 6. *Ariſtarchus*, inquit, *numerum Heſiodi auxit, addendo* Θαλώ, *vereor ut recte, nam ea ad aliam familiam pertinet.* Θαλώ ſive potius Θόην, non in catalogum *Heſiodeum* invexit, ſed in ſuis exemplaribus invenit *Ariſtarchus*, & *Cumatolegen* v. 253. memoratam potius e *Nereidum* choro eliminandam eſſe cenſuit, neque injuria. Verba *Scholiaſtae* ſubjiciam; σὺν Κυματολήγη.] τῇ τῶν κυμάτων λήξει, τουτέστι καταπαύσει. ἐὰν γὰρ ὄνομα ἀκούσωμεν, ὥς φησιν Ἀρίσταρχος, ἔσονται μία καὶ πεντήκοντα κατηλεγμέναι. Quae ſi cum calculo *Heſiodeo* rite conferantur, facile id, quod dicebam, conſtabit. Illis, quae ex *Heſiodi* Scholiis adpoſui, in veteri mea editione ſubjunguntur, quae univerſa in *Heinſiana* deficiunt; & propterea

pterea digna ſunt quae hic legantur: οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ πατρονόη νημερτής τε, ἡ πατρὸς ἔχει νόον, τὸ τε πλεῖστον φασὶ καὶ δεῖν· ἵνα κατὰ τοῦ πατρονόη ἀκούσηται ἐπιθετικῶς. ἡ γὰρ προνοουμένη πάντων, ἀληθής ἐστι. καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς Νηρεὺς, ἀληθεῖς παρωνόμασται. Dici non poteſt, quantam ſibi in ſcholiis edendis licentiam ſumſerit *Daniel Heinſius*, quod eo dico, ut hujus rei ignaros admoneam, non ut quidquam de Tanti viri meritis detraham. inprimis vero moleſte ferendum eſt, integram hanc notam ab eodem omiſſam; tum quod in ea docetur, fuiſſe, qui difficultati ab *Ariſtarcho* motae alia via obviam ire ſtuduerint, tum praeſertim, quod genuinam *Heſiodi* ſcripturam, in omnibus, quos viderim, libris obſcuratam recondit. Vulgatur apud *Heſiodum* v. 261.

—— —— —— Προνόητε·
Νημερτής θ᾽ ἣ πατρὸς ἔχει νόον ἀθανάτοιο.

Quanto rectius *Scholiaſta* legit:

—— —— Πατρονόητε
Νημερτής θ᾽, —— ——

Omnis qui in hac lectione confirmanda inſumeretur labor foret ſupervacaneus, cum ſemel indicata ſuo ſeſe colore commendet. Pro πατὴρ, πατρὸς, πατρὶ, in ſcriptis libris poni πηρ, προς, πρι, pervulgatum eſt, e tali ſcribendi compendio in *Heſiodo* remanſiſſe προνόη pro Πατρονόη, hactenus ignorabatur. Redeo ad *Ammonium*, a quo parumper diſcedens pene omiſeram notare, quod tamen non videbatur praetermittendum. Minus perſpicue declarat Noſter,

utrum

utrum hauserit hanc observationem e *Didymi* commentario, num ejus verba alterius fide retulerit, ex *Mnaseae* libro descripta; posterius vero videtur similius. *Ammonii* verba sunt: ταῦτα φησὶ Μνασέας ἐν τοῖς περὶ τῆς Εὐρώπης τὸν τρόπον τοῦτον. Hoc in opere *Didymi* verba, ut puto, protulerat, & de *Nereidibus* copiosius egerat *Mnaseas*. Pleraque omnia, quae ex ejus libris Grammaticorum diligentia conservavit, ad fabularem pertinent historiam, & ab aliis fuerunt adnotata. Jurene an injuria ad libros *de Europa Mnaseae* verba a *Schol. Appollon. Rhod.* ad L. IV. producta retulerit *G. J. Vossius* de Histor. Graec. I. cap. XXI. non inquiro; illud novi, in eruditi Grammatici commentario ad *Appollon.* IV. v. 264. mendose legi: Μνασέας δέ φησι προσελήνης δεκάδας βασιλεῦσαι. *Vossiana* versio, *Arcadum reges Luna fuisse antiquiores*, a nemine paulo humaniori poterit probari. Scripserat *Mnaseas*: Προσέληνον Ἀρκάδων βασιλεῦσαι· atque ita in *Schol.* restituendum. Emendationem debeo *Schol. Aristoph.* qui alterius notam ad Nubes v. 397. integram exhibuit.

CAPUT II.

Ἄγαλμα, vocem olim latissimi usus, recentiores in statuae significatum, magis adhuc coarctarunt Grammatici. Λίθοι πώρινοι, *Tosi. In Ammonio pro* ξυστὸς *corrigendum esse* ξυστόν. *Quantum haec bina differant?* ξυστὸν ἀκόντιον. *Quando urbs dicatur* συνοικίζεσθαι, *quando* διοικίζεσθαι; *Ammonii nota verbis Cl. Wesselingii illustrata.*

Ξόανον,

Ξόανον, βρέτας, Ἄγαλμα διαφέρει.] Ἄγαλμα in *Homero* bene interpretantur Veteres πᾶν, ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται. qua de re notat Vir Eruditus in Miſcell. Obſerv. Vol. III. p. 267. & 268. *Heſychius* poſtquam, quae adtuli, verba poſuerat, addit: οὐχ', ὡς ἡ συνήθεια, τὸ ξόανον· qua in Gloſſa recentiorum non habuit rationem, qui a Veterum uſu recedentes ἄγαλμα pro ξόανον frequentarunt. *Ammonius* vero ſtatuam non ex quacunque materia, ſed ex lapide & quidem pretioſo conſtructam Ἄγαλμα dici voluit. verba ejus ſunt: Ἄγαλμα ἐστὶ, τὸ πώρινον, ἢ ἐκ τινὸς ἑτέρου λίθου κατεσκευασμένον· Apud *Ptol. Aſcal.* §. 198. Ἄγαλμα ἐστὶ τὸ πάρειον· *Etymologus Ammonio* videtur uſus p. 611. v. 16. Ἄγαλμα ἐστὶ, τὸ παρθένειον, ἢ ἐκ τινὸς ἑτέρου λίθου κατεσκευασμένον· ubi elegantem *Sylburgii* conjecturam μαρμάρινον legentis omnino amplector. Ea voce, uti *Aſcal.* per πάρινον, (ita enim ſcribendum) interpretatur *Ammonii* πώρινον· Gloſſae: *Tofi*, πῶροι, λίθοι· *Sulpitius Servaſtus* in Vett. Poët. Catal. p. 232.

Decidens ſcabrum cavat unda tofum.

λίθους πωρίνους dixit *Ariſtoph.* apud *Poll.* X. 173. Prorſus ad mentem *Amm.* ἀντικρυς τοῦ πωρίνου Σειληνοῦ *Plutarcho* reſtituit *Salmaſius*, citatus *Gronov.* ad *Herod.* V. C. LXII. p. 949. plura forſan de iſtoc lapide dediſſet *Salmaſ.* ſi non pleraque praecepiſſet *Meurſius* Att. Lect. IV. c. XIV. quocum confer *Commentatores* ad *Poll.* VII. 123.

Ξυστὸς, τό τε ἀκόντιον, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῷ πρώτῳ· καὶ τὸ οἰκοδόμημα, ὡς παρὰ Ξενοφῶντι ἐν Οἰκονομικῷ.] Quod supra dicebam, pro Ξυστὸς legendum esse Ξυστὸν, cum verissimum sit & dubio vacuum, mirum videri potest, receptam lectionem *Jungermanno* non displicuisse ad *Poll.* I. 136. n. 75. ξυστὸς, *xystus*, porticus dicebatur, in qua hiberno tempore sese exercebant athletae. Is vocis usus Virum Eruditissimum permovit, ut receptam in *Ammonio* lectionem non sollicitaret. Ego vero confidenter adfirmare ausim, super ista porticu non cogitavisse Nostrum, ac propterea *Xenophontem* citasse, qui pro alius generis aedificio τὸ ξυστὸν adhibuerit in Oeconom. p. 850. D. Res ex ipso *Poll.* IX. 43. est manifesta: ξυστοὶ δρόμοι. Ξενοφῶν δὲ καὶ χωρὶς τοῦ δρόμου, τῷ ξυστῷ κεχρῆσθαι δοκεῖ ἐν τῷ Οἰκονομικῷ, ἢ εἰ ἐν τῷ ξυστῷ περιπατοίην. Deinde, qui quaeso τὸ ἀκόντιον dici posset ξυστὸς; frequentissimus est vocis Ξυστὸν hoc sensu usus, ut mirum etiam sit, eam in rem *Herodotum* adduci. Docta est *Eustathii* adnotatio ad Il. Γ. p. 324. Ξυστὸν καταμόνας αὐτὸ τὸ ξεστὸν δόρυ, οὗ ὡς ξεομένου ἐπίθετόν ἐστι τὸ ξυστόν· *Tirtaeus* apud *Stobaeum* Tit. XLVIII. p. 352.

Δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοὺς,
Τοῖσι πανοπλίταις πλησίον ἱστάμενοι·

Pari ratione *Antiphanes* τυροὺς ξυστοὺς, & *Ephippus* ξυστὰ τεμαχώματα dixerunt, teste *Athenaeo* IX. p. 402. E. & XI. p. 509. C. *Cyrilli* Gloss. Ἄξυστον· δόρυ· *sarisa*. Vide Ξυστὸν inter instrumenta bellica in Biblioth. *Coislin*. p. 514. quod ibi adjicitur, a Ξυστὸν omnino separari debet.

Oi-

Οἰκίζεσθαι, Συνοικίζεσθαι, καὶ Διοικίζεσθαι διαφέρει.] Hujus observationis, faneqnam elegantis & eruditae, ignoratio interpretes non raro egit praecipites. *Ammonii* verba: Συνοικίζεσθαι, ἡ ἐκ πολλῶν πόλεων εἰς μίαν πόλιν συναγομένη, ὑπὲρ τοῦ πλείονα δύναμιν ἔχειν· *Thucydidi* VI. c. II. p. 379. admovit Vir Clar. *C. A. Dukerus*. Hujuſcemodi συνοικισμὸν commemorat *Schol. Pindari* ad Pythion O. II. v. 1. ubi propterea Syracuſas a Poëta μεγαλοπόλιας dici obſervat, quod *Archias* τεσσάρας πόλεις καταστρεψάμενος εἰς μίαν συνήγαγεν. Poſterior notae *Ammonianae* pars: Διοικίζεσθαι δὲ, ἡ ἐκ μιᾶς πόλεως, μεγέθει ἰσχυούσης, εἰς πολλὰ καταδιαιρουμένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, ἵνα ἀσθενὴς γένηται· lucem accipiet ab *Harpocrat.* Διοικιεῖν, ἀντὶ τοῦ διαιρήσειν, ὥστε μὴ ἐν ταυτῷ πάντας οἰκεῖν, ἀλλὰ χωρὶς καὶ κατὰ μέρος. Δημοσθένης ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν. locum propoſui a *Valeſio* emendatum, & e cod. *Medic.* a *Gronovio* auctum. *Demoſth.* locum, praeter alia, quae huc pertinent, produxit *Valeſius*. Pro κατὰ μέρος *Suidas* in *Harpocrat.* legiſſe videtur καταμόνας (ita MS. praefert) aut, quod malim, κατὰ κώμας. *Ephorus*, apud eundem *Harpocr.* in Μαντινέων διοικισμὸς, —— φησὶν, ὅτι εἰς πέντε κώμας τὴν Μαντινέων διῴκισαν πόλιν Λακεδαιμόνιοι. Quod de Lacedaemoniis in ultima nota ſcribit *Ammonius*: οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐν Ἀρκαδίᾳ Μεγάλην πόλιν διῴκισαν· perhumaniter equidem per literas me edocefecit Vir Maximus, *Petrus Weſſelingius*, Cujus verba verecunde ſubjiciam: *In eam urbem, (Megalopolin) Spartanis invitis, Arcadum plures commigraverant: quam ob rem magno ſtudio egerunt, ut ſinguli ſuos in vicos ſe-*

desque pristinas compellerentur, ut Demosth. Orat. de Megalopolit. extrema, seu p. 126. *edit. Graec. innuit; quae res per gradus quosdam tandem ab illis perfecta est. vid. Diodor. XV. p.* 507. *& Pausan. VIII. p.* 656. &c. Plura indidem promere possem, nisi modus esset adhibendus.

CAPUT III.

Servus domi natus οἰκότριψ. *Scripseritne Amm.* διατρεφόμενος; *vulgatam tuetur nomen* θρεπτός. *Alumnus.* Ἔντροφος. *Phrynichus emendatur. Tribuaturne Soloni vox* οἰκεύς, *an vero* οἰκέτης; *posterius probabile. Unde hauserint, quae ex Solonis axibus producunt Grammatici?* οἴναρα, *pampini. Hesych. corrigitur.* οἰνάνθη. *Epigoni epigramma vitio liberatur.* βότρυες πεπανοί.

Οἰκότριψ καὶ οἰκέτης διαφέρει. οἰκότριψ μὲν γὰρ ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατρεφόμενος, ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν· οἰκέτης δὲ, ὁ δοῦλος ὁ ὠνητός.] *Hesychius:* οἰκότριψ, ὁ θρεπτός. διαφέρει δὲ οἰκέτης οἰκότριβος. ὁ μὲν γὰρ οἰκότριψ ἐκ γονέων δοῦλος· ὁ δὲ οἰκέτης, οὐ πάντως· ἀλλὰ καὶ ὁ αἰχμάλωτος, καὶ ὁ ἐν οἴκῳ ὤν. his verbis tres modos, quibus servi adquirebantur, complexus censeri potest. Servus *domi natus* Atticis οἰκότριψ: In istis autem *Ammonii* verbis: ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ διατρεφόμενος; non sine veri similitudine cogitari posset scribendum διατρεφόμενος· temetsi sequentia mutationi videntur obniti. *Aristophanes* Grammaticus, quem non invitus plerumque sequitur Noster,

ster, hanc nominis rationem tradidit, & οἰκότριβας dictos fuisse monuit, διὰ τὸ ἐγκεχρονικέναι καὶ κατατετρίφθαι, teste *Eustath.* ad Il. ψ. p. 1450. *Scholiastes* etiam *Aristoph.* ad Thesmoph. v. 433. eo nomine indicari scribit συνεχῆ τινὰ περικύλισιν καὶ πλάνησιν διατριβήν τε ἐν τῇ οἰκίᾳ δεσπότου. Verum, uti incepi dicere, nihil adeo est causae, cur διατρεφόμενος loco moveamus; inprimis cum mox subjungat *Ammonius* : ὃν ἡμεῖς θρεπτὸν καλοῦμεν· *Alumnum.* Optimae *Philoxeni* Glossae: *Alumnus*, οἰκοτραφής, τρόφιμος, θρεπτός. Eaedem Glossae plura subministrabunt. *Salvianus* epist. II. ad Eucherium: *Ursicinus alumnus tuus salutationem tuam proxime ad me detulit*, quem in eadem etiam epistola *servum* vocat. *Vernulae* ὑποκοριστικῶς dicebantur θρεπτάρια. qua ratione etiam secundum *Poll.* III. 76. τὸ παιδίον, τὸ ἐκ τῶν οἰκοτρίβων, οἰκοτρίβιον ὠνόμαζον· Quando *alumni* mentionem injeci, *Plauti* verba adscribam e Mil. Glor. III. 1. v. 104.

Quid? nutrici non missurus quicquam, quae vernas alit?

Docte prae aliis ad hanc rem notavit *Thomas Gataker.* ad *Antonin.* I. §. 16. p. 35. Pro θρεπτὸς etiam ἔντροφος dicebatur; vocis tamen usum Atticis vix concedit *Phrynichus*, cujus hanc exhibet notam *Nunnesii* editio p. 34. Αὐτότροφος μὴ λέγε, ἀλλ' οἰκόσιτος, ὡς Ἀθηναῖος· μηδὲ οἰκογενῆ, ἀλλ' οἰκότριβα. κ. τ. λ. In *Vascosana* sequentia reperies: Εὔτροφον μὴ λέγε· μήποτε ὡς Ἀθηναῖοι· μηδὲ οἰκογενῆ, ἀλλ' οἰκότριβα· quae quamvis mendosa, qui ad priora contenderit, non dubitaturum confido, quin binae Grammatici notae male coaluerint, hac, vel simili ratione, sejungendae: Αὐτότροφος μὴ λέγε, ἀλλ'

οἰκότριβος, ὡς Ἀθηναῖοι. † Ἔντροφον μὴ λέγε, μηδὲ οἰκογενῆ, ἀλλ' οἰκότριβα. In libro, quem Doctiss. *Röverus* mihi utendum dederat, nonnemo ἔντροφον correxerat. Παρὰ δὲ Σόλωνι, inquit *Ammonius*, ἐν τοῖς ἄξοσιν Οἰκεὺς κέκληται ὁ οἰκότριψ. quo loco usus est *Petitus* ad LL. Att. p. 130. ubi *Petitum* reprehendit *Salvinius* in Miscell. Obs. Vol. IV. p. 259. pari jure notare potuisset *Nunnesium*, qui eundem, quem *Petitus*, errorem, si tamen is error dicendus est, commisit ad *Phryn.* p. 41. *Valesius* in not. *Mauss.* ad *Harp.* in v. οἰκέως *Ammonii* verba produxit, neque etiam mendi suspicionem movit. Mihi vero haec adnotatio permira videtur, & suspicor fere pro οἰκεὺς legendum οἰκέτης· neque enim, si vulgatam retineas, quidquam reperitur, cur *Solonem* advocaret *Ammonius*, cum & *Sophocles vernam* οἰκέα vocaverit Oed. Tyr. v. 766.

Οἰκεύς τις, ὥσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.

& ne emptum, aut bello captum intelligeremus, effecit versu 1135.

Ἦν δοῦλος οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.

Probabile itaque *vernam* a *Solone* οἰκέτην nuncupatum; idque *Ammonius* videtur hausisse ex Veterum, qui in *Solonis* axes olim ferebantur, commentariis, a *Fabricio* in Bibl. Gr. II. c. XIV. §. 17. memoratis. Iisdem, nisi fallor, pleraque etiam accepta ferimus, quae Grammaticorum nobis diligentia conservavit.

Οἴνη καὶ Οἰνάνθη διαφέρει. Οἴνη μὲν γὰρ ἡ ἄμπελος· Οἰνάνθη δὲ, ἡ πρώτη τῶν βοτρύων ἐξάνθησις· Οἰνάρεια δὲ, τὰ φύλλα.] In notis pro οἰνάρεια correxi οἴναρα, id ne quis nullius existimet momenti, praemittam *Diphili* versum e Parasito, quem inter alios retulit *Athen* X. p. 422. C.

—— ἐμβαλεῖς ——

οἰνάριον εἰς λάγυνον, ἀλλ' οὐ κάραβον.

Ubi quantum οἰνάριον ab οἴναρον distet, nemo non viderit. οἴναρα, *pampinos*, sive τὰ τῆς ἀμπέλου φύλλα interpretantur *Timaeus* in Lex. *Platon.* Bibl. *Coislin.* p. 480. *Schol. Theocr.* ad Idyll. VII. v. 134. *Suidas*, & *Hesychius*, apud quem tamen etiam, quod vitiose legitur: Οἰνά, τὰ τῆς ἀμπέλου φύλλα. mutandum in οἴναρα. Alibi *Hesychius*: Τῶν οἰνάρων, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων· quo in loco alicui videri posset respexisse ad *Alciphron.* III. Epist. XXII. ὁλοκλήρους ἀπέτεμον τῶν οἰνάρων τοὺς βότρυς· quod mihi quidem non probatur. Eleganter *Xenophon* Oecon. p. 866. C. *vitis* περιπεταννῦσα τὰ οἴναρα, ὅταν ἔτι αὐτῇ ἁπαλοὶ οἱ βότρυες ὦσι, διδάσκει σκιάζειν τὰ ἡλιούμενα ταύτην τὴν ὥραν· *postea quam vero uvae incipiunt maturescere*, φυλλοῤῥοοῦσα διδάσκει ἑαυτὴν ψιλοῦν. Quod a reliquis discernit *Ammonius*, οἰνάνθη in *Cyrilli* Glossario redditur τὸ ἄνθος τῆς ἀμπέλου. *Suidae* ἡ πρώτη ἔκφυσις τῆς ἀμπέλου· qua in re satis etiam trita non morarer, si non eadem opera *Epigoni Thessali* epigramma in Anthol. I. c. XVI. ep. 5. emendari posset.

Ἡ πάρος ἀπετάλοισιν ἐν οἰνάνθαις νεάσασα,
Καὶ πεπανῶν βοτρύων ῥᾶγα κομιοσαμένη
Νῦν οὕτω γεραιὸς μοι. ——— ———

Quo

Quo in loco inepte vulgatur τεζανῶν βοτρύων· *Hesych.* Ὡραίων, τῶ πεπανῶν. Βότρυες πεπανοὶ sunt *molles uvae.* Voces πεπανὸς & πεπαίνειν hac in sede sunt propriae. Anthol. III. c. XXV. ep. 23. Βότρυν ἀπ᾽ οἰνάνθης ἥμερον eodem sensu posuit *Alcaeus.*

CAPUT IV.

Quam ob rationem Athenienses carcerem Οἴκημα *vocarint? Id ipsum pro cella metretricia frequenter usurpari. Achillis Tatii & Nicandri apud Athen. verba tentantur.* Στῆναι ἐπὶ οἰκήματος & καθέζεσθαι· *hinc prostibula & prosedae.* Τέγος & στέγος. *Leopardi emendatio vindicatur.* Ἄχρι τοῦ στόματος *locutio proverbialis. Suspicio in loco Pindari.* Ἐργαστήριον, *opificina.*

Οἶκος, Οἰκία, Συνοικία, Οἴκημα, Οἰκίσκος, καὶ Δωμάτιον διαφέρουσιν.] Reliqua, quae hic traduntur, omittam, interim nonnulla ad οἴκημα notabo: Οἴκημα, inquit *Ammonius*, τὸ τέγος ἢ τὸ δεσμωτήριον. *Carcerem* eam ob rationem οἴκημα vocarunt Athenienses, ut rei horrorem verbi lenitate aliquantulum mitigarent; id enim Veteres & prae aliis Athenienses dabant operam, ut ne mali omnis vocabula frequentarent, observante *Helladio* in Chrestom. qui istiusce consuetudinis in hac voce exemplum proponens, διὸ καὶ, inquit, τὸ δεσμωτήριον Οἴκημα ἐκάλουν· ubi vide *Meurs.* p. 68. *Vales.* ad *Harpocr.* & legem Atticam apud *Petit.* p. 174. *Achilles Tatius* VI. p. 391.

391. *ſimul ac intellexerunt, me* ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ καθεῖρχθαι, —— εὐθὺς ἐπὶ τὸ οἴκημα αὐτοῦ παρῆσαν· Pro altero uſu, quo *cellam* dicit *meretriciam*, ejuſdem locum adſcribam e libro VIII. p. 491. paulo emendatiorem ac vulgo legitur: τάχα δ' καὶ συνεκάθευδες ἱερεῦ, οἴκημα τὸ ἱερὸν ποιήσας. Uſi ſunt ea voce *Xenophon* Athenienſis & frequenter Epheſius. Iis, quae notarunt *Perizonius* & *Abrab. Gronovius* Viri Clariſſ. ad *Aelian.* V. H. VI. c. I. p. 444. nonnulla neque adeo contrita adjiciam. Primus *Solon* effreni Atticae juventutis libidini meretrices publicitus objecit: ἔστησεν ἐπὶ οἰκημάτων γύναια πριάμενος, uti ſub *Philemonis* teſtimonio ſcribit *Athenaeus* XIII. p. 569. D. Tradit ibidem *Nicander Colophonius*: *Solonem* καὶ πανδήμου Ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἱδρύσασθαι, ἀφ' ὧν ἠργυρίσαντο αἱ προστᾶσαι τῶν οἰκημάτων· legendum videtur: ἱερῶν πρῶτον ἱδρύσασθαι, ἐφ' ὧν ἡ. ut ſenſus ſit: *templorum vulgivagae Veneris primum extruxiſſe Solonem, ubi proſtituta ſcorta queſtum facerent.* Προεστῆναι οἰκήματος ſeu ἐπὶ οἰκ. quid differat a στῆναι, ex interiori Graeci ſermonis indole docuit ὁ πάνυ *T. H.* in Miſcel. Obſ. Vol. VI. p. 346. *Dinarchus* contra Demoſth. p. 95. A. τὴν Ὀλυνθίαν παιδίσκην ἔστησεν ἐπ' οἰκήματος. Sicuti στῆναι, pari ratione καθέζεσθαι ἐπ' οἰκήματος apud *Aeſchin.* in Timarch. p. 181. A. ὁρᾶτε τουτουσὶ τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκημάτων καθεζομένους, *in cellis ſedentes*, ſive verbis *Martialis* IX. Epigr. 59.

—— bos, quos primae proſtituere caſae.

Herodot. II. c. 121. *filiam ſuam* κατίσαι ἐπ' οἰκήματος. *Valla: domi proſtituiſſe*, ubi *domi* delendum. Latinis

nis

nis *Prostibula* & usu minus vulgato *Prosedae* vocantur meretrices. Vide *Wowerium* Elegantiss. ad *Petron.* c. VI. p. 29. & in Praecidaniis pro *Petronii* Satyr. Nobiliss. *Dousam* III. c. VIII.

τέγος, qua voce οἴκημα interpretatur *Ammonius*, sive, ut alii scribunt, στέγος exposuerunt *Scaliger* ad *Propert*. p. 270. & *Casaubonus* in *Suet*. Caligul. c. 57. citatus Cl. *T. H. Hesychius*, corrigente *Salmasio*: Στεγῖτιν, τὴν πόρνην. Praeclaram *Leopardi* emendationem in *Polybii* fragmento apud *Suid*. in v. Ἔμφασιν· οὐδὲ τῶν ἀπὸ τέγους (MS. στέγους) ἄχει τοῦ στόματος εἰργασμένων οὐδεὶς, non sprevisset, quo erat acumine *Kusterus*, si ad manum habuisset *Machonis* versum ex *Athen.* XIII. p. 581. F.

Ἄνθρωπον ἄχει τοῦ στόματος ἠσβολωμένον.

Eodem sensu στέγος in *Theocriti* Idyll. II. v. 116. est accipiendum:

Ἐς τὸ τεὸν καλέσασα τόδε στέγος. ——

Jason a Chirone dicitur educatus λιθίνῳ ἔνδον τέγει, apud *Pindarum* Nem. Od. III. v. 85. ubi ex ambiguo simile quid *Pindaro* videtur obversatum, quod si cui a Chironis sanctimonia videatur alienum, emendet is *Eratosth.* Cataster. c. XL. Athenis Ceramicus erat cellis meretriciis nobilis. *Alexis* ἐν Πυραύνῳ apud Athen. VI. p. 258. C.

Τρεῖς ἐν Κεραμεικῷ περιπατήσας ἡμέρας
Διδασκάλους ἐξεῦρον οὐ λέγω βίου,
Ἴσως τριάκοντ᾽ ἀφ᾽ ἑνὸς ἐργαστηρίου.

Opi-

Opificinam vocat *Plautus* Mil. Glor. III. III. v. 7. quam ἐργαστήριον etiam *Alciphron*. ἀθλίαι κλείσατε τὰ ἐργαστήρια, —— μία νῦν ἐστιν ἡ τὴν Ἑλλάδα ὅλην διασεσωκυῖα, γυνὴ μία, *Lais* nimirum,

Ad cujus jacuit Graecia tota fores.

Alciphronis locus eſt ex epiſtola inedita, cujus partem ex *Vaticano* Codice deſcriptam adſervat *Jacobus* Noſter *Valckenaerius*. Inſcriptio epiſtolae haec erat: Αἱ ἐν Κορίνθῳ ἑταῖραι ταῖς ἐν ἄστει χαίρειν.

CAPUT V.

Grammaticorum leges eleganter migrant Poëtae. Ὀλίγος *pro* μικρός. Ὀλίγος χῶρος. *In Theocrito ſcribendum* μίκκον παῖδα. Ὀλίγη νῆσος. *Super incerti Auctoris fragmento, ab Amm. producto; conjectatur id ad Callimachi Hecalen pertinere. Ariſtonicus & aliorum & Homeri commentator. Ennii verſus tentatur*

Ὀλίγον καὶ Μικρὸν διαφέρει. Τὸ μὲν γὰρ Ὀλίγον ἐπ' ἀριθμοῦ· τὸ δὲ Μικρὸν ἐπὶ μεγέθους τάσσεται.] Dici non poteſt, quanta cum venuſtate haec a Poëtis permutari ſoleant. *Euſtathius* ad Il. E. p. 464. *Cyclops* ὀλίγον τὸν Ὀδυσσέα φησὶ, καὶ Ἡσίοδος δὲ πλαῖον ὀλίγον τὸ μικρὸν ἐν τῷ νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν· Oper. & dier. v. 643. *Heſiodum* imitatur *Antipater* Anthol. I. c. LVII. ep. 16. ὀλίγη νηὶ λεπτὰ ματεύων φύκια. Huc pertinet nota *Schol. Apoll. Rhod.* ad I. v. 955. qui ex *Theocrito*

ὀλί-

ὀλίγον κῶρον adnotavit. Elegans is uſus in primo ejus Idyllio obſervatur v. 47.

Τὰν ὀλίγος τις κῶρος ἐφ' αἱμασιαῖσι φυλάσσει.

ὀλίγον huncce κῶρον Idyll. XV. v. 42. vocat μίκκον παῖσδα. ita enim vulgatam παῖσδε emendandam eſſe, didici ex MS. libello τοῦ Ἐπισκόπου Κορίνθου περὶ τῶν ἰδιωμάτων τῶν διαλέκτων. Ὀλίγον βρέφος occurrit in *Diodori* epigrammate Anthol. III. c. IX.

Κλίμακος ἐξ ὀλίγης ὀλίγον βρέφος ἐν Διοδώρου Κάππεσεν.

In ipſa hac nota Veteris Scriptoris verba producit *Ammonius*, in quibus ὀλίγον pro μικρὸν uſurpetur: ὀλίγην νησίδα Καλυψοῦς. Novi, qui ὀλίγην νῆσον adhibuerint, *Apoll. Rhod.* IV. v. 1712.

Νῆσος — ὀλίγης ἱππουρίδος ἀντία νήσου.

& *Hermeſianax* in dulciſſima Elegia apud *Athen.* XIII. p. 597. F.

Ἣν διὰ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐσενάσσατο νῆσον,
Πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος.

Quae etſi non multum ab iſto, quem dicebam uſu diſcedunt, nihil tamen nos juvant. Et, ut omnibus conſtet, hanc *Ammonii* notam non eſſe omni difficultate vacuam, primum adſcribam, quae in pleriſque ante noſtram editionem locum obtinuerat, lectionem: Ἀριστόνικος ἐν ὑπομνήμασι, ἐκάλεσ' ἐπὶ στοιχίου ὀλίγην μικρὰν ὑπαλλακτικῶς. Ex prima *Aldina* quae in ſeqq. fere

fere Edd. exciderant, in textu reposui: Ἀριστόνικος ἐν ὑπομνήμασι ἐκάλεσ' ἐπὶ στοιχείου, ὀλίγην νησῖδα Καλυψοῦς. Φασὶ δὲ οὕτω, ὀλίγην, μικρὰν ὑπαλλακτικῶς. Insigne augmentum multo me incertiorem reddidit, ac fui ante, quando suspicabar, *Aristonici* expositionem ad istum *Homeri* versum pertinere, qui in hac etiam nota producitur, & pro ἐκάλεσ' legendum ἐκάλεσεν. Sed vana fuit istaec suspicio. Latet in corrupta voce ἐκάλεσ', uti auguror, libri index, quem commentario illustraverit *Aristonicus*, & e quo fragmentum hoc fuerit decerptum. Quid si hac ratione pristinam scripturam reprehenderemus? Ἀριστόνικος ἐν ὑπομνήμασι Ἑκάλης, ἐπὶ στίχου·

——— ——— ὀλίγην νησῖδα Καλυψοῦς·

Φησὶν οὕτως, ὀλίγην, μικρὰν, ὑπαλλακτικῶς. τὸ μὲν κ. τ. λ. Sed haec mera est & nullo argumento nixa hariolatio. Verum quidem est, magni olim nominis fuisse Grammaticos, qui *Callimachi* opera sibi illustranda sumserant; neque dedecere, hos inter *Aristonicum* retulisse, qui in *Pindari* & *Hesiodi* scholiis ita citatur, ut utrumque data opera exposuisse credi possit. De Ejusdem in *Homerum* Commentario res magis etiam est explorata tum ex *Etymologo* tum ex *Hesychio*. Ob leve mendum, quod *Hesychio* insedit, *Aristonicus* in *Pricaei* indice fuit omissus, citatus in v. Ἀκοστήσας, ὁ δὲ Ἀριστόνικος ἐν ἀχειλογνώμονι. *Homeri* versum, ad quem ea pertinet *Aristonici* interpretatio, hic subjiciam ex Il. z. v. 506.

Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ
Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων.

Quod *Homeri* loco adnotaveram, lubet hic proponere: nimirum post *Macrobium* & *Fulv. Ursinum* in *Virg.* cum Gr. Script. coll. p. 441. diligentius *Homericam* similitudine meum *Enniana* comparavisse *Hieron. Columnam*. *Ennii* verba ex Annali II. haec sunt:

Et tunc sicut equus, qui de praesepibus actus
Vincla sueis magneis animeis abrupit; & inde
Fert seje campi per coerula laetaque prata.

Quod vero Ill. *Columna* arbitrabatur, *Ennium* vocem ἀκοστήσας praetermisisse intactam, id mihi probari vix potest. Qui verbum ἀκοστήσας optime sunt inter veteres interpretati, id reddiderunt per κριθιάσας, καὶ ὑπὸ τῆς τροφῆς ἀκρατὴς ὤν. Hos, ut puto, sequutus *Ennius*, pro ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ posuerat.

—— *qui de praesepibus altus*

aut, quod etiam malim:

—— *qui de praesepibu' pastus.*

Neutrum ab *Ennio* alienum. *Varro* apud *Nonium* in *Altum*. — *altus alieno sumptu*. *Idem* in v. *Grave*. *ubi graves pascantur atque alantur pavonum greges*. His adde *Euripidae* versum ex Hippolyt. 1240.

Στῆτ' ὦ φάτναισι τῶν ἐμαῖς τεθραμμέναι.

CA-

CAPUT VI.

Ὅλμος, pila, mortarium. Ὅλμος μυρεψῶν marmoreus. Emendatur Hesychius. Ὕπερος. Scholion Hom. ineditum, Ἰγδοκόπανον. Differentia inter Ὅσιον & Ἱερόν. Παρείας serpentis genus. Catullus menda liberatur. Orgia Bach. celabantur. Tentatur Orphei locus.

"Ὅλμος καὶ Ὅρμος διαφέρει. Ὅλμος μὲν γάρ ἐστι μυρεψικὸν σκεῦος, εἰς ὃ κόπτονται τὰ εἴδη τὰ μυρεψικά.] Vas sive lapideum seu ligneum in formam globosam excavatum, quibuscunque demum rebus tundendo conterendis inserviens, Ὅλμος dicebatur. *Ligneum* Ὅλμον ad usum rusticum praescribit *Hesiodus* Operum & Dier. v. 423. Propter figuram orbicularem Ὅλμου meminit *Homerus* Il. Λ. v. 147. ad quem locum ita scribit *Eustathius* p. 770. Ὅλμος λίθος ἐστὶ στρογγύλος κυλινδροειδής, ἢ σκεῦος κοῖλον ἐκ λίθου ἢ καὶ ξύλου, ἐν ᾧ πτίσσονται κοπτόμενα ὄσπρια ἢ ἕτερά τινα. In scholiis ineditis plura leguntur, quae mox producam, postquam eum, quem *Ammonius* tangit, mortarii usum illustravero. *Hesychius*: Ὅλμος, περιφερὴς λίθος, βάρβαρος, ἐν ᾧ τὰς βοτάνας τρίβουσι. pro βάρβαρος, non βαρὺς cum *Palmerio*, sed μαρμάρεος est restituendum. *Mortarium marmoreum* olim ab ungentariis non fuisse alienum hodiernus usus declarat: *Cyrillus* in Lex. MS. Ὅλμος, ἐν ᾧ πτίσσουσι τὰς κριθὰς, καὶ τὸ τῶν μυρεψῶν, ἐν ᾧ καταλεαίνουσι τὰ παχύτερα τῶν μυρεψικῶν· τὸ δὲ τύπτον ὕπερον λέγεται. ubi potius ὕπερος scribendum.

pi-

pistillum, ὕπερον, *Hesiodus* fieri voluit τρίπηχυν· In sapienti *Salomonis* dicto Prov. XXVII. 22 *Aquila* & *Theodotion* ἐν ὅλμῳ ἐν ὑπέρῳ posuerunt. Nunc tandem ineditum in *Homeri* l. c. Scholion subjiciam: Ὅλμον φασὶν οἱ παλαιοὶ λίθον στρογγύλον· ἕτεροι δὲ φασιν, ὅλμον λέγεσθαι σκεῦός τι ὅπερ ἐγδοκόπανον πεζολίγοι ὑφίσκεσθαι. (ita MS.) ὅθεν καὶ οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐπί τι τερατολογοῦντας ἔφασκον ἐπ' ὅλμον κοιμᾶσθαι. διὸ καὶ Παυσανίας ἐπί τινα. γραφὴν ἔλεγε παρ' ὅλμον ὑπνώττειν· καὶ εἰς παροιμίαν τὸ πρᾶγμα ἐξέπεσε πρὸς τὰ μαντικὰ ἀφορῶντας. ἐτυμολογεῖται δὲ παρὰ τὸ ὄλλειν καὶ μενεῖν τὰ ἐν αὐτῷ πτισσόμενα. Maculas quae huic notae ad MS. ductus descriptae insident aliis eluendas trado; hujus tamen est loci, ut pro ἐγδοκόπανον corrigatur ἰγδοκόπανον.

Ὅσιον καὶ ἱερὸν διαφέρει.] Quod supra dicebam, ὅσια & ἱερὰ pari ratione differre, qua βέβηλα & ἀβέβηλα, id bina, quae subjiciam loca, satis firmabunt. Horum alter est in *Aristoph.* Lysistr. v. 744.

Ἕως ἂν εἰς ὅσιον μόλω 'γὼ χωρίον.

ubi *Schol.* ἀντὶ τοῦ εἰς βέβηλον, καὶ μὴ ἱερόν. Alter *Sophoclis* est in Oed. Col. v. 54.

Χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἐστ'·

Sacer est, & a profano usu semotus. Hinc ratio petenda discriminis, quod hac in nota tradit *Ammonius*: Ὅσια μὲν γὰρ τὰ ἰδιωτικά, ὧν ἐφίεσθαι ἔξεστι καὶ προσάψασθαι· ἱερὰ δὲ τὰ τῶν θεῶν, ὧν οὐκ ἔξεστι προσάψασθαι· & in eam sententiam producit verba *Demosth.* e Timocratea, quibus ex eadem orat. p. 474. C. addi pos-

poſſunt ſequentia: τοὺς ἔχοντας τά τε ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια χρήματα καταβάλλειν εἰς τὸ βουλευτήριον. Alia dabit *Valeſius* ad *Harpocr.* in Ὅσιον· qui in *Demoſth.* τὰ ὅσια recte interpretatur τὰ δημόσια. Ad eam rem prae ceteris egregius eſt Ejuſdem in Leptinea locus p. 377. C. ὅτι δ' οὐκ ἔστι ταυτὸν ἱερῶν ἀτέλειαν ἔχειν καὶ λειτουργιῶν, ubi *Ulpianus* p. 162. C. διαιρεῖ γὰρ, inquit, τίνα μὲν χρὴ καλεῖν ἱερὰ ἀναλώματα, τίνας δὲ λειτουργίας. λεῖτον γὰρ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον. *Solon* etiam τὰ ὅσια oppoſite ad ἱερὰ vocat δημόσια in pulcra, quam *Demoſtheni* debemus, Elegia:

> Οὔθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε τι δημοσίων
> φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος.

Iſtam *Solonis* Elegiam, egregium antiquitatis monumentum, turpes maculae deformant.

Παρεαὶ καὶ Παρεῖαι διαφέρουσιν.] Παρεῖαι ſunt ὄφεις τινες μετέωρα τὰ παρεῖα ἔχοντες. *Etymologus* MS. Παρείας, εἶδος ὄφεως, οὗ τὸ δῆγμα βλάβης ἀλλότριον. Quae ad hunc locum porro notari potuiſſent, *Valeſius* in not. *Mauſſ.* ad *Harp.* in v. Παρείας ὄφεις, & *Spanhemius* ad *Ariſtoph.* Plut. v. 690. jam praeceperunt. Hujuſcemodi ſerpentum fuit uſus in Bacchanalibus. Quando autem *Iſ. Voſſius Demoſthenis* locum, in quo hujus rei fit mentio, *Catullo* admovit p. 222. neque quidquam praeterea hac de re proferri poſſit, ſuper illo *Catulli* loco conjecturam lubet proponere. Verba ſunt in Carm. LXIV. v. 258. & ſeqq.

> *Pars ſeſe tortis ſerpentibus incingebant:*
> *Pars obſcura cavis celebrabant orgia ciſtis,*
> *Orgia quae fruſtra cupiunt audire profani.*

Quo in loco pro *celebrabant* corrigendum censeo *celabant*; quae tam vera videtur emendatio, ut mirer, manifestam corruptelam perspicaces commentatores praeteriisse, inprimis vero *Jos. Scaligerum*, qui unicum quidem, sed qui solus mutationem suaderet, locum produxit. Huic alia porro adjungam. *Apulei.* XI. Metam. p. 262. *Ferebatur ab alio cista secretorum capax, penitus celans operta magnificae religionis.* Psyche Libro V. p. 174. orat *per tacita sacra cistarum.* *Tibullus* I. El. VIII. v. 48.

Et levis occultis conscia cista sacris.

Orgia cistis *celata* exhibet *Orpheus* Argon v. 902.

Εἰ μή τις τελετὰς πελάσει καὶ θύσθλα καθαρμῶν
Ὅσσα περ ἀρρήτεια καθάρματα μύσις ἔκευθε.
Δεινολεχὴς Μήδεια Κυτηϊάσιν μέγα κῦδος·

Is etiam locus est depravatus, quem, voce μύσις in κίσις mutata, levissimo opere restitues:

Εἰ μή τις τελετὰς πελάσῃ καὶ θύσθλα καθαρμῶν
(Ὅσσα περ ἀρρήτεια καθάρματα κίσις ἔκευθε)
Δεινολεχὴς Μήδεια Κυτηϊάσιν μέγα κῦδος.

Sensu, ut apparet, planissimo; ἀρρήτεια κίσις ἔκευθε *sacra cista celabat* θύσθλα καθαρμῶν.

CAPUT VII.

πάσασθαι prima producta pro γεύσασθαι, eadem correpta pro κτήσασθαι poni. Loca proferuntur Theocr.

&

& Theogn. in quibus pro πασσάμενος *scribendum sit* πασάμενος. *a* Πάω, παῖς & πηὸς *adfinis.* Πάωται. Πᾶμα, *Theocriti fistula & Dosiadae ara illustrantur. Ad eam legem* Πολυπάμων *in Suidae Cod Leid.* Βουπάμων· *Virgo* ἐπίκληρος, *observante Cl. Hemsterhuisio,* Αὐτοπάμων & Ἐπιπαματίς.

Πάσασθαι, βραχέος μὲν ὄντος τοῦ α, τὸ γεύσασθαι δηλοῖ· ἐν ἐκτάσει δὲ τούτου, τὸ κτήσασθαι.] Hujuscemodi Grammaticorum praeceptis semper est auscultandum. In πάσασθαι, ubicunque *gustandi* & *comedendi* potestate pollet, prima syllaba brevis est, &, ubi longam postulat versus, Poëtae πάσσασθαι scribere consueverunt. Iis, quae notavit *Athen.* I. p. 23, & 24. adde *Soph.* Antig. v. 207. *Apoll. Rhod.* I. v. 1072. II. v. 1181. *Arat.* Phaenom. v. 132. *Oppian.* Halieut. I. v. 26. &c. Contra πάσασθαι pro κτήσασθαι primam producit. *Cyrillus* in Lexico: πολυπάμμονος, πολυπλουσίου. Πάμματα γὰρ καλεῖται παρὰ Δωριεῦσι τὰ κτήματα. καὶ παύσασθαι, (quinimo πάσασθαι) τὸ κτήσασθαι, ἐκτεινομένου τοῦ ἄλφα. Hujus rei ignoratio non pauca veterum loca corrupit. Sicubi pro κτησάμενος offendas πασσάμενος, id continuo librariorum imperitiae tribuendum est, ejusque loco πασάμενος ponendum; itaque etiam *Casaubonus* in veteri *Pytheae* epigrammate apud *Athen.* XI. p. 465. E. pro vulgata πασσάμενος, πασάμενος restituendum esse monuit: Eadem medela *Theognidi* est admovenda v. 146.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
Ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασσάμενος.

In *Theocriti* Idyllio XV. versu 90.

> Μᾶ πόθεν ὤνθρωπος; τί δὲ τίν εἰ κωτίλαι εἰμές;
> Πασσάμενος ἐπίτασσε.

legendum ex *Etymologo* p. 681. v. 54.

> Πασάμενος ποτίτασσε.

Eo non minus tribuo emendationis laudem *Mureto*, qui ob eam, quam dixi, rationem apud *Theocritum* πασάμενος corrigendum esse animadvertit, &, ut erat homo elegans & venustus, insignem perdifficilis Idyllii partem commode enodavit II. Var. Lection. cap. XX. Porro videor mihi non indecenter aliquantulum verbo πάσασθαι inhaesurus. Pristina forma fuit πάω: quae e libris nostris exulat, nisi quod apud *Etymologum* eo quem citavi loco legatur: πάω, πῶ, ἐστι τὸ κτῶμαι. Proxime hinc derivatum remansit παός, *adfinis*, *Euripides* Androm. v. 641. γαμβρὸν πεπᾶσθαι, *generum adquisivisse bonum*, *quamvis pauperem*, *praestat*, *quam divitem pravum*. παός, extat apud *Theocrit*. Idyll. XVI. v. 25. πολλὰς δ' εὖ ἔρξαι παῶν, quanquam eo in loco ad formam Jon. & ab *Homero* usurpatam, πηῶν, legisse videtur *Hesychius*, qui Laconicam hanc etiam glossam nobis servavit: παῶται, συγγενεῖς, οἰκεῖοι· Λάκωνες. prouti legendum prae aliis contendit *Tan. Faber* II. Epist. XXXIX. Frequentius istae formae recurrunt, quas πέπαμαι propagavit, ita scribendum non πέπαμμαι. nam quod *Kusterus* ad *Suidam* in Ἐπεπάμεθα suspicabatur, id re minus explorata scripserat. tametsi, quod restitutum volebat, legatur in Anthol. III. c. XXXIII. ep. 16. Pulcrum est *Pompeii* Pytha-

thagorei dictum apud *Stobaeum* Tit. LXXVII. p. 460. σεμνὸν τι καὶ θείας φύσεως πεπαιδευμένον ἀμὶν τὸ τῶν φυτηνάντων ἵδρυμά ἐστιν. A πέπαμαι, vetus vocabulum Πᾶμα· quod binis, quae mihi tantum innotuere, testimoniis confirmatum ibo. Prius suppeditabit *Theocriti* Fistula:

Ωἷ τόδε τυφλοφόρων ἐρατὸν
Πᾶμα Παρὶς θέτο Σιμιχίδας.

Cui gratam hanc pastoritiam supellectilem sacram fecit Theocritus. Ita exponunt *Scholiastae* inediti. apud alterum vitiose πάμμα legitur; alter, Πᾶμα δὲ, inquit, κτῆμα. οὗ (L. Ὅμηρος) παλυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ. His subjungam locum ex ara *Dosiadae* prima:

Μαῖλιες δ' ὕπερθε πέτρης Ναξίας θούμεναι
Παμάτων φιδοντο Πανὸς,

quae ita Latine reddo: *sacrae secures, quas Naxiacos acutas reddiderat, ovium tamen sanguine tingi timuerunt.* Locum bene etiam cepit *Fortunius Licetus* in Encyclopaedia, quam vocat, ad aram mysticam *Nonarii* Terrigenae p. 90. & seqq. Monendum vero, secundum me versum ita adposuisse, uti eum legendum judicabat *Salmasius*; in primo scripsi πέτρης Ναξίας e Cod. *Palatino.* Novi, qui omnia, quae *Salmasius* edidit, obscura poëmatia ad MSS. collata, cum ineditis scholiis quamplurimis, in lucem aliquando exponere cogitet. In primo *Dosiadae Scholiasta* sequentia legebantur: Παμμάτων ἢ κτημάτων τοῦ Πανὸς, τουτέστιν αἱ μάχαιραι οὐ σφάττουσι πρόβατα καὶ βίας, ὧν ἔφορος ὁ Πάν.

Πάν. Recte tertius *Schol.* Παμμάτων exponit τῶν θρεμμάτων. utrobique παμάτων corrigendum, & ad eam legem omnia Veterum loca ſunt reformanda: qua in ſententia, certa ratione nixa, praeeuntem habeo *Salmaſium* ad Aram *Doſiad.* p. 132. Optimus *Suidae* Codex MS. Bibliothecae *Lugd. Bat.* formam Πολυπάμων a communi labe intactam diligenter conſervavit in v. Πέπαλο. eandem in *Etymologo* monſtrabit *Sylburgii* Index. Βυπάμων ſcripſerat, niſi fallor, *Leonides* in Anthol. III. c. VI. ep. 57. Virginem ἐπίκληρον Veteres Αὐτοπάμονα vocaviſſe a pler ſque omnibus ignorabatur, uſque dum Cl. *Hemſterhuiſii* emendationem in lucem protraxit G. *Arnaldus* in add. ad Variar. Conjectur. libros p. 414. Eſt & aliud virginis ἐπικλήρου nomen tam mirabiliter in *Euſtathii* ad *Hom.* commentario mendoſum, ut priſcae lectionis vix veſtigia contineat, & *Salmaſio* crucem fixerit, de Mod. Uſur. c. IV. p. 167. Tandem portentum vocabuli μάνδας in ἐπιπαματίδας mutandum eſſe, monuit ad *Poll.* X. 20. *Tiberius Hemſterhuiſius.*

CAPUT VIII.

Παραχρύσασθαι *unde devenerit in decipiendi notionem? Schol. Ariſtoph. emend.* Κρυσιμετρεῖν & Κρυσιδημεῖν. Πενέστης *apud Theſſalos dicebatur bello captus.* Χειρωθεὶς *in Amm. legendum pro* δωρηθείς. *Menonis Pharſalii 300 Peneſtae, an 200. Nili nomen ex Amm. eraſum. Acuta Arnaldi conjectura.* Πενεστὶς *recentior.*

tiorum Scriptorum vocabulum, antiquissimis ignoratum. Sophoclis ex Aegeo versus corrigitur.

Παραχέχρυσαι καὶ Παραχέχρυσθαι διαφέρει.] Longe diversi generis haec est observatio, atque erat superior, & minoris momenti. Verbum παραχρυσοῦσθαι *decipiendi* notione πολύ ἐστι παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἀττικοῖς καὶ παρὰ Δημοσθένει, uti scribit *Harpocration.* metaphoricae significationis duplicem originem proponit *Etymologus*, quarum dum neutra abhorret, altera tamen videtur verior, qua huic verbo fallendi potestatem adhaesisse observat ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ζυγοῖς ἱστώντων, οἳ τοῖς σταθμοῖς παραχρυσοῦσιν, ἵνα ὃ βούλονται μέρος καθέλκῃ βαρυνόμενον τῷ χρυσῷ. Id *Phocylides* vocat σταθμὸν χρυσεῖν ἑτερόζυγον v. 43. Corrige *Schol. Aristoph.* ad Equit. v. 855. Χρυσιδημῶν — ἔστι γὰρ παραχρυσούμενον μέτρον, ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν τοῖς μέτροις παραλογιζομένων. ubi legendum puto: ἔστι γὰρ παρὰ τὸ χρυσιμετρεῖν, ὃ λέγεται ἐ. τ. non intercedam tamen, quominus *Kusteri* quis aut *Aem. Porti* emendationem amplexetur. *Hesychius* Χρυσιδημῶν, χρυσιμετρῶν, ἀπὸ τῶν ἐν τῷ μετρεῖν ἀπατώντων. sic enim legendum. *Casaubon.* ad *Pers.* Sat. I. p. 44. verbum χρυσιμετρεῖν erudite exposuit. Vid. *Aristoph.* Nubib. v. 450. *Schol.* & *Hesychium* in Παραχρυσιχοίνικος. Vim verbi παραχρυσοῦσθαι egregie expressit *Lucianus* in Timone §. 57. locum subjiciam, quia inprimis est jocosus; Timon enim, dum liberali manu adulatori pugnos admetiebatur, indignanti Thrasycli, τί ἀγανακτεῖς, inquit, ὦ'γαθὲ Θρασύκλεις; μῶν παρακέχρυσμαί σε; καὶ μὴν ἐπεμβαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτταρας. quem locum qui decies legerit, nova semper voluptate sese perfundi sentiet.

Πε-

Πελαστὴς καὶ Πενεστὴς διαφέρει. Πελαστὴς μὲν γὰρ ὁ προσφυξ· Πενεστὴς δὲ, παρὰ Θεσσαλοῖς ὁ κατὰ πόλεμον δωρηθεὶς,] Quod saepenumero accidit, ut, quod primum videbatur verosimillimum, si diligentius ad animum revoces, multum de probabilitate sua amittat, idem hic etiam locum habet. *Meursii* conjectura in Miscell. Lacon. II. c. VI. apud *Ammonium* pro δωρηθεὶς legentis ζωγρηθεὶς, cum a re ipsa non sit aliena, ad corruptae vocis literas prope accedit; nihilominus quovis ausim pignore contendere, *Ammonium* scripsisse: ὁ κατὰ πόλεμον χειρωθεὶς· addit enim ὡς παρὰ Λάκωσιν οἱ Εἵλωτες· jam vero *Helotes* notante *Etymologo* p. 300. v. 13. dicebantur οἱ μὴ γνήσιοι δοῦλοι Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ πρῶτον χειρωθέντες par fuit *Penestarum* ratio. Deinde ductus literarum Δ. Λ. Χ. valde in membranis adfines, dici non potest, quantis erroribus dederint originem. Ceterum de *Penestis* copiose egerat in Thessalicis *Staphylus*; quod ex *Harpocrat.* novimus. Τοὺς δουλεύοντας τῶν ἐλευθέρων, πενέστας καλεῖσθαι παρὰ Θεσσαλοῖς, ex *Theopompo* tradit *Schol.* *Theocriti* ad Idyll. XVI. in quo v. 35. πενέσται memorantur. In *Euripidae* Heraclid. v. 639.

Ἄλλη πενέστης· οὔ με γινώσκεις ὁρῶν;

Thessalus Menon trecentis *Penestis* Athenienses adjuvisse dicitur apud *Demosth.* in Aristocrat. p. 457. A. Μένωνι τῷ Φαρσαλίῳ —— τριακοσίοις ἱππεῦσι πενέσταις ἰδίοις βοηθήσαντι —— πολιτείαν ἔδοσαν· quae totidem verbis leguntur etiam in oratione περὶ τῆς συντάξεως p. 70. C. nisi quod ibi pro τριακοσίοις extat διακοσίοις· qui, utra genuina sit lectio, conjectando adsequi valuerit, nae is magnus oportet sit conjector. In posterio-

ri

ri loco *πενέςας* non bene per *clientes* reddidit *Wolfius*, priorem locum tantum citat *Harpocration.*

Πειρασὴς καὶ Πειρατὴς διαφέρει. Πειρασὴς μὲν γὰρ ὁ πειράζων· Πειρατὴς δὲ, ὁ θαλάσσιος λῃςής. καὶ Νεῖλος, τὰς διαλυθείσας σανίδας καταλιπόντες τοῖς πειραταῖς.] Vetustissimos Graeciae Scriptores *πειρατὰς marinos* vocasse *praedones*, haud dixero. Propterea ne crederem, huic voci adserendae *Nilum* ab *Ammonio* advocatum? Nihil minus. Cedo tu mihi ex *Leonis Allatii* Diatriba, aut aliunde, *Nilum*, cui ista in *Ammonio* ῥῆσις ulla possit ratione convenire? neminem dederis, nisi infimi aevi homines, aut certe ad *Ammonii* antiquitatem neutiquam comparandos. Hinc factum est, ut diu fuerit apud me hic locus de mendo suspectus, quod tamen, sive hac tentabam sive illac, tolli a me non poterat. Rogavi itaque Cl. *Arnaldum*, in quo praeter insignem doctrinae copiam semper admiratus fui insitam acute cogitandi virtutem, ut adfecto loco medelam admoveret; is, ut est facilis mihique amicissimus, mox eam, quam inportuna *Nili* mentio injecerat, mihi ademit sollicitudinem, meque per literas monuit, pro καὶ Νεῖλος, τὰς δ. sibi legendum videri: καὶ νηὸς τὰς διαλυθείσας σ. qua emendatione nullam veriorem, paucas elegantiores dari posse contendo. Adscribam verba e *Xenoph. Ephesii* II. p. 34. καὶ τῆς νεὼς διαῤῥαγείσης μόλις ἐν σανίδι τινὶ σωθέντες ἐπ' αἰγιαλοῦ τινὸς ἦλθεν· Ab hoc loco non longe is fuit diversus, e quo pauca produxit *Amm.* cujuscunque demum sint Auctoris. Quod vero paulo ante incipiebam dicere, id, ut opinor, dubio vacat. Vetustiores

res

res & cultiores, *piratas* (quam vocem Latini post *Karronem* frequentarunt). generaliori nomine λῃστὰς appellare solent, vel etiam τοὺς ἐν τῇ θαλάσσῃ κακουργοῦντας· Neminem forsan habemus, qui πειρατὴς eo sensu adhibuerit, antiquiorem Graeco. *Jobi* interprete c. XXV. v. 3. Unius *Nicarchi* locum ex Anthol. II. c. VI. ep. 5. in v. Πειρατὴς addixit *Stephanus* Thes. T. III. p. 159. Occurrit etiam in *Polybii* fragmento apud *Suidam* in καταβολή. apud *Achillem* autem *Tatium* & *Xenophontem Ephesium* usu longe frequentissimo. Quibus adde, si lubet, Grammaticos, *Hesychium* in Καρῖται & in Μερμηρικοί *Etymolog.* & *Suid.* in v. *Schol. Soph.* ad init. Ajac. *Schol. Oppian.* I. Hal. v. 649. Subjiciam observationem *Schol. Pindari* ad Pythion. Od. II. v. 62. Πειρατὰς τοὺς κατὰ πέλαγος λῃστὰς λέγομεν. κυρίως δὲ, τοὺς ἐν ὁδῷ κακουργοῦντας. παρ' ὃ δὴ καὶ ὁδουροὺς αὐτοὺς λέγουσιν Εὐριπίδης ἐν Ἀρχελάῳ· Ἔπαυσ' ὁδουροὺς λυμεῶνας. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Αἰγεῖ. Πῶς δῆθ' ὁδουρὶν ὅμοιος ἐξέβης λαθών. Quem *Tragici* versiculum duabus tantum literis extritis ita legendum esse suspicor:

Πῶς δῆθ' ὁδουρὸν οἷος ἐξέβης λαθών;

Qui tu solus latronem latere, & evadere potuisti?

CAPUT IX.

Πήρη pastoritia. In Ammonii scripturam inquiritur. Κατωμίδες reponitur in Hesychii Lex. Πήρα κατωμαδίη. Grammatici Ἄφενος deducunt ab ἔνος, annus. Festi observatio probatur. Τετράενες. Tentatur Schol. Theo-

Theocriti. πλήμη *seu* πλήμμη *pro* πλημμυρίς. *Ascalon. schedae supplentur.* πλῆμναι. *Etymol.* & *Apollonii versus in Soph. Schol. corriguntur.*

Πήρα καὶ Πήρα διαφέρει. —— Πήρα μὲν, τὸ ἰατρικὸν ἐγχειρίδιον, καὶ δέρμα τι ἀρτοφόρον, ὃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες.] Priorem significatum medicis relinquam, si qui modo sint medici, quos harum minutiarum cura tangat. Quando autem alter *perae* usus ab aliis fuit indicatus, veluti a *Pricaeo* & *Albertio* in Obs. ad *Matth.* X. v. 10. vix quidquam esse videbatur, quod eorum observatis hac opera adjungi posset. Est tamen aliquid, quod non praetermittendum censui. In istis *Ammonii* verbis δέρμα τι ἀρτοφόρον, ὃ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες· priscae, quae illam *Stephani* praecesserant, Editiones, pro ἐπὶ τῶν ὤμων praeferebant ἐπὶ τῶν νόμων· idque mendosum esse supra adserui. sed ubi me series in hunc locum iterum deduxit, coepi animadvertere, posse cui eam suspicionem oboriri, *Ammonium* scripsisse: ὃ ἐπὶ τῶν νομῶν φέρουσιν οἱ ποιμένες· quod scilicet longiuscule cum grege ad pascua abituri secum sumunt. quam lectionem tantum non sperno, ut vulgatae eam anteponendam censeo. Si enim ὤμων posuisset *Amm.* potius opinor scripsisset ὃ κατὰ τῶν ὤμων φέρουσιν οἱ ποιμένες. Inde etiam *Hesychio* κατωμίδες exponuntur: ἅπερ οἱ νομεῖς κατὰ τῶν ὤμων φοροῦσι δέρματα. quo in loco satis inepte legitur κατωτίδες· quod si nondum fuit ab aliis monitum, una fecit literarum series. Pastoritiam πήρην, κατωμαδίην vocat *Moschus* in dulcissimo epigrammate εἰς Ἔρωτα ἀροτριῶντα·

 Λαμ-

Λαμπάδα θεὶς καὶ τόξα, βοηλάτιν εἵλετο ῥάβδον
Οὖλος Ἔρως, πήρην δ' εἶχε κατωμαδίην·

Ἀρτοφόρον hocce paſtorum δέρμα frequenter, neque mirum, memorat *Longus*, e quibus omnibus locis unus eſt, qui huc etiam referri poſſet, & Eruditiſſ. *Albertium* in Obſerv. ad eum quem dixi locum, non praeteriit. *Perſeus* τὴν κίβησιν περιβάλλει κατὰ τῶν ὤμων, teſte *Pherecyde* apud *Schol. Apoll. Rhod.* IV. v. 1515. ubi emendatius ſcribi poteſt ex *Apollod.* II. p. 84 κίβισιν, ἣν, inquit, φασί τινες εἶναι πήραν. ubi vide *Galeum*.

Πλούσιος, Εὔπορος, Ἀφνειοῦ, Ὀλβίου καὶ Εὐτυχοῦς διαφέρει.] Ἀφνειὸς dum *Ammonio* dicitur ὁ ἀπ' ἐνιαυτοῦ τὴν τροφὴν συλλέγων· nominis ratio quaeritur in ἔνος, quam vere, nunc non diſputo. ἔνος γὰρ, inquit, ὁ ἐνιαυτός. quae poſtrema, a *Thom. M.* omiſſa, leguntur etiam in *Cyrilli* Lexico MS. ubi eadem traditur differentia; & apud *Proclum* ad *Heſiod.* Ἔργ. v. 24. e Grammaticorum originationibus, quantumvis ineptis & falſis, plurimarum ſaepe vocum, quas abſque iis ignoraremus, percipi poteſt cognitio. *Etymologus* in Ἄφενος· ἐστὶν ἔνος ὁ ἐνιαυτός. Καλλίμαχος, Τετράενον Δαμάσου παῖδα. Bonae frugis plena eſt *Feſti* obſervatio: *Annus ex Graeco venit, quem illi* ἔνον *dicunt; & quod nos trimum, illi dicunt* τρίενον. Vulgata lectio ἔννον & τρίεννον a tali videtur invecta, qui non memor, Veteres Romanos literas nunquam duplicaſſe, ἔννον & *annum* propius convenire exiſtimaverit. *Heſychius*: Ἐπτάενον, ἑπταετῆ. Dores, notante *Corinthio*, τὸ τετραετὲς Τετρα-

τραε

τραενὲς λέγουσι. quae obſervatio ad *Theocritum* eſt referenda Idyll. VII. v. 147. ubi *Scholiaſtae* verba, prouti vulgantur, haec ſunt: τετράενες, ἤγουν τετραετεῖς, Ἀττικῶς. ἢ τὸ ἐν ἔτος κατά τινας. ubi mihi quidem emendandum videtur: τὸ γὰρ ἔτος ἔνος κατά τινας. aut, ſi id mavelis, ἔνος. qua ratione ſcribendum credidit *Theodoritus* in Lexico περὶ πνευμάτων.

Πλῆμαι καὶ Πλῆμναι διαφέρουσι. Πλῆμαι μὲν γὰρ αἱ πλημμυρίδες τῶν ποταμῶν· Πλῆμναι δὲ, αἱ τῶν τροχῶν σύριγγες.] Neminem opinor dubitaturum, quin recte *Scaligeri* emendationem in textum receperim. *Suidas*, ubi utriuſque vocabuli diverſam poteſtatem declarat, Πλήμη inquit πλημμύρα τῆς θαλάσσης. ubi nihil eſt cauſae, cur *Kuſterus* mavelit πλήσμη· inductus *Schol. Apoll. Rhodii* nota, qua uſus fuit etiam Ill. *Spanhemius* ad *Callim.* h. in Del. v. 263. Πλήμη non ſolum ex *Ammonio*, ſed & aliunde notum. *Thomas M.* Πλήμας τὰς πλημμυρίδας τῶν ποταμῶν· *Euſtathium* confer ad *Hom.* Od. I. p. 371. & ad *Dionyſ. Perieges.* v. 202. Credidit *Thales Mileſius*, ἐκ τῆς ἀποπεμπομένης πλήμμης τὰς ὑπερχύσεις ἀναδέχεσθαι τὸν Νεῖλον. teſte *Schol. Apoll. Rhod.* quo loco, nunc non commemini. e *Ptolemaei Aſcalon.* ſchedis ſequentia edidit Cl. *Fabricius* §. 187. πλημμυρίδες τῶν ποταμῶν, πλῆμναι δὲ μέσον τοῦ αἱ τῶν τροχῶν σύριγγες. ubi reſtituendum eſſe πλῆμαι, πλημμυρίδες τ. π. ſive πλῖμμαι, vel inde liquet, quod addat πλῆμναι δὲ μέσον τοῦ αἱ τῶν τροχῶν σ. *Etymologus:* Πλήμνας, τοὺς τροχοὺς, τὰς σύριγγας· ἃς ἔνιοι χοινικίδας καλοῦσιν, εἰς ἃς ὁ ἄξων ἐνστρέφεται. ubi corrigendum: Πλήμνας, τοῦ τροχοῦ τὰς σύριγγας. Plura ea de re notavit *Schefferus* de Re Vehic. I. c.

 VI.

VI. p. 48. & 49. Verſum autem *Apoll. Rhod.* I. 757. reſtitues in *Schol. Soph.* ad Electr. v. 746. ubi pro ἄξενος ἐν πλήμνῃσι corrupte vulgatur Ἀζέμενος πλήμνῃσι. *Schol. Homeri* ineditus ad Il. E. v. 726. Πλῆμναι λέγονται διὰ τὸ πλήθεσθαι ἀπὸ τοῦ ἄξονος· ταύτας δὲ ἔνιοι χνόας ὀνομάζουσι. & quae plura in libro *Voſſiano* proſtant.

Caput X.

Differentiam inter Πρόξενον, Ἰδιόξενον *&* Δορύξενον *multi tradiderunt. Ammonii ad v.* Δορύξενος *obſervatio non protrita. Quis olim* Δορύξενος; *Suidae vindicata vulgata lectio. Variae ad Amm. notam reficiendam. Eruditorum hominum conjecturae. Veterum* Προξένοις *quid fuerit muneris injunctum? Suidas corr. e ſcripto Cod.* Προξένους *frequenter ab Oratoribus memorari.* Ἰδιόξενον *&* Πρόξενον *diſcernit Lucianus, imitatus Demoſth. cujus locus corrigitur.*

Πρόξενος καὶ Ἰδιόξενος καὶ Δορύξενος διαφέρει.] Super harum vocum differentia ex *Aelii Dionyſ.* & *Pauſaniae* Lexicis multa notat *Euſtathius* ad *Hom.* Il. r. p. 307 quocum ſi vel conferantur *Suidas*, *Pollux* III. 59. 60. & *Moſchopulus* περὶ σχεδῶν p. 119. univerſi nihil in medium producent, quo, *Ammonio*, uſum vocis Δορύξενος tradenti, fieri poſſit medicina. *Ammonii* verba, prouti vulgo legi ſolent, deſcribam: Δορύξενος ἐστὶ, ὁ κατὰ πόλεμον γενόμενος φίλος. ἁλοὺς γὰρ ξενίαν τυχὼν ἀφείθη πρὸς τοῦ πολεμίου λύτρα λαβόντος μναδίων

ἢ

ἡ τεταγμένη. κομίσας δὲ καὶ φυλάξας τὴν πίστιν, ἐγένετο φίλος, καὶ δορύξενος ἐκαλεῖτο. Antiquitatis particula, quam hic tangit Noster, reliquis, quos nominavi Grammaticis, fuit, ut puto, incognita. Apud *Suidam* in v. Ἰδιόξενος. Δορύξενος exponitur ὁ ἐκ πολέμου γνωσθεὶς, καὶ γεγονὼς τινὶ ξένος ita enim legendum; nam caussae nihil erat, quod *Kusterus*, rejectis vocibus γνωσθεὶς καὶ, quas liber *Batavus* agnoscit, scribi voluerit: ὁ ἐκ πολεμίου ξένος γεγονὼς τινί. Praeter *Aelium Dionysium*, *Moschopulus*, Δορύξενος δὲ, inquit, ὁ ἐκ πολέμου γνωσθείς. & *Pollux* III. 60. Δορύξενος δὲ, ὁ ἐκ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος. Ista Grammaticorum expositio binis *Euripidae* locis, in quibus δορυξένων fit mentio, adprime congruit, quorum alter est in Medea v. 687. alter in Androm. v. 999. *Sophocles* enim in Electra v. 45. & in Oed. Col. v. 624. παρακεχρῆται τῇ λέξει ποιητικώτερον: ut cum *Eustathio* loquar. neque in *Aeschyli* Choephor. v. 560. & v. 914. propriae significationis adeo habenda est ratio. Ut autem id, quod supra me facturum receperam, nunc porro exsequar, ponam iterum mendosam *Ammonianae* notae scripturam, deinde Eruditorum hominum conjecturas subjiciam: Corrupta in *Amm.* verba haec sunt: ἁλοὺς γὰρ ξενίων τυχὼν ἀφείθη πρὸς τοῦ πολεμίου λύτρα λαβόντος μνᾶν ἡ τεταγμένη. pro ultimis verbis *Scaliger* in libro suo correxerat μανδύην τεταμένην· quae scriptura, quantumvis acute excogitata, cum veritatis colorem prae se non ferebat, varios simul adii, a quibus non dubia medelae spes adfulgebat: Vir Celeberrimus *C. A. Dukerus* hac ratione locum sibi videri constituendum, fig-

ſignificavit: ἀλὺς γὰρ ξενίαν τυχὼν ἀφείθη π. τ. π. λύτρα λαβεῖν· μνᾶ δ' ἦν ἡ τεταγμένη. Praeclarae emendationis laudem partietur Nob. *Matthias Röverus*, qui eadem plane ratione ſeparandam vocem μναδὴν perſpexit, ſed pro ἀλεὶς γὰρ ſcribi maluit ἀλεὶς γὰρ καὶ ξενίων τυχών· Clariſſimus vero *Arnaldus* ſolutionis pretium non definiendum eſſe credidit, ac proinde corrigendum: ἀλὺς γὰρ καὶ ξενίων τυχὼν ἀ. π. τ. π. λύτρα λαβὼν τινα δὴ τεταγμένα· ἐμέσας ἢ καὶ φυλάξας κ. τ. λ. quod inprimis conſiderari meretur propter *Plutarchi* locum, cujus partem mox adferam, quando prius Eruditiſſ. *Reiſkii* conjecturam cum Lectore communicavero; Is ubi primum μνᾶν τὴν τεταγμένην legendum eſſe conjecerat, poſtea graviori vulnere locum afflictum eſſe ſuſpicabatur, hac autem ratione corrigendum: ἀφείθη πρὸς τοῦ πολεμίου, λύτρου λαβεῖν καταβολήν· τῇ τεταγμένῃ κομίσας ἂν καὶ &c. ut ſcilicet ab hoſte dimiſſi, pro redemtionis ſuae pretio, poſtea adferendo, quaedam depoſuerint. &c. Ex his conjecturis unuſquiſque eligat, quae ſibi proxime videbitur ad veritatem accedere. *Plutarchi* locum, ab aliis etiam indicatum, tandem ſubtexam; eſt in Quaeſt. Gr. T. II. p. 295. ubi eam ponens quaeſtionem: Τίς ὁ δορύξενος; praeter alia in hunc modum ſcribit: τοὺς δ' ἁλισκομένους λύτρον τι τεταγμένον ἔθος καταβαλεῖν, καὶ τοῦτο ἐλάμβανον ἀφέντες. πρότερον ἢ οὐκ εἰσέπραττον, ἀλλ' ὁ λαβὼν αἰχμάλωτον, ἀπῆγεν οἴκαδε, καὶ μεταδοὺς ἁλῶν καὶ τραπέζης ἀπέπεμπεν οἴκαδε. ὁ μὲν οὖν τὰ λύτρα κομίσας, ἐπῃνεῖτο, καὶ φίλος ἀεὶ διετέλει τοῦ λαβόντος, ἐκ δορυαλώτου δορύξενος προσαγορευόμενος· Antiquioris, quem ibi ſequitur *Plutarch.* Auctoris verba fortaſſe

An-

Ammonius nobis repraesentat. Ad hanc etiam rem oportuna notat *Hesychius* in Δορυξένους. Et haec quidem hactenus. Quandoquidem autem in Grammatico illustrando versamur, prius nolo ab hoc loco discedere, quam paucula de usu vocis πρόξενος monuero. Πρόξενος secundum *Amm.* πόλεως καὶ ἔθνους. Πρόξενοι, ut, quae a Grammaticis traduntur, universa complectar, homines dicebantur privati, quibus in patria urbe degentibus honorificum hospitii jus cum alia civitate publicitus intercedebat: his id muneris erat praecipue injunctum, ut sedulo prospicerent, ne quid publica istius civitatis res a civibus suis caperet detrimenti; legatos illinc venientes hospitio exciperent, ad populum deducerent, utque iis bene esset, procurarent. *Schol. Demosth.* ad Leptineam p. 371. Πρόξενος, ὁ τὸν ἀπὸ ἄλλης πόλεως ἀναδεχόμενος, καὶ προσίδου φροντίζων τοῦ πρὸς τὸν δῆμον αὐτοῦ. quod Scholion minus emendate edidit *Wolfius*. *Erotianus* in Lex. *Hippocr.* Προξένους] Οὕτως ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τοὺς ἐν ἄλλαις πόλεσι μένοντας, καὶ εἰς ξενίαν ἐπιδεχομένους (malo: ὑποδεχ.) καὶ φροντίζοντας φίλων μὲν, οὐκ ἰδίων δὲ πολιτῶν. Publica auctoritate constitutos declarat diversi generis nomen Ἐθελοπρόξενος, a *Polluce*, *Suida*, & *Hesychio* expositum. Quae aliorum observatis adjeci, *Suidam* habent auctorem in Ἰδιόξενος. ubi πρόξενον dictum fuisse tradit, παρ᾽ ᾧ καὶ οἱ πρέσβεις κατάγονται. καὶ προστάττει τὰς πρεσβείας οὗτος πρὸς τὸ δημόσιον, καὶ τὰ ἄλλα διοικεῖ καὶ πράττει (lege διαπράττει ex MS. *Leidensi*) ἐν τῇ πατρίδι τῇ ἑαυτοῦ τὰ τῇ πόλει ἐκείνῃ διαφέροντα, ἧς προξενεῖ. Hujuscemodi προξένους frequenter memorant Oratores Antiqui. *Demosthen.* de Halon. p. 33. C. Καρύστιον τὸν

προξενον τῆς ἡμετέρας πόλεως. contra Callipp. p. 719. C. προξενῶν μὲν γὰρ τυγχάνω τῶν Ἡρακλεωτῶν. *Dinarchus* contra Dem. p. 98. A. ἴσως ὅτ@ γέγραφε προξένους εἶναι καὶ Ἀθηναίους. *Aeſchines* de fals. legat. p. 266. B. Δημοσθένους τοῦ Θηβαίων προξένου. Idem contra Cteſiph. p. 294. A. Θράσων ὁ Ἐρχιεὺς, πρόξενος ὢν Θηβαίοις. Tales Delphis plurimos fuiſſe, perquam fit credibile. Conf. *Euripides* Androm. v. 1102. & *Barneſ.* ad *Eurip.* Jon. v. 1039. Locum denique in quo πρόξενος & ἰδιόξενος diſcernantur, clariſſimum ſubminiſtrabit *Demoſthenes* pro Rhod. libert. p. 79. C. ubi nihil in gratiam Rhodiorum temere a ſe dici indicaturus, οὔτε γὰρ, inquit, πρόξενος τῶν ἀνδρῶν, οὔτε ἰδία ξένος αὐτῶν οὐδεὶς ἐστί μοι. ubi legendum puto: οὔτε γὰρ πρόξενος εἰμὶ τῶν ἀ. οὔτε ἰδιόξενος αὐτῶν ὁ. ἐ. μ. quem locum non obſcure imitatur *Lucianus* initio Phalar. II. T. I. p. 741. Οὔτε Ἀκραγαντίνων, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, πρόξενος ὢν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτοῦ Φαλάριδος. quae in Scholiis leguntur non ſunt unius aſſis.

CAPUT XI.

Atticorum Ῥαφανὶς *quo nomine vulgo diceretur ambiguum.* Ῥίφανος. *Jonum* Ῥέπανος. *Amm. tentatur. Suidas e MS. emend. Archilochi verſus illuſtr. Archilochi nomen reſtituitur. in Athenaeo. Moſchi verſus corrigitur.* Κύματος ἀγὴ, *litus fluctifragum. Paucula de* Σισύρα *&* Σισύρνα.

Ῥίφανος καὶ Ῥαφανὶς διαφέρει.] Differentia ex illis quos citant *Nunneſ.* ad *Phrynich.* p. 27. & *Kuſ-*

Kuster: ad *Suid.* notissima est. Paucula tamen propter ultima *Ammonii* verba adjiciam: ubi is scribit, Atticis Ῥαφανίδα vocari τὸ παρ' ἡμῖν Ῥάπανον. dubium inquam esse potest, an ea lectio sit sincera. nam pro Ῥάπανον apud *Moschopulum*, qui sine controversia *Ammonii* notam descripsit, Ῥάπαλον vulgatur. Aliter etiam *Hesychius*: Ῥαφανὶς καὶ Ῥάφανος διαφέρει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. Ῥάφανος μὲν γάρ ἡ κράμβη· Ῥαφανὶς δὲ ἡ παρ' ἡμῖν ῥάφανος. & ea cum lectione *Suidas*, prouti vulgatur, concinit: Ῥαφανίς. Ῥαφανίδα φασὶν Ἀττικοὶ, ἣν ἡμεῖς ῥάφανον καλοῦμεν· Utra nunc quaeso lectio eligenda? si mihi credatur, neutra; qui pro Ῥάπανον in *Amm.* scribendum censeo Ῥέφανον· permotus *Suidae* loco, quem ita legi in MS. *Vossiano:* Ῥαφανίς. Ῥαφανίδα φησὶν Ἀττικὴ, ἣν ἡμεῖς ῥέφανον φαμέν. In *Cyrilli* Lexico Ῥέφανον etiam reperire licet. Facile autem cur id mavelim, animadvertes, postquam sequentem *Ammonii* notam subjecero: Ῥέφανον καὶ Ῥάφανον διαφέρει παρ' Ἴωσι καὶ Ἀττικοῖς. Ῥέφανον μὲν ἣν καὶ ἡμεῖς φαμέν· Ῥάφανον δὲ, τὴν κράμβην. qui etiam locus graviter adfectus sine scriptis libris frustra tentaretur, nisi quod legendum arbitror: Ῥέπανον μὲν (Jones λέγουσι) ἣν καὶ ἡμεῖς φαμὲν ῥέφανον· Jonibus ῥέπανον tribuit *Thomas M.*

Ῥόδον καὶ Ῥοδωνιὰ καὶ Ῥοδῆ διαφέρει.] *Archilochi*, quem *Ammonius* adducit, locus;

> Ἔχουσα θαλλὸν μυρσίνης ἐτέρπετο
> Ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος.

apud *Moschop.* vitiose profertur: Ἔχουσα θαλὶν μυρσίνης ἀφείπετο, ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος. ab hac lectione non dis-

discedit *Phavorinus* in Ῥόδον. Proba lectio est ἑτέρπετο· Lucem huic versui accendit *Hesychii* observatio, qui moris fuisse refert, Μυῤῥίνης κλάδον ἢ δάφνης παρὰ πότον διδόναι τοῖς κατακειμένοις ἐκ διαδοχῆς, ὥσπερ ᾄσαι ἀντὶ τοῦ βαρβίτου. Confer *Hes.* in τὴν ἐπιδεξιάν. Primum *Archilochi* versum servavit etiam *Etymologus* in Θάλλω p. 441. v. 49. alterum Ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος extat apud *Athen.* II. p. 52. F. ubi pro Ἀντίλοχος reponi debet Ἀρχίλοχος. Quandoquidem rosarum meminit *Amm.* nihil vetat emendasse *Moschi* Europam v. 36.

Τερπόμεναι ῥοδέῃ τε φυῇ καὶ κύματος ἠχῇ.

Ubi non undarum sonitu, sed puellas delectatas fuisse suspicor litore fluctifrago, quo primulos pedes tingere amabant. Lego itaque:

—— καὶ κύματος ἀγῇ.

Apollon Rhod. eadem utitur loquendi ratione I. v. 554.

—— πολιῇ δ' ἐπὶ κύματος ἀγῇ
Τέγγε πόδας.

Isaacus Casaubonus pro vulgata scriptura ἄγνῃ in *Numenii* versu apud *Athen.* VII. p. 305. A. emendavit:

—— ἐπ' ἄκρῃ κύματος ἀγῇ.

eodem *Apoll. Rhodii* loco inductus, quem sine *Auctoris* nomine apud *Etymologum* Vir inclytus repererat.

Σισύρα ϰ̀ Σισύρνα διαφέρ.] Differentiam praeter *Hesych.* adnotavit *Etymologus* p. 714. v. 24. nam cum priori observatione altera in MS. conjungitur: Σισύρνα δὲ ἐςὶ παχὺ περιβόλαιον ἢ δερμάτινον ἱμάτιον. De σισύρα praeter eos, quos ad *Poll.* X. 123. indicavit Celeberr. *Hemsterh.* ad mentem *Ammonii* nonnulla notat *Spanhem.* ad *Aristoph.* Nub. v. 10. *Musonius* apud *Stobaeum* Tit. LXXXIII. p. 489. τῆ σισύρας ἱκανοτάτης ὥσης ὑπεςρῶσθαι, ὥςε μὴ δεῖσθαι πορφυρίδος ἢ φοινικίδος. In Lexico *Cyrilli* Σισύρα exponitur τραχὺ ϰ̀ παχὺ ἱμάτιον δουλικόν. quo usu occurrit in *Alciphron.* III. Epist. XXVI. χειμῶνι τὴν (ita MS.) σισύραν, ἣν ἀποθέμενος εἰργαζόμην, ὑπὸ μάλης ᾤχετο φέρων. Ep. XLII. τοῖς γὰρ γυμνοῖς σισύρα ϰ̀ ἐφεςρὶς ἡ φλόξ· Confer apud *Stob.* p. 487. v. 44. leviter depravatum Pythagoreae *Perictyones* locum. Alterum vero Σισύρνα, olim frequentius in Veterum libris obvium, *Herodoto*, IV. c. CIX. & alibi restituit V. C. *Jacobus Gronovius* p. 933. quibus locis adde *Aeschyli* & *Sophoclis* fragmenta a *Polluce* X. 186. conservata. *Corinth.* de Dial. Jon. Σισύρνα, βαρβαρικὸς χιτών. Jure itaque pro Σισυρμα in *Ammonio* reposui Σισύρνα.

CAPUT XII.

Σταφύλη *Grammaticis vulgo ἡ καθιεμένη μολυβδίς. Haec bina a Callimacho distingui.* Σταφύλη *amussis. Varia in Hom. lectio. Scholion scriptum corrigitur. Ammonii locum corrupit Stephanus.* Φαισύλη. *Phae-*

 syle.

ſyle. Inter Hyadas Bacchi nutrices enumeratur. Pherecydae nota apud Etymol. emendatur. Θυώνη *pro* Διώνη *reponitur in Schol. Hom. Panyaſis emaculatur.*

Σταφυλῶ —— καὶ Σταφύλῳ βαρυτόνως, ὡς Μελίτῳ, διαφέρειν φησὶ Πτολεμαῖος.] Eruditam ſed mirum in modum librariorum negligentia depravatam *Ammonii* obſervationem emaculare ſupra laboravi, ubi non pauca tamen diligentiori aliorum curae commiſi. Primum notante *Amm. Ptolemaeus* in libris de Proſodia *Homerica* τὸ μὲν βαρυτονούμενον, φησὶν, ὄνομα ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου παρὰ τοῖς ἀρχιτέκτοσι τίθεται. Eandem vocis σαφύλη expoſitionem praeter perſonatum *Ptolem. Aſcalon.* in libello de verborum differentiis, tradiderunt *Heſychius*, *Etymologus*, & *Moſchopulus*, niſi quod in hujus ſylloge perperam vulgatur. In *Callimachi* tamen fragmento, σαφύλη, & καθιεμένη μολυβδὶς, tanquam diverſae ſignificationis voces diſcernuntur. Inter *Bentlej. Callim.* fragm. CLIX.

Καὶ γλαρίδες, σαφύλη τε, καθιεμένη τε μολυβδίς.

Hunc Vocabuli σαφύλη uſum forſan ignoraremus, ſi non *Homeri* obſtitiſſet auctoritas, qui Eumeli equas examuſſim aequales fuiſſe docet Il. B. v. 765.

Ὄτριχας, οἰέτεας, σαφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας,
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.

In quorum verſuum altero MS. *Voſſianus* praefert ἐν Φηρίῃ· quod leviter mutatum ἐν Φηρείῃ vulgatae lectioni haud temere poſtpoſuerim. Eodem in Codice haec

haec legebatur, quae cum edito *Schol.* & cum *Eustath.* comparari poterit, adnotatio: οὕτως ἴσας καὶ ἀναλίγους τοῖς νώτοις, ὡς ὑπὸ σάθμη· σαφύλη γὰρ ὁ τεκτονικὸς διαβήτης, ἥντινα καὶ σάθμην λέγουσιν· ἔστι δὲ σχοινίον λεπτὸν χρώμενον μέλιτι ἢ μέλανι, ᾧ σημειούμενοι ἀπορθοῦσι τὰ ξύλα· καὶ οἱ λαοξόοι τούτῳ χρῶνται, ὃς ἅμα πλάτος καὶ ὕψος μετρεῖ. in quibus pro ὑποσάθμη, scribendum ὑπὸ σάθμη, & pro μέλιτι ex edito *Schol.* μίλτῳ. Confer in Anthol. IV. c. VII. ep. 31. *Auctor* Indicis voc. acc. dist. Σταφύλη, *perpendiculum.* Glossae: *Perpendiculum,* καθέτης & σάθμη λεξικὴ, ὃ καλεῖται καθετήρ. ubi λαοξοϊκή. & pro καλέτης, καθετὴρ, sive κάθετος corrigi potest. Porro ex *Heraclidae* observatione, quam *Ammonio* debemus, particulam depromam.

Ibid. Φαισύλη, δοκεῖ δ' αὕτη μία τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διόνυσον, ἃς ὁ Λυκοῦργος Ζεὺς κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον. ἐδύλη.] Inprudenter, ne dicam inperite, *Henr. Stephanus* sibi a veteribus editionibus recedendum existimavit, edendo: φεσύλη, ἐδύλη. δοκεῖ δ' αὕτη μία κ. τ. λ. quasi vero quispiam hominum *Edylen* Bacchi nutricem noverit. Itaque ἐδύλη suo loco reposui, & Φαισύλη *Scaligeri* monitu in textum *Ammonii* reduxi; qui hanc notae suae partem hac ratione scriptam reliquerat: Φαισύλη, (δοκεῖ δ' αὕτη μία εἶναι τῶν τ. τὸν Διόνυσον. ἃς ὁ Λ. σ. κ. η. Νυσήϊον) Ἡδύλη. Optimo consilio hanc nobis *Ptolemaei Ascalonitae* notam exhibuit *Fabricius* V. C. §. 137. Σταφυλὴ ἐξυτόνως ἡ ὀπώρα· Σταφύλη δὲ βαρυτόνως, ὡς Φαισύλη, δοκεῖ ἡ οὐ μία εἶναι τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διόνυσον κ. τ. λ. Quoniam vero hinc nondum liquido constat, Φαισύλη mulieri fuisse nomen, quae Bacchum nutricata dicitur, alios defensores subjiciam, & ex historia fabulari paucula delibabo. *Phesyle* apud *Hy-*

Hygin. fab. CXCII. & Poët. Aſtron. II. c. XXI. ante *Muncker.* legit *Hugo Grotius* ad *Arat.* Phaenom. p. 5. *Heſiodi* e deperdito libro fragmentum ab *Angelo* etiam *Politiano* I. Epiſt. 2. eundem in uſum productum, quia neque *Munckero* ad manum fuiſſe videtur, & in *Micylli* nota ad *Ovid.* Metam. III. v. 314. mendoſe proſtat, ex *Theone* ad *Arati* Phaenom. v. 172. adſcribam:

—— —— νύμφαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι
Φαισύλη, ἠδὲ Κορωνὶς, ἐϋστέφανός τε Κλέεια
Φαιώθ' ἱμερόεσσα, καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος·
Ἃς Ὑάδας καλέουσιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

Viden' inter Ὑάδας etiam Φαισύλην· Jamvero *Pherecydes*, notante *Etymologo* in v. Ὕης. τὴν Σεμέλην Ὕην λέγει, καὶ τὰς τοῦ Διονύσου τροφὰς, Ὑάδας. ita legendum non ὕδας, aut cum MS. ὑας. idque eo potiſſimum notandum duxi, ne quis *Sylburgio* crederet, qui, vulgata lectione deceptus, in adcuratiſſimo indice poſuit Ὕδαι, *Bacchi nutrices.* Alia dabit *Fabricius* Biblioth. Gr. L. II. c. VIII. §. 17. & *Muncker.* ad *Hyg.* fab. 182. Pro Αἰσύλη in *Homer. Schol.* ad Il. Σ. v. 486. Φαισύλη perbene ex *Heſiodo* reſtituendum cenſuit *Cantabrigienſis* Iliadis Editor. Aliud ibidem eſt inter Bacchi nutrices nomen Διώνη quod ego non dubitanter ita emendandum puto; ut pro Διώνη reponatur Θυώνη· *Dione* enim Bacchi fuit mater, *Thyone*, nutrix, uti graviſſimus auctor eſt *Panyaſis* ἐν τρίτῳ Ἡρακλείας.

Καί ῥ' ἱμὲν ἐκ κόλποιο τροφοῦ θόρε ποσσὶ Θυώνης.

apud *Schol. Pindari* ad Pythion. Od. III. v. 175. ubi pro ἐν, in margine libri ſui ἐκ poſuerat etiam *Scaliger.*

C 4

CAPUT XIII.

Corrigitur Ammonii nota ad γεφυρισμὸς, *sive* γεφυρισμὸς. *Quid sit* γεφυρίζειν; *idem fere quod* κακὰ λεσχάζειν· λέσχη *vocabulum peregrinum incertae originis. Orientales voces saepe Etymologos in errorem inducunt.* λέσχαι, *qualia olim fuerint aedificia? sophistarum conciliabula.* θῶκοι δέργιοι. *Nobilis Euripidae versus emendatur. a* λέσχη, λεσχαίνειν *&* λεσχάζειν.

Σκῶμμα γελοίου. Εὐτραπέλου καὶ γεφυρισμοῦ διαφέρει.] Ubi reliquam notam cum *Thoma M.* comparabam, ultimam partem sepósui, quam hic illustrarem: γεφυρισμὸς ἢ ἀπὸ τοῦ τοῖς Ἀθλώησιν ἐπὶ τ. γεφυρῶν ἐπιγράφειν ἤτοι ἔμμετρα, ἢ καὶ δίχα μέτρων διασυρμοὺς τινῶν· quem locum produxerunt *Jo. Meursius* Att. Lect. V. c. 31. Eleusin. c. 27. & *Sam. Bochartus* Geogr. S. P. II. L. I. c. XXI. horum utrique uti quidquid erat antiquarum rerum patebat, mirum equidem non est, Veterum Scriptorum loca, diversa tantum facie & cuique proprio colore delineata, eadem apud utrumque reperiri. In id etiam ambo consentiunt, ut pro γεφυρασμὸς reponendum esse statuant γεφυρισμὸς, & leviores corruptelas, quae *Ammonii* verbis insident, intactas praetereant; neque enim satis, ut opinor, cohaerent τοῖς Ἀθήνησιν, & ἔμμετρα διασυρμούς. cui tamen vitio tollendo facile succurret, qui sua ex *Ammonio* depromsit, *Thom. M.* is

 ad

ad v. Σκῶμμα ita scribit: Γεφυρισμὸς δὲ (quod, si *Thomae* manum habere velis, cave mutes) ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν γεφυρῶν γράφειν ἤτοι ἔμμετρα, ἢ καὶ δίχα μέτρων, διασυρμὸν τινῶν ἔχοντα. quae omisit τοὺς Ἀθλώνσιν (ita lego pro τοῖς) in *Ammonio* retinenda puto, cui ex *Thom. M.* reddes διασυρμοὺς τινῶν ἔχοντα. sive enim διασυρμοὺς legas, seu διασυρμὸν, non multum interest; e schedis *Ptolemaei Ascalonitae* §. 141. *Fabricius* protulit διασυρμούς τινας περιέχοντας. nisi potius in scripto libro περιέχοντα extiterit. *Proclus* in Chrestomathia: ὁ δὲ Σίλλος περιφανῶς λοιδορίας καὶ διασυρμοὺς ἀνθρώπων ἔχει. Γεφυρισμὸς autem in *Amm.* legendum suadet saltem cognita forma verbi γεφυρίζειν· quod, cum denotet *scurrili & petulanti joco petere & obtrectare*, cum Latino *carinari*, quod verbi *Gatakerus* ad *Antonin.* I. §. 15. exposuit, pulcre contulerunt *Scaliger* ad *Fest.* in v. *Carinari* &, qui *Scaligeri* nota strenue fuit usus, *Maussacus* ad *Harpocr.* in Βωμολοχεύεσθαι. In Veteris *Auctoris* loco apud *Suidam*, ab aliis forte praetermisso, Sylla Atheniensibus iratus fuisse narratur, διὰ τὰ σκώμματα, ἃ δὴ πολλὰ καὶ αὐτοῦ γεφυρίζων καὶ ἐπικερτομῶν ὁ Ἀρίστων παρ' ὅλην ἀπέρριπτε τὴν πολιορκίαν. Unde verbum γεφυρίζειν in eam defluxerit significandi potestatem, non aliunde mihi videtur repetendum, quam ab hominibus nequam & desidiosis, qui nihil agendo in pontibus diem conterebant. Si non similis, finitima certe est ratio verbi λεσχάζειν a λέσχη derivati; itaque, cum nihil sit, quod porro de verbo γεφυρίζειν notem, vocis λέσχη secundum Veteres usum declarare, libitum est. Primum ponam *Casauboni* verba ex Animadv. in *Athen.* V. c. IV. p. 337. 338.

338. λέσχη *antiquissimis Graecis dicebatur otiosorum hominum conventus ut senum & mendicorum, qui ad blatterandum congregari amant. Ita Homerus, Hesiodus, Herodotus.* Ibidem loci vocem λέσχη peregrinam esse submonuit *Casaubonus*, eique Hebraeam etiam radicem substituit, aliam *Bochartus*; & commemini nonneminem diversam etiam, huic voci satis apte respondentem, excogitasse. quo autem constet, quam facile sit & nullius res operae, in hujuscemodi vocibus fallaces literarum tractus aucupari, & doctioribus obniti, in hac voce exemplum ponam. Est in Hebraeo Codice superstes verbum שוח quod Alexandrini fere per ἀδολεσχῆσαι reddiderunt; erunt itaque, ita suspicor, qui hinc loca, in quae garruli homines conveniebant לשוח *ad confabulandum*, λέσχας Graecis denominari potuisse arbitrabuntur. *Neoptolemus* in Glossario apud *Proclum* ad *Hesiod.* Ἔργ. v. 493. λέσχην fuisse scribit ὄνομα αὐλῆς, ἐν ᾗ πῦρ ἐστι. Nimirum λέσχαι *aedificia* proprie dicebantur, *pauperibus vespertino tempore excipiendis & adversus aëris intemperiem tutandis publicitus constructa. Schol. Hom.* ad Od. Σ. v. 328. λέσχην interpretatur δημόσιον οἴκημα, οἷον λέχην (non λέσχην) παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκήματα λέχη ποιεῖσθαι. horum aedificiorum ingentem Athenis fuisse numerum docuit *Meursius* Athen. Att. III. c. vi. plura ad hanc rem notant *Commentatores* ad *Aelian.* Var. Hist. II. c. 34. p. 159. 160. & *J. G. Graevius* Lect. *Hesiod.* c. xii. ubi & Atticam garrulitatem tangit. Vetus in garrulos dictum: ἀηδόνες λέσχαις ἐγκαθήμεναι, antea minus intellectum, exposuit *H. Stephanus* Animadv. in

Erasmi Adagia. Quod porro scribit *Casaubonus*: *postea de sapientum congressibus id verbum cepit usurpari*, firmat *Hierocles* apud *Apostolium* XI. 90. olim, inquiens, οἱ τόποι, ἐν οἷς εἰώθεσαν ἀθροιζόμενοι φιλοσοφεῖν, λέσχαι ἐκαλοῦντο. tametsi de istis potissimum conciliabulis videtur usurpatum, in quibus non homines prudentes paucis & sobrie dissertabant, sed in quibus garruli sophistae de rebus nihili aut humanae menti praeclusis, multis temere philosophabantur. *Aristophanes* vocat λεπτολογεῖν & περὶ καπνοῦ στενολεσχεῖν. Talium hominum conventum λέσχην nuncupat *Epicrates* apud *Athen.* II. p. 59. F. Platonis convivium fuisse λέσχην φιλοσόφων negat *Athen.* V. p. 192. A. Pro λέσχαις admirabili gravitate, neque adeo a *Cantero* aut *Barnesio* percepta, θώκους ἀργικοὺς, *desidiosas sedes* dixit *Euripides* in Philoctete:

Τί δῆτα θώκοις ἀργικοῖς ἐνημένοι
Σαφῶς διόμνυσθ' εἰδέναι τὰ δαιμόνων·
Οἱ τῶν γε χειρώνακτες ἄνθρωποι λόγων,

Qui Graecarum elegantiarum sunt expertes ad Ill. *Grotii* versionem animum advortant in Exc. ex *Stob.* Ethicis p. 170.

Quid vos sedentes otiosis sedibus
Jactatis omnes nosse res coelestium
Temerarii rumoris audaces fabri?

Postremi versus corruptelam *Canterus*, ut puto, persensit, itaque versionem non adjecit; *Grotiana* ad priorum granditatem minime adsurgit. *Euripides* ad hunc modum, nisi fallor, scripserat.

Θνη-

Θνητῶν δὲ χειρώνακτες ἄνθρωποι λέγων.

vitio originem praebuit vicina literarum ο & θ figura. versione autem Latina *Euripideae* sententiae elegantias non deteram. eundem sensum uno versu complectitur *Demonax*:

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς.

Quod reliquum est, a λέσχη descendunt λεσχαίνειν & λεσχάζειν. *Perictyone* Pythagorea, sive qui sub hujus nomine latet, apud *Stob.* Tit. LXXVII. p. 458. *parentes* καὶ ζῶντας καὶ ἀποιχομένους σέβειν χρὴ, καὶ μηδέποτε ἀντιλεσχαίνειν, *obgannire*. *Theognis* v. 613.

Σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ κακὰ λεσχάζοντες.

Quod ultimum ad γεφυρίζειν proxime accedit.

CAPUT XIV.

Artes liberales & sellulariae Ammonio Τέχναι & Ἐπιτηδεύματα· *haec minus rite* ἄλογα *vocari. Sellularias artes melius dici* Πρακτικάς. Τέχναι βαναυσικαί. *Xenophon corrigitur ex Stobaeo.* Καθῆσθαι. Βάναυσοι *vulgo qui per ignem operantur. Etymologus, Cyrillus & Heraclitus emendantur.* Βαῦνος.

Τεχνίτης καὶ Βάναυσος διαφέρει. Τεχνίτης μὲν γάρ ἐστιν ὁ λογικῆς τινος τέχνης ἔμπειρος καθεστώς· βάναυσος δὲ, ὁ δι' ἀλόγου τινὸς ἐπιτηδεύματος.] Pro διὰ λόγου haud sane dubitanter posui ex mente *Scaligeri* δι' ἀ-

 λόγου.

λόγυ. In Praecedenti nota Τέχνην & Ἐπιτήδευμα ita discernit, ut *artes liberales* τέχνας, *sellulariae* ἐπιτηδεύματα sint vocandae; Ἐπιτήδευμα δὲ, inquit, τὸ λόγυ χηρεῦον, οἷον χαλκευτικὴ, τεκτονική. dubium autem non est, quin haec vocabula promiscue sint a Veteribus usurpata, e quibus nescio an facile quisquam dari possit, qui *artes illiberales*, ἀλόγυς nuncupaverit: verum quidem est vulgo βαναύσυς τέχνας dici, atque ab iis distingui τὰς λογικὰς, veluti *artes liberales* a *sellulariis*, neque tamen hae propterea ἄλογοι. *Ammonius Hermeae* ad *Porphyr.* f. 5. b. ὐ μόνον αἱ λογικαὶ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι δέονται φιλοσοφίας, ἀλλὰ καὶ αἱ βάναυσοι λεγόμεναι τέχναι. ubi quae sequuntur, peregregia sunt. quin *sellularias* artes, *sordidas* dici posse adfirmanti *Salmasio* de Trapez. Foen. p. 189. 190. obloquitur *Heraldus* Animadv. in *Salm.* Observ. ad Jus A. & R. II. c. XXII. §. 3. & 4. Ad hanc etiam rem conferri possunt *Wowerius* Polym. c. III. §. 2. 3. & ad *Aelian.* V. H. VI. c. 6. p. 450 & 451. viri Clarissimi *Jac. Perizonius* & *Abrab. Gronovius*. Placet inprimis *Scholiastae* ad *Dionys. Thracem* inediti observatio, qui *sellularias artes* vocat πρακτικὰς, & eatenus eas distinguit a λογικαῖς. Grammatici verba producam: τῶν δὲ τεχνῶν διαφοραὶ εἰσὶ δύο. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰσὶ λογικαὶ, αἱ δὲ πρακτικαί. καὶ λογικαὶ μὲν εἰσιν οἷον γραμματικὴ, ῥητορικὴ, φιλοσοφία· πρακτικαὶ δὲ, οἷον τεκτονικὴ, χαλκευτικὴ, καὶ αἱ τούτοις παραπλήσιοι. Τὰς πρακτικὰς *Xenophon* vocat βαναυσικὰς τέχνας Oecon. p. 827. C. ubi mirum in modum eas deprimit *Socrates*, & contemptus rationes promit: καταλυμαίνονται γὰρ inquit τὰ σώματα τῶν τε ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐπιμελυμένων, ἀν-

ἀναγκάζουσαι καθῆσθαι καὶ σκιατραφεῖσθαι, ἔνιαι δὲ καὶ πρὸς πῦρ ἡμερεύειν. τῶν δὲ σωμάτων θηλυνομένων καὶ αἱ ψυχαὶ πολὺ ἀῤῥωστότεραι γίγνονται. Pro πολὺ ſcribe ἐπιπολὺ, *plerumque*, ex *Stobaeo* Tit. LIX. p. 382. quem viciſſim ex *Xenophonte* ſanabis. in hujus verbis τὸ καθῆσθαι & πρὸς πῦρ ἡμερεύειν obſervatu non ſunt indigna; vocem καθῆσθαι in ſellulariis artibus propriam e *Poll.* illuſtravit *Salmaſ.* De Uſur. c. XII. p. 337. alterum ad Grammaticos Veteres eſt referendum, qui βαναύσους proprie dictos volunt, qui per ignem operarentur: Etymologici M. *Auctor* p. 187. Βάναυσος, πᾶς τεχνίτης, κυρίως ὁ διὰ πυρὸς ἐργαζόμενος. (Βαῦνος γὰρ ἡ κάμινος εἴρηται.) Σοφοκλῆς· (Aj. v. 1141.)

Οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.

Ita is locus videtur reſtituendus. MS. εἴρηται & ἐκτησάμην ſuppeditavit pro vulgata lectione ῥητορικῶς & ἐκτήσω. *Cyrillus* Lexico MS. Βάναυσος, πᾶς τεχνίτης διὰ πυρὸς ἐργαζόμενος· Βάναυσος γὰρ ἡ κάμινος. quinimo. legendum Βαῦνος γὰρ ἡ κάμινος. *Schol. Ariſtoph.* ad Acharn. v. 86. Βαύνους ἔλεγον τὰς καμίνους. Eadem medicina *Heraclito* eſt facienda Allegor. *Homer.* p. 495. ἐκ τῶν βαναύσων (l. βαύνων) διάπυρος ὁ τοῦ σιδήρου μύδρος ἑλκυσθεὶς, ὕδατι βαπτίζεται. Vulcanum τέχνην ἔχοντα βάναυσον facete ridet *Lucianus* Deor. Dial. XV. ἱδρῶτι ῥεόμενον, εἰς τὴν κάμινον ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ τοῦ προσώπου ἔχοντα. Alibi eundem βάναυσον vocat καὶ χαλκέα καὶ πυρίτην. Ceterum, quod in talibus fieri fere conſuevit, quidquid minus liberare & indoctum habebatur, uſu frequentiſſimo βάναυσον dicebatur.

CA-

CAPUT XV.

Τρόχος pro δρόμος secundum Gramm. βαρυτόνως scribendum. Discrimen inter Ὕπαρ *&* Ὄναρ. *ista veluti diversa opponi. Max. Tyr. emend.* Σαφῶς *&* ὄναρ. *Loquendi formula* καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ. *Corruptus Democriti locus indicatur.* Ὑπάγειν *vice* τοῦ προάγειν *& similia. Schol. Aristoph. Comici fragmentum & Hesychius emendantur.*

Τροχοὶ ὀξυτόνως, καὶ τρόχοι βαρυτόνως διαφέρουσι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς.] *Schol. Dionysii Thracis:* Τροχὸς μὲν ἐστιν ὁ τρέχων. Τρόχος δὲ ὁ τρεχόμενος. clarius *Etymologus* p. 686. v. 10. Τρόχος ὁ τόπος ἐν ᾧ τρέχουσι· Τροχὸς δὲ ὁ τρέχων. ea etiam ratione apud *Amm. Tryphon*: Τρόχους δὲ, inquit, βαρυτόνως λέγουσι τοὺς δρόμους, & in eam rem adducit locum ex *Euripidis* Alope, nisi tamen in *Amm.* pro ἀναγινώσκωμεν γὰρ, ὥς φησιν, μὲν ἐν Ἀλόπῃ Εὐριπίδου· levi mutatione legi debeat: ὥς φησιν, ἐν Μελανίππῃ Εὐριπίδου. Alium ex Ejusdem *Tragici* Medea locum adfert *Auctor* Etymolog. M. Τρόχος βαρυτόνως ἐπὶ τοῦ δρόμου. Εὐριπίδης Μηδείᾳ,

Ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι
Στείχουσι.

ἀντὶ τοῦ γυμνασίων, δρόμων. *Scholiastes* ad istum e Medea versum 46. ἐκ τρόχων, inquit, βαρυτόνως ὡς νόμων. Ἀριστοφάνης·

Βαδίζει μοι τὸ μειράκιον ἐξ ἀποτρόχων

ὡς

ὡς ἀπὸ γυμνασίας ἐν ἐλθόντας τὰς παῖδας. In Comici versu malim cum *Hesychio* ponere ἐξ ἀποτρέχε, quod is exponit ἐκ περιδρόμε. Ad mentem *Ammonii* in *Sophoclis* Antigone v. 1181. scribi etiam deberet: Τρέχες ἁμιλλητῆρας ἡλίε. Adde *Eurip.* Hippol. v. 1133. *Phavorin.* Τρέχοι, δρόμοι, παρὰ τῷ Ἱπποκράτει.

Ὕπαρ Ὀνείρατος διαφέρει. Ὕπαρ μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἐναργὴς ὄψις· Ὄνειρον δὲ, ἡ ἐν τῷ καθεύδειν φαντασία.] Dum in his discernendis alii strenue nugantur, differentiam optime constituit *Ammonius*. Ex Veterum usu Ὄναρ *fallacem* & *obscuram* φαντασίαν, quales fere in somniis nos deludunt, Ὕπαρ *exploratam rei veritatem* designat. Ὕπαρ ab *Hesychio* exponitur ἀλήθεια in v. Ἦπαρ. *Max. Tyr.* Serm. XXVIII. p. 162. (λόγες) σφαλερὲς καὶ ἀπατεῶνας, καὶ μηδὲν ὕπαρ ἐπὶ τ ψυχὴν φέροντας. *nihil habentes, in quo animus tuto possit adquiescere. Plato* in Politic. p. 124. χαλεπὸν, ὦ δαιμόνιε, μὴ παραδείγμασι χρώμενον, ἱκανῶς ἐνδείκνυσθαί τι τ μειζόνων. κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα (malim ἕκαστα ex *Stob.* Ecl. Phys. II. p. 157.) πάντ' αὖ πάλιν ὥσπερ ὕπαρ ἀγνοεῖν. *periculum enim est, ne, qui singula obscure noverimus, postea universa vere ignoremus. Pindarus* Olymp. Od. XIII. v. 94.

ἐξ ὀνείρε δ' αὐτίκα
ἦν ὕπαρ·

Formula loquendi proverbiali perquam frequenter ὕπαρ & ὄναρ sibi invicem solent opponi. *Heliodor.* II. p. 84. καὶ εἴθε γε ὕπαρ ἦν, καὶ μὴ ὄναρ, ὦ Θεάγενες, τὸ φανέν· Adde III. p. 147. *Aristaen.* II. Epist. 18.

& *Max. Tyr.* Serm. XXI. p. 120. Macula non ſane gravi, ſed quae venuſtiſſimi tamen ſcriptoris locum deformat, diſſert. XXVII. liberabo. Ultima iſtius diſſertationis verba ita leguntur in editis: εἶδον καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν, ἀλλ' οὐχὶ ὄναρ εἶδον· καὶ τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ' ὕπαρ. ubi planiſſime legendum cenſeo: ἀλλ' οὐχὶ ὄναρ εἶδον, νὴ τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ' ὕπαρ. Apud *Heliod.* VIII. p. 390. dubitat Chariclea, an ſomnianti oblata fuerit imago, verene Calaſirin viderit: οἷον γάρ μοι νῦν ὄναρ (εἴτε καὶ ὕπαρ ἦν) ἐνθύμιον γέγονεν. Pro ὕπαρ, σαφῶς poſuit *Strato* in Antholog. inedita:

Ἑσπερίην Μοῖρίς με, καθ' ἣν ὑγιαίνομεν ὥρην,
Οὐκ οἶδ' εἴτε σαφῶς, εἴτ' ὄναρ, ἠσπάσατο.

Eſt in Epiſtola quadam Paulina locus, qui hinc lucem accipiet non ſpernendam. Ab iis autem, quae protuli, probe ſecernenda eſt locutio καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ, qua praeter *Max. Tyr.* Serm. XXVI. p. 154. uſus eſt *Democritus* apud *Stobaeum* Ecl. Phyſ. II. p. 205. Ὁ μὲν εὔμυθος (L. εὔθυμος) εἰς ἔργα ἐπιφερόμενος δίκαια καὶ νόμιμα καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ χαίρει. *per totum vitae ſpatium tranquilla pace gaudet.* Reliqua *Democriti* verba, cum a me corrigi non poſſint, ſuo loco relinquo.

Ὑπάγειν καὶ πορεύεσθαι διαφέρει.] Recepta erat *Ammonii* aevo conſuetudo, verbum Ὑπάγειν uſurpandi pro πορεύεσθαι· quam loquendi rationem, a Grammaticis pleriſque damnatam, alii tamen hoc argumento tuebantur, ut ὑπάγειν dici poſſet ἀντὶ τοῦ προάγειν· ὥσπερ Ὑφηγητὴν (*Ammonii* verba ſunt) ἀντὶ τοῦ προηγητὴν,

τλῶ, καὶ Ὑπογραμμὸν ἀντὶ τοῦ προγραμμόν· ὥς φησι καὶ Ἀριστοφάνης·

Ἐγῶ δὲ ὑπαίρω τὸν ὅρκον. ἀντὶ τοῦ προαίρω.

Verba *Aristophanis* antea a me non intellecta, postquam paulo propius considerare coepi, levissimo opere emaculari posse videbantur. Eadem autem in *Ammonii* Codd. quos *Thomas M.* & *Moschop.* tractarunt, si jam depravata fuisse dixero, nihil adfirmavero, quod non vero videatur simillimum. Uterque enim alium locum ex *Aristoph.* Ranis v. 175. eundem in usum advocavit. Diversum etiam *Etymologus* in Ὑπογραμμὸς ex eadem *Aristoph.* fabula v. 898.

Ὑμεῖς δὲ τῶν Μούσαις τι μέλος ὑπάσατε.

eo modo in edito *Aristoph.* corrigendum esse pro προσάσατε ex *Etymologo* animadvertit *Kusterus*, qui tamen minus rite scholion constituit: τὸ ὑπάσατε ἴσον τῷ προσάσατε· cum scribi debeat: ἴσον τῷ προάσατε. Sed ut ad illam *Aristophanis* ῥῆσιν, cujus causa hanc notam exorsus sum, deveniam, primum eam e deperdita comoedia decerptam esse auguror, hoc autem modo corrigendam: Ἐγὼ δ' ὑπερῶ τὸν ὅρκον· —— ἀντὶ τοῦ προερῶ. *praeibo verba jurisjurandi.* Hoc autem ut verum credam, facit *Hesychii* adnotatio, itidem corrupta: Ὑπερορῶ, ὑπερβάλλω, ἀντὶ τοῦ προορῶ. Primum ordo literarum in *Hesychio* minime spernendus poscit: Ὑπερῶ. Ad hoc indicium facile ita locum constitues: Ὑπερῶ, ὑποβαλῶ, ἀντὶ τοῦ προερῶ. *verba, quibus jurandum sit, subministrabo.*

 Ca-

CAPUT XVI.

Φάκελος & Σφάκελος a librariis permutari. Φάκελος Oppiano restituendum. Σφάκελος exponitur. Cyrilli & Hesychii Lexica emendantur. Legendumne sit in Amm. δηλητήριον an κηλητήριον; prius probatur. Δηλητήριον φάρμακον parari ex malis herbis. Tibulli versus emaculatur. Δηλήσασθαι de venenata potione. Φαρμακεία. Lucianus corrigitur. Μαγεία & Γοητεία quomodo differre censeantur?

Φάκελος καὶ Σφάκελος διαφέρει. Φάκελος μὲν γάρ ἐστι φορτίον ξύλων. Θουκυδίδης, φακέλους ὕλης ἀργείας· Σφάκελος δὲ, ὁ μετὰ φλεγμονῆς σπασμός.] Mendosa Editionum lectio fecit, ut minus certe oportuna notaret *H. Stephanus* Thes. Gr. T. III. p. 1167. Sinceram utriusque vocis scriptionem exhibui, uti apud *Amm.* sic & alibi a librariis frequenter depravatam. Apud *Hesych.* in v. Ῥαχοὶ, φακέλους τῶν ξύλων pro σφακέλους corrigit *Salmasius.* Eodem vitio laborat *Oppianus* Hal. IV. v. 419. hac ratione emendandus:

> Συμφερτοὺς δονάκων φακέλους ἅμα γυρώσαντες
> Δίναις ἐγκατέθηκαν·

Densos arundinum fasces in unum colligatos verticibus immittunt. Bonae notae est, quod in Scholiis extat: σφακέλους, sive, uti scribendum puto, φακέλους, δεσμά. quae adjiciuntur, ab *Oppiani* loco aliena,

Rit

Rittersbusium deceperunt. *Schol. Aristoph.* ad Ran. v. 863. φάκελοι, τὰ βαρέα καὶ συνδεδεμένα φορτία τῶν ξύλων. *Vetus Auctor* apud *Suidam* in Δᾷς. φακέλους πίσσῃ κεχρισμένους κομίζοντες, τὴν πλάτην ἀνάπτουσι. Plura dabunt Viri Docti ad *Thucyd.* II. c. 77. In eo autem, quem posui, *Oppiani* loco, φακέλους scribendum, vocabulum σφάκελος ab eodem *Poëta* usurpatum Hal. II. v. 583. & V. 540. satis demonstrat. Ad priorem locum σφάκελος a *Schol.* exponitur σῆψις τοῦ μυελοῦ, ὁ σπασμὸς, ὁ παλμὸς, ὁ σφυγμός. e quibus vocabulis unum restituendum est *Cyrillo*, in cujus Lexico, dignissimo quod in publicam lucem emittatur, vitiose legitur: Σφάκελα, σφυγμὸς, καὶ παλαιός· cum scribi debuisset: Σφάκελος, σφυγμὸς καὶ παλμός. Ab *Amm.* σφάκελος optime redditur ὁ μετὰ φλεγμονῆς σπασμός. Apud *Heliod.* VIII. p. 379. ex venenata potione pessima mulier σπασμοῖς τε καὶ σφακελισμοῖς ὀξυτάτοις ἐπιέζετο. *Aeschylus* in Prom. Vinct. v. 877.

Ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς
Μανίαι θάλπουσ' ——— .

Schol. Σφάκελος, σπασμὸς τοῦ ἐγκεφάλου. *Euripid.* Hippol. v. 1353.

Κατά γ' ἐγκέφαλον πηδᾷ σφάκελος.

Latissimo usu ab *Hippocrate* adhiberi indicat *Galenus* in Gloss. Σφάκελος] φθορὰ πᾶσα καθ' ὃν ἂν γίγνηται τρόπον· idque monstrat *Foesius* in Oecon. *Hippocr.* ut adeo mirum videri possit, quod scribit *Hesychius*: Ἀπεσφακέλισεν. ἐσάπη· Ἀριστοφάνης Ὁλκάσιν. οἱ δὲ ἰατροὶ, τὴν

τὴν ἐκ τῆς ὄψεως μελανίαν, ἢ ἀντὶ τοῦ προσεπαράσθη ἢ αἰφνιδίως ἀπέθανεν. Quo in loco five vocem σφάκελον inferendam feu fubaudiendam effe cenfeas, parum refert; modo expofitionem paululum refingere, & pro τὴν ἐκ τῆς ὄψεως μελανίαν, τὴν ἐκ τῆς σήψεως μελανίαν, five μελᾶν ἀνίαν ponere ne formides.

Φαρμακεία γοητείας διαφέρει. Φαρμακεία μὲν γὰρ κυρίως, ἡ βλάβη ἡ διὰ δηκτηρίου τινὲς γινομένη φαρμάκου· γοητεία δὲ, ἡ ὑπὸ ἐπικλήσεώς τε καὶ ἐπαοιδῆς.] Cogitabam aliquando pro δηκτηρίου reftituendum effe κηλητηρίου· *Suidas* inprimis eam cogitationem moverat, fecundum quem Φαρμακεία λέγεται ὅταν διά τινος σκευασίας θανατηφόρου πρὸς φίλτρον δοθῇ τινι διὰ στόματος. Φίλτρον autem, *amatorium Senecae* Epift. IX. five, uti vocat *Achill. Tat.* IV. p. 259. φάρμακον ἔρωτος, in *Sophoclis* Trachin. v. 582. dicitur κηλητήριον, *delinimentum.* Nunc nullus dubito, quin genuinam fcripturam *Thomas M.* nobis repraefentet, & in *Ammonio* ponendum fit: ἡ βλάβη, ἡ διὰ δηλητηρίου τινὸς γινομένη φαρμάκου. *Venena* five φθαρτικὰ φάρμακα, eximie δηλητήρια folent nuncupari. *Schol. Apoll. Rhod.* III. v. 200. *Hecaten* fcribit πρώτην θανασίμους ῥίζας εὑρεῖν, καὶ ἐμπειροτάτην γεγενῆσθαι τῆς τε δηλητηρίων καὶ τῆς ἰᾶσθαι δυναμένων. Quas hic θανασίμους ῥίζας, e quibus τὸ δηλητήριον parabatur, *malas herbas* vocat *Tibullus.* ita enim pro *alias herbas* fcribendum cenfeo II. El. IV. 60.

Si modo me placido videat Nemefis mea vultu,
Mille malas herbas mifceat illa: bibam.

Heliodor. VIII. p. 380. ἀλλ' ἰὼ, οἴμοι, καὶ δηλητηρίου

ψυχὴ

ψυχὴ δολερὰ πικρότερον. *Hesychius*: Ἑλλέβορον, δηλητήριον φάρμακον, ἤτοι βρῶμα. *Idem*: Κυκεῶ, πόμα ἐκ πολλῶν βοτανῶν συγκείμενον, φαρμακεία, ποτὸν δηλητήριον. succedat *Cyrilli* nota e Lex. MS. Δηλητήριον, φάρμακον ὀλέθριον, βοτάνη θανάσιμος, ἀντίδοτος. εἴρηται ἢ παρὰ τὸ δηλήσασθαι καὶ βλάψαι Recte. *Parthen.* c. XXIX. οἴνῳ πολλῷ δηλησαμένη αὐτόν. *Theocrit.* IX. v. 35. τώς δ' ἔτι ποτῷ δαλήσατο Κίρκη. Vocem φαρμακεία, eo, quo *Ammonio* redditur, sensu accepit *Lucianus* de merc. cond. T. I. p. 478. πολλοὶ γὰρ οἱ ἐς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαγείας καὶ φαρμακείας ὑπέσχοντο, καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς. Neminem dubitaturum confido; quin pro μαντείας jure posuerim μαγείας· Similiter enim *Lucian.* in Pseudom. p. 750. γόης τῆς μαγείας καὶ ἐπῳδὰς θεσπεσίας ὑπισχνουμένων, καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς. Non valde interim obnitar, si quis pro μαγείας, μαγγανείας mavelit; cujus vocis usum declaravit Cl. *Arnaldus* Var. Conject. I. c. XXX. Apud *Moschopul.* in Γοητεία· Μαγγανεία (vulgatur μαγκανεία) exponitur ἐπίκλησις δαιμόνων τινῶν ἀγαθοποιῶν πρὸς ἀγαθοῦ τινος σύστασιν. Frequentius μαγεία nuncupatur, eo diversa a γοητεία, quod haec sit ἐπίκλησις δαιμόνων κακοποιῶν, illa vero ἀγαθοποιῶν· prouti distinguunt *Auctor* Lex. MS. in Bibl. *Coisl.* p. 236. & *Suidas* in Γοητεία. ubi in scripto libro ita legitur: Γοητεία, μαγεία: Γοητεία καὶ Μαγεία καὶ Φαρμακεία διαφέρει.

CA-

CAPUT XVII.

Promiscuus usus vocabulorum φάγαινα *&* φαγέδαινα. *Gravissimum Philoctetae morbum* φαγέδαιναν *eximie vocari.* Ἑδηδάν. *Pulcra Demosth. comparatio Paulino loco admovetur.* φερμάττεσθαι *de hircis proprie usurpari.* φερμαγμὸς *reponitur in veteri* διαφορᾶ φωνῆς. *Verbi* φερμάττεσθαι *usus secundarii e Grammaticis indicati. Hesychius tentatur.*

Φάγαινα μὲν λέγεται ἡ μετὰ τὰς νόσους πολυφαγία· φαγέδαινα δὲ φῦμα ἀνήκεστον] Non solum *Medici*, quibus tamen hujuscemodi in rebus credendum, verum etiam alii, quos inter *Aquila* Graecus Antiqui Foederis interpres, id morbi genus, quod πολυφαγία dici solet, φαγέδαιναν vocarunt; In Lexico Veteri apud *Montfauc.* Bibl. *Coisl.* p. 476. φαγέδαινα exponitur νόσος λιμική. atque ea fortasse ratione apud *Suidam* legendum pro λοιμικὴ, tametsi posterius de isto usu non incommode poni potuit, quem declaravit *Ammonius*, φαγέδαινα δὲ inquiens φῦμα ἀνήκεστον· secundum *Democritum* apud *Stobaeum* p. 506. ἐν τοῖς ἕλκεσι φαγέδαιναι κάκιστον νόσημα. Insanabilis morbi gravitatem & inmane dolorum pondus luculenter descripsit *Sophocles* in Philoctea,

Cui viperino morsu venae viscerum
Veneno inbutae taetros cruciatus cient.

Accii verba sunt e cognomine Tragoedia conserva-

at

ta apud *Nonium* p. 324. Taetram gangraenam, quae miserrimi hominis pedes inprimis erodebat, proprio nomine φαγέδαιναν dixerat *Aeschylus* in Philoctetа:

φαγέδαιναν, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

quem versum in ejusdem argumenti fabulam transsumpsit *Euripides*, verbo ἐσθίει in θοινᾶται demutato, observante *Aristotele* de Poët. c. XXII. Ad vocis φαγέδαινα notationem adludunt *Pindarus* & *Max. Tyr.* quorum hic *Philoctetae* σῶμα vocat διαβεβρωμένον ὑπὸ τῆς νόσου, Serm. XLI. p. 243. *Pindarus* autem ἕλκει τειρόμενον, Pyth. Od. I. v. 101. *Galenus* in Gloss. *Hippocrat.* φαγεδαίνη, ἕλκει ἀναβιβρωσκομένῳ. Interior vocabuli vis ex alio nomine ἐδηδὼν satis etiam percipi potest; Apud *Hesych.* Ἐδηδὼν redditur φαγέδαινα. Subjiciam pervenustum *Demosthenis* locum, Aristogitonem gangraenae comparantis, quae, ne penitius permeet, resecanda sit, Orat. I. contra Aristog. p. 502. C. δεῖ δὴ πάντας, ὥσπερ ἰατροὶ, ὅταν καρκῖνον, ἢ φαγέδαιναν, ἢ τῶν ἀνιατωτάτων τι κακῶν ἴδωσιν, ἀπέκαυσαν, ἢ ὅλως ἀπέκοψαν, οὕτω τοῦτο τὸ θηρίον ὑμᾶς ἐξορίσαι, ῥίψαι ἐκ τῆς πόλεως, ἀνελεῖν. quibuscum *Paulina* loquendi formula in II. ad Tim. II. v. 17. commode conferri potest; *Pauli* locum respiciens *Auctor* Lex. MS. ad voces Ὡς γάγγραινα. ita notat: εἶδος πάθους ἀπὸ (l. ὃ ἀπὸ) μέρους ἐφ' ὅλον τὸ σῶμα χωρεῖ. His addenda sunt, quae notarunt *Foesius* Oecon. *Hipp.* in φαγέδαινα. & *Stanlejus* ad *Aeschyli* fragm. p. 863.

φριμάττεσθαι καὶ φρυάττεσθαι διαφέρει. φριμάττεσθαι μὲν γὰρ τὸν τράγον φαμέν· —— φρυάττεσθαι δὲ τὸν ἵππον φυσῶντα καὶ γαυρούμενον.] *Hircus* φριμαξάμενος ἐς φυγὴν ἐτράπετο apud *Longum* I. p. 10. & p. 27. αἱ δὲ αἶγες ἐσκίρτων φριμασσόμεναι, καθάπερ ἡδόμεναι σωτηρίᾳ συνήθους αἰπόλου. ubi notat *Mollius*. φριμαγμὸς, ἡ τοῦ τράγου φωνὴ, teste *Amm.* In Διαφορᾷ φωνῆς, quam *Aldus* edidit, reperias: τράγων, φρυγμαγμὸς καὶ φρυγμός. ubi reponendum est φριμαγμός. *Herodotum* III. c. 87. de equi hinnitu φριμάξασθαι usurpasse, monuit *Suidas*: φριμάξασθαι παρὰ Ἡροδότῳ, τὸ φρυάξασθαι, ἢ πεφυσῆσθαι. *Schol. Theocr.* ad Idyll. V. v. 141. τὸ δὲ φριμάσσεο —— λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν ἵππων. paulo post: φριμαγμὸς μὲν γάρ ἐστι κυρίως ἡ τῶν ἵππων φωνή. ita enim videtur restituendum. Utrumque verbum φριμάττεσθαι & φρυάττεσθαι pulcre, sive ad *iracundiam*, seu ad *superbiam* transferri solet, posterius quidem usu pervulgato, cum alterum φριμάττεσθαι minus sit frequens. Dorienses, monente *Corinthio*, τὸ βρενθύεσθαι, φριμήσσεσθαι φασί. *Cyrillus* in Lex. inedito: φριμάσσεται. νεανιεύεται, ἐξαγριοῦται, ἀτάκτως πηδᾷ, καὶ χρεμετίζει. male in libro legebatur χραιμετίζει. Corrige *Hesychium*: φριμάσσεται, σκιρτᾷ, ἐπεγείρεται. † φρυᾶται, βριμμενᾷ. sublata distinctione scribe: ἐπεγείρεται, ὀφρυᾶται, βριμαίνει. Ut opinor, non ineleganter φριμάσσεται exponi potuit ὀφρυᾶται. In *Antholog.* inedita:

Τὸν θρασὺν εἷλον ἐγὼ, τὸ δ' ἐπ' ὀφρύσι κεῖνο φρύαγμα
Σκηπτροφόρου σοφίας ἤνιδε ποσσὶ πατῶ.

CA-

CAPUT XVIII.

De vocibus Animalium. Διαφορὰ φωνῆς *ab Aldo edita. Zenodoti & alterius tractatus* περὶ φωνῶν ζώων *e scripto libro Vossiano proferuntur; hinc nonnulla illustrantur. adfinia Grammaticorum loca obiter correcta. Emendantur Eratosthenis Catasterismi.* Ἀρράζειν *ab Ammonio rabiosae cani tribui.* Ἀῤῥάζειν· *hirrire. Hirritus reponitur in Glossis.*

Φωνεῖν καὶ Ὠρύεσθαι διαφέρει. φωνεῖν μὲν γὰρ ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεται· Ὠρύεσθαι δὲ ἐπὶ λύκων. παρατηρητέον δὲ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὸ οἰκεῖον ἑκάστῳ] In propriis verbis, quibus quadrupedum volucrumque voces olim designabantur, enotandis & in unum colligendis Grammaticorum Veterum opera enituit, quam ne quis male sedulam fuisse aut inutilem arbitretur, *Casaubonum* dabo & *Bochartum*, quorum neutrum in eadem materia elaborasse puduit. E *Casauboni* ad hanc rem collectaneis nonnulla vulgavit *Jo. Christoph. Wolfius* V. C. in Casaubonianis p. 56. — 64. Varios autem, qui de animalium vocibus egerint, Scriptores indicavit Celeb. *Jo. Alb. Fabricius* Biblioth. Gr. Lib. II. c. XI. §. 4. atque istic etiam loci exhibuit Διαφορὰν φωνῆς ab *Aldo* primum vulgatam, ita tamen, ut, nescio quo pacto, omiserit, quae superiori capite ex *Aldina* Editione produxi, cujus mihi ex instructissima Bibliotheca copiam fecit Nobiliss. *Röverus.* Hujuscemodi bina opuscula περὶ φωνῶν ζώων in Codice

Bibliothecae *Leidenſis* membranaceo vetuſtiſſimo offendi, *Dionyſii Thracis* Arti Grammaticae, & *Theodoſii Alexandrini* Canonibus ſubjecta, quorum prius, ab edito parum diverſum, neſcio cui *Zenodoto* adſcribitur, alterum nonnulla continet ſatis ſcitula, quaeque diligenter veſtiganti minus videbantur pervulgata. Utrumque, prouti in MS. legebatur, hoc capite concludam.

ΖΗΝΟΔΟΤΟΥ [1].

Ἐπ' ἀνθρώπων κεκραγέναι. ἐπὶ κυνῶν ὑλακτεῖν. ἐπὶ προβάτων βληχᾶσθαι. ἐπὶ βοῶν μυκᾶσθαι. ἐπὶ ἵππων χρεμετίζειν. ἐπὶ ὄνων βρωμᾶσθαι, λέγουσι δὲ ἄλλα σπάνιον. ἐπὶ λεόντων βρυχᾶσθαι. ἐπὶ ἄρκων καὶ παρδάλεων ὀμάζειν [2]. ἐπὶ ἁμαξῶν τετριγέναι. ἐπὶ ὄφεων συρίττειν. ἐπὶ ἀετῶν καγκλάζειν [3]. ἐπὶ ἀλεκτρυόνων ᾄδειν. ἐπὶ κοράκων

1 ΖΗΝΟΔΟΤΟΥ] Huic nomini in MS. adjectum erat φιλέτηρος· quod forſan in Φιλεταίρου demutandum, ut *Zenodoti Philetaeri* huic homini fuerit nomen: niſi tamen tractatum huncce antiquiſſimo *Zenodoto*, qui *Philetae* fuit diſcipulus, adſcribi voluerint.

2 Ὀμάζειν] *Moſchopulus* περὶ συντάξεως p. 223. ἐφ' ὧν γὰρ οὐκ ἔστιν ὄνομα τῆς φωνῆς ἴδιον, οἷον ἄρκτου καὶ παρδάλεως καὶ τῶν τοιούτων, τὸ βρυχᾶσθαι λέγουσι. quae ex *Polluce* V. 88. ſunt derivata.

3 Καγκλάζειν] *Aldus* edidit: ἐπὶ αἰετῶν κλαγκάζειν· Non invitus ſcriberem ἐπὶ αἰετῶν, κλάζειν, κλαγγάζειν. Confer cum *Poll.* V. 89. alterum tractatum, quem eadem ratione corriges. In Latino carmine de vocibus avium: *clangunt aquilae*. κλαγγάζουσι. Apud *Sophocl.* vero Antig. ὀξέα κλάζων αἰετὸς v. 111.

4 Γρυλ-

κων κρώζειν. ἐπὶ τεττίγων τερετίζειν, ἠχεῖν. ἐπὶ χοίρων γρυλλίζειν καὶ γρύζειν 4. ἐπὶ περδίκων κακκαβάζειν 5. ἐπὶ γλαυκῶν κακκιβάζειν 6. ἐπὶ ὀρνίθων τῶν κατ' οἶκον ὠοτοκουσῶν κακκάζειν. ὠρυγὴ κυρίως ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ, καὶ ὠρύεσθαι, ὡς λύκος ὠρυοίμην παρὰ Καλλιμάχῳ· ὠρύεσθαι γὰρ ἐπὶ λύκων εἶπεν.

ΕΤΕΡΩΣ ΠΕΡΙ ΦΩΝΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἄνθρωπος βοᾷ, λαλεῖ, λέγει, κράζει, φθέγγεται.
Ἄρκτος καὶ πάρδαλις ὁμάζει.
Ἀλεκτρύων ᾄδει, κοκκύζει 7.

Ἀε-

4 Γρυλλίζειν καὶ Γρύζειν.] Glossae: *Grunniunt*, Ῥήσσουσιν. ubi bene *Vulc.* γρύζουσιν restituit. Alterius vocis scriptura per unum λ melior censetur ab Atticistis. atque ea etiam ratione scribit *Moschopulus* l. c. Γρυλίζειν, ἐπὶ χοίρου. In *Aldina* διαφορᾷ φωνῆς. ἐπὶ χοίρων γρυλλίζειν καὶ γρύζειν. *Hesychius*: Κοΐζειν, τὸ χοιρ' δια μιμητικῶς λέγεται.

5 Κακκαβάζειν] Corrupte vulgarat *Aldus*: ἐπὶ περδίκων κοκκυβάζειν, Genuina, ut puto, scriptura est κακκαβάζειν sive κακκαβίζειν, quarum haec apud *Poll.* V. 89. & *Athen.* IX. p. 390. A. Κακκαβάζειν commendat Latinum *cacabare. Auctor* Veteris Poëmatii: *Cacabat hinc perdix. Hesychius*: Κακκάβα, πέρδιξ, *Athen.* IX. p. 387. F. καλοῦνται δὲ οἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων κακκάβαι, ὡς καὶ ὑπ' Ἀλκμᾶνος.

6 Κακκιβάζειν] *Ald.* Ed. κακκιβάζειν. Apud *Aristoph.* in Lysistr. v. 762 ὑπὸ γλαυκῶν γε τάλαιν' ἀπόλλυμαι Ταῖς ἀγρυπνίαισι κακκαβιζουσῶν ἀεί. *Noctuis* κικκαβάζειν videtur tribuendum. Vide *G. J. Voss.* de Theol. Gent. L. III. c. 88.

7 Ἄδει, κοκκύζει.] MS. κοκκύζει *Schol. Aristoph.* ad Vesp. v. 813. κυρίως τὸ ᾄδειν ἐπὶ τοῦ ἀλεκτρυόνος· κοκκύζειν δὲ ἐπὶ τοῦ κόκκυγος. pari ratione bina discernit *Pollux*, *Hyperidem* tamen

 &

Ἀετὸς καὶ γέρανος κλαγγάζει.
Αἲξ ἢ αἶγα [8] μηκᾶται.
Ἀηδὼν τερετίζει [9].
Ἅμαξα τρίζει.
Βοῦς μυκᾶται.
Γλαῦκος [10] καὶ πέρδιξ κακκαβάζει.
Δράκων καὶ ὄφις συρίττει.
Ἱέραξ κρίζει [11].
Ἵππος χρεμετίζει.

Κίχλα

& *Demosthenem*, ἐπ' ἀλεκτρυόνων, τὸ κοκκύζειν usurpasse observans. In *Theocr.* Idyll. VII. v. 125. occurrit ἀλέκτωρ κοκκύσδων. *Alciphron* in epistola inedita: μισῶ τὸν ἐκ τῶν γειτόνων ἀλεκτρυόνα. κοκκύσας ἀφείλετο τὴν παροιμίαν, ἤδη ἀπολαύσειν σε. Gallo cantu victoriam indicanti τὸ ᾄδειν adscribit *Demosth.* contra Conon. p. 728. C. ἦδε γὰρ τοὺς ἀλεκτρυόνας μιμούμενος τοὺς νενικηκότας. *Hesychius*: Ἄδειν, ἐπὶ τῶν ἀλεκτρυόνων λέγουσιν Ἀττικοί· κοκκύζειν δὲ οὔ φασιν ἐπ' αὐτῶν, πλὴν μακάριοί τινες ξένοι.

8 Αἶγα] Vocis forma profecto est insolentior; a qua tamen *Hyginus* non abhorruit fab. 87. & Poët. Astron. II. 13. *Nonnulli etiam Aegam Solis filiam dixerunt.* cum in *Eratosthen.* Caraster. c. 13. legatur: τὴν δὲ αἶγα εἶναι ἡλίου θυγατέρα. Sed istic loci corrigendus est ad hanc rationem ex *Hygino Eratosthenes*: Τινὲς δὲ Αἴγαν εἶναι Ἡλίου θυγ. id verum esse, utrumque locum diligenter contendenti facile patefiet.

9 Ἀηδὼν τερετίζει] Vulgo de *hirundine* aut *cicada* poni solet τὸ τερετίζειν· Infra Τέττιξ ἠχεῖ, τερετίζει. & *Pollux* V. 89. *Hesych.* Τερετίζοντα, λαλοῦντα, ἐκ μεταφορᾶς τῆς χελιδόνος. *Etymologus* in Τερετίζειν —— ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ τέττιγος ἢ τῆς χελιδόνος.

10 Γλαῦκος] Positum pro γλαύξ. ut antea αἶγα pro αἴξ·

11 Κρίζει] *Poll.* V. 89. ἱέρακας δὲ ῥύζειν· ubi forsan legendum κρίζειν.

12 Κι-

Κίχλα κιχλάζει [12].
Κορώνη καὶ Κόραξ κρώζει.
Κύκνος ᾄδει.
Κύων ὑλακτεῖ, βαβίζει [13].
Κώνωψ σφικᾷ.
Μέλιττα βομβεῖ.
Κάμηλος μωκᾶται.
Κόσσυφος πιπίζει [14].
Λέων βρυχᾶται.
Λύκος ὠρύεται.
Νυκτερὶς τρίζει.
Πρόβατον βληχᾶται.
Ὄνος βρωμᾶται, τινὲς λέγουσιν ὀγκᾶται.
Περιστερὰ λαρύνει.
Τέττιξ ἠχεῖ, τερετίζει.
Ποταμὸς καὶ ἄνεμος ψοφεῖ.
Χοῖρος γρυλλίζει.
Χελιδὼν τεπιβίζει [15].
Ὄρνις δὲ ἡ κατ' οἶκον Ὠοτοκοῦσα κακάζει [16].

12 Κιχλάζει] *Aldina* φωνῆς διαφορά. ἐπὶ κίχλης κιχλίζειν.

13 Βαβίζει] Quinimo *βαΰζει*. *Moschopulus* in Ecloga: Ὑλακτεῖ κύων. Βαΰζει σκύλαξ. & περὶ συντάξεως p. 223. Ὑλακτεῖν ἐπὶ κυνὸς, Βαΰζειν ἐπὶ τῶν σκυλακίων. Apud *Theocr.* Idyll. VI. v. 10. κύων —— *βαΰσδει*. & *Lucian.* de merc. cond. p. 474. κυνίδιον —— *βαΰζον λεπτῇ τῇ φωνῇ*. pulcrum usum verbi *βαΰζειν* illinc derivatum tangit *Stanlej.* ad *Aesch.* Pers. v. 13. Parem *Latrandi* potestatem, a Latinis frequentatam, *Barthius* exposuit ad *Stat.* T. 11. p. 187, 188.

14 Πιπίζει] Id variis avibus fuit commune. *Hesychius:* Πιππίζειν, κατὰ μίμησιν ἡ λέξις πεποίηται τῆς τῶν ὀρνέων φωνῆς. Onomast. Vetus: *Pipare*, πιππίζειν. Lesbiae Passer *ad solam dominam usque pipiabat.*

15 Τεπιβίζει] Emendatius scribes: τιτυβίζει. *Hesych.* Τιτυβίζει, ὡς χελιδὼν φωνεῖ. Apud *Athen.* IX. p. 390. B. πέρδικες etiam τιτυβίζουσιν. *hirundo* ψιθυρίζει, teste *Poll.* V. 90. In *Agathiae* epigrammate Anthol. I. c. LVI. ep. 11. —— ἐπιτρύζει ἡ χελιδών. *trissat hirundo vaga.*

16 Κακάζει] Ita MS. neque aliter posui in altero tractatu, ubi MS. perperam κακλάζειν· *Hesychius:* Κακκάζειν, τὰς ὄρνις τὰς περὶ τὸ τίκτειν φθεγγομένας Ἀττικοί.

Quum

Quum vero canum voces apud alios varie exprimi ſoleant, praetermittendum non puto quod ab *Ammonio* traditur: Ἀῤῥείζειν δὲ ἐπὶ κυνῶν, παρ' Ἀθηναίοις, ἀπὸ τῆς ἄρ φωνῆς, παρ' ἡμῖν δ' ὑλακτεῖν λέγεται. Quae *Ammonii* verba, a *Phavorino* deſcripta, uſurparunt *Bochartus* Hieroz. P. I. L. II. c. LV. *Caſaubonus* d. l. p. 57. & in Theſauri Gr. Indice *H. Stephanus*; cur autem *Ammonium* reprehenderet *Stephanus*, nihil erat cauſae: id ſignificare voluit Grammaticus, ſonum, quem *irritata canis* emittit, vulgo generali verbo ὑλακτεῖν, Athenis proprio vocabulo Ἀῤῥείζειν fuiſſe deſignatum. Pro Ἀῤῥείζειν, vocem non minus rabioſae cani congruam, ἀῤῥάζειν poſuit *Aelianus* de Nat. Anim. V. c. LI. καί τισι μὲν ὠρυγμὸς, τισὶ δὲ ὑλαγμὸς φίλον καὶ ἀῤῥάζειν. ἄλλῳ κλαγγαί τε καὶ ῥοῖζοι. commoda interpunctione locum adjuvandum cenſui, ne ὑλαγμὸς & ἀῤῥάζειν diverſis animalibus tribui viderentur. Apud *Poll.* V. 86. Ἀῤῥάζειν. ſed Latinorum *birrire* caninae literae duplicationem manifeſto poſtulat. *Nonius Marcellus* p. 31. *Irritare proprie eſt dictum provocare; tractum a canibus, qui cum provocantur irriunt.* ſive *birriunt*. Iis, quae notat *Scaliger* conject. in *Varr.* p. 119. adjiciam bina loca e *Cyrilli* Gloſſario: Ὅταν κύων ἀπειλῇ ὑλακτῶν, *Hirrit.* & Κυνὸς ἀπειλὴ ὅτε ὑλακτεῖ, *Hirritus.* ita enim corrigendum eſt pro *Hirric*, ſive, quod e ſcripto libro Sangerman. adfertur, *Hirrit.*

CA-

CAPUT XIX.

Turbatissimus Ammonii locus. οἱ χόες *festum Athenis. Aristophanem frustra a Stephano tentari.* Χοεὺς & χοὴ *certa vini mensura. Amm. emendatur.* χρηστήριον *non quaevis victima, sed* τῶν χρηστηριαζομένων. *Pindarus illustratur. Varia eruitur e Soph. Schol. lectio.*

Χόας συνεσταλμένως τὴν ἑορτήν. Ἀριστοφάνης Ἀχαρνεῦσιν, Ἀκούετε λεῴ· κατὰ τὰ πάτρια τὰς χόας. Χοᾶς, ἢ περιεσπασμένως, ἐπὶ μέτρου τοῦ οἴνου]. Quae prima specie nihil adeo continere videntur, quod quemquam possit morari; diligentius considerata nodum proponunt satis etiam intricatum. Quid enim? fueritne Athenis festus dies χόα cognominatus? cum enim in finem adduci videntur *Aristophanis* verba: κατὰ τὰ πάτρια τὰς χόας. iisque inductus, qui vocabula acc. distincta collegit, hanc notam posuit: χόα, τὰς χόας, *festum quoddam.* χοὰ, τὰς χοᾶς, ἡ, *genus mensurae.* Verum, sicuti constat, hominem aperte mendosa huic indici inseruisse, ita non minus est exploratissimum, cum aliunde, tum inprimis ex *Meursii* Gr. Fer. in v. Ἀνθεστήρια, isti festo, quo paulo liberius genio indulgebant Athenienses, nomen fuisse οἱ χόες. Ea res *Henr. Stephanum* permovit, ut in illo, quem dixi, *Aristophanis* loco, ex Acharn. v. 999. ubi apud *Amm.* legitur, τὰς χόας· vulgo autem τὰς χοὰς, scribendum esse censuerit τοὺς χόας. Ipsa *Stephani* verba, quibus

 hanc

hanc ſuam conjecturam expoſuit, ex Theſ. Ling. Gr. T. IV. p. 481. D. huc transferam: „ *Sed notandum eſt, in Ariſtophanis illo loco vulg. edit. perperam habere* τὰς χοὰς *pro* τοὺς χόας, *itidemque vulgata Suidae exemplaria*, (in v. Ἀσκὸς Κτησιφῶντος) *at non item manuſcriptum. recte enim illud*, τοὺς χόας, *ut ipſa ratio poſtulat. nec enim* χοαὶ *feſtum id nominatur*, & *menſura certa vini quae in eo bibebatur*, *ſed* χόες. poſtrema dubiam ſcribentis mentem produnt, feſtum & menſuram vini temere confundentis; quo tamen animus videtur inclinaſſe, id ab *Ariſtophanis* loco eſt alieniſſimum. Praeconis, populum ad certaminis praemium auferendum cohortantis, verba ſunt, quae ex *Ariſtoph.* ſubjiciam.

Ἀκούετε λεῴς· κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοὰς
Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος, ὃς δ᾽ ἂν ἐκπίῃ
Πρώτιστος, ἀσκὸν Κτησιφῶντος λήψεται.

neque enim, ſi feſtum intelligeretur, juberi poſſent τοὺς χόας πίνειν· Recte vero cum aliis locum cepit *Friſchlinus*: *congios more patrio ebibite. Suidas*: Χοάς. ὅτε ἐπὶ μέτρου τίθεται, περισπᾶται. Neque alteram ſcribendi rationem damnat *Schol. Ariſtoph.* ad Nub. 1240. τὸ χοᾶς, εἰ μὲν περισπᾶται, ἐκ τοῦ χοεύς ἐστι· —— εἰ δὲ βαρύνεται, ἐξ ἑτέρας ἐστὶν εὐθείας, ἥτις ἐστὶν ἡ χοὴ θηλυκῶς καὶ κλίνεται τῆς χοῆς. *Ammonii* autem notam, in quam itidem τοὺς χόας inferri volebat *Stephanus*, ad hunc modum reficiendam eſſe arbitror: Χόας, συνεσταλμένως τὴν ἑορτήν· Χοᾶς δὲ περισπωμένως, ἐπὶ μέτρων οἴνου. Ἀκούετε λεῴς· κατὰ τὰ πάτρια τὰς χοᾶς Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος. Neque eſt quod quis apud *Ammon.* ſaltim mavelit

τοὺς

τὰς χοᾶς. vocem χοῦς οὐ μόνον ἀρσενικῶς ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς usurpari, vel ex *Phavorino* constat.

χρηστήριον, ὁ τόπος, καὶ ὁ χρησμὸς, καὶ τὸ ἱερόν.] Credibile *Ammonium* scripsisse τὸ ἱερεῖον· nimirum ᾧ χρῶνται χρηστηριαζόμενοι, sicuti supra scribit in v. Ἱερεῖον· ubi eam potestatem *Herodoti* testimonio firmat; eundem usum novit *Hesychius*, χρηστήρια inter alia exponens ἱερεῖα· amplector enim *Sopingii* emendationem, χρηστήρια corrigentis, ubi vulgo legitur χρυσατήρια, τὰ χωρία εἰς ἃ φοιτῶντες ἐλάμβανον. (adde: μαντείας.) ἱερεῖα, καὶ χρησμούς. qui locus cum *Ammoniano* quam curatissime concinit. Per χρηστήριον nonnunquam τὸ ἱερεῖον denotari, protritum non est & vulgo minus animadversum. Hinc in *Pindari* Olymp. Od. VI. v. 120.

> Ζηνὸς ἐπ᾽ ἀκροτάτῳ βωμῷ τότ᾽ αὖ
> χρηστήριον θέσθαι κέλευσεν.

vertunt: *Jovis in suprema ara tunc oraculum collocare jussit*: *Schmidius*, χρηστήριον, reddidit, *oraculi sedem*. Ego vero *victimam* malo, & χρηστήριον θέσθαι pari ratione hic positum autumo, qua in sequenti Ode. v. 76. θυσίαν θέσθαι· nisi quod priori in loco *victima* designetur, qua vaticinandi artis, sibi ab Apolline concessae, auspicia caperet Jamus. sensum loci mirifice conturbant Veteres, e quibus unus μαντεῖον fuisse scribit, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἴαμος, τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ. quam scilicet μαντείαν capiebant ex igne victimae sive τοῦ ἱερείου; ᾧ ἐχρῶντο οἱ χρηστηριαζόμενοι. Triplicem usum *Schol.* etiam *Sophoclis* adnotavit: δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον, καὶ τὸν χρησμὸν καὶ τὸ ἱερεῖον· ad

Ajac. v. 220. quo in loco χρηστήρια exponit ἃ διεχρήσατο ἐκεῖνος. —— ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια, παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. Quae interpretatio, quantumvis absona, tamen traxit *Henr. Stephanum*, qui nescius, quo *Sophoclis* locum referret, tandem ad verbum διαχρῶμαι retulit T. IV. p. 616. χρηστήρια cum *Schol.* dici arbitratus pro διαχρηστήρια. Altera Vetustioris, ut puto, *Scholiastae* explicatio, τὰ τολμήματα, καὶ πράξεις, a *Stephano* non intellecta, nobis veram corruptae vocis scripturam subministravit. *Sophoclis* locum, prouti vulgatur, proponam:

Τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
Χειροδάϊκτα σφάγι' αἱμοβαφῆ
Κείνου χρηστήρια τἀνδρός.

Quamvis autem σφάγια & χρηστήρια alibi eleganter jungi possint; non video, qua demum ratione hic vocabulum χρηστήρια locum reperire queat; Itaque corrigendum puto:

Κείνου δραστήρια τἀνδρός.

Scholia, quorum alterum ad genuinam, alterum ad vulgatam lectionem pertinuerit, ita separanda esse judico: Δραστήρια] τὰ τολμήματα καὶ πράξεις. Κείνου χρηστήρια] ἃ διεχρήσατο ἐκεῖνος. ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. *Suidas* universa etiam receptae lectioni adscripsit. Huic autem conjecturae parum fiderem, si non *Joanni Jacobo Schultensio*, Magno Parente dignissimo, eadem incidisset.

CAPUT XX.

Observationes quaedam super Homero & specimen Scholiorum ad Hom. ex Leidensi Codice ineditorum.

Ψάμαθος καὶ Ἄμαθος διαφέρει.] Quibus diversam harum vocum potestatem adserat, *Homeri* loca producit Noster, & in Iliade E. v. 587. ubi vulgo editur: τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης, *Ammonius* legit: τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης. quae scriptura ab aliis etiam Grammaticis probata, quin genuina sit, dubitari non potest. Oppido autem paucos esse opinor, quibus non sit perspectum, quanta fuerit olim in *Homero* scripturae ex diversis Criticorum sectis orta differitas. Qua de re quominus rite judicari possit, Veterum Grammaticorum facit penuria: ex centenis, qui data opera *Homero* illustrando incubuerant, ne unum quidem reliquum habemus, si discedas a *Porphyrio*, cujus commentarium sanequam luculentum *Vossianus* Codex MS. adservat. Veteres autem commentatores divina carminis nobilitas non deterruit, quin pro sua quisque sapientia receptam lectionem leves saepe ob rationes sollicitarent, & pro libidine corrigerent. Cujus rei exempla passim apud *Eustathium*, & in Scholiis minoribus prostant, longe autem plurima in scholiis libri *Vossiani* ineditis. Deinde, cum *Homeri* loca in omnibus fere Veterum libris occurrant, ingens hinc conferri potuisset variantium lectionum seges, si in his locis ad *Homerum*

comparandis, quod partim a *Barnesio* fuit praestitum, eruditi homines mutuam diligentiam collocassent; & primi librorum Editores *Homericorum* versuum lectionem, quam in membranis repererant, bona semper fide nobis repraesentassent. Haec si pluribus exsequi vellem, unus *Ammonius* quantum satis fuerit exemplorum subministraret. Frequenter genuinam *Ammonii* scripturam, quam dederat *Aldus*, temere ad vulgatae in *Hom.* lectionis normam mutavit *H. Stephanus;* quae in notis passim super hac re notavi, hic nolo reponere. Unus est locus, qui me nonnihil adhuc dubium trahit; rectene nimirum *Stephanus* ad v. Ἐρωτᾶν· in *Hom.* versu posuerit ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ, prouti vulgatur in Od. N. v. 256. rejecta lectione *Aldina* ἐν Τροίῃ εὐρείῃ· num vero posterior sincera sit & in *Homero* reponenda; tametsi istic loci se Creta profugum dolose simulet Ulysses, non negat tamen praedam sese in bello Trojano adquisivisse; atque adeo nihil obstat, quominus ab *Ammonio* legi potuerit:

Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Τροίῃ εὐρείῃ
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου.

Aliud, quod *Amm.* in v. Μετρεῖσθαι suppeditat, variationis exemplum eo potissimum adnotabo, ut *Ammonii* simul notam integriorem exhibeam, hac enim ratione, ut autumo, ea est legenda: Μετρεῖσθαι μὲν γὰρ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ μέτρῳ λαμβάνειν πυρὸν, ἤ τι τοιοῦτον ἐν δάνει. —— οὐχὶ ἀργύρεον ἢ χρυσίον. (οὐδ' ἔτι γὰρ ἦν νομίσματα) Ἵστασθαι δέ. In *Homeri*, qui subjicitur versu, ex Il. N. v. 745. *Ammonius* posuerat ἀποστήσωνται, eam-

eamque etiam lectionem Grammaticorum auctoritate in textum reduxit *Barnesius*, remota priorum Edd. lectione ἀποτίσωνται. Vel hinc Codicis *Leidensis* bonitatem aestimare licet, qui eo in versu habet ἀποςήσονται. & in margine, praeter editum scholion, sequentia: ἐν γὰρ τῇ κολεβομαχίᾳ ἠυτύχησαν οἱ Τρῶες. θεραπεύει δὲ τὸν Ἕκτορα λεληθόσιν ἐπαίνοις, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν χθὲς κατορθωμάτων· Quae in notis & in Animadv. ex Iliadis *Homeri* Codice *Vossiano* produxi, non dubito, quin apud idoneos harum rerum judices aliquid etiam pretii huic libro conciliaverint. Eundem librum in Anglia publicitus agens *Ez. Spanhemius* apud *Is. Vossium* versauit, & nonnulla scholia indidem excerpta tum alibi tum in Observat. ad *Callimach.* exhibuit, sed pleraque omnia levioris momenti. Quandoquidem autem e re literaria esse arbitror, ut is Codex suo merito magni fiat, non verbis sed re ipsa eum commendabilem reddam, & speciminis gratia e singulis *Homeri* libris, qui quidem in eo Codice integri extant, unum scholion producam: primum, ut ea ratione omnibus fiat de libri utilitate judicandi potestas; deinde, ut meam in literarum commodis adjuvandis & promovendis voluntatem probem: tum vel inprimis, ut Eruditos homines, si quos forte inportuna audacia, qua Veterum Scriptorum loca subinde temere contrectavi, offenderim, tandem tamen mihi conciliem. In scholiis autem quae subjiciam, leviores mendas ex prava pronuntiatione ortas tollam, reliquas aliis emaculandas trado.

SCHO-

SCHOLIA AD HOMERUM INEDITA EX CODICE VOSSIANO.

[Ad Il. A. v. 338, 339, 340.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ.

Οἱ Πυθαγόρειοι κατὰ θεὸν, κατὰ τὸ ἀνθρώπειον γένος, ὅλον τρίτον ἐπίθεντο σεβάσμιον, τὸν βασιλέα· ἢ σοφὸν ἄνδρα. Ὁμήρου δὲ πρώτου μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων θέντος τὸν βασιλέα, καὶ πάλιν τὸν βασιλέα προτιμῶντα ποιήσαντος αὐτοῦ τὸν σοφὸν ἄνδρα, περὶ μὲν γὰρ τοῦ βασιλέως τοιαῦτα λέγει,

τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος,

προσέθηκε δὲ διὰ τὴν ὀργὴν τὸ ἀπηνέος· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς οὖν μεταπέμπεται Νέστορα, σκοπούμενος περὶ τῶν συμφερόντων. καὶ αὐτὸς ἄπεισιν,

Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη Φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον Νηλήιον ἐλθέμεν' ἀνδρῶν.

Παρ' Ἰνδοῖς τε τοὺς Βραχμάνας, οἵπερ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς Φιλόσοφοι, λόγος τοὺς βασιλέας ἀπαντῶντας προσκυνεῖν.

[Ad

[Ad Il. B. v. 572.]

Σημείωσις τοῦ ΣΟΛΩΝΟΣ.

Σημείωσαι, ὅτι ἡ Σικυὼν πλησίον ἐστὶ Κορίνθου· πόλις εὔχαρις καὶ εὔκαρπος, πρὸς πᾶσαν ἀνάπαυσιν ἐπιτηδεία. διὸ καὶ παροιμία ἐστὶν, εἴη μοι μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος. καὶ Κορινθιάζειν, τὸ καλλωπίζεσθαι.

[Ad Il. Γ. v. 230.]

Τῷ κάλλει. Τὸ δὲ Κρήτεσσι προσέθηκεν ὅπως φανῇ μὴ δελεασθεῖσα, ἢ τοῖς τρόποις αὐτὸν ἐχαρακτήριζεν, ὡς εἰδὼς τῇ συνεχεῖ ξεινίᾳ. καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ ἄμφω ὀξύνει, ὡς διαζευκτικούς· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν δεύτερον περισπᾷ, ὡς διαπορητικοὺς ἄμφω δεχόμενος.

[Ad Il. Δ. v. 400.]

Ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω. Οὐ γὰρ μετεῖχε λόγου Τυδεύς. Ἀντίμαχος δέ φησι, ὅτι παρὰ συφορβοῖς ἐτράφη. καὶ Εὐριπίδης,

Οὐδ' ἐν λόγοις ἦν δεινὸς, ἀλλ' ἐν ἀσπίδι.

πιθανῶς δὲ προφυλαξάμενος ἀγορητὴν αὐτόν φησιν, ἵνα πρὸς τὴν ἀπολογίαν ὀκνήσῃ· διὸ οὐδὲν προσφθέγγεται ὁ Διομήδης.

[Ad Il. E. v. 656.]

Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος τὸ ἁμαρτῇ χωρὶς τοῦ ι γράφει, καὶ ὀξύνει. Οἱ δὲ περὶ Ἡρωδιανὸν περισπῶσι, καὶ προσγράφουσι· παρὰ τὸ ἅμα καὶ τὸ ἀρτῶ περισπώμενον. οὕτω δὲ αὐτὸ καὶ ἡ συνήθεια δέχεται, καὶ τοῦτο ἐπεκράτησεν.

[Ad Il. Z. v. 164. & 165.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Οὐ γὰρ, ὥς τινες ἐξεδέξαντο, τεθνήξῃ ἀναιρεθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπιβούλου, εἰ μὴ φθάσας σὺ τοῦτον ἀποκτείνῃς. ἔστι δ' ἠθικὴ ἡ φράσις, λέγουσα ὅτι καλόν σοι ἀποθανεῖν Προῖτε, εἰ μὴ τιμωρήσαις τὸν ὑβρίσαντά σε διὰ τὸ θελῆσαί μοι μιγῆναι οὐκ ἐθελούσῃ· ἀποθάνοις ὦ Προῖτε, εἰ μή με ἐκδικήσειας, κατ' ἀρὰν λεγούσης. συντόμως δὲ τὰ ἀρχαῖα δεδήλωκε, μιγῆναι οὐκ ἐθελούσῃ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ Ἡσίοδος τὰ περὶ τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Ἀκάστου γυναικὸς διὰ μικρὸν ἐπεξελθών. Τρεῖς δὲ οὗτοι τρόποι μίξεως. ἢ γὰρ βούλεταί τις μὴ βουλομένης τῆς γυναικὸς, ὡς ἡ Ἄντεια τὸν Βελλεροφόντην διέβαλε. ἢ μὴ βουλόμενος βουλομένῃ σύνεστιν, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς παρ' ἐθελούσῃ τῇ Καλυψοῖ· ἢ βουλομένη βουλόμενος, ὥσπερ Αἴγισθος τῇ Κλυταιμνήστρᾳ· καὶ γὰρ ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὅνδε δόμονδε. τέταρτος γὰρ τρόπος οὐκ ἔνεστιν, οὐδὲ γὰρ ἄκων ἀκούσῃ σύνεστιν.

[Ad Il. H. v. 187.]

Οὐχ οἱ αὐτοὶ γὰρ ἦσαν παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι χαρακτῆρες, διάφορα δὲ καὶ τὰ τῶν στοιχείων ὀνόματα. Καλλίστρατος δὲ ὁ Σάμιος ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν ταύτην μετήνεγκε τὴν γραμματικὴν, καὶ παρέδωκεν Ἀθηναίοις, ὥς φησιν Ἔφορος.

[Ad Il. Θ. v. 524. & 525.]

Μῦθος ὃς μὲν δὴ † ∴ Οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος, ὁ μὲν νῦν μῦθος. ὑποτακτικὸν ἄρθρον ἀντὶ προτακτικοῦ. ὁ δὲ νῦν ἐστι τοιοῦτος· περὶ μὲν τῶν νῦν καὶ σήμερον συντετέλεσταί μοι ὁ λό-

λόγος, καὶ οὐδὲν παραλέλειπται· περὶ δὲ τῆς εἰς αὔριον ἀπὸ τῆς ἕω μηνύσω. ἢ ὑπισχνούμενος λόγον εἶπεν οὐδαμοῦ. διὸ καὶ ἀθετοῦνται οὗτοι οἱ β΄ στίχοι, κενοὶ ὄντες τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἀστεῖοι καὶ ὀβελίσκοι περιφέρονται.

[Ad Il. I. verf. forfan 308.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Κέχρηται τῷ τρόπῳ καὶ ἐπὶ φωνῆς, καὶ ἐπὶ μελῶν ἐξαλλαγῆς, καὶ ὡς ἐπὶ τῆς ἀηδόνος. ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει μελιηδέα γῆρυν, ἀοίδην· εἰ δὲ οἱ σοφοὶ δεινοί εἰσι διαλέγεσθαι καὶ ἐπίστανται τὸ αὐτὸ νόημα κατὰ πολλοὺς τρόπους λέγειν, ἐπιστάμενοι δὲ πολλοὺς τρόπους λόγων, περὶ τοῦ αὐτοῦ πολλοὶ τρόποι ἂν εἶεν, εἰ δὲ σοφοὶ καὶ ἀγαθοί εἰσιν. διὰ τοῦτό φησι τὸν Ὀδυσσέα Ὅμηρος σοφὸν ὄντα πολύτροπον εἶναι, ὅτι δὴ τοῖς ἀνθρώποις ἠπίστατο πολλοῖς τρόποις συνεῖναι. οὕτω καὶ Πυθαγόρας λέγεται πρὸς παῖδας ἀξιωθεὶς ποιήσασθαι λόγους, διαθεῖναι πρὸς αὐτοὺς λόγους παιδικούς· καὶ πρὸς γυναῖκας, γυναιξὶν ἁρμοδίους· καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ἀρχοντικούς· καὶ, πρὸς ἐφήβους, ἐφηβικούς. τὸ γὰρ ἑκάστοις πρόσφορον τρόπον, τῆς σοφίας ἐξευρίσκειν· ἀμαθίας δὲ εἶναι, τὸ πρὸς τοὺς ἀνομοίους ἐντυγχάνοντα τοῦ λόγου τὸ μονότροπον.

[Ad Il. K. v. 56.]

Τέλος, τὸ τάγμα. Σημαίνει δὲ πλείονα ἡ λέξις. ποτὲ μὲν τὸ τάγμα, ὡς ἐνθάδε· ποτὲ δὲ τὸ τοῦ συμπεπληρωμένου πράγματος ἢ ἔργου τέλος· ποτὲ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἐπεισαγομένων ὠνίων φοιτῶσαν ταῖς πόλεσι πρόσοδον· ποτὲ δὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὡς ἔστιν εὑρεῖν παρὰ Θουκυδίδῃ,

δίδη, καὶ Ξενοφῶντι· ποτὲ δὲ τὸ δαπάνημα, ὡς Εὐριπίδης ἐν Πολυείδῳ,

Μάτην γὰρ οἴκῳ σὸν τόδ' ἐκχεῖς τέλος.

καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς Φιλιππικοῖς, χερρόνησον δὲ ἐν τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει. ποτὲ δὲ τὴν ἑορτὴν, ὡς Εὐριπίδης ἐν Μηδείᾳ,

Σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλος προσάψομαι.

[Ad Il. Λ. v. 636.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. Διατί πεποίηκε μόνον τὸν Νέστορα αἴροντα τὸ ἔκπωμα; οὐ γὰρ εἰκὸς ῥᾷον αἴρειν νεωτέρων. καὶ Στησίμβροτος μὲν οὖν φησι, ἵνα δοκῇ εἰκότως πολλὰ ἔτη βεβιωκέναι· εἰ γὰρ παραγίνομος ἡ ἰσχὺς καὶ οὐχ ὑπὸ γήρως μεμάρανται, καὶ τὰ τῆς ζωῆς εὔλογον εἶναι παραπλήσια. Ἀντισθένης δὲ, οὐ περὶ τὴν κατὰ χεῖρα βαρύτητος λέγει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐμεθύσκετο σημαίνει, ἀλλ' ἔφερε ῥᾳδίως τὸν οἶνον. Γλαῦκος δὲ, ὅτι κατὰ διάμετρον ἐλάμβανε τὰ ὦτα, ἐκ μέσου δὲ πανθίφορον. Ἀριστοτέλης δὲ τὸ, Νέστωρ ὁ γέρων, ἀπὸ κοινοῦ ἔφη δεῖν ἀκούειν ἐπὶ τοῦ ἄλλως· ἵν' ᾖ, ἄλλος μὲν γέρων μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν· πρὸς γὰρ τοὺς καθ' ἡλικίαν ὁμοίους γενέσθαι τὴν σύγκρισιν.

[Ad Il. M. v. 103.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ

Πολλάκις ἀπὸ διαφόρων κλίσεων συνέμπτωσις γενομένη πλανᾷ τοὺς πολλοὺς, ὡς ἑνὸς ὀνόματος σημαινομένη, ὥσπερ ἔχει

τὸ εἴσατο. σημαίνει δὲ καὶ τὸ ὑπέλαβον, καὶ τὸ ἐπτοήθησαν, καὶ ἴσος καὶ ὅμοιος γενόμενος. ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ εἴδω. τὸ δὲ ἐπτοήθη ἀπὸ τοῦ ἴω. τὸ δὲ ὡμοιώθην, ἀπὸ τοῦ εἴσκω. τὸ μὲν οὖν δηλοῖ τὰ τοιαῦτα.

[Ad Il. N. v. 685.]

Ἄλλοι εἰσὶ παρὰ τοὺς Ἴωνας, Ἰάονες. Φησὶ γὰρ Ἀνδροτίων, ὅτι στήλην ἔστησαν ἐπὶ Λακεδαίμονος, διορίσαντες οὕτως· τάδ' ἐστὶν οὐκ Ἰάονες, ἀλλὰ Πελοπόννησος. ὥστε τοὺς μὲν ἔνθεν εἶναι, τοὺς δὲ ἐκεῖθεν. Ἑλκεχίτωνες δὲ, οἱ ἐν τοῖς χιτῶσι τῶν ἐναντίων ἕλκη ποιοῦντες· οἱ δὲ, ὅτι μέχρι τοῦ Περικλέους στρατηγίας ποδήρεις εἶχον χιτῶνας.

[Ad Il. Ξ. v. 214. 215. 216.]

ἱμάντα

Ποικίλον· ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·
Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς.

Ἀπορροῦσι, διὰ τί ἐρωτικὰ καὶ ἐν ἱμάντι φησὶν ὁ Ὅμηρος κατεστίχθαι,

Ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς.

Σάτυρος μὲν οὖν, ἐπεὶ πληγῶν ἄξια δρῶσιν οἱ ἐρῶντες. Ἀπίων δὲ, ἐπειδὴ δεσμοῖς δικάζουσι καὶ βρόχοις οἱ ἔρωτες, καὶ τὰ τῶν ἐρώτων πάθη. Ἀρίσταρχος δὲ, ὅτι ἄχρι τοῦ δέρματος διϊκνεῖται τὰ ἐρωτικὰ πάθη, τήκοντα τοὺς ἐρῶντας, καὶ ἀποξύοντα διὰ τῆς σύψεως τὰ μέλη.

[Ad Il. O. v. 609. & seqq.]

Ἀθετοῦνται ε̄ στίχοι, διὰ τὸ λέγειν ὅτι ὀλιγοχρόνιον ὄντα ἐτίμα, καὶ ὅτι ἀπ' αἰθέρος· ἀπὸ γὰρ Ἴδης ἦν. καὶ διότι μαρναμένοιο νοεῖται τὸ Ἕκτορος. ἔτι δὲ τὸ γὰρ ἀντὶ τοῦ δέ· τὸ δὲ ὄνομα ἐπανείληπται πρὸς πλείονα ἔμφασιν· εἴωθε γὰρ θαυμά-

μάζων τινὰ τῶν ἔργων πολλάκις ἐπαναλαμβάνειν τὸ ὄνομα. τὸ δὲ ἀπ' αἰθέρος, ὅτι ὁ αἰθέριος Ζεύς· οὐ γὰρ ἀπὸ τῆς μερικῆς αὐτὸν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τελείας διαθέσεως ἐχαρακτέριζε· καὶ ἡ προσληψις δέ ἐστι σχῆμα ποιητικόν· προσεκτικὸν δὲ ταῦτα τὴν ἀκρατὴν καὶ περιπαθητικὸν ἐργάζονται· καὶ ὡς συναλγοῦντος ἡ πίστις.

[Ad Il. Π. v. 233.]

Εἰκότως τὸν πολίτην καὶ γείτονα καὶ προπάτορα καὶ θεὸν ἐπικαλεῖται, ὡς καὶ Χρύσης τὸν Σμινθέα, καὶ τὸν Λυκογενῆ Πάνδαρος. ὁ δὲ Δωδωναῖος καὶ ναίων· ὑψηλὰ γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. Οἱ δὲ γράφουσι Βωδωναῖε· πόλις γὰρ Θεσσαλίας ἡ Βώδων, οὗ τιμᾶται Ζεύς. Τινὲς δὲ, ἀναδωδωναῖε, ὑφ' ἓν, παρὰ τὸν ἀνάδοσιν τῶν ἀγαθῶν. Δωδῶναι δὲ δύο, ἡ μὲν Θεσσαλίας, ἡ δὲ Μολοσσίας· Τινὲς δὲ δωδώνην, τὴν γῆν, παρόσον πάντα δίδωσι. Δυσχείμερον δὲ, ὅτι πάγοις καὶ κρυμοῖς ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ συνέχεται. Πελασγικὲ δὲ, ὅτι ὑπὸ Πελασγῶν ἵδρυται τὸ περὶ Δωδώνην τέμενος. Οἱ δὲ πελάσγικε· λόφον γὰρ ἐκεῖ εἶναί φασι λευκὸν, οὕτω καλούμενον. Οἱ δὲ πελασγικὲ, οὗ πέλας ἐστὶν ὁ ἀήρ. Τηλόθεν δὲ ναίων, ὅτι ἄπωθεν ἡμῶν ὁ αἰθήρ. Ζεὺς γάρ ἐστιν ἡ τοῦ κόσμου ψυχὴ, αἰθεροειδὴς οὖσα.

[Ad Il. P. v. 143.]

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ.

Φύξηλίς ἐστιν ὁ φεύγων τὰς ἴλας. Δειλὸς δὲ, ὁ δεδιὼς τὰς ἴλας. Μενεδήϊος δὲ, ὁ ὑπομένων τὴν δηϊότητα. Ἔσθλὸς δὲ ὁ θελοντὴς μαχόμενος, οἱονεὶ ἐθελός. ὁ δὲ ἐναντίος

Οὐχ

Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεναι Ἕκτωρ.

ἀντὶ τοῦ, οὐχ ὑπέμενεν ἄποθεν τῶν τειχῶν μάχεσθαι. οὕτως ἔχει καὶ τὸ,

Ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει φύξηλιν ἐόντα.

τοῦ δὲ φυξήλιος,

Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.

καὶ τὸ,

Οἷον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν.

οὐ μὲν γάρ τοι κακὸς εἰς ὦπα δηλοῖ. οὐχ ὑπέμεινε γνῶναι οὔτε ἡμᾶς αὐτὸν, οὔτε αὐτὸν ἡμᾶς.

[Ad Il. Σ. v. 254. 255. & seqq.]

Ἰστέον, ὅτι τεσσάρων ὄντων τῶν κεφαλαίων τοῦτε καλοῦ, συμφέροντος, δυνατοῦ καὶ ἀναγκαίου, καὶ ἑτέρων τῶν γ μόνων ἐνταῦθα παρέλαβε τὸ ὠφέλιμον. τὸ δὲ καλὸν ἐνταῦθα ἄχρηστον· ταῦτα δὲ πάντα πρὸς τὸ ἀναχωρεῖν εἴρηται. διὸ καὶ Σωκράτης δύο καιροὺς πρός τινα γράφων λέγει, χρὴ εἰδέναι, περὶ ὧν ἀναγκαῖον εἰπεῖν, καὶ δεῖ, περὶ ὧν ἀκριβῶς ἐπίστασαι, ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ Πολυδάμαντος διδαχθείς. Μεγίστην δὲ ἔμφασιν ἔχει τὸ νῦν, ὃ γὰρ ὑποβάλλει, τοιοῦτόν ἐστι· νῦν πορθεῖσθε, μὴ περιμένητε τὴν μεθ' ἡμέραν, ὅτε μὲν φθίγοντες, ὅτε δὲ διώκοντες φυγήν. τότε γὰρ πάντως φθίξεσθε βιασθέντες. ἄμεινον οὖν προνοῆσαι τῆς ἀσφαλείας καὶ προλαβεῖν τὸν κίνδυνον.

[Ad Il. Τ. v. 90.]

Στικτέον εἰς τὸ ῥέξαιμι. ἢ εἰς τὸ τέλος τοῦ στίχου. ἵν' ᾖ οὗτος μὲν καθολικὸς ὁ λόγος, θεὸς τὸ πάντων ἔχει τέλος. τὸ δὲ ἑξῆς ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς, ἵνα εἴπῃ τό ἐστιν ὡς ἔθος. Τὴν δὲ διὰ ὁ μὲν Ἀσκαλωνίτης περιστὴν

ἡ-

ἡγεῖται· ὁ δὲ Δίδυμος σημαίνειν τὸ καθόλυ· ὡς καὶ Διαλίτης, ὁ δι' ὅλυ ἁμαρτάνων, δι' ἑαυτοῦ πάντα τελῶν. Λεσβοκλῆς δὲ διαιρεῖ τὸν σύνδεσμον, καὶ τὸ ἴα ὄνομα, ἵν' ᾖ· μία δὲ θεὸς, ἢ εἴτε τὸ πάντων ἔχει τέλος.

[Ad Il. Υ. v. 404.]

Φασὶν ἐν Μιλήτῳ ἱερὸν Ποσειδῶνος Ἑλικῶνι ἱδρύεσθαι. σύνηθες δὲ τοῖς ἐκεῖ, καθ' ἕκαστον ἔτος ἐγκυκλεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ, σημεῖα λαμβάνυσιν ἀπὸ τῆς τῶν ταύρων ἐρυγῆς. βοώντων γὰρ τῶν ταύρων, δοκοῦσιν εὐμενῆ τε εἶναι τὸν θεὸν καὶ τὴν θυσίαν ἀσπάζεσθαι. εἰκότως δὲ οὗτος ἀναρυγγάνων τὸ αἷμα καὶ ὀξέως ἀποθνήσκει. τὴν γὰρ τραχείαν ἀρτηρείαν διεκόπη, καὶ τὸν στόμαχον διήρηται, καὶ μέχει δὲ τοῦ θυμοῦ φθάνει τὸ δόρυ. θυμὸς δέ ἐστι μεταξὺ τῶν κλείδων κείμενος ὑμὴν, πρὸς τὸ μὴ πλήττεσθαι ὑπὸ τοῦ ὀστοῦ τὴν τραχείαν ἀρτηρείαν.

[Ad Il. Φ. v. 235.]

Πάντα δ' ὄρινε.

Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Τρωικῶν· ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τῇ Ἴδῃ, ὅθεν γὰρ ὁ Σκάμανδρος τὸ ῥεῖθρον ὑπερβαλὼν, ὑπὸ τοῦ ὀμβρίυ ὕδατος τὸ ἔχον κοῖλα χωρία ἐπῆλθεν, ἐν τῷ ῥοῒ τούτῳ ὁ Ἀχιλλεὺς ἡγούμενος τοῦ στρατοῦ πρῶτος ἐνέτυχε, καὶ δείσας τὸν ῥοῦν, μή τί μιν πημήνῃ, ἐν τῷ πεδίῳ πτελέας πεφυκυίας λαβόμενος ἐμετεώρισεν ἑαυτόν· οἱ δ' ἄλλοι περιϊδόμενοι τὸν ῥοῦν ἐτράποντο, ὅπῃ ἐδύνατο ἕκαστος, ἄλλος ἄλλῃ, καὶ ἐπὶ τὰ τῶν ὀρῶν ὑπερέχοντα τοῦ πεδίυ ἀνέβαινε. Σερβίος δὲ ἐν τρίτῳ τῶν Τρωϊκῶν· πλῆθος δὲ νεκρῶν ἐσορεύθη κατὰ τὸν ῥοῦν, εἶτα ἀνακοπτομένυ τοῦ ῥεύματος, διὰ τὸ ἀποπεφράχθαι τὸν πόρον, ἐλιμνάζετο ὁ ποταμός.

[Ad

[Ad Il. X. v. 80.]

Γυμνοῦσα τὸ περὶ τοὺς μαζοὺς κόλπωμα. καὶ αἶγας ἀνιεμένους, ἀντὶ τοῦ γυμνοῦντας καὶ ἐκδέροντας. κινητικὸν δὲ καὶ γραφικὸν τὸ σχῆμα. ἔδειξε δὲ ὅσον φιλοτεκνώτεραι γυναῖκες. ὁ μὲν γὰρ περὶ αὐτοῦ δέδιεν, ἡ δὲ περὶ παιδὸς καὶ ἄνω καὶ κάτω βοᾷ, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή. τῆς ἐπὶ τῇ πατρίδι δεινῶν ἐπιλησμονῇ. παρατηρητέον δὲ καὶ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥῆμα μεταβαίνον. ἀποκαλύπτει δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ κόλπου τὰ γεννήσαντα καὶ θρέψαντα μέλη. Ἐλέγετο δὲ κόλπος τὸ ἐπάνω τῆς ζώνης κόλπωμα τοῦ πέπλου. ὅθεν καὶ προκόλπιον. περὶ γὰρ τὰς ὀσφῦς ἐζώννυντο.

F I N I S

Animadversionum ad Ammonium.

CORRIGENDA.

Pag.	lin.	pro	scribe.
5.	14.	*Acastus.*	*Anchistus.*
9.	19.	Ἀγχ' ἰσίην	Ἀγχ' ἰσίη (idque monitus corrigo.)
15.	17.	Menalippe p. 477.	Menalippe p. 475. Aeolo p. 477. Postr.
16.	17.	Ἀρχίλοχω	Ἀρχιλόχω
31.	7.	*Athenis*	*Athenis*
37.	25.	ἀῤῥωδία	ὀῤῥωδία
—	27.	LXIII.	LXII.
39.	17.	*Massacus.*	*Moussacus*
44.	19.	usus	usum
64.	15.	versus	versu
69.	4.	οἱ	οἱ
75.	12.	πρω-	πρῶ-
78.	22.	Syr.	Tyr.
79.	14.	condendet	contendet
83.	12.	ferioribus	feverioribus
84.	24.	ὀφθαλμῶν	ἀκοῶν
99.	9.	censerentur	censebantur
105.	21.	Θεττόδρομος	Θεττόδρομος
109.	25.	Athenienfum.	Atheniensium
112.	22.	*Tinaeus*	*Timaeus*
117.	7.	πευπαῖς	πεύπαις
118.	28.	ἀθλιος	ἄθλιος
128.	13.	κιλαφὴν	κιφαλὴν
167.	2.	κ ὠθαι	κεῖσθαι
178.	3.	-niis	-neis
191.	7.	Πημ.	Δημ.
195.	23.	censeo	censeam
207.	27.	δοκ ἡ εἰ	ἡ δοκεῖ
210.	22.	ἐπιχειρῶμεν	ἐπιχειρῶμεν.
211.	15.	*confulabandum*	*confabulandum*

INDEX AUCTORUM,

QUI IN

ANIMADVERSIONIBUS

AD AMMONIUM

EMENDANTUR.

Sap-

INDEX
RERUM ET VERBORUM.

A.

Chri-

Ἐχί-

Αξ-

Πλή-

FINIS.

ἡγεῖται· ὁ δὲ Δίδυμος σημαίνειν τὸ καθόλου· ὡς καὶ Διαλίτης, ὁ δι' ὅλου ἁμαρτάνων, δι' ἑαυτοῦ πάντα τελῶν. Λεσβοκλῆς δὲ διαιρεῖ τὸν σύνδεσμον, καὶ τὸ ἴα ὄνομα, ἵν' ᾖ· μία δὲ θεὸς, ἡ εἴτε τὸ πάντων ἔχει τέλος.

[Ad Il. Υ. v. 404.]

Φασὶν ἐν Μιλήτῳ ἱερὸν Ποσειδῶνος Ἑλικῶνι ἱδρύεσθαι. σύνηθες δὲ τοῖς ἐκεῖ, καθ' ἕκαστον ἔτος ἐγκυκλεῖν τὰς θυσίας τῷ θεῷ, σημεῖα λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ τῶν ταύρων ἐρυγῆς. βοώντων γὰρ τῶν ταύρων, δοκοῦσιν εὐμενῆ τε εἶναι τὸν θεὸν καὶ τὴν θυσίαν ἀσπάζεσθαι. εἰκότως δὲ οὗτος ἀναρυγγάνων τὸ αἷμα καὶ ὀξέως ἀποθνήσκει. τὴν γὰρ τραχεῖαν ἀρτηρίαν διεκόπη, καὶ τὸν στόμαχον διῄρηται, καὶ μέχει δὲ τοῦ θυμοῦ φθάνει τὸ δόρυ. θυμὸς δέ ἐστι μεταξὺ τῶν κλείδων κείμενος ὑμὴν, πρὸς τὸ μὴ πλήττεσθαι ὑπὸ τοῦ ὀστοῦ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν.

[Ad Il. Φ. v. 235.]

Πάντα δ' ὄρινε.

Ἑλλάνικος ἐν δευτέρῳ Τρωικῶν· ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τῇ Ἴδῃ, ὅθεν γὰρ ὁ Σκάμανδρος τὸ ῥεῖθρον ὑπερβαλὼν, ὑπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος τὸ ἔχον κοῖλα χωρία ἐπῆλθεν, ἐν τῷ ῥοῒ τούτῳ ὁ Ἀχιλλεὺς ἡγούμενος τοῦ στρατοῦ πρῶτος ἐνέτυχε, καὶ δείσας τὸν ῥοῦν, μή τί μιν πημήνῃ, ἐν τῷ πεδίῳ πτελέας πεφυκυίας λαβόμενος ἐμετεώρισεν ἑαυτόν· οἱ δ' ἄλλοι περιϊδόμενοι τὸν ῥοῦν ἐτράποντο, ὅπου ἐδύνατο ἕκαστος, ἄλλος ἄλλῃ, καὶ ἐπὶ τὰ τῶν ὀρῶν ὑπερέχοντα τοῦ πεδίου ἀνέβαινε. Σερβῖος δὲ ἐν τρίτῳ τῶν Τρωϊκῶν· πλῆθος δὲ νεκρῶν ἐσορεύθη κατὰ τὸν ῥοῦν, εἶτα ἀνακοπτομένου τοῦ ῥεύματος, διὰ τὸ ἀποπεφράχθαι τὸν πόρον, ἐλιμνάζετο ὁ ποταμός.

[Ad

[Ad Il. X. v. 80.]

Γυμνοῦσα τὸ περὶ τοὺς μαζοὺς κόλπωμα. καὶ αἶγας ἀνιεμένους, ἀντὶ τοῦ γυμνοῦντας καὶ ἐνδέροντας. κινητικὸν δὲ καὶ γραφικὸν τὸ σχῆμα. ἔδειξε δὲ ὅσον φιλοτεκνότεραι γυναῖκες. ὁ μὲν γὰρ περὶ αὐτοῦ δέδιεν, ἡ δὲ περὶ παιδὸς καὶ ἄνω καὶ κάτω βοᾷ, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτή. τῶν ἐπὶ τῇ πατρίδι δεινῶν ἐπιλησμονῇ. παρατηρητέον δὲ καὶ τὸ σχῆμα τοῦ λόγου, ἀπὸ μετοχῆς εἰς ῥῆμα μεταβαῖνον. ἀποκαλύπτει δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ κόλπου τὰ γεννήσαντα καὶ θρέψαντα μέλη. Ἐλέγετο δὲ κόλπος τὸ ἐπάνω τῆς ζώνης κόλπωμα τοῦ πέπλου. ὅθεν καὶ περικόλπιον. περὶ γὰρ τὰς ὀσφῦς ἐζώννυντο.

F I N I S

Animadversionum ad Ammonium.

CORRIGENDA.

Pag.	lin.	pro	scribe.
5.	14.	*Acastus.*	*Anchistus.*
9.	19.	Ἀγχ' ἰσίω	Ἀγχ' ἰσίη (idque monitus corrigo.)
15.	17.	Menalippe p. 477.	Menalippe p. 475. Acolo p. 477. Postr.
16.	17.	Ἀρχίλοχῳ	Ἀρχιλόχῳ
31.	7.	*Atbenis*	*Atbenis*
37.	25.	ἀῤῥωδία	ὀῤῥωδία
---	27.	LXIII.	LXII.
39.	17.	*Massacus.*	*Moussacus*
44.	19.	usus	usum
64.	15.	versus	versu
69.	4.	*oi*	οἱ
75.	12.	πρω-	πρῶ-
78.	22.	Syr.	Tyr.
79.	14.	condendet	contendet
83.	12.	serioribus	severioribus
84.	24.	ὀφθαλμῶν	ἀκοῶν
99.	9.	censerentur	censebantur
105.	21.	Θιτόβραιος	Θιτόβροιος
109.	25.	Athenien- sium.	Atheniensium
112.	22.	*Tinaeus*	*Timaeus*
117.	7.	πρυπαῖς	πρύπαις
118.	28.	ἀθλιος	ἄθλιος
128.	13.	κελαφλῶ	κεφαλλῶ
167.	2.	κ ωθαι	κεῖσθαι
178.	3.	-niis	-neis
191.	7.	Πημ.	Δημ.
195.	23.	censeo	censeam
207.	27.	δοκ ἡ εἰ	ἡ δοκεῖ
210.	22.	ἐπικιρβεμῶν	ἐπικερβεμῶν.
211.	15.	*confulaban- dum*	*confabulandum*

INDEX AUCTORUM,

QUI IN

ANIMADVERSIONIBUS

AD AMMONIUM

EMENDANTUR.

Sap-

INDEX
RERUM ET VERBORUM.

A.

Chri-

Ἐσχά-

Λη-

F I N I S.

